

gurst. Zo tad, kas sinn, tā buhs, kà Jeremias fakka: „Kad es iseemu laukā, tad raugi! tur irr nokauti zaur sohbinu, nahku es pilksatā, tad raugi! tur irr badda fehrgas.“ (Jer. 14, 18.) Wehl schis pats praweets raksta tā: „Es peemekleschu tohs ar tschetrkahrtigahm mohzibahm, fakka tas Kungs. Ir to sohbinu, tohs nokaudams, un ar sunneem tohs rausidams, un ar putneem appaksch debbes un ar semmes swehreem, ka tee tohp aprihti un maitati.“ (Jer. 15, 3.)

Ik, kas wehl un jo prohjam sawu zeetu firdi ne atmihsünahs un kawesees no grehkeem atgreestees, teem, teescham! sawā laikā, agri jeb wehli ta grubta peemekleschanas deena usbruks, kad tee taps bes shehlastibas sohdiiti, ta pehz, ka to shehlastibas laiku par welsi pawaddijuschi

Ik wai man! kad es pastarōs
No sawa kappa peezeltōhs,
Kā suddis grehzineeks,
Kas dsihwojis negohdigi,
Un saudejis pats dwehseli!

Ta pehz

Ik Deews! dohd, ka es gahdaju
Pahr sawu dwehplēs labbumu
Un ka man prahtā stahw:
Ka swehteem we en tu debbesis
To gohda-trohni nolizzis.

(Wids. ds. gr. № 4.)

Tā, kà tahs behdu-affaras birst no to Deewa-tiz-zigu waigeein pahr to ta ne atgreesiga grehzineeka nelaini, tā arri birst winneem tahs preeka-affaras par pateizibu Deewain, ka winsch teem pateesi atgreesigeem grehzineekeem grehkus peedohd un ka teem tas shehligais Pestitajs tohs preeka-wahrdus usfauz: „Nemmes drohschu firdi, mans dehlis, manna meita, tawi grehki tewim pamesti.“

Ta pehz lai dsennamees wissā spehkā no tahdas walschkibas un Deewa-saimoschanas fargatees un

atgreestees; un kad paschi to ar sawu wahjibu ne spehjam, tad lai Deewu par paligu luhdsam.

Ik Kungs Deews, Zehws, Dehls un swehtais Gars, mehs tew par tawu ne isteizam shehlastibu sintu, sintu kahrt pateizam, ka tu mums to preeka balfi leez atskanneht zaur taweem tizzigeem kalpeem un swehteem raksteem, ka tu mums muhsu grehkus peedohd, ko mehs ne tihschi padarram un prohti tad, kad mehs firdi satreekti tew pee kahjahm krihtam, tohs noschellojam un no teem atstahjamees. Mehs tewi, ak Kungs muhsu Deews! firds dibbenigi luhdsam, palihdsi mums ar tawu swehtu Garru teem grehkeem pretti turretees un tohs uswarreht. Un kad mehs kahdu reis' zaur sawu wahjibu tanis eekrihtam, tad, ak Kungs un Zehws shehligais, palihdsi mums atkal no teem tuhlin iszjeltees un atgreestees ka mehs zaur tawu shehlastibu un tawa mihta Dehla nopelna labbad warram kluht ispestiti no tahs laizigas un muhschigas sohdiibas. Paklausi muhsu luhgschanu ak Kungs un Deews! zaur Jesu Kristu tawu mihtu Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks
ohtrā desmitā swehtdeenā pehz
waffaras swehtku atswehetes.

Ik muhschigais Kungs un Deews, no wissas firds shehligais debbesu-Zehws, mehs tewi firds dibbenigi peefauzam, paklausi muhsu ne zeenigu luhgschanu, ko mehs schodeen tawa swehta waiga preekschā semmigi atnessam un pee tawahm kahjahm noleekam. Dohd mums taweem wahjeem un ne zeenigeem behrneem tahdu firdi un prahtu, kas tawus swehtus un dahrgus wahrdus, ko tee no tewim suhtiti praweeschi mahza,

Klaufahs ar usmannigu firdi un swehtu apdohmu tà, ka mehs no teem warram tapt peewesti pee tarwas walstibas un ihstenas taisnibas. Un palihds, ak swehtais Tehws, mums pehz taweem swehteem wahrdeem un tawa mihta Dehla dahrgahm mahzibahm dsihwoht un darriht; jo bes tawa swehta Garra palihdsibas mehs ne spehjam pehz teem darriht; kaut gan ta naw grubta leeta, tad tomehr mums spehks peetrubht, tarwas swehtus bauftus peepildiht. Jo muhsu meefigs prahts irr dauds reis' wairak paklaufigs teem grehkeem un schahs pafauls wiltibai, kas tai kahrai meesai gan sohla preekus, bet ne eedohd, un kurri, kad tohs arri eedohd, mums irr par laizigu un muhschigu nelaimi. Zeescham, tee laizigi grehku preeki atnemm no mums tahs ihstenas kahsu-drahnas, ar fo mehs preeksch ta Kehnina warretu pastahweht un apgehrbj muhs ar tahm drahnahm, kas ne derr un ar kurrahm mehs tapsim muhschigâ nelaimes tumfibâ ecgrubht. Ta deht, ak mihtais Kungs un Deews! siyrini muhs wissam launam pretti stahweht un paklausi schehligi ir to, fo tawa mihta Dehla wahrda luhdsamees:

Muhsu Tehws debbests 10.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohahs usrafstihst ta preezas-mahzitaja Matteiisa swehts stahstos, ohtra desmita un ohtra nodakâ, fur tas no 1mas libds 14tu perschu muhsu walloba tà skann.

Jesus atbildeja un runnaja atkal zaur libdsibahm, fazzidams: „Ta debbestu-walstiba libdsinajahs weenam Kehninam, kas sawam dehlant kahsas darrija. Un isfubtija sawus kalpus, tohs weefus kahsas aizinah, bet tee ne gribbeja nahkt. Atkal winsch isfubtija zittus kalpus, un fazzija: „,sakkait teem weeseem: redsi, mans meelasts irr fataisihst, manni wehrschu un manni barrojammi lohpi irr nokauti, un wissas leetas fataisitas; nahzeet kahsas.“ Bet tee to nizzinaja, un no-

gabje, zits us sawu tihrumu, un zits pee sawas prezeschanas. Bet zitti wiina kalpus sagrahbe, un tohs smeekla lifke, un tohs nokahwe. Kad tas Kehninsch to dsirdeja, tappe winsch dufmigs, un isfubtija sawu kerra-spehku, un lifke schohs sleykawus nokaut, un eededsinaja wiinu pilsfatu. Tad winsch us saweem kalpeem fazzija: „tahs kahsas gan irr fataisitas, bet tee weesi ne bija zeenigi. Ta pehz eita us tahm zekmallahm un aizinajeet kahsas, kurrus juhs atrohdat.“ Un tee kalpi isgabje us teem zekkeem, un sakrahje kahdus atrasdami, launus un labbus, un wissi tee galdi tappe pilni ar weeseem. Tad tas Kehninsch eegahje, tohs weefus apluhkocht, un tur eeraudsija weenu zilweku, tas kahsu-drehbës ne bija apgehrbees. Un winsch us to fazzija: „,draugs, ka tu scheid eekschâ effi nahzis, ne apgehrbees kahsu-drehbës?“ Bet winsch ka mehms palifke. Tad tas Kehninsch us saweem kalpeem fazzija: „,seeneet tam kahjas un rohkas, nemmeet to un ismetteet to galleja tumfibâ, tur buhs raudaschana un sohbu-tribzeschana. Jo dauds aizinati, bet mas isredseti.“

*

*

*

Mihli draugi! Zè nu muhsu mihtais Pestitajs muhs atkal mahza zaur libdsibahm; un schi libdsiba irr saprohtama tà: Deews tas kungu Kungs un Kehninu Kehninsch isfubtija sawus kalpus tohs swehtus praweeschus pee teem Israëla behrneem, libdams tohs no grehkeem atgreest un pee Deewa un wiina swehtas walstibas peewest, bet tee zeetfirdigi Israëla laudis ne klaufsija teem no wiina fubtiteem swehteem praweescheem. Winni teem ne ween ne klaufsija, bet tohs arri apsmehje un nokawe. Ta pehz jau tas prawees Elias sawa laikâ schehlojahs Deewa preekschâ stahwedams, ar

fcheem wahrdeem: „Zee Israëta behrni irr tawu derringu atstahjuschi, un tawus altarus nolausijusch, un tawus praweeschus ar sohbinu nokawusch, un es weens esmu atlizzis, untee mekle man to dschwibu nemt.“ (1. Kehn. 19, 10. 14.) Un muhsu dahrgais Kungs un Pestitajs Jesus Kristus pats arri schehlojahs pahr teem zeetsirdigeem Zuhdeem, ta pehz, ka tee tik leelu grehku bij padarrijusch un winna praweeschus nokawusch. Wansch fakka: „Jerusalem! Jerusalem! kas tu nokauj tohs praweeschus, un ar akmineem nomehta, kas pee tewim suhnti! Zif reisi es esmu tawus behrnus gribbejis fakraht, ka kahda wista sakrahj fawus zahlischus appaksch spahrneem, bet juhs ne gribbejat.“ (Matt. 23, 37.) Wei nu gan warreja tahds tik tohri leels un gruhths grehths bes sohdivas palift? Ak ne! Zo tee tikke jau scheit laizigi gruhthi sohdivi! Ihpaschi ta praweeschu slepkawneeze Isebele tikke pa wisaugstaku lohgu isgahsta us eelas, ta ka no winnas affiniim ta seena un sirgi tikke optraipiti un winna patte tikke ar kahjahm samihtha. Ta pat arri tee zitti tikke gruhthi sohdivi, kas tohs ta Kunga Zebaot praweeschus neezinaja, ka to lassam swehtos rakflös bihbelè. Zee apsmehje Deewa wehsineschus un nizzinaja winnu wahrdus, un apsmehje winna praweeschus, teekams ta Kunga bahrsiba prett farweem laudim tik augsti zehlahs, ka ne kahda dseedinaschana wairs ne palihdseja. Tad zehlahs prett teem to Kaldeeru kehniensch un nokawe winnu jaunus wihrus ar sohbenu, winnu swehtibas nammu ar ugguni un ne sandseja neds jaunektus, neds jumprawas, neds wezzakus, neds tohs tihri wezzus, wansch dewe tohs wissus winna rohkà.

Ta, draugi, Deews peemefleja tohs besdeewigus Zuhdu laudis! Un kas no teem atlikke pahri, ko tas sohbins ne no kawe, tee tappe us Bahbeli zeetumà aiswe-

lli un tè tee septim desmit gaddus wahrge zeetuma mohlas. Zo notikke, ka swehtais Jeremias, no Deewa mahzibis, papreeksch bija fazzijis: „Es (Deews) lifschu no teem isnihkt wissu balsi ta preeka, un wissu lihgsinibas balsi, wissu balsi ta bruhgana, un wissu balsi tahs bruhthes, tahs dsirnawas klabbinaschanu, un tahs lults spihdumu. Un wissa schi semmetaps pa pohsiu weetu un par istruhzinaschanu. Un schee laudis kalpohs tam kehniim no Bahbeles septim desmits gaddus.“ (Jer. 25, 10. 11.) Tur nu gan teem bija ja-wainanna, ka to Jeremias fakka: „Wansch raudah raudakti, un winna affaras tekk pahr winna waigu, eeprezinataja winnam newa siarp wisseem winna mihtotajeem, wissi draugi turras wiltigi prett winnu, tee irr winnam par eenaidneekeem tappusch.“ (Jer. raud. ds. 1, 2.) Bet kad nu winni tahdas gruhthas behdas zeesdami fawus grehthus atsinne un gauschi noschelloja to Kungu Zebaot firsnigi luhgdami deenas un naktis, tad Deews tas schehligais debbes-Zehws paklaufija winnu firsnigu peeluhgschanu un ispestija winnus no ta Bahbeles zeetuma, libams zaur sawa praweescha Jeremias muttiwinnu ausis flanneht tohs preeka-wahrdus: „Es atgreesischu to zeetumu Juda, un to zeetumu Israëla, un ustaisischu tohs itt ka pirkak. Un es schkihstischu tohs no wissa winnu noseeguma, ar ko tee prett manni irr grehkojuschi, un es peedohschu teem wissas winnu pahrkahpschanas, ar ko tee prett manni irr grehkojuschi, un ar ko tee prett manni pahrkahpuschi. (Jer. 33, 7. 8.) Un wiss tas tappe peepildihths, ko tas Kungs bij lizzis us teem runnah, ta ka tee pehz ihsa laika teescham to Kungu sawu Deewu swehti flaweja ar to preeka teischanas dsesmu: „Zeizeet to Kungu Zebaot; jo tas Kungs irr lab; jo winna schehlasiba irr muhschiga un (ta bals) to, kas teischanas uppuri neds eeksch ta Kunga namma. Zo es atgreesischu tahs semmes zeetumu ka pirkak, fakka tas Kungs.“ (Jer. 33, 11.) Un kamehr nu tee atkal

dsihwoja pehz Deewa prahta, tamehr teem labbi klah-
jahs. — Bet pehz ilgeemgaddeem tee atkal peemirsetahs
leelas un grubtas behdas, fo tee Bahbeles zeetumâ zee-
tuschi; sahze atkal grehkoht prett Deewu un ne klausija
wairs to praweeschu mahzibahm, kas tohs mohdinaja
no grehkeem atgreesstees. Un nu tee wehl palikke [tik bes-
deewigi, ka Deewu bahrga un taifna Idusniba gribbeja
wiffu pasauli aprihtar to sehrainu ugguni, kas ne muh-
scham ne isdhsitu. Bet tomehr Deews, kas brihniisch-
ki leels no schehlastibas, wehl to grehzigu pasauli pazee-
te un nodohmaja tai tik leelu schehlastibu, kas muhscham
ne buhs isteizama, ne no zilwekeem, ne no engeteem. —
Tad nu no schihs deenas ewangeliuma mahzifimees,

ka mums Deewa leela schehlastiba pateizi-
gi ja-fanemm un winna aizinashanai ja-
klausa.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eetsch
tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta patee-
fiba. Amen.

Mihli draugi! Tas Kungs muhsu Deews liffe
fawam swehtam praweescham Jeremiasam tuhlin
pasluddinaht teem Juhdu laudim, tad, kad teem tikke
ta zeetuma atlaischana sluddinata, ka teem buhschoht
arri teescham weens muhschigs waldineeks tik atsub-
tihts, kas muhschigi pahr teem waldischoht, kurra wal-
dischanai ne buhschoht gals un fo arri ne kahds speh-
zigs eenaidneeks ne uswarreschoht. Schi pasluddi-
nashana skann ta: „Tannis deenas un tannit
laika lifschu es Dahwidam weenu Sarru
tahs taifnibas isplaukt, un tas darrihs
teefu un taifnibu wirs semmes.“ (Jer. 33, 15.)
Schihs fars ir muhsu Kungs Jesus Kristus, kas te ap-
sohlihts no ta Kunga, kas arri ta notikke un appatsch
kurra waldischanas mehs taggad effam un paliksim

muhschigi muhscham. Bet tee Juhdu laudis ne tikke
appatsch schi meera Leelunga waldischanas, jebfchu
gan winsch teem par waldineeku tikke apsohlihts. Ka
pehz? Ta pehz, ka tee ne klausija to praweeschu balfi,
kas tohs skubbinaja atgreesstees no grehkeem un to tuh-
wu buhdamu Deewa walstibu fanemt. Kaut gan tas
Rehniensch zeeti peekohdinaja faweeem kalpeem, fo oh-
tru reit' isfuhtija tohs weefus kahsas aizinahht un liffe teem
fazzicht: „Redst, mans meelasts irr fataifhts, manni
wehrschi un manni barrojami lohpi irr nokauti un wiffas
leetas fataifhtas, nahzeet kahsas,“ tad tee tomehr ne
klausija ta aizinataja balfei; bet ar apzeetinatahm fir-
dim to apsmehje, ka schihs deenas ewangeliums to lee-
zina, fazzidams: „Bet tee to nizzinaja, un nogahje,
zits us sawu tihrumu, un zits pee sawas prezzeschanas.
Bet zitti winna kalpus sagrahbe, un tohs smeekla liffe,
un tohs nokahwe.“ To nahwi Pestitaja laika zeete
swehtais Jahnis Kristitajs pats pirmajs, kas no Dee-
wa subtihts zetta-fataifhtajs tam Deewa ween-peedsim-
muscham Dehlam muhsu augstam Pestitajam Jesum
Kristum bija; to tee flepkawas ne kaunejahs nokaut.
Un kaut nu gan tee zitti redseja, ka Deews Grodu
sohdija, kad tas tam swehtam Jahnam bij lizzis gal-
wu nozirft, — jo winsch tappis dsihws no tahrpeem
apehstis, un ka gan nu teem wajjadseja no grehkeem at-
greesstees, tad tomehr tee palikke wehl wairak grehzi-
neeki un winnu grehku-fahrumi apzeetinaja winnu fir-
dis tik zeetas, ka winni paschu weenigu Deewa mihku
Dehlu us nahwi nodewe. Luh', tahdu breefnigu greh-
ku padarrija tee Juhdu laudis; winni pirmak tohs pra-
weeschus, kas teem winnu grehkus pretsch azzim liffe
un skubbinaja atgreesstees, nihdedami nonahweja, pehz
ir to apusuku affinis islehje, un ir ne bihsijahs pascha
ta Wiffu-augstaka, ta Deewa Dehla Jesus Kristus
affinis isleet! Woi tad nu gan pehz tahdeem tik breef-
migi neganteem darbeem teem warreja labbi klahtees?

Kas dohs! Zo jau dsirdam schihs deenas ewangeliuma, fur stahw: „Rad tas kehniensch to dsirdeja, tappe winsch dufmigs, un isfuhtija sawu kara-spehku, un likke schohs slexawus no kaut, un eededsinaja winnu pilssatu.“ Scho pilssatu ta sadedsinaja, ka tur ne weens akmins us ohtru wairs ne palife, ka to jau mihtais Pesiitajs preeksch-laika bij fluddinajis, fazzidams: „Tas laiks mahs pahr tewim (Jerusaleme), ka tawi waidneeki apkahrt tewim, weenu lehgeri ar ratteem apmettihs; tewi apsehdehs un wiffas mallas spaidihs. Un gluschi isposhihs, un ne weenu akmini ne atstahs us ohtru.“ (Lukh. 19, 43. 44.) Tas wiff arri irr ta pilnigi notizis, ka tas Kungs te fazzija, ka to atrohdam tannis stahstos pahr Jerusalemes isposhtischanu. Rad pahr to lassam, tad gan dsirdam, zif breefmigi Deews tohs besdeewigus Juhdu laudis sohdijs winnu leelu grehku deht; un teem ta sohdiha wehl taggad ja-ness, ka ar sawahm azzim redsam, ka tee pa wiffu pasauli isklidnati stary daschahm sweschahm zilweku tautahm dsihwo. Za irr ta tamulaita lohti slawejama pilsschta neschelligu un breefmigu gallu nehmyse. Zif grubti irr Deews to nizzinaschanu un apsmeeschanu sawa swehta deewiga waheda sohdijs un wiffai pasaulei breefmigu sibmi dewis, to pamahzidams, preeksch Deewa dufmibas un sohdihas bihteos un pee Deewa un ta Kunga Kristus auffschanas atgreesteos.

Rad nu tas kehniensch schohs neklaufigus ar tahdu breefmigu sohdiha nofohdija par to, ka tee winna azzinaschanu apsmehje, tad winsch us saweem kalpeem ta fazzija: „Tahs kahsas irr gan fataisitas, bet tee weest ne bija zeenigi. Za pehz eita us tahm zeltmallahm un azzinajeet kahsas, kurrus juhs atrohdat.“ Un tee kalpi darrija bes kaweschanas to, kas winneem bija pawehlehts no sawa kehniina. Woi tad nu tee arri ne gribbeja us tahm kahsahm nahkt, kas scho reis tikke ai-

zinati? Ak, tee steidsahs ar leelu steigshanohs un leela preeka preezadamees pahr to, ka winnus tas wiffu-augstajs kehniensch us sawa Dehla kahsahm azzina. Winni ta faspeedahs, ka wiffi tee galbi tappe pilni ar weeseem un tee kalpi arri bija no wiffahm zeltmallahm faspeeduschi eekschä, kahdus atradduschi, labbus un laumus.

Zeescham, draugi! ta Kunga muhsu mihta Pesiitaja Jesus Kristus mahzekli jeb apustliki sakrahje lohti leelu draudsi, kas tam Kungam muhsu Deewam ween kalpoja un eeksch Jesu tizzeja, Kaut gan schee pirkaf ne ka no Deewa ne sinnaja, tad tomehr tee nu assinne sawu Radditaju, Pesiitaju un Swehtu-darritaju. Za tad notikke, ka Pesiitajs to fazzijis: „Ta Deewa wal-siba taps no jums (Juhdeem) atnemta, un teem paganeem dohta, kas winnas auglus nefs. (Matt. 21, 43.) Zo „Deews ne grihb, ka kahdam buhs pasust, bet ka wiffseem buhs greesteos us atgreeschanu no grehkeem.“ (1. Peh. 3, 9.) Un ta deht winsch wiffseem lizzis un leek peesaukt: „Mahzeet un sapulzinajeeteos us ta leela Deewa meelasta.“ (Jahn. par. 19, 17.) Un ta arween' auge ta krisiita draudse leelumä un gan drihs pa wiffu pasauli isplattijahs. Schi muhsu mihta Widsemme (jeb ka wezzos laikos to sanze Lihwu-semme) arri bija pagaru semme un muhsu tehwu tehwi kalpoja teem mehmeem elka-deeweem; bet nu, paldees schelligam Deewam, kas muhs ar sawu spohschu debbes gaisimu irr apgaisinojis zaur sawa mihta Dehla ewangeliumu. Tas, tas irr muhsu tumschu prahnu apgaisinojis ta, ka mehsh preezigi warram fazzijt: „Mehsh taggad effam gaisinas behrni un tahs muhschigas dsihwoschanas mantineeki.“ Un mehsh, mehsh effam tee ar to tee ta debbes Kunga un kehniina kahju-galbi stille pilditi.

Ak, lai tad nu ikweens no mums ne kawe tam Kungam muhsu Deewam firsniigu pateikschanu doht

Ka tas pahr mums nabbageem grehzineekeem tà ap-
 fchellojees un pee mums fuhrijis farvus kalpus, kas
 muhs aizinaja pee Deewa walsfibas un ihstenas taifni-
 bas. Lai arri dsihwojam tà, kà kristitas Jesus draud-
 ses lohzekeem peenahkäs; lai paklausam sawa scheh-
 liga Pestitaja dahrgahm mahzibahm, un pahr wissahm
 leetahm, lai pehz tahm darram. Lai mihlojam to Run-
 gu sawu Deewu no wiffas firds, no wiffas dwehseles
 un no wiffa prahtha; un lai arri sawu turwaku mihlojam
 kà fewi paschu. Ja mehs, draugi, tà darrifim, tad
 arri buhfm tam debbes Rehninam zeenigi weefi, —
 kad winsch muhs us sawu gohda-weetu aizina.

Kad nu mehs tà ihsteni un no firds preezajamees
 un debbes-Zehwam pateizam par winna tik leelu scheh-
 lastibu, ar ko winsch irr usnehmis tohs muitineekus
 un grehzineekus, stary kurreem arri mehs skaitamees,
 tad lai arri pasemmigi winnam pee kahjahm krihtam un
 winnu luhdsam pahr mums apschelotees, un mums
 sawu swehta Garra palihdsibu doht, kas mums palihds
 par ta debbes-kahsu namma zeenigeem weeseem fatai-
 fitees un apgehrbtees ar tahm ihstelahm kahsu-drehbehm
 ar kurrahm warr muhschigi palikt un dsihwoht tahdà
 gohda-weetà. Jo kad mehs ne buhfm ar tahm ihste-
 nahm kahsu-drehbehm apgehrbuschees, tad mums arri
 tà notiks, kà weenam no teem pee galda sehdedameem
 weeseem, kas ne bij kahsu-drahnäs apgehrbees, — kà to
 lassam schihs deenas ewangeliumà, kur stahw: „Tad tas
 fehninsch eegahje tohs weefus apluhfoht, un tur eeraudsi-
 ja weenu zilweku, tas kahsu-drehbës ne bija apgehrbees.
 Un winsch us to fazzija: draugs, kà tu scheid eefschà effi
 nahjis, ne apgehrbees kahsu-drehbës? Bet winsch kà
 mehms palikke. Tad tas fehninsch us saweem kalpeem
 fazzija: seeneet tam kahjas un rohkas, nemmeet to,
 um ismetteet to gallejà tumfiba, tur buhs raudaschana
 um sohbu = trihzeschana.“ Un, ak Deewam schehl!
 dauds wehl tahdu stary mums irr, kam schee breefmigi

un behdigi wahrdi pastards taps usfaukti no ta muh-
 schiga Rehnina Jesus Kristus. Mehs wiffi wehl ne
 effam sawas dwehseles ihsteni apgehrbuschi ar tahm
 ihstelahm kahsu-drehbehm, tas irr: ar labbeem dar-
 beem un ar to swehtu tizzibu eefsch muhsu Runga Je-
 sus Kristus. Ak teescham, muhsu tizziba irr lohthi wah-
 ja; jo ta tà schaubahs, kà tee juhra wilni, kas no ik ka-
 tra wehja tohp schury un turp schaubiti un mehtati;
 puhsch seemeta wehisch, tad tee eet us deenas-widdus
 puffi, puhsch rihta wehischs, tad tee atkal dohdahs us
 waffara puffi: — luhl' tahdi arri mehs grehzigi zil-
 wefi wehl effam, kas fewi laujam no ik katras meefas-
 wehja puhfminas schury un turp fewi mehtati, ar ko
 ta deht fewi peewillamees. Jo kur mums wajaga kà
 flinte zeeti stahweht pee sawas labbas apnemfchanahs,
 tur laujam fewi no ik katra kahrinataja westees, kur
 ween winsch gribb un darram pehz tahs wiffu masakas
 kahribas, us ko muhsu launa firds un kahrà meefa
 muhs skubbina. Wedd muhs tas kahrinatajs us ne-
 schkistibu, us sagschanu, woi pee elka-deeweem kalpo-
 schanas, mehs tuhlin eetam. Tam lihds muhs skubbi-
 na muhsu launa firds us dusnibu, us eenaidibu, us
 wiltibu, us nepaklausfchanu wezzakeem, us melleem,
 us ne pateesu leezibu un tà jo prohjam, us wiffeem
 grehkeem, kur ween tas kahrinatajs muhs wedd un ta
 launa firds skubbina, tur eet un to padarra ta kahrà
 meefa bes kaweschanahs, jo muhsu „firds dohmascha-
 nas irr tik kai launs weenumehr.“ (1. Mohf. 6, 5.)
 Kaut nu gan tee tahdi kahrinneeki sinna, kahdu grub-
 tu sohdbibu tee jau scheid laizigi nopelni zaur tahdeem
 rupjeem un tihscheem grehkeem un kaut tee dsird no
 swehteem raksteem, zil grubti tee preefsch dascheem
 tuhstoscheem gaddem jau irr sohdbiti, kas ne klausfja
 teem swehteem Deewa wahrdeem, ko tee no Deewa
 subfitti praweeschi us teem runnaja, tad tomehr tee ne
 atgreeschahs un ne leef wehrà, ka arri mums tà warr

notift un ka tas jau irr notizzis pee dascha muhsu star-
pâ. Un kad tas tik we en buhtu, ka mums schein' laizigi
dauds behdas, gruhthas un nelaines ja = zeesch farwu
grehku deht, tad mums ne buhtu wis tik tohti ja-istruht-
stahs, kâ nu, kad dsirdam, ka tas debbesu kehniensch
us tahdu, kas narw apgehrbees kahsu-drehbès, fakka:
„seeneet tam kahjas un rohkas, nemmeet to, un ismet-
teet to gallejà tumfibâ, fur buhs raudaschana un sohbu-
trihzeschana.“ Uk, mihtli draugi, ja mehsh wehl farwas
dsihwes deenas tâ pawaddisim, kâ lihdschim, al wai
tad mums, tad arri muhsu kahjas un rohkas taps fai-
sitas ar teem elles = pinnekkeem un mehsh tapsim eemesi
tanni muhschigâ elles = mohku zeetumâ, fur buhs ja-
zeesch tahs ne beidsamas un bes galla breefnigas moh-
kas un prohti, ta pehz, ka mehsh farwi tizzibu wehl ne
effam apgehrbuschi ar labbeem darbeem, kâ mums ta
tizzibas-mahziba mahza. Uk ta pehz

No palihds wiffa tizziba,
Kad mutte Jesu fluddina,
Bet firds ne taisna irr,
Kas labbès darbès ne rahdahs,
Kâ Jesus drauceem peenahkash?

(Wids. ds. gr. N° 4.)

Pateefi, mihtli draugi, tâ kâ mehsh ar farweem lab-
beem darbeem bes tizzibas ne eemantosim to muschigu
dsihwofchanu, tâ pat arri zaur to tizzibu bes labbeem
darbeem mehsh ne redsesim ta debbes = Tehwa gohdibu.
Pateefi,

Zit ne weens pee tew tiks flachtu,
Kungs! bes taisnas dsihwibas.
Schkisthi tu pats mannu prahtu,
Ka no grehkeem atstahjahs!
Palihds man, to firdi walbiht!
Ne leez man no zetta malbiht,
Kas muhs taisni noweddihs
Zawâ walsti debbesis!

(Wids. ds. gr. N° 355.)

Uk ta pehz, draugi! ne kawejeet, ne weenu deenu,
ne weenu stundu, neds weenu azzu-mirkli todarriht, kas
Deewam par labpatifschanu. Lai tas labbajs padohms
jums schinni azzu = mirkli prahtâ nahk: no grehkeem
atgreestees; jo tee grehki irr tahs ne labbas drehbes,
ar kurrahn Deewa preekschâ ne pastahwesim, bet tap-
sim isstiumti gallejà tumfibâ, fur „tee duhmi uskaphj
muhschigi muhscham un duffeschanas newa nei deenâ, nei
nakti.“ (Zahn. par. 14, 11.) Mehsh wiffi sumam, ka
Deews irr swehts un taisns un ta deht winsch grubb, ka
mums arri buhs taisnigi dsihwoht, kâ winna ihsteneem
behrneem peeklahjahs; jo mehsh wairs ne warresim ais-
bilbinatees, ka to ne effam sinnajufchi, ka ar grehkeem
tik leelu breefnibu un mohkas pelnijam. Zeescham, tam
tihscham un ne atgreesigam grehzineekam ne kahda ais-
bilbinaschanahs tur winnâ pasaulè wairs ne buhs; jo
tam buhs tâ pat kluffu ja = zeesch, kâ tam, pahr kurru
schihsh deenas ewangeliumâ lassijam. Uk, arri mums
il katram, kas ne buhsim fataisijufshees, buhs kâ meh-
meem ja-paleek, kad mums ta taisna teefas = Kunga wahr-
di aufis fkannehs: „draugs, kâ tu schein effi
nahzis eekschâ un ne apgehrbees kahsu-dreh-
bès?“ Tu tak tur wirs semmes flaidri sinnaji, ka schin-
ni swehtâ gohda-nammâ ne weens ar grehkeem apgah-
nitu neschkisthi dwehfeli ne warr palikt. Ka pehz tu
effi kawejees farwu dwehfeli no grehkeem schkisthi?
Ka pehz ne effi klausijis teem praweescheem, mahzitajeem
un swehteem raksteem, kas tewi weenumehr flubbinaja
no grehkeem atgreestees? Woi tewim schee kahdu reis pee-
truhke? Uk, tew gan tee ne peetruhke wis, bet tu pats
zaur farwu zeetsfirdibu teem ne klausiji. Za pehz nu tu
farwas paschas wainas deht tohpi eemesis gallejà tumfi-
bâ, fur buhs raudaschana un sohbu-trihzeschana.“

Uk, ta pehz, „lai noleekam tahs tumfibas darbus
un apwekkam tahs gaischibas eerohschus.“ (Reem. 13,
12.) Lai zihamees tâ dsihwoht, kâ aishnkam tur,

fur „Deews noschahwehs wiffas affaras no muhsu az-
zim, fur ta nahwe wairs ne buhs; neds behdas, neds
brehkschana, neds raises wairs buhs;“ (Zahn. par. 21,
4.) „fur preezafimees un gohdu dohfin Deewam, fa
ta Jehra kabsas irr nahkschas,“ (Zahn. par. 19, 7.)
un „fur nakts ne buhs, un fur luktes = gaischmus ne
waijadsehs, neds faules gaischums; jo tas Deews
Kungs tohs apgaismo. Un tee waldbihs muhschigi muh-
scham.“ (Zahn. par. 22, 5.) Us to tad lai nu sawas
dwehfeles pazettam un Deewu firsniigi ta luhdsam:

Tu, Deews un Tehws tahs mihslibas!

Dohd' tawu labbu Garru,

Ka ne uswarr man kahribas,

Bet ka es tahs uswarru,

Un sawu praktu sawalbu,

Lai elles-mohkas ne zeeschu

Zaur sawu paschu wainu! Amen.

(Widf. of. gr. N° 354.)

Pateefibas leezineeks

ohtrâ desmitâ un pirmâ fwehtdeenâ
pehz waffaras fwehtku atfwehtes.

Pateizam tew, ak wissu-walbigajs, muhschigajs Kungs
un Deews, ar simtkahrtigu pateifschanu par tawu ne
isdbbinajamu Tehwa schehlastibu, ar ko tu muhs sa-
wus ne zeenigus behrnus daudskahrt schehlo pee meefas
un pee dwehfeles itt brihnischligi. Bet mehs grehku
kalpi ne atsihtam schohs tawus brihnischligus schehla-
stibas-darbus. Schahdi ne atsinnigi buhdami, mehs
tew, ak schehligais debbes-Tehws! lohti mas pateif-
schanas uppurus atnessufchi par tawu no mums ne no-
pelnitu schehlastibu, ar ko tu muhs lihds schim schehlojis.
Scho sawu nepateizibas grehku atsihdami, to kaune-

dances noschelojam un tewi, ak mihtais Kungs un
Deews! luhdsam: ne eij ar mums sohda, bet pazetees
wehl ar mums grehzineekeem, furreem tu leezi sawus
schehlastibas brihnumus daudskahrt atspihdeht. Muhsu
ne pateizigs meefas prahts arween' wairak kahro un
tohs tawus lihds schim darritus leelus brihnuma-dar-
bus ne atsihst. Ak, ta neatfischana irr mums par
leelu nelaimi! jo ta irr muhs padarrijuse lohti mas-tizzi-
gus prett tew', ak Deews! un prett tawu mihtu Dehlu
Jesu Kristu, un arri ne klaufigus taweem fwehteem
wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm. Pahr to,
ak pahr to istruhstahs muhsu firdis un ta dwehfele, ak
Deews, stahw lohti nofkummuse tawâ preekschâ, atsih-
dama, zil lohti wiina wehl teek no ta meefiga zilweka
ar daschadeem grehkeem apgahnita. Upmeerini, ak
Kungs, muhsu gauschi nofkummufchu dwehfeli un leez
tai baudiht weenu lahfiti no tawas schehlastibas scho-
deen, kad mehs semmojamees pee tawahm fwehtahm
kahjahm ar no firds pasemmigahm luhgschanahm un
tewi Jesus wahrda ta peesauzam:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schihs beenas fwehts ewangeliums atrohdahs usrak-
stihst ta preezas-mahzitaja Zahna fwehts stahstos,
zettortâ nodaktâ, un tur no 46tas lihds 54tu perschu muhsu
wallobâ ta ffann:

Jesus atkal nahze Kahnâ eeksch Galilejas,
fur winsch to uhdani bija darrijis par wiinu. Un
tur weens kehniina fullainis bija, furea dehlis gul-
leja ne wessels Kapernaüma. Schis dsirdejis, ka
Jesus bija nahzis no Zuhdejas semmes us Galile-
ju, nogahje pee to, un to luhdse no-eet, un win-
na dehlam palihdseht, jo winsch gullohts us mir-
schanu. Tad Jesus us wiinu fazzija: „ja juhs
sihmes un brihnumus ne redsat, tad juhs ne tiz-
zat.“ Ta kehniina fullainis us wiinu fakka:
„Kungs, nahz', pirms ne ka mans dehlis mirst.“

Jesus us winnu fakka: „ei prohjam, taws dehl's d'sihwo.“ Un tas zilweks tizeja tam wahrdam, fo Jesus us to bija fazzijis, un aisgahje. Un no-eijoh't winna kalpi tam fastappe, un tam paslud-dinaja un fazzija: „taws dehl's d'sihwo.“ Tad tas no winneem iswaizaja to stundu, kurrâ lab-baki bija fluis ar winnu. Un tee us winnu fazzija: „wakkar ap to septitu stundu tas draudstis winnu atstahje.“ Tad tas tehws nomannija ap to stundu effam, kad Jesus winnam bija fazzijis: „taws dehl's d'sihwo.“ Un winsch tizeja ar wissu farwu faini. Schi ta ohtra brihnuma-sihme, fo Jesus darrija, nahkdams no Suhdejas us Gali-leju.

Schê mehs, mihtli draugi, dsirdejam, ka tas apbeh-dinah'ts tehws to Kungu Jesu muhsu schelligu Pestitaju gau'schiluhdsah's, lai tas nahkoht un dseedinoht winna us nahwes gultu gulleddamu dehlu. Bet tas Kungs tuhlin wis ne klausija winna luhgschanu, un tam atbildeja ar bahrgeem wahrdeem tâ fazzidams: „Ja juhs sihme s un brihnumus ne redsat, tad juhs ne tizzat.“ Ko nu gan darrija tas augst's kungs, tas keh'nina fullainis (jo keh'ninu fullaini tohp leelakâ gohdâ turreti, ne kâ daschi zitti augstmanni)? Woi winsch pah'to aprah'schanu launojah's, jeb dufmigs palikke? Ak nê? bet winsch jo firsnigaki us Jesu nosauzah's, ar teem luhg-schanas wahrdeem: „Kungs, nah'z', pirms ne ka mans dehl's mir'st.“ Ak, no schah's semmigas dweh-feles bija noht wissa ta greh'ziga lepniba, ar fo Ero'dus leppojah's prett fwehtu Jahni, to likdams zeetumâ par to, ka tas to aprahje greh'ku dehl. Ak, kad Ero'dus, wainigs buhdams, buhtu tâ semmojees, kâ tas keh'nina fullainis semmojah's, tad Ero'dus meefas ne buhtu no tahrpeem apehstas. — Ak Deewam schehl! daud's tahdu wehl irr muhsu laikd's, kas tâ leppojah's, kâ Ero-

du's. Kaut gan tas lepnibas greh'ks no Deewa grubti tohp soh'diht's, tad tomehr tahdi lepni greh'ki ne tohp ka-weti darriht. Lai tik eet kah'ds praweets un usfauz kah-dam uspuhstam augstmannim, woi waldditajam, kas ar nesch'kibstibu gahnah's: „teu ne klah'jah's tâ darriht;“ lai kahdam ne taifnam teefatajam, kurrâ azzis to baggatu manta irr aptumschojuse un fir'di loh'zijuse to taifnu soh-diht un to netaifnu atlais't, tad gan tas baudih's tum'schus zeetuma pagrabus, woi zittu kahdu fuhru pirti. Dasch's fakka: „Tas wehl naw notizzis, ka kristigi walddineeki un teefataji tik grubtu greh'ku darra un praweeti par greh'ku aprah'schanu fohda.“ Ak schinnis tik labbi kâ ir preekschejô's laikd's atroh'dah's daschi — laifam — tahdi praweeschi un mah'zitaji, kas walddineeku ne eedroh'schinajah's aprah't, lai tas greh'kotu, zik ween tam patih't; tahdi ir kaunah's aprah't tahdu, kas tik ween baggats, un no semmas kahrtas. Kâ tad nu tahdi wehl daschu augstu walddineeku aprah's, kas jau bihstah's no tah's wissu-semmakas zilweku kahrtas laudim un tohs ne drih'ft aprah't? — Gan winni no kanzeles farwu draud'si pulkâ rahj un tē ne reh'kma, lai irr laudis woi no augstas, woi semmas kahrtas koh'pâ, bet weenu augstmanni fewisch'ki aprah't winni atraujah's, bihdamees, ka tas winnu ne fohda, woi no ammata ne nogah'sch. Tahdâ wihsē daschi augstmanni paleek bes aprah'schana's, bes pahrmah'zischanas no greh'keem atgreestees un d'sihwo farwô's meefas kahrumô's lih'd's tai Deewa dufmi-bas deenai, kurrâ winsch tohs kahrumneekus jau scheit' laizigi soh'dih's ar breef'migah'm soh'dibah'm. Un kad tad tee zaur tahm laizigah'm soh'dibah'm wehl no greh'keem ne atgreesifees, jeb arri tah's laizigas behdas un grubti-bas zeedami ismiffesees, tad tee arri taps soh'diti ar to besgalligu un muhschigu soh'dibu pee farwah'm dwehfe-lehm. Un kad nu winnu dwehfeles buhs us pasusch'hanu nodewuschah's, tad Deew's tas Kungs pra'ffih's to pasubduschu dwehfeli no ta mah'zitaja roh'kah'm, kam winsch

parwehleja to grehzineefu atgreest, bet kas tomehr farwu meefu wairak mihtoja, ne ka Deewu un no zilwekeem wairak bihjajahs, ne ka no Deewa un ta dauds dwehseles pasaudeja us muhschigu nelaimi, eefsch kurras arri winnam pascham lihds buhs ja-grimst, ka winsch to pelnijis, ka tahs winnam ustizzetas dwehseles, laizigas bihjafchanas deht, ne kohpe ta, ka waijadseja. Ak fohdiba, gruhtha fohdiba irr tam no zilwekeem bailigam praweescham un mahzitajam, kas ne klausa ta debbes Runga un Kehnina parwehleschanai, ne eedams tur, fur tas no ta Runga tohp suhtihst. Winni paschi jau sinn, ka winni preeksch ta Runga Zebaut ne fur ne warr paslehptees, nedf no winna laizigas fohdibas isglahbtees; kaut gan tee semmes besdibbenâ un juhreas dsittumâ flehptohs, jeb arri behgtu no weenas pasaules mallas us ohtru, tad tomehr no Deewa fohdibas ne isbehgtu, nedf preeksch winna waiga paslehptohs. Woi gan warreja tas praweets Jonas preeksch Deewa paslehptees un winna fohdibai isbehgt, kad ne gahje tur, fur tas Rungs to suhtija? Ak, teescham ne! Kaut gan tas pa tablu juhreas-zellu behdse, tad tomehr ne isbehdse no Deewa, nedf no Deewa fohdibas, bet paschâ juhreas widdû tappe no leelas siws aprihts, fur tam trihs deenas lohti leelas mohkas bija ja-zeesch juhreas dsittumâ. Winsch pats to leezina, ta fazzidams: „Uhdens apstahje manni lihds paschâ dwehselei, tee dsittumi apkampe manni, aschki apsedese mannu galwu.“ (Jonas 2, 6.) Bet Deewam irr wehl arri zittas affakas rihtstes pee rohkas, ar fo tee neklausigi un no zilwekeem bailigi praweeschi tohp schausi, un fo tee paschi ik weens labbi sinn. — Ak ta pehz, kaut jel ik katrs pee laika to apdohmatu, kas tam pee sawa laiziga un muhschiga meera derrigs un waijadfigs un ne bihtohs wis no teem, kas tik to meefu warr nokaut, bet no ta, kas tik labbi to meefu, ka arri dwehseli warr nomaitaht ellê. —

Mahzifimees tad nu arri no schihs deenas ewangeliuma apdohmaht

tohs augstus un brihnischfigus Deewa darbus un atsicht, zik ne ustizzigi un ne paklausigi effam winna swehteem wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehtri muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi! Kad mehs ar apdohmu usskattam tohs muhsu Deewa augstus darbus, fo winsch ar farwu wissephezigu rohku wehl taggad preeksch muhsu azzim pasirahda, tad mehs pee teem tik dauds brihnumu atrohdam, ka mehs tohs ne mas ne warram un ne spehjam apbrihnoht. Ak, tad mums lihds ar to kehniu Dahwidu tas debbes-Zehws ja-flawe un ja-falka: „Rungs mans Deews! leeli irr tawi brihnumi, fo tu mums parahdi, un tawas dohmas, ne kas ar teem ne irr lihdsinajams, es gribbu tohs pasluddinahht un isteikt, jebfchu tee ne irr skaitami.“ (Dahw. ds. 40, 6.) — „Kad es raugohs us tarwu debbesi tarwu pirkstu darbu, to mehnesi un tahs swaigsnes, kurras tu effi taifijis, (tad es dohmaju), kas irr tas zilweks, ka tu winnu peeminni, un tas zilweka dehts, ka tu winnu peemekle?“ (Dahw. ds. 8, 4. 5.)

Pateesi, augsts irr tas Deewa darbs, kas mums ar brihnoschanu ja-uskatta! Kad mehs redsam to leelu juhreas uhdeni stahwam ka leelu smilfchu kalnu, tad tas mums irr brihnums, ka winsch tur usturrahs un ne isgahschahs us semmi. Deewa brihnuma-darbi arri irr pee semmes redsami zaur to, ka Deews no tahs leek simts un tuhstioschfahrtingus sawadus augtus isnahkt, ka no teem daschs lohti ja-apbrihno, kas tik lohti jauks un stunsfigs israhdahs, un arri lohti gahrds un labs irr preeksch ehfchanas. Pawaffara redsam to kohku tihri

failu stahwam, bet pehz kahdahm deenahm jau fahf see-
du pumpurinsch rahditees, jauisplaukfi lappas un see-
dini fahf jauki un flaisli seebeht, tà, ka tas mums ar lee-
lu preeku ja-ussfatta. Un tad, pehz kahdahm, ned-
delahm, meh's dabbujam baudiht faldus auglus no ta
kohka, furreu ne fenn redsejam bes lappahm kà kahdu
nokaltuschu schaggaru stahwam. Woi tad ta naw
brihnischka leeta tam, kas to apdohma, kà no tahda
zeeta kohka sarreem warr isnahkt tahds leels
un mihksts auglis? Tà pat arri brihnischkigas lee-
tas redsam pee ikkatras labbibas kahrtas, kas tohp sem-
mè eesehta: wiffi tee graudini tur ismirkst un sapuhst;
— bet pehz ihfa laika dihgst, aug un felt un eenes dauds
graudus tannis wahrpinas, kas stohbra gallà lihgojahs
tà, ka tam sehjejam plaujamà laika irr ja-fakka: „Ak,
kà Deews to druwu til baggatigi ar brihnischkeem aug-
teem irr apfwehtijis tà, ka ne weens to naw nomanni-
jis! Augli un brihnischki arri irr tee Deewa darbi, fo
pee debbesim redsam, ka tur tee padebbeschi gaifa wid-
dù stahw un eet no weenas puffes us ohtru, un ka tee
no turrenes leetu ar pilleeneem un lahsehm meh'reni is-
dohd, un ka tur arri isnahkt kruffa un leddus gabbalini
pafcha wiffu-siltakà waffaras-laika; un brihnischkigas
leetas arri redsam pee faules, meh'nes un fwaigfnehm.
Ak, kas gan warr wiffus tohs auglus brihnischkigus
Deewa darbus isteikt, fo meh's wehl taggad pee debbes
un pee semmes redsam, faut gan tee tam ne apdohmi-
gam ne kahdi brihnumi ne rahdahs, ta pehz, ka tas
tohs irr apraddis. Un ta deht keh'nisch Dahwids tè
pareifi fakka: „Weens nejehta to ne aiffist un weens
gekkis to ne proht.“ (Dahw. ds. 92, 7.) Ta pehz, af
mihlais kristihts zilweks, ne kahro no Deewa wehl kah-
dus brihnumus no jauna, bet effi meerà ar teem pa-
scheem, fo pee debbes un semmes redsi. Apdohma tohs
ar prahtu, tad tu tur atraddisi til dauds brihnumus, fo
tu ne warrefi apbrihnoht. Gan ar behdahm mums

tas ja-peeminn, ka stary kristiteem wehl tahdi atroh-
dabs, kas ar Pestitaja wahrdeem ja-aprahj tà, kà winsch
us ta keh'nina fullainifazzija schinnè ewangeliumà: „Ja
juh's sihmes un brihnumus ne redsat, tad
juh's ne tizzat.“

Tasj keh'nina fullainis fakka us Jesu: „Kungs,
nahz, pirms ne kà mans dehl's mirsi.“ Jesus
winnam atbildeja: „Eij prohjam, taws dehl's
dsihwo.“ Un tas zilweks tizeja tam wahrdam, fo
Jesus us winnu bij' fazzijis un aisgahje. Tè redseet,
draugi, zil' ustizzigs un paklausigs tas keh'nina fullainis
ta Kunga wahrdam. Woi tad arri pee mums irr tahda
ustizziba un paklausichana Deewa un Jesus swehteem
wahrdeem? Ak, Deewam schehl! gan mastahdu warr
atras stary kristitas draudses, kas teem ta mihla debbes-
Tehwa swehteem wahrdeem irr paklausigi; un wehl
masal irr to, kas teem ustizzahs. — Woi ta gan irr
ta ihstena paklausichana un ustizziba Deewa swehteem
wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm, kas mah-
za, ka buhs dsihwoht lehnprahjigi, mihligi, pasemmigi,
pazeetigi, peedewigi, firds-schehligi, seh'kisti, kaunigi
un t. j. pr., ar weenu wahrdu saktoht, eeksch wiffas
Deewa-bihjafchanas un gohda? Deewa wahrds arri
fakka, ka, ja meh's tà darrischoht, tikschoht swehtitt
scheit' laizigi un tur muhschigi. Ak, pateefi, kas pehz
Deewa un Jesus wahrdeem dsihwo un darro, un teem
ustizzahs, tam ir scheit' labbi klahjahs un tahds irr
swehtih's scheit' laizigi un tur muhschigi. So: „sweht-
tigi irr tee, kas Deewa wahrdu dsird, un to pafarga.“
(Luhk. 11, 28.) Daschs fakka: „es gan dauds reis-
esam pehz Deewa wahrdeem darrijis un teem ustizze-
jis, bet tak ne kahdu labnumu un swehtibu atraddis.“
Ak zilweks, tas gan nahk no ta, ka tu teem tà ne klauffi,
pehz teem tà ne darri un tà ne ustizzees, kà peenah-
kabs; jo kà tu warrito apfohlitu maksu pilnigu tihfoht,
ka ne effi to darbu tà paftrahdajis, kà wajjaga? Nu

reds, tà pat tu ne warri to baggatu Deewa wahrdoß apfohlitu fwehtibu eemantoh, kad tu ne darri pehz winnu mahzibahm. Tu gan fakki, ka tu pehz Deewa wahrdeem uu mihta Pefiltaja Jesus wahrdeem darroht, bet woi tad tà ihsten' pehz teem darri, kad tu weenâ brihdi darri to, us ko tawa kahra meefa skubbina, un ohtrâ brihdi, kad farwu meefas-kahribu papilnam apkohpis un kamehr fchi dufs, darri pehz Deewa wahrdeem? Jo tè tu atkal tuhlin, tik ko fchi mohstahs, pehz tahs patifchana darri. Zeefcham, tahdi to baggatu Deewa wahrda apfohlitu fwehtibu nedf fcheit, nedf tur muhschigi eemantohs, kas naw pastahwigi, un kas tik pat, woi wehl wairak klaufa farwahm meefas-kahribahm, ne kâ Deewa fwehteem wahrdeem. Kaut gan tas saglis un tas wiltneeks daschu reis labbi pahртеef no tahs sagtas mantas, ko tas besdeewigi zitteem nosadsis, un ko tas wiltneeks iswihlis, bet tomehr par ihfu laifu tas saglis tohp panahths; ta fahdsiba atrasta un ta wiltiba useeta, un tad tam par to ihfu preeku un labbumu, ja-zeesch pa wiffu farwu muhschu. Jo „kas farwu nammu ar fwefchu nau-du ustaisa, darra tà pat kâ weens, kas alminius falassa few par kappu.“ (Sih. 21, 8.) „Wai tam, kas farwu padohmu ar fwefchu mantu wairo! zik ilgi tas buhs? Un krauj beesus dublus us fewi.“ (Abak. 3, 6.) Jo bes tahs strahpes, ar ko saglis teef fohdihts, tam wehl wiffâ muhschâ ja-zeesch kauns, behdas un apfimeeklis no wiffas pafauls. — Arri tas melkulis, tas ne pateefas leezibas dewejs no ta pahртеef, ko winnam tee dohd, kas winnu us melleem un ne pateefu leezibu derreja, bet pehzak winnu ne weens wairs ne klaufa, ne weens wairs ne tizz un nu winnam pa wiffu muhschu ja-nefs melkula negohds un nepateefas leezibas deweja strahpe. Jo „wai teem, kas to kaunu fakka labbu effam, un to labbu kaunu! kas tumfibu par gaisnu darra, un to gaismu par tumfibu! kas to ruhktu par faldumu darra, un to faldu par ruhktumu!“ (Ef. 5, 20.) Un Jesus

Kristus patf fakka: „Par ik katru weltu wahrdu, ko tee zilweki runnahs, teem buhs atbildefchanu doht fohda-deena.“ (Matt. 12, 36) — Jhs arri irr tas laifs, kurrâ tam neschkihstu-darbu darritajam labbi klahjahs, bet pehz tas labbums par schulti pahrweherschahs, jo pa wiffu farwu muhschu winsch to ruhktu schulschu bikkeri ne warr isdsert. Lai tas gan ik deenas papilnam un affaras raudadams dsertu, taf tas kauns arween' winnam preefch azzim stahwehs. Un pahr wiffu to irr sinnans, „ka nedf mauzineeks, nedf neschkihsts, nedf negausis, ne dabbu to eemantofchanu tanni Kristus un Deewa walstiba.“ (Ewes. 5, 5.) — Jhs arri irr tas labbums, ko tee neklausfigi behrni prett wezzakeem un ne klausfigi kalpi prett kungeem un fainneekem, bauda tad, kad tee fcheem ne klaufa. Ak, dauds leelaks labbums wianneem sifku, kad winni to darritu, kas pawehlehts: „Jo ne weena waldischana irr, bes ween no Deewa un fur weena waldischana, tur ta no Deewa irr eezelta. — Tad nu, kas tai waldischanai pretti turras, tas Deewa likkumam pretti turras. Bet tee pretti-turretaji few pafcheem fohdibu sakras.“ (Reem. 13, 1.) Tu gan dohma, ka tew wairs ne buhschoht tas ja-darra, ko tu zaur neklausifchanu un laiffumu aiskamejis, bet — kas to dohs! Pehzak' tu to ar reefchanu darrisi, un wehl par farwu neklausibu dabbu gruhtu strahpi. — Arri tam plihneekam masu laifu ween irr tas siiprs dsehrens gahrds, bet pehz tas dedfina winna eefchas kâ ar ugguni. Ta pehz jau Salamans farwâ laikâ pareisi irr fazzijis: „ne lukto pehz ta wihna, ka tas tik farkans irr, ka winsch bikkeri tik jauks raugahs: Winsch gan gluddeni ee-eet, bet pehz kohsch tas kâ ischubfka, un durx kâ ohdse.“ (Gal. fak. 23, 31. 32.) Gan ischubfkas fohdumu zits iszeesch, bet daschs plihneeks mirst ahtrâ un kaunâ nahwê. Un tà wiffi plihneeki, kas no fcha negausibas grehka ne atstahjahs, nemm breefmigu gallu. Un kaut arri tahdi

meefas-fahrumneeki un tihfchi grehku kalpi fchai laizigai
 fohdibai isbehgtu un preefch zilwekeem fawu netafni-
 bu, fahdibu, willibu un nefchlichfibu paflehptu, tad
 tomehr preefch ta fwehta, taifna un wiflu-finnadama
 Deewa winni to ne warr paflehpt, lai gan flehptjabs,
 ka gribbedami un behg juhras dsittumds, almiaw kalnu
 allas, pafaules galla, jeh debbes-augstums. Naw
 atrafta, neds arri arri muhscham atraddihs tahdu weefu,
 fur zilweks preefch Deewa warr paflehptees. Jo ta
 Runga azzis dauds tuhftohfchlahet fphof-
 schakas irr, ne ka ta faule; un flattahs us
 wiffeem zetteem to zilweku, un famanna,
 kas apflehtos faktos noteek. (Sih. 28,
 28.) Gan daschs grehzeekes schinnt pafaule paleek
 bes fohdibas; jo ta pafaule daschu grehku ne mas ne
 fohda, ta pehz, ka winna to grehku ne dabdu sinnabt,
 woi arri tahdu pafchu walgu weft, bet tad tomehr fur
 muhschiba tas jau ne paliks bes gruhthas fohdibas.
 Das baggats wihrs arri ne tappe fohdihes schinnt pa-
 faule, kad wifsch ne apsehlojabs pahre to nabbagu
 Lahzaru, kas isfaljis un pilns ar wahim gulleja pee
 winna durwin un kam wifsch ne nowehleja ne weenu
 maifes kummosiu; — Kad tomehr winnam tik dauds
 bija, ka pars ik deenas dschwowa plihfchana un rih-
 schana; pee wifsch tahdas baggatibas wifsch tomehr
 lahwe kam nabbagam Lahzaram pee winna durwin
 badda mirt. Kad nu scho winna zeeftridibas grehku
 ta pafaule ne fohdija, woi tad Deews arri winnu ta
 attahje? Kas dohd! Tur muhschiba wifsch fawu
 faifnu algu dabbnja, ka to winna pafcha wahedi leezina,
 kad wifsch brehz, jeh leelas mohkas zeefchu schin-
 nts ugguns-leefmas! (Luhk. 16, 24.)
 Alk ta pehz atgreeschatees, kas juhs lihds schim
 hifchds grehks dschwodami, ne kahdu laizigi fohdibu
 ne effat zeetufchi. Alk, ta fohdiba irr tuwu klah! Ta
 pehz ne gullat tik drohfschi grehku meega; jo tas Kungs

muhsu Deews irr gan tohti schehligs; pazeetigs un pee-
 dewigs, un laiku dohd us atgreeschanohs no grehkeem;
 bet kad wifsch reds, ka tas grehzeekes weht distakati tan-
 ni grehku-meega eegullahs un ne kad no ta ne atgrees-
 schahs; tad wifsch daschu scheit laizigi fohda ar grub-
 tahm fohdibahm, un kurru wifsch lihds dschwes gallam
 wazeefch, to tur fohdihes muhschigi muhscham ar to ne
 berdsamuelles mohku fohdibu. — Alk ta pehz tu, kas
 tu Deewa-bihjigi dschwowa un daschu grubtu zeef un
 redsi to besdeewigu laime un preek dschwwojoh, ne at-
 fahpees no tawas Deewa-bihjafchana un taifngs
 dschwofchana; jo ta besdeewiga laime irr ta firds apzee-
 tinaja, kas winnu wedd us pafchu laizigu un arri us
 muhschigu nelaini. Bet tawa Deewa-bihjafchana
 un istizfchana Deewa fwehteem wahrdeem un dahr-
 gahm Jesus mahzibahm, zaur fo gan dascha laiziga
 grubtu ja-zeefch; ta padarra, ka pehz bandisi daschu
 laizigi lihgfniibu un janku preeku. Woi gan buhtu tas
 rehws, kas gauhschi raudaja pehz fawu dehta, kad tas
 kas mifschanu flims gulleja, tahdu deelu preeku dschwweis,
 kad wifsch ne buhtu klausijis un istizfchis ta Runga Je-
 sus wahrdeem, kad tas us winnu fazzija, ei proham,
 tawu dehts dschwwo? Alk, terfcham ne! Bet kad
 wifsch firfngi luhdsahs un tizzigi pafklaufta Jesus wahr-
 deem, tad wifsch preeku baudija. Zau us zellu win-
 nam atflanneja ta preeziga wehsts; tawu dehts
 dschwwo! —
 Alk pafaut jel mehs arri buhtum tik pafklauftigi un
 istizfchigi teem fwehteem Deewa wahrdeem un tahm dahr-
 gahm Jesus mahzibahm, — kahdi fwehtigi mehs, tad
 buhtu scheit laizigi un tur muhschigi muhscham! Bet
 zaur fawu nepafklaufticham mehs fawu weefu un dweh-
 feli apkraufam ar teem grubteem bauftu lahsteem, kas to
 meefu jau scheit laizigi grubtu mohzi un to firdi padarra
 ne meerigu, un kas arri eewedd to dwehfeli eefch muh-
 schigahm elles-ugguns ne isdsehchamahm leefnahm-

Alf, ta pehz, draugi! lai paklaufam teem fwehteem Deewa wahrdeem un tahm dahrgahm Jesus mahzibahm, ko mums tee tizzigi mahzitaji un fwehti praweeschi mahza fwehtos raktos un Deewa nammos, un stajagam ne peedausigi pa to schauru zellu, pa kurreu tee muhs wadda. Un ja mehs ta darrifim, tad muhsu tizziba ne taps schaubita; jo Deews pats ar sawu palihdsibu no debbesim mums palihdschs pretti turretees teem grehkeem un meefas-kahribahm, ta, ka mehs ar Deewa paligu, tohs uswarrefim un wirsu paliffim. Tee grehki un meefas-kahrumi irr muhsu tizzibas sauderaji; ta pehz tee fwehti Deewa wahrdi wiffa spehka darbojahs muhs no teem atgrees, weenumehr fauldami: „atgreesetees! atgreesetees!“ Urri tee mahzitaji un praweeschi tikkufchi nomohda stahw tam grehzineekam peesauldami, no sawa nikna zetta atgreesetes un dsihwoht. Winni pasihfi to leelu nelaimi, kam tas grehzineeks pretti skreif un ta pehz winni arridsan to Deewu sawu Kungu par paligu peesauz, lai palihds un lai wehl kahdu brihdi to grehzineeku pazeesch. Winni arri no fwehta Garra dsih-ti, tahs fwehtas mahzibas pasluddina, no wiffas firds wehledami un gribbedami, ka tee grehzineeki atgreesstohs un ka tee Deewam sawam schehligam debbes-Tehwam, un Jesum Kristum sawam Pestitajam ustizetohs un pakautohs.

Alf, ka pehz mehs tad sawas firdis tif lohti apzeetinajam un ne klausam teem fwehteem Deewa wahrdeem ko tee mahzitaji, no Jesus suhtiti, mums mahza? Ne dohmajeet wis sawa zeestirdiga, ne atgreesiga un tihfschi grehziga prahda, ka winni pa welti un moi tif no garra laika tahdus gruhfus mahzifchanas darbus strahda. Alf, buhtu tee welti, tad winni sawas dwehseles wis ne mohzitu lihds nahwei, salaffoht un isdibbinajohf to fwehtu Deewa wahrdu un dahrgu Jesus mahzibu. — Bet kad nu tee klausitaji ne klausu tahdai firds dibbenigai mohdinafchanai, tad teem pahf fewim pascheem

gauschas waimannas buhs ja-sauz, ta pehz, ka tee Jesus pateefigahm mahzibahm naw klausijufchi, kas teescham pateefibu mahzija. Scho pateefibu Jesus uswehleja saweem mahzefkeem un schee atkal teem taggadejeem mahzitajeem. Jo muhsu mihta Pestitaja schehliga firds gribbeja, ka ne weenam ne buhs pasufi, bet wisseem to muhschigu dsihwofchanu dabbuht. Ta pehz arri winsch kahwe sawas fwehtas meefas pee krusa peefist un sawas dahrgas affinis tur istezinaht, lai tahs pasudduschas dwehseles tiftu no tahs muhschigas nelaimes ispestitas. „Winsch irr muhsu pahfahpfchanu deht eewainohts, un muhsu apwainofchanu deht fa-grausts. Ta fohdiba gull us winnu, zaur ko mums meers nahf, un zaur winna bruhzehm effam mehs dsedinati.“ (Ef. 53, 6.) Un tomehr tee pasfaules behrni wairs ne gribb ta Kunga fwehtahm mahzibahm paklaufiht, nedf pehz tahm darriht. — Alf, par to irr ta aflu pasfaule noschelojama, ka winnas behrneem wehl tif zeetas firdis, ka paschds sawds pehdejds laifds ne gribb no grehkeem atgreesetes. Alf, kaut jel ween reis tahs zeetas firdis kustu un tas spehzigs wahrds ta krusa fista uswarretu, tad buhtu preeks ne ween teem, kas tohs Deewa wahrdu un Jesus mahzibas sluddina, bet arri pascheem engekeem debbesis. Un mums; ta wahrda darritajeem tas mihtajs Pestitajs pastara teefas-deena peefaultu tohs jaukus preeka-wahrdu: „Mahzeet schurp juhs fwehtiti manna Tehwa, eemantojeet to walstibu, kas jums irr fataifita no pasfaules eefahkuma.“ (Matt. 25, 34.)

Kungs, sawus wahrdu klausiht,
Tahs prahda paturreht,
Un wiffur teem paklaufiht,
Tahs behdas peeminneht,
Tas darra kfristigus.
Ka ta mehs tohpan fwehti,
Un preefsch tew isredseti,
Lai saws Garu walda muhs! Amen.

(Widf. ds. gr. № 507.)

ohtrá desmitá un ohtrá fwehtdeená
pehz waffaras fwehtku atfwehtes.

Al firds schehligais debbefu. Tehws mehs nabbagi kalpi un kalpones us tew nosauzamees ar firsnigahm luhgshananam: apscheljoees pahm mums, mihtais Kungs un Deews, atlaide mums to leelu prradu, fo mehs tew parradá effam. Jo mehs atfihstam, ka mehs ne spehjam to wiff masako paraddu atmaksabt, kaut arri sawu meefu un dwehfeli par to nodohum; ak, ka warrestim mehs nabbagi tad to ne isskaitamu parradu atmaksabt, kas irr tohti leels! Al leels, leels arri irr muhsu grehku parrads, zaur fo mehs nopelnam laizigu sohdbibu un muhschigu pasufchanu. Al Kungs, Deews, Tehws, apscheljoees un peedohd mums muhsu leelu grehku parradu, ar kurre mehs gan teni, ak schehligais debbefu Tehwht, lohri apskaitinajuschu, fewischli zaur to, ka mehs, no tew peedohschanu dabbutuschu, saweem tuwakeem ne gribbam peedohd. Jo kaut gan luhdsam ar tawa mihta Dehla fwehteem luhgshanas wahrdeem: „pamett mums muhsu parradus, ka mehs pamettam saweem parradneekem,“ tad tomehr pehz scheem wahrdeem ne effam darrinuschu. Al, tas irr mums lohri schehl, ka mehs schohs sawa Kunga Jesus Krisius fwehtus un dahrgus wahrduß effam welti walfojuschu. Al tu muhschigas fwehtibas Tehws un Kungs, peedohd, ak peedohd mums tohs no mums lihdschim padarritus grehkus. Mehs te tawá preekshá, ak Wissu-fwehtakais, sohlam, ka wairs tihfchi ne grehlokim. Al palihdsi mums un dohd sawu fwehtu Garru par paligu, kad ir te semmê mesdamees tewi peeluhdsam Jesus wahrda:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu sehhs deenas fwehtis ewangeliums atrohahs us rakstihis ta preezas mahzitaja Mattei fa fwehtis stabstos, astotá padesmitá nobaká, un tur no 23shas lihds 35tu perschu muhsu wallobá ta kann:

Jesus fazzija us saweem mahzekleem: „Ta debbefu walstiba irr ka kahds kehniash, kas ar saweem kalpeem gribbeja parradu islihd sinah. Un kad winsch eesahze lihdsibu turreht, weens wianam tappe peewests, tas tam desmits tuhstoschus pohdus bija parradá. Un kad tas to nespehje maksabt, pawehleja tas kungs winnu pahdoht, ar sawu fecwu un behrneem, un wiffu, kas tam bija, un maksabt. Tad tas kalps pee semmes krisdams, winnu gauschi luhdsehs un fazzija: kungs, zeetees ar mannim, es tew gribbu wiffnotal maksabt. Tad tam kungam eescheljojahs ta kalpa pehz, un to palaide, un to parradu winsch tam arri atlaide. Bet kad tas pats kalps bij ahra isgahjis, atradde tas weenu no saweem darba-beedreem; tas tam simts sudraba graschus bija parradá, un winsch sakampis to schraudse un fazzija: maksa, fo tu man effi parradá. Tad winna darba-beedris tam kritte pee kahjam, luhdsehs un fazzija: zeetees ar mannim, es tew wiffnotal maksaschu. Un winsch ne gribbeja; un no-gahjis mette to zeetumá, teekams tas maksatu, fo tas bija parradá. Kad nu to winna darba-beedri redseja, sahpeja tas teem gauschi, un nahuschu pasazzija sawam kungam wiffu, kas bija notizzis. Tad winna kungs to aizinaja preekshá, un us to fazzija: tu blehdigs kalps, wiffu scho parradu es tewim esmu atlaidis, kad tu mannis luhdsi. Woi tad tewim ne bij arri apschelotees pah tawu darba-beedri, ka es tewis esmu scheljojis? Un winna kungs apskaites, to nodewe teem mohzitajeem, teekams tas maksatu wiffu, fo tas

tam bija parradā. Ēa jums mans Debbesu-tehws arri darrihs, ja juhs ne pamettifeet no firds ifweens sawam brahlam wiinna pahrfahpfchanas."

*

*

*

Mihli draugi! Tas debbes Kehninsch ne tik ween desmits tuhkfioschus pohdus, bet wehl dauds wairak mums irr dewis no sawahm mantahm, kad ween mehš to apdohmajam, pee firds leekam un skattamees us kahdu zilweku, kas jau dauds gaddus pasaulē dsihwojis, tad gan atsihsiam, zif tuhkfioschus pohdus tas no Deewa dohtahm mantahm patehrejis, ko Deews tam no tibras schehlasibas ween dewis, bes wissa scha nopelna. Zee-scham, ne isfkaitami irr tee baggatas maises pohdi, ko schehligais debbes-Zehws mums irr dewis! Ja nu to irr tahds leels pulks, ka to ne warram isfkaitiht, ak, kas tad warrehs isfkaitiht wehl wissas tahs zittas dahwanas, ko Deews mums dohd! Jo raug, wissas uppes, eseri, jubra, wiffi meschi un dahrsa-kohta sarrimi, un muhsu kuhris un laidari irr pilni ar baggatahm Deewa dahwanahm un wissur, wissur, kur sawas azzis mettam, redsam to baggatu Deewa fwehtibu, kas naw isfwerrama, nedf ismehrojama, nedf arri isfkaitama. Kad nu mehš to leelu pulku Deewa schehlasibas dahwanu bes muhsu nopelna dabbutjam, woi gan warresim tam schehligam Dewejam to atmaksah? Ak ne kad. Jo schis muhsu schehligais debbes Rungs un Kehninsch no mums to wairs ne atprassa, bet winsch tik weengribb, lai mehš dsihwojam fwehti, taisni un ihsten Deewa-bihjigi, ka Deewa behrneem panahkshs. Woi tad nu mehš gan effam ta dsihwojuschi, ka Deewa fwehti wahrdi un dahrgas Jesus mahzibas mahza? Ak, kad to buhsim ismeklejusch, tad gan atsihsim, zif leels tas grehku par-rads, ar kurru prett to fwehtu un taisnu Deewu effam noseeguschees zaur to, ka ne effam klausijusch wiinna fwehteem wahrdeem. Mehš, mehš effam tee zeetsir-

digi kalpi, kas ne gribb saweem darba-beedreem, saweem turwakeem peedoht ta, ka tas zeetsirdigais kalps, pahf kurru muhsu schehligais Westitajs schinni ewangeliuma stahsta. Ēa deht lai nu no schi ewangeliuma apdohmajam

ta ne apdohmiga kalpa zeetsirdibu, zaur to atsihdami, ka arri mehš wehl tahdi paschi zeetsirdigi effam.

Bet tu, ak fwehtajs Deews! fwehti muhs eetsch tawas pateefibas, jo tawas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

No ta man, Deews, pasargi,
Ka parradneeku bahrgi
Ne dsennu nomaksah,
Ne tuhdat winnu spaidu,
Bet pazeeschohs un gaidu,
Kad winsch ko ne spehj lihdsinaht.
Ka warru meerā duffeht,
Un sawu firdi kluffeht,
Dohd man, ak schehligs Deews,
Ne teefatees pahrlieku
Ar sawu parradneeku,
Bet, kad tas luhds, apschehlotees.

(Wibf. ds. gr. № 437.)

Mihli draugi! Woi tas kalps, pahf ko schihs deenas ewangeliums stahsta, ne bija lohti firdi apzeeti-nahts? Tahds, teescham, ik weenam reebj! Winnam tas kehniensch desmits tuhkfioschus pohdus parrada atlaide, bet winsch, tahdu leelu schehlasibu atraddis, eet un schnauds sawu darba-beedri pehz sintis sudraba grascheem! Bet, ko buhs mums pahf to tik dauds fuhdsetees, — jo mehš paschi arr' wehl tahdi ne apdohmigi un zeetsirdigi effam, kas mehš no Deewa dauds tuhkfioschu grehku peedohfchanas effam dabbutusch un tomehr saweem turwakeem ne gribbam peedoht, ko tee rettu reis' prett mums apgrehkojahs ar masahm wainahm. Ēa schihs deenas lihdsiba ta zehlahs, kad

Pehteris Jesu jautaja: „Kungs, zeekahrt buhs man
mannam braktam, kas prett man grehko, peedoht?
Woi gan irr, septin reisi? Jesus us to fakka: Es tew
ne falku septin reisi, bet septin desmits reisi un septin.“
(Matt. 18, 21, 22.) Tas ta saprohtams, ka mums
ik reises buhs tam peedoht, kad winsch sawu wainu
atshst. Zitti no mums kristiteem zilwekeem, Deewam
schehl! irr tik besdeewigi, ka winni, kad Pestitaja
fwehtu wakkarinu baudijschi, wehl pahrmett sawam
tuwakam winna pahrkahpschana. Woi gan kristitam
zilwekam peeklahjabs ta darriht? un woi tas gan irr
zeenigs to Kunga mihlestibas = meelastu baudiht? woi
tas arri dabuhsh sawu grehku peedohschanu no Deewa?
Ik, teescham, ne; jo muhsu Pestitajs pats fakka schin-
ni ewangeliuma: „Ta jums mans Debbe fu-
tehws arri darrihs, ja juhs ne pamettiseet
no firds ik weens sawam braktam winna
pahrkahpschana.“ Un tomehr daschi, kaut tee
gan diwi, trihs, woi wairak reises pa gaddu eet pee
fwehta wakkarina, wehl sawam tuwakam pahrmett
winna pahrkahpschana. Ik tee, tee ne gohdina sawu
mihlu Pestitaju ar to peenahkamu gohdu, un ak, tee
arri ne eemantohs ne kahdu baggatu fwehtibu no ta
Kunga sawa schehliga debbes-Zehwa, ta pehz, ka tee
zeenigi ne bauda to dahrgu dwehseku meelastu, ko tas
Kungs muhsu Pestitajs fataisijis un eefwehtijis mums
par labbu un fwehtibu. Bet, kad mehs ar wiltigu un
zeetu firdi to baudam, tad tas mums irr par fohdibu,
ka to fw. apustul's Pahwils fakka: „Kas ne zeenigi
ehd un dserr, tas ehd un dserr few pascham to fohdu,
ne ischkirdams ta Kunga meesu.“ (1. Kor. 11, 29.)

Ta pehz, draugi, ne peeminnat, un ne pahrmett-
tat wairs sawam tuwakam winna wezzas wainas, ar
ko tas prett jums un prett zitteem irr noseedsees; jo kad
juhs to darriheet, tad arri Deews ar jums tapat darrihs
un juhs, juhsu grehku deht fohdihs. Kaut gan jums

peedohschana fohlita pee fwehta wakkarina, tad tomehr
ne taps peedohts, ta pehz, ka juhs ne peedohdat sawam
tuwakam. Tain kalpam arri tappe winna parrads at-
laidis, betkad tas kehniensch dsirdeja, ka tas sawam dar-
ba-beedram ne bij' peedewis, tad winsch to atkal aizi-
naja preekscha un us to fazzija: „Tu blehdigs kalps,
wissu scho parradu es tewim esmu atlaidis, kad tu man-
nis luhdsi. Woi tad tewim ne bij' arri apschelotees
pah sawu darba-beedri, ka es tewis esmu schelojis?“
Un tad nu winsch, „apfsaites, to nodewe teem mohzi-
tajeem, teekams tas makfatu wissu, ko tas tam bija par-
rada.“ Ik draugi, kad tur tanni nahkoscha pastara
teefas-deena pee Kristus fohda-krehfla wissi muhsu grehki
taps mums preekscha stahditi, wai, ak wai tad mums!
tad mehs arri tapsim tanni mohku-weeta eelikti un ne
schehligi mohziti ar tahm ne beidsamabm elles = moh-
kahm. Jesus pats wehl zitta weeta ta fakka: „ar to
mehru, ar ko juhs mehrojeet, jums atkal
taps mehrohts.“ (Luhf. 6, 38.) Gan schinni
ewangeliuma stahw: „teekams tas makfatu wissu, ko
tas tam bija parrada.“ Daschs scho wahrdu ne labbi
saproht un dohma, ka tas sawu leelu grehku parradu
tur wehl warreschoht atmakfahnt un tad no tahm grub-
tahm mohkahm tapf atpestihts, bet kas to dohs! Tur,
tur muhschiba tew wairs ne kas ne buhs un arri ne kam
ko waijadsehs; bet kad tew arri kas buhtu, tad to ne
weenam wairs ne waijadsehs un to ne sanems, ta pehz,
ka to tam tad ne dewi, kad winsch to prassija. Tajau
tas baggats wihrs, — pah ko Pestitajs zitta weeta fakka,
luhdsahs: „Zehws Ahbraams, apschelojees pah
mannim, un fuhti Lahzaru, ka tas sawu pirksta = gallu
eemehrz uhdeni, un dsiffina mannu mehli; jo es leelas
mohkas zeeschu schinnis ugguns-leesmas.“ (Luhf. 16,
24.) Bet winna luhgschana ne tappe paklaufita. Ta
arri tas ar mums notiks. Ta luhgschana mums tad
gan buhs, bet ta tad wairs ne taps peenemta nedf pa-

Klaufita no debbesu Abbraäma, kas irr muhsu Deews. Zo winsch muuns atbildehs ar teem bahrgem wahrdeem: „Tu blehdigs kalps, wissu scho parradu es tewim esmu atlaidis, kad tu mannis luhdsi. Woi tad tewim ne bij' arri apschelotees pahr tawu darba=bedri, kà es tewi esmu schehlojis?“

Alk ta pehz, mihti draugi! kad juhs pee fwehta waffar-ehdeena eita un tur no Deewa luhdsat, lai winsch jums juhsu leelu pulku peedohd, tad arri sohlat, ka juhs faweem tuwakeem winnu masus grehkus peedohfeet; to nu ne ween sohlat, bet arri teescham peedohdat, — kà to mihtais Pestitajs patš mahza, fazzidams: „kad tu sawu dahwanu us altari uppure, un eegahdajees turpat, ka tawam brahtam kas irr prett temi; tad atstahji tur preksch altara tawu dahwanu, un no-eij, faderrees papreeksch ar sawu brahli, un tad nahz' un uppure tawu dahwanu.“ (Matt. 5, 23. 24.) Ja tà darrifeet, tad arri Deews tas Rungs jums juhsu ne isškaitamu grehku pulku peedohs. Bet kad juhs no fwehta waffarina aigahjuschi wehl kaunu un atreebigu firde turrefeet prett faweem eenaidneekem, tad arri tas debbes-Zehws jums juhsu grehkus ne peedohs. Nu tad leekat to labbu padohmu wehrà, ka jums buhs faweem tuwakeem peedohht. Ja tà darrifeet, tad sawu laizigu un muhschigu laimi wairofeet; tad sawu dahrgu firde- un dwehfeles-meeru ne pasaudeseet; tad arri ta Runga preekschà to ne nopelnitu schehlastibu atraddiseet un tad juhsu firde ne nofkums un ne schehlosees, kà tai ne peedewigai firdei kahdu reis' ja-nofkumst un gauschi ja-noschelojabs, kad tas sawu tuwaku pehz masas apwainoschanahs gruhiti nofohda. Gan tas nu teefa, ka firde lohti fahp, kad tohpan par ne pateefi apmelloti, apfineeti un neewati daschadà wihsè, bet tomehr, kad mehš tohs ar lehnibu pazeescham, tad irr dauds labbaki, ne kà ar tahdeem lischkeem bahrtees. Zo kad tu, mihtais krishts zilweks, taifnais effi un taifnais paleez, tad

lai ap tew tee lischketaji ar tuhstoschahm mehlehmm runna, wiini tomehr tew ne ko ne padarrihs. Ne dohma wis winneem atreebtees; jo ta atreebschana peederr tam Rungam, kà Pahwils falka: „Ne atreebjeetes paschi, bet dohdeet weetu tai Deewa dusmibai. Zo irr rakstis: Man peederr ta atreebschana! — Es amaffaschu, falka tas Rungs.“ (Reem 12, 19.) Un Sibraks raksta: „Kas patš atreebjabs, tas atkal atreebschana juttis no ta Runga, un tas teescham paturrehs winnam sawus grehkus. Peedohd to noseegschanu tawam tuwakam, tad tapš tew atkal tawi grehki peedohti, kad tu luhgsi. Zilweks turr' prett zilweku dusmas, un mekle tomehr djeedinaschamu pee ta Runga. Winsch ne apschelojabs pahr weenu zilweku, kas winnam lihdsigs irr, un grihb tomehr sawus grehkus noluhgt. Winsch meesa ween buhdams paturr' dusmas, kas tad winnam winna grehkus peedohs? — Peemini to pastaru gallu, un mittees eenaidu turreht, to satruhdeschamu un mirschanu, un paleez eeksch teem baufleem.“ (Sibr. 28, 1—6.)

Bet muhsu starpà irr daschi wehl tik ne apdohmigi zilweki, kas mekle tam wissadi atreebt, kas to daschu reis' litte sohdiht par to, ka tas winnu apsadšis un arri par to, ka laifšis, pahrgalwigs un ne paslaufigs irr bijis prett wezakeem. Alk, zit dauds nopuhschanas schinnis laifds kahp us debbesim augschà pee Deewa un zit dauds affaru birsi us semmi no dascha tehwa un mahtes waigeem, kas nopuhschahs un raud pahr to, ka winnu behrni tohs eenihd, ta pehz, ka tee schcem ne lauj to plattu grehku leelzettu staigabt. kas tohs nowedd laizigà un muhschigà nelaimè un mohkàs! — Tà pat arri daschs gohdigs fainneeks tohp eenihdehts no ne apdohmigas un pahrgalwigas faines ta pehz, ka winsch tohs speesch pee Deewa wahrdu klaufschanas, lassschanas un mahzischanas, un ne lauj flinkohht un apfahrt wasatees, kà deenas-sagteem. Alk mihti behrmini

Deewu weenumehr firs'nigi pecluhgs, us winna schehlafstibu zerreh's un winnu mibleh's no wiffas sawas firds, no wiffas sawas dwehseles, no wiffa sawa prahta un sawu tuwaku ka sewi paschu, — ka Pestitajs mahza, — ta dwehsele pehz galla jau scheit' faldus, swehtus preekus bandih's un tur muhschiba tai buhs tahda swehta lihgsniba un tahds dahrgs preek's, fo ne warr is-fazjht. —

Za pehz, mihti draugi, lai juhs effat kas buhdami, un lai juhs mahza, kas mahzidams, Deewa wahrdus klaufitees un Deewa zettus staigabt, ne eenihdat tohs Deewa dehl, jo tam swehtam, taifnam ne patihf kad mehs weenam ne peedohmam un to eenihstam, kas prett mums apgrehkojabs, ak, ka tad tas tam augstam Waldineekam patizzih's, kad mehs tahdu eenihstam, kas muhs us taifnibas-zettu wadda, pa kurre eedami atraddisim sawahm dwehselehm tohs muhschigus meeranammus debbes-walstiba pee schehliga Pestitaja gohdafrehla. Za pehz lai ik weens scho sawu zeefirdibas grehku noschehlo un no ta atstahjabs, ta pehz, ka ta Runga bahrga dufniba ahtri, ahtri warr usbrukt un nofohdih'ta, ka to zeefirdigu kalpu, pah'r kurre muhsu Pestitajs schinni ewangeliuma salka: „Un winna kungs apfkaitees, to nodewe teem mohzita-jeem.“ Ak wai tad mums, kad Deews muhs wair's ne schehlohs un kad mehs ne peedohsim saweem brah-teen teem tuwakeem winnu pah'r kahpschanas. Jo tas kungs muhsu Pestitajs te salka: „Za jums mans Deb-besu-tehws arri darrihs, ja juhs ne pamettiseet no firds ikweens sawam brahtam winna pah'r kahpschanas.“

Kungs! ar to paschu mehru tu,

Ar fo es zitteem mehroju,

Man atkal atmehrofi.

Tas lai man allasch flubbina,

Tew klaufiht labba taifniba!

Tad tu mau preeku dohfi

(Wids. ds. gr. N° 421.)

Tad nu arr'

Lai no mau glahbri, scheloti

Ne ween tohp raddineeki,

Woi draugi un passhtami,

Bet arr', kas swechineeki,

Un kas man kaitina un nihst!

Ka, Tehws! taws leetus arr' nolihst

Pahr labbeem un pah'r launeem.

(Wids. ds. gr. N° 436.)

Ak kungs muhsu Deews, pasargi un ispeffi tu pat's muhs no tahm mohzibahm, kas tohs ne peedewigus un zeefirdigus gruhti mohzih's. Dohd mums buht lehnigeem, peedewigeem un pazeetigeem prett saweem tuwakeem, ka tu, ak kungs un Deews, prett mums effi schehlig's, lehnigs, pazeetigs un no firds peedewigs, fur mums tomehr wairaf irr noseegumu, ne ka mattu us galwas. (Dahw. ds. 90, 13.) Ak „kungs, ne eij sohda ar sawu kalpu, jo sawa preefcha ne irr ne kahds dsihws taifns.“ (Ds. 143, 2.) Effi schehlig's, ak apschelosees pah'r mums zaur Jesu Krislu sawu mihtu Dehlu muhsu Kungu un Pestitaju. Amen.

Pateesibas leezineeks
ohtra desmita un trescha swehtdeenä
pehz waffaras swehtku atfwehtes.

Deews, kungs! kas debbesi,

No wiffi zilwefi

Pecluhd's, kas wirs tahs semmes irr,

Kas augsteem augstibu peeschurr,

Pahr wisseem pat's pa-augstinah'ts,

No debbes-pulkeem gohdinah'ts!

Us muhsu dseesmahn patlaufees,

Patlaufi, fo mehs luhdsamees:

Deews, kungs! swehti tu

Augstu Keiseru;

Usturr' laimigu

Tu mums scho walduneeku! Amen.

Muhfu Tehws debbefis 1c.

Muhfu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs usrafstihst ta preezas-mahzitaja Matteüsa swehts stahstös, ohträ nodakä, un tur no 15tas lihds 22tru perschu muhsu wallobä tä ffann:

Tee wariseëri nogahje un farunnajahs, ka tee Jesu sawä wallobä sawaldsinatu. Un subtijsa sawus mahzklus pee winnu, ar ta fehnina Grodus sullaineem, un sazzija: „Mahzitajs, mehs sinnam, ka tu pateefigs effi, un mahzi to Deewa zellu teescham, un tu ne behda par ne weenu; jo tu ne uslubko to zilweku augstibu. Ta pehz fakfi mums: fo tu schkeeti. Woi irr wehlehts keiseram meslus doht, woi ne?“ Un Jesus winnu blehdibu nomannidams, sazzija: „Jubs wiltneeki, kam jubs manni kahrđinajat? Kahrđajt man schurp to nohmas naudu.“ Un tee tam weenu fudraba graffi parahdija. Un winsch us teem sazzija: „Kurra irr schi sihme, un tas wirs-raksts?“ Tee us winnu sazzija: „ta keisera.“ Tad winsch us teem sazzija: „tad dohdeet keiseram, kas keiseram peederr un Deewam, kas Deewam peederr.“ Un to dsirdeami tee brihniyahs, un to pamette un gahje nohst.

* * *

Tē dsirdeet, draugi, ka pee muhsu Pestitaja nahkufchi wiltigi laudis. Tee winnu gan ar labbeem un mihteem wahrdeem, bet ar launahm firdim, mihtsi usrunnaja. Tee gribbeja winnu ar teem jaukeem wahrdeem pahrrunnahst, ka tee winnu warretu nelaimē un breefmās eegrubst, bet tas teem ne isdewahs! Ir schai winnu leelai wiltibai Pestitajs ar swehtu gudribu pretti turrejahs un tohs blehdneekus faunä liffe, tohs aprahdams ar scheem wahrdeem: „Jubs wiltneeki, kam jubs manni kahrđinajat?“ Tad nu mehs redsam, ka no muh-

Kunga Jesus swehta waiga spihd swehta drohschiba; winsch ne bihstahs tohs leelus kungus, ta fehnina sullainus bahrgi aprahst, ta pehz, ka tee nahkufchi winnu kahrđinahst, no teem besdeewigeem wariseëreem usskubbinati; jo tee wariseëri daschadä wihsē to Kungu Jesu kahrđinaja, lai winsch prett Deewu apgrehtotohs, ka zaur to tee winnu warretu kã kahdu leelu grehzineeku apfuhdseht un pasubdinahst. Bet tee ne atradde pee winna ne kahdu grehtu, nedf no wianna muttes kahdu tahdu wahrdu dsirdeja, kas buhtu prett Deewu un prett Deewa wahrdeem. — Kad nu winni to Kungu Jesu tik nenoseedsigu prett Deewu atradde, ka pascheem buhtu winna nenoseedsiba ja-apbrihno, tad winni, sawas lepnibas un zeestsirdibas deht to ne darridami, farunnajahs us zittadu wihsē to Kungu kahrđinaschanä eewest. Ta pehz tee pee winna suhta sawus mahzklus, tee eet un winnu kahrđina prett keiseru apgrehtotees, un leek us winnu tohs gohda-wahrdus sazzihst, kurrus fanemt arri tas Kungs bija zeenigs un kas tä ffann: „Mahzitajs, mehs sinnam, ka tu pateefigs effi, un mahzi to Deewa zellu teescham, un tu ne behda pahr ne weenu; jo tu ne uslubko to zilweku augstibu.“ Schee nu gan irr taisni wahrdi, fo tee runna, jo schis muhsu schehligais Kungs un Pestitajs Jesus Kristus ne bihjahs aprahst tohs leelus kungus, fehninus un keiserus winnu grehtu deht. Kad winsch runnaja, tad wiffi drebbeja un trihzeja un wiffi, tik labb augsti kã semmi, kas ta Kunga Jesus mahzibu dsirdeja un winna brihnischfigus darbus redseja, teem wisseem ar swehtahm bailehm bij ja = istrubstjahs un ja = apbrihno ta swehta dehbeffiga mahziba, ar fo winsch tohs laudis mahzija. Un woi tad ta arri ne bija schehliga, brihnischfiga, swehta, augsta, gudra un dahrga mahziba, fo Pestitajs mahza? Pateeki, pateeki, no pasaules eesaktuma lihds winna atnahkschanai tahda preeziga mahziba ne bij zilweku auflis nahkufe un atffannejuse. Kaut gan dauds swehtii

Deewa wihri un praweefchi bijufchi, tad tomehr ne weens to fwehtu preeka-mahzibu ta ne fluddinaja tam nabagam grehzineekam, ka Jesus Kristus, kas fakka us to atgreesigu grehzineeku: „Nemmes drohfschu fir di, mans dehlis, tawi grehki tew pamesti.“ (Matt. 9, 2.) Pahr scho mahzibu pascheem rakstu-mahzitajeem bij ja-istruhfstabs; bet zaur farwu nefapraschanu tee taf dohmaja nelabbas dohmas, un fazzija pee fewim tahdus grehzigus wahrdu: „Schis sailmo Deewu.“ (Matt. 9, 3.) Un Jesus, tahdu winnu tau nu padohmu nomannijis, fakka us teem schohs fwehtus un pateefigus wahrdu: „Ka pehz juhs dohmajat tik ne labbi juhfu firdis? Ko warr lehtaki fazziht: tew tohp tawi grehki peedohti, jeb fazziht: zellees un stai-ga?“ (Matt. 9, 4. 5.) — Tahda warra teem rakstu-mahzitajeem ne bija zaur to, ka tee paschi bija leeli grehzineeki. Bet Jesum tam fwehtam, taifnam Kungam tas debbesu-Zehws to warru bij dewis, ta pehz, ka winsch bija pats Deewa mihtais Dehls, pee ka tam labs prahts un kas sawa Zehwa prahtu pilnigi padarrija un wiffus tohs bauftus peepilbija ta, ka winsch ne weenu rakstu-sihmiti ne pahrfahpe ko tee preefsch winna bijufchi fwehti praweefchi rakstijufchi, un ka nu ik weens no winna warreja fazziht un arri fazzija: „Pateefi. schis bija taifns zilweks un Deewa Dehls.“ (Mark. 15, 39) (Luhk. 23, 47.) Kas ween winna fwehtas mahzibas atsinne un apdohmaja tohs augstus brihnuma = darbus, ko winsch darrija un mahzija, un wehra litte winna fwehtus padohmus un fwehtu, taifnu un ne noseedsigu dsihwofchanu, tee, tee wiffi pahr winnu augsti brihnosjahs. Winsch tas Dehls ta Wiffu-augstaka bija prett wiffeem zilwekeem lehnprahtigs, pazeetigs, mihtigs, peedewigs, pasemmigs un no wiffas firds schehligs, ar weenu wahrdu faktoht, winsch wiffas leetas bija lihdsigs sawam mihtam Zehwam debbesis. Un tomehr tee ne apdohmigi, besdeewigi un grehzigi wariseeri un rak-

stu-mahzitaji winnu to wiffu-taifnako un fwehtako eenihdeja un eedrohschinajahs ar farwu negantu lepnibu to muhschigu Deewa weenigu mihtu Dehlu fahrdinacht. Bet winsch tohs arri tuhlin aprahj un fakka: „Juh wiltneeki, kam juhs manni fahrdinajat?“

Ta pehz lai tad nu ik weens no mums, mihtu kristi draugi, leek wehra to dahrgu mahzibu, ar ko Jesus farws dahrgi atpestitus draugus mahza schinni ewangeliuma: waldineekeem paklaufsht; jo zaur paklaufschanu saweem laizigeem waldineekeem mehs apkohpjam farwu laizigu meeru. Kad schi tik lohti waijafiga leeta ne buhtu, tad muhsu schehligais Pestitajs to mums ne mahzitu sawas fwehtas, dahrgas mahzibas, un ne liktu teem fwehteem preeka-mahzitajeem starp winna fwehteem ewangeliumeem to usrafsiht. Bet schis unuhsu mihtais Pestitajs sinnaja, ka mehs tad nelaimigi buhtu, ja saweem laizigeem waldineekeem ne klaufitum; scho nelaimi redsedams, winsch muhs mahza lohti fargatees no nepaklaufschanas un skubbina us paklaufschanu, fazzidams schohs wahrdu: „dohdeet Keiseram, kas Keiseram peederr un Deewam, kas Deewam peederr.“ — Lai tad nu no schi ewangeliuma mahzamees

few par laimi un fwehtibu Deewam un saweem waldineekeem paklaufsht.

Bet tu, at fwehtajs Deews! fwehti muhs eefsch tarwas pateefibas, jo tarws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Gohds, gohds peederr Deewam tam muhschigam debbes-Zehwam, jo winsch irr tas Kungs un Kehninsch pahr debbesi un pahr semmi. Winnam peederr wiff un preefsch winna ta muhschiga waldineeke lohfahs wiffi Kehnini un Keiseri, kas wirs semmes un tee debbes-draudibas fwehti pulki, ar wiffeem fwehteem engeleem ta Kunga Zebaot gohdu fwehti noslawe ar skanni-

gahm dseesmahm dseedadami: „Gohds irr Deewam augstibâ, un meers wirs semmes, un zilwekeem labs prahts.“ (Luhf. 2, 14.) Un meh's arri no ta feh'nina Dahwida tohpam passubbinati to Rungu muhsu schehligu Deewu teift un swehti flaweht, kad winsch dseed: „Alleluja! Teizeet to Rungu no debbesim, teizeet winnu eeffsch augstibahm. Teizeet winnu wiffi winna engeli, teizeet winnu wiffi winna karra-pulfi. Teizeet winnu faule un mehnes, teizeet winnu wiffas spohichas swaignites. Teizeet winnu juhs debbeschu debbesis, un juhs uhdeni, kas pahr tahm debbesim irr. Lai tee ta Runga wahrdu teiz, jo kad Winsch pawehl, tad tee tohp radditi.“ (Dahw. ds. 148, 1—5.) — To arr' nu meh's gan darram, ka meh's Deewam gohdu dohdam, un rets stary mums krisiteem tahds ne apdohmigs un zeestirdigs irr, kas tam augstam Deewam gohdu ne dohtu; bet dauds tahdu stary mums atrohdahs, kas Deewam ne dohd to ihstenu gohdu. Kas tad gan irr tas ihstens un Deewam lab'patihkamais gohds? Tas ihstena's gohds, kas tam Rungam patihk, irr schis, ka meh's klausam winna swehteem wahrdeem un Jesus dahrgahm mahzibahm. Ja nu schis irr tas ihstena's un Deewam lab'patihkamais gohds, ka meh's klausam un darram pehz winna wahrdeem, ak! tad gan meh's effam lohti mas tam Rungam sawam Deewam gohdu dewusch'i un effam Pestitaja mahzibas pahr galwu mettusch'i. Un daschi irr tik pahrgalwigi, ka tee pehz tahs schih's deenas mahzibas, ar ko winsch mahza, keiseram paklausiht, ne mas ne grihb darriht. Schè nu gan daschs fakka un leelabs, ka winsch effoht itt pilnigi sawam keiseram paklausijis un arri wehl us preekschu paklausischoht, ko ween keisers buhs pawehleht, padarriht, un ko buhs prassiht, nodohht. Ja tu, mihtais zilweks, teescham ta effi darrijis un arri darriht, tad tu buhfi tawa Pestitaja schih's deenas mahzibai paklausijis, tad tu buhfi

sawu laizigu meeru itt labbi apkohpis. Bet tomehr tu daschu reis' kurn un fuhds', ka tew taws keisers ar grubteem lifkumeem effoht apgruhtinajis un tu fakki, ka tu tohs ne spehjoht isturreht. Ak ne, mihti draugi, muhsu schehligais keisers ne weenu no sawas walslibas laudim ar tik grubteem lifkumeem ne apgruhtina, ka tee tohs ne warr panest, bet ifkatram sawas walslibas behrnam winna grubtibu atweeglina; jo winsch pahr muhsu labbumu ta gahda, ka mihtais tehws pahr saweem behrneem. Winsch tas muhsu schehligais Rungs un keisers ne weenu no sawas walslibas behrneem, lai gan tas no wiffu-seminakas zilweku fahrtas buhtu, ne atstahj bes schehlastibas. Kahda schehlastiba wehl warr leelaka buht, ne ka schi, ar ko muhs semmas fahrtas laudis schehloja tas pee Deewa aigahjis un muhscham augsta gohda peeminnams keisers Aleksanders, kas muhs no dsimtbuhschanas atswabbinaja un ar to no mums pateizigi fanemmamu brihwibu apdahwinaja, ka meh's to taggad pee few redsam. Ak, kahdi firdi apzeetinati ne pateizigi grehzineeki meh's tad buhtu, kad meh's par tahdu schehlastibu Deewam un sawam mihtam keiseram ne pateiktu, meh's, kas papreeksch' bijam tahda fahrtâ, ka tas, kam tik labb' gan driht, ka lohpi peederrejam, ar mums warreja darriht, ka pascham patikke. Tas warreja kaut kurreu no mums schauht, mohziht, pahrdoht, woi prett kahdu lohpu woi kohka gabbalu ismainiht. Un ta arri daschu reis' dascha weeta effoht notizzis teem, kam neschehligs kungs bijis, un zits zilweks baudijis flittakas deenas, ne ka kahds neprahtigs kusionis. Bet nu, gohds Deewam, un pateitschana keiseram, nu meh's effam no ta, zeetuma walka un nu wairs ta ne noteek. Un ja wehl arri kur rastohs tahdi zeestirdigi kungi, tad jau sinnam ka winneem ta walka irr panemta, muhs pehz sawas dusmibas fohdiht. Meh's taggad teekam ar schehliga keisera taifneem lifkumeem pehz taifnibas waldbiti un ar labbu

prahdu sohnditi, kad kahdu reis' apgrehkojamees. Un ar weenu wehl, gohds shehligam Deewam! wairojahs semmeem laudim shehlastiba; jo tas Kungs muhsu Deews fuhta sawu Garru shehliga Keisera firidi, kas to pamohdina us taisnibu un shehlastibu. Winnds gaddos fungi woi teefneeki tahdu zilweku, ko eenihde, kas ne warreja tohs usliktus gruhus darbus padarriht, woi kad tas zittu kahdu wainu padarrija, par atreebschenu tuhlin nodewe saldatos. Bet nu schi atreebschana pagallam; kurrum pehz augsta Keisera shehligem likkumeem ja-eet, tas aiseet ar meerigu prahdu. Kaut nu gan tam ar nofkummuschu firidi ja-scherrahs no saweem mihteem un ja-usnemm jauna buhschana, jauns darbs, tad tomehr lai tas ne nofkumst pahr leeku, bet lai apdohma, ka tas winnam no Deewa nospreests liktens un ka bes tam ne warr buht. Jo kad muhsu shehligam Keiseram ne buhtu tahdi ismahziti karrawihri, woi tad gan winsch warretu tohs nifnus walsstibas eenaid neekus uswarreht? Kas to dohd! Kad tahdi diwi zilweki buhtu, kurrum weens ismahzichts skunstigus amnata-darbus strahdaht un tas ohtris ne; un kad nu teem abbeem reis'e buhtu weenads skunstigs darbs ja-padarra, kurschs no winneem abbeem nu gan papreeksch' to pastrahdatu? woi tas mahzichts, woi tas ne mahzichts? To nu gan ikweens saprohtam, ka tas ismahzichts papreekschu to padarrihs, jo tam ne mahzitam wehl ja-ismahzahs un tad til winsch wehl warr to darbu strahdaht. Za nu arri, kad muhsu Keisers tad wehl nems un mahzihs karrawihrus, kad jau tas eenaidneeks buhs klahr ar sawu karraspehku, ak tad tas eenaidneeks warretu pa to laifu, kamehr tee mahzahs, wissu walsti is-pohstih un panemt.

Za pehz, draugi, mums ne buhs pahr Keisera augsteem likkumeem subdsetees, kaut arri tee mums muhsu nefapraschana par gruhtheem israhditohs; jo meh's daschu reis' ne warram saprast, ka pehz tas ta

teek darrihts. Jo ko muhsu augstais Keisers darra, to winsch darra sawai walstei par labbu. Winna shehliga un mihliga firids arween stahw nomohda, sawu lauschu lab'klahschanu wairoht; winsch allasch us to ranga, ka ta semmaka lauschu kahra ne tohp pa kahjahm mihta. Winsch ar ween gribb, kas tas beswainigs teek aisslahwehts un tas warras-darritajs nofohdih's. Za deht Pahwils pareisi, fakka: „Zee wirsneeki ne irr teem labbeem darbeem par bihjaschenu, bet teem launeem: ja tu ne gribbi no tahs waldischanas bihte's, tad darri labbu, tad tewim buhs teifschana no tahs. Jo ta irr Deewa fullaine, tewim par labbu; bet ja tu launu darri, tad bihste's: jo ta to sohbinu walti ne nefs, jo ta irr Deewa fullaine, weena atreebeja tam laun'darritajam par sohndibu.“ (Reem. 13, 3. 4.) Keisera firids tohti preezajahs, kad winsch reds sawus appakschneekus dsihwojohr fwehti, taisni un Deewa-bihjigi un winna firids gauschi nofkumst, kad winsch dsird tahs nopuhschanas to mahzitaju, kas behdajahs, ka tee grehzineeki ne gribb no grehkeem atgreetees un ne gribb nahkt pee Deewa walsstibas, pee kurras tas mihlais Pestitajs teem tohs pawehlejis aizinah't. Us to, us to muhsu shehliga Keisera mihliga firids wiss'wairak ranga un gahda, ka winna walsstibas laudis no grehkeem atgreeschahs. Jo winsch sinna un atsihst, ka tee grehki irr to lauschu samaitaschana un ka tee arri pohsta to laizigu firids un muhschigu dwehfeles meeru. Za pehz winsch leef Deewa nammus ustaisiht un apkohpt, un gahda eeksch teem tizzigus mahzitajus, kas teem laudim mahza fwehtus Deewa wahrbus un dahrgas Jesus mahzibas; arri eezelt skohlas, kur muhsu behrni jau no masahm deenahm tohp mahziti eeksch Deewa atsichschanas un kristigas dsihwoschanas. Za tad nu meh's sinnam, ka muhsu shehlig's Keisers ne ween to laizigu meeru gahda apkohpt, muhs pasargadams no laizigeem eenaidneekem, bet arri un wiss'wairak gahda pahr muhsu muh-

schiga dwehseles meera apkohpſchanu. Ak, kurfchs no mums gan warretu tahds ne apdohmigs buht, kas ne gribbetu tahdam labbam un mihligam Keiseram kalpoht un ar preeku paklaufiht, kas tik ruhpiigi gahda pahr muhsu meefas un dwehseles labklahſchanu?

Bet, mihli draugi, mums arri waijaga ſawa ſcheligu Keisera ſubtiteem weetneekem paklaufiht un darriht, ko tee pawehl. Tã jau ap. Pehters ſakka: „Effeet tad wiſſai zilwezigai wirſibai paklaufigi, ta Kunga deht tik labb' tam kehniſam kã tahdam, kas pahr wiſſeem irr eezeltš, ka arri teem waldineekem kã (tahdeem) kas zaur wiinu irr ſubtiti.“ (1. Peh. 2, 13. 14.) Jo ta mehš ta Kunga ſawa Deewa ſchihs deenas mahzibai wiš ne paklaufitum, kad mehš ſakkam: „mehš klaufam ſawam Keiseram,“ un tomehr ne darram, ko wiinna ſubtiti weetneeki pawehl. Mehš jau tak ne warram kahroht, ik katru pawehleſchanu no paſcha Keisera muttes dſirdeht; taš ne muhſham ne warr notikt, ka muhſu Keiſers ſawai tik leelai walſtibai, kurrã zilweki pa tuhktſoſcheem un pa millioneemſkaitami, warrehs ar ſawu mutti katra auſis ſawas pawehleſchanas iſſaſziht. Dauds ſimts un tuhktſoſchi zilweki irr peedſimmuſchi, ſawu muhſchu nodſiwojuſchi ſchinni paſaulē, ſeptin deſmits lihds aſton deſmits un wairak gadduš peedſiwojami un arri nomirruſchi, bet ne tikke ſawu Keiſeru redſejuſchi. Kã tad nu mehš warretu tahdi ne apdohmigi buht un kahroht katru pawehleſchanu no Keiſera paſcha muttes dſirdeht? Deewš arri pats tã redſegi, kã daſchs kahrotu, mums ne brehz wirſu un ne grabbj pee matteem, kad grehkojam — jebſchu wiſch to gan ſpehj, — kã tad wehl Keiſers, kas tahds pats zilwekš, kã mehš, to warrehs iſdarriht? — Deewš taš wiſſas paſaulē Kungš un kehniſch ſubta ſawuš praweeſchuš; tohs mums buhs paklaufiht un muhſu Keiſers iſſubta un eezelt waldineekuš ſawã weetã, kurreem mums buhs klaufiht un to darriht, ko wiinni Keisera wahrđã mums

pawehl. Kad Deewš redš, ka zilweki daudš grehko, tad wiſch ſubta wairak praweeſchuš; un kad Keiſers redš, ka wiinna appakſchneeki paleek pahrgalwigi un ne paklaufigi, tad wiſch eezelt wairak waldineekuš un wirſneekuš, kas gan mums irr par gruhtumu, ta deht, ka tee mums ja-uſturr', bet tad ta irr muhſu paſchu waina. Jo kad mehš buhtum paklaufigi, tad mums tik daudš waldineeku ne maš ne waijadsetu. Jo kam gan waijadsetu muhſu ſcheligam Keiseram tik daudš teefas eezelt pa pilſſehtahm un pa ſemnehm, kad mehš ne buhtum ja-teefa, kad mehš paſchi ar wiſſeem zilwekem dſiwotum taiſnigi, ſaderrigi un mihligi; bet muhſu netaiſnibas un kildudeht tee irr eezelti, prohti, tee tik daudš waldineeki. Tã pat arri, kam waijadsetu tik zeetas muiſchas waldiſchanas, ja ſaimneeki paſchi ſawas mahjaš pareiſi walditu un apkohptu un ne palaiſtohs riſſchanã, plihſeſchanã un ne gaddigã dſiwoſchanã; un kam waijadsetu kungeem ſtahratuš un waggaruš eezelt, ja tee darbineeki pareiſi un beš ſlinkuma ſtrahdatu, un kam waijadsetu ik katrã mahjã tahdas zeetas ſaimneezibas, ja tee kalpi paſchi labbi apkohptu to mahju? Bet taggad, ta mahjaš-weeta, kas kahdu maſu laiku beš galwineeka paleek, drihš pohſtã eet un ſagruntš.

Nu redſeet, draugi, ka pee ta ne weens zits, bet mehš paſchi ween wainigi, ka tik daudš waldineeki pahr mums eezelti, kas mums ar ſawa waiga ſweedreem gruhti ja-apkohpj. Ta pehz ne brehzeet uš ſcheligu Deewu un ne ſuhdſeet pahr mihlu Keiſeru tik daudš, ka wiſch pa ſawu walſtibu waldineekuš eezelt, uš to, ka wiſš tohp padarrihtš un ka ik weens ſawã kahrtã darra to, kas peenahkaš. Jo kad Deewš ne buhtu paſauliguš waldineekuš eezehliš, ak tad mums ſimtkahrtigaš gruhtiſas wairak buhtu, ne kã taggad, kad mums kahdas leelakas maſſaſchanas to waldineeku deht ja-makfa. Ak, kad mums tē paſaulē waldineeki ne buhtu, kas tad aiſſtahwetu to nabbagu preekſch ta baggata? Kas iſ-

glahbtu to nespehzigu no ta spehziga? Kas nofohditu tohs saglus un flepkawus ar laizigu fohdibu? un kas nestu teefu tam semmam preefsch ta lepna un zeetfirbiga augstmanna, kas ar sawu negausibu to semmu ne schehligi nomohza ar grubteem darbeem un ne panessamahn nastlahm, to dsihdams deenâ un nakti, bet tam ne mas ne rahda, fur tas sawu maieses kummosu warr dabhuht, ar ko tas gruhti strahdadams warr sawu nofwohduschu un peeckuffuschu meefu atspirdsinaht? — Daschi leelmanni tik zeetfirbigi, ka tee ar warru dohd darbu rohka dascham tahdam wezzam, kam jau firmi matti us galwu un kam naw ne semmes, nei ammata. Bet kad nu muhsu schehligs Keisers ne buhtu usraugus jeb waldineekus eezehlis, ko tad wehl tahds ne darritu ar to semmu lauschu fahrtu! Kad nu taggad kahds ohtram grubtibu, jeb zittu kahdu wainu darra, tad tas to fleppen' darra, bihdams no waldineeku taisnas un affas strahpes. Bet ak, kad waldineeki ne buhtu, tad tas warras-darbs tiktu gaischi un bes wissahm bailehm darrihts.

Ta pehz tad nu skaidri teef sinnams, ka naw labbi, atrautees waldineekeem paklaufsht. Un sewischki, ka fw. apustuls fakka: „kas waldischanaï pretti turrabs, tas Deewa likkumam pretti turrabs.“ Ne scheekat wis, draugi, ka schi mahziba, ko taggad te dsirdat, esfoht islaista no kahda pasauliga kunga, kehina, woi waldineeka, ka jums buhs waldineekeem paklaufsht. Ak, ta swehta mahziba nahf no pascha muhsu Kunga Jesus Kristus swehtas muttes, un winsch pats fakka schohs pateefigus wahrdu: „dohdeet Keiseram, kas Keiseram peederr, un Deewam, kas Deewam peederr.“ Winsch, kas scho mahzibu dewe, arri ne kahds laizigs waldineeks ne bija, ka to winsch pats leezina, ta us Pilatu fazzidams: „Wanna walsstiba newa no schihs pasfaules.“ (Jahn. 18. 36.) Un atkal winsch us to, kas teefu no winna prassija, ta fakka:

„Silweks, kas manni pahr jums irr eezehlis par teefnessi, jeb ischschihreju?“ (Luhf. 12, 14.) — Arri tas swehtais apustul's Pahwils, kas taf arri ne bija ne kahds laizigs waldineeks, fakka: „Tad nu maksajt wisseem to parradu: meslus, kam mesli peederr: muitu, kam muita peederr: bihjaschanu, kam bihjaschana peederr: gohdu, kam gohds peederr.“ (Reem. 13, 7.) Un ta pat arri dauds zitti swehti praweeschi un apustuki mahza, ka mums buhs waldineekeem peecklaufsht. Winni paschi ne mas ne bija kahdi laizigi waldineeki, bet tik muitas-deweji ween. — Ta pat arri tas ne bija ne kahds laizigs waldineeks, kas te to schehliga Pestitaja schihs mahzibu atjaunoja, passubbinadams waldineekeem paklaufsht. Arri winnam bija lihds pehbigam wehrdinam ta muita ja-nomakfa un katra klaufibas deena ja-noklausa. Wissu to winsch arri nomakfaja un noklausija, jebchu gan gruhti bija. Sewischki ir pee schi gruhta darba winnam ne kahds laizigs labbums ne tikke, bet wehl bes wissa sawa gruhta puhlina winnam te arri saws laizigs labbums bij ja-peeleeft klah, kamehr scho darbu warreja gaisina zelt. Sinnams, Deews gan sawu patikschanu winnam pee ta rahdija. Jo tannis tukshos gaddos, ka zitteem par sawu prezzi tik dauds ne eenahze, ka sahli nopirkt, tad Deews winnu ta apswehtija, ka winsch warreja wissus sawus leelus parradus, lihds tuhstosch rublus, nomakfah, ko no zitteem bija nehmis tanni laika, kad tas gribbeja sawu laizigu labbumu wairoht — bet paspehleja. Jo tas Kungs ne gribbeja, ka winnam us tahdu wihs buhs sawu mantu wairoht, fur, laikam, dascha wiltiba, melli un zitti grehti klah zauzabs. Winsch to us zittu darbu bija isredsejis, fur tam strahdneckam wajaga buht weenteesigam, taisnam un pateefibu ween runnaht.

Ta tad nu redsam, ka Deews to pasemmigu dwehfeli augstina un to laizigeem waldineekeem paklaufsht; bet tohs lepnus winsch grubsch semme no win-

nu krehfleem. — Tee ne paklaufigi irr tam Rungam par negantibu, ihpaschi tee, kas saweem waldineekeem pretti turrahs. Uk kahdu breefinigu gallu jau wezzâ laikâ nehme tee dumpineeki, kâ Albimeleks, Apfaloms un wehl dauds zitti! Tahdu paschu breefinibu jutte arri tee dumpineeki, kas ne wiffai fenn muhsu schehligam Keiseram pretti zehlehs. Kaut gan tee papreeksch' to schehligu Keiseru apbehdinaja ar to, ka tee daschu winna mihtu karrâ-wirfneeku un daschu paklaufigu saldatu nokahwe, tad tomehr schehliga Keisera karrâ-spehks tohs uswarreja un teem prettineekeem tikke winnu nopelnita fohdiba bes schehlastibas nospreesta un dohta, kâ peenahzehs. Daschi no scheem dumpineekeem, Deewam schehl, arri sawas dwehfeles nodewuschi us muhschigu pasufcham un mohkahn zaur to, ka tee paschi tihscham few gallu padarrijuschi.

Za deht mihtu draugi, lai meh's sawa schehliga Pestitaja schihs deenas dahrgu mahzibu dsitti firdi eespeescham un pehz tahs darram. Lai schi mahziba ta ne paklaufiga firdi lohka us paklaufscham saweem laizigeem no Deewa eezelteem waldineekeem, ihpaschi, kad dsird, ka daschi prettineeki ne ween tihscham few gallu padarrijuschi, bet arri wehl sawas dahrgas dwehfeles pasaudejuschi. Gruhta, ak lohti gruhta irr ta laiziga fohdiba, ar ko tee, kas Keiseram un winna schehligem tikumeem pretti turrahs, teef fohditi, bet wai! zit gruhta un ne iszeeschama buhs ta muhschiga fohdiba, kas elles ugguni ja-zeesch tahdam, kas pat's tihchi few gallu padarrijis, gribbedams tai ihfai, papilnam nopelnitai, laizigai fohdibai isbehgt. Winsch tã tihscham eekfreen tannis muhschigi muhscham ne beidsamãs, breefmgãs un ne isfakkami gruhtãs mohkãs. Za pehz tad nu tas mihtais Rungs un Pestitajs Jesus Kristus saweem kristigas draudses lohzeekem dohd to mahzibu, lai tee paklaufa saweem waldineekeem. Uk, kad tahdeem ne paklaufigeem tik ween ta laizigas fohdibas

zeeschana buhtu, tad tas buhtu tikfai masums ween; bet kur tad ta wiffa garra, ne beidsama muhschiba! Bet tam no ta wiffa naw ja-bihstahs, kas paklaufateem wahrdeem, ko Pestitajs sakka: „dohdeet Keiseram, kas Keiseram peederr un Deewam, kas Deewam peederr.“

Nu tad, draugi! lai darram pehz schihs muhsu Pestitaja dahrgas, swehtas mahzibas; un lai lab'prah't paklaufam saweem waldineekeem us wiffu labbu. Tad meh's buhsim ta debbes-Tehwa ihsteni behrni un sawa Pestitaja pateefigi mahzekli, kas wiffãs weetãs un eeksch wiffahm leerahm klaufa winna swehtahm un dahrgahm mahzibahm. Un tad arri meh's winnam paklaufam, kad winna swaiditu Keiseri paklaufam un ta pawehleschanas isdarram. Zo

Ko Deews mums dohd par wald'neeku,
 Zo gribb winsch no mums gohdatu,
 Bes waldischanas pasaulê
 Drihs nahtu wiffa nelaimê.
 Kas mafus, leelus radbijis,
 Tas Deews to tã irr gribbejis.
 No semmas kahrtas ne kaunees;
 Darr' tikfai, ko tew wehlejs' Deews.
 Zo paklaufigs, jo labbaks wihrs;
 Tahds palizzih's no strahpehm tihrs,
 Winsch gohdahs semmes tikfumu's
 Un zeenihs labbus tikfumu's.
 Red's, tã zitahrt taws Pestitajs
 Parahdijahs lab's klaufitajs,
 Pehz Deewa prahta dsihwodams,
 Un waldineekeem klaufidams.
 Ko Deewam doht tew peenahlahs,
 Ko lungeem maksahrt peeklahjahs,
 Tas tew itkatram ja-dohd wifs;
 Tã Kristus irr pawehlejis.
 Ne kur weens lungs, ne appatschneeks,
 Kam debbesis naw waldineeks;
 Tad bihstees winna fohdibas,
 Un klaufi tam eeksch taifnibas.

(Wids. ds. gr. gr. № 487.)

Al Kungs un Deews! dohd tu pats mums tahdu prahthu, kas klausa teem no tewis ezelteem waldineekem, ar labbu prahthu un ka wissa neklausichana paleek no mums tahthu noht. Paklausi muhs zaur Jesu Kristu. Amen.

Pateefibas leezineeks

ohtrâ desmitâ un zettortâ swehtdeeznâ pehz waffaras swehtku atfwehtes.

Slawu arr' par behdahm neffu,

Kas man lab'darrigas bij'.

Jo es zeesdams mahzihts effu.

Taisitees us debbesi.

Schê es sehju behdadamees,

Tur es plauschu preezadamees;

Taggadin, es pazeeschu,

Par ko muhscham pateefschu. Amen.

(Wids. ds. gr. № 332.)

Tehws schehligais debbesis, mehs tew schodeen firsnigi pateizam un tewi swehti slawejam par tahm behdahm, ko tu pehz sawa gudra prahtha mums daschfahrt peefuhti. Urri tizzigi tewi peeluhdsam: apschehlojees par teem, kas wehl ne atsihst, ka tu effi teizams un slawejams wissu-leelakâs behdâs un grubtibâs. Dohd, ak schehligais Tehws un Deews! dohd teem tawu swehtu Garru, kas teem mahza atsiht, ka ta irr tihra schehlasiiba ween, kad tu ta zilweka behrnu apbehdini ar slimmibu, ar wahjibu un arri ar paschu nahwi. Jo mehs sinnam, ka, kas to ne atsihst, tas lohti grubti apgrehkojahs prett tew to mihtu Tehwu debbesis, kas wissu labbi darra, ihpaschi, kad tas sawâ slimmibâ kurne us tewi un sawâ zeeschanâ irr nepazeetigs. Ta pehz

mehs tewi, ak Kungs un Deews! firsd-dibbenigi peeluhdsam: apschehlojees pahr mums nabbageem leeleem grehzineekem, peedohd mums muhsu grehtus, ar kurreem mehs warren, lohti prett tew apgrehkojuschees dauds un daschadi. Bet sewischki mehs no tew, ak Kungs! luhdsam, ka tu mums tohs grehtus peedohtu, ko tad darram, kad kahdas behdas, woi slimmibu zeescham, apsmahdedami tawu lohti gudru padohmu. Scho noseegumu, ak wissu-mihtais un schehligais Tehws eeksch debbes gohdibas, ne peelihdsini mums taweem nezeenigeem un bespehzigeem behrneem! Peedohd to schehligi pehz tawas ne ismehrojami leelas tehwa-schehlasiibas. Paklausi muhsu luhgschanu schehligi un ne astum muhs no tawahm kahjahm, kad ir taggad Jesus wahrda tewi peeluhdsam:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas swehts ewangeliums atrohdahs us-rakstihst ta preezas-mahzitaja Matteiisa swehtis stahstos, dewita nodatta, un tur no 18tas lihds 26tu perschu muhsu wallobâ ta flann:

Kad Jesus ar Jahna mahzeekem runnaja, redsi, tad weens no teem wirsneekem nahze un mettehs preeksch ta semmê, un fazzija: „manna meita taggad nomirrusi, bet nahz', un leez sawu rohku us winnas, tad ta taps dsihwa.“ Un Jesus pazehlees gahje tam pakkal, un winna mahzeeki. (Un redsi, weena seewa, kas diwipadesmits gadus affins-sehrgâ bija gullejusi, nahze no pakkalas, un aiskahre to wihli no winna drahnahm: Jo ta fazzija patti pee sewis: „kaut ween warretu winna drehbes aiskahrt, tad estaptu weffela.“ Tad Jesus atgreesehs, un to eeraudsijis winsch fazzija: „nemmees drohschu siridi, manna meita! Tawa tizziba tew palihdsejusi.“ Un ta seewa tappe weffela tannî paschâ stunda.) Kad nu Jesus ta wirsneeka nammâ nahze, un redseja tohs sta-

bulneekus, un to lauschu trohksni, fazzija winsch us teem: „atfahpeetees! Jo ta meitene newa nomirrusi, bet ta gull.“ Bet tee smehehs pahr wirru. Bet kad tas lauschu pulks bija isdsihts, gahje winsch eekschâ, un satwehre to pee rohkas. Tad ta meitene zehlahs augfcham. Un schi flawa tappe daudsinata pahr wissu to paschu semmi.

Schinni nolaffitâ ewangeliumâ dsirdam, ka weens basnizas-wirneeks pee muhsu Pestitaja nahjis, preeksch ta zeltôs mettees un tâ luhdsis: „manna meite taggad nomirrusi, ber nahz', un leez' faru rohku us winnas, tad ta taps dsihwa.“ Un Pestitajs fcha behdiga tehwa luhgschamu paklausija un gahje tam lihds. Bet us fcha zetta gaddijahs wehl weens wahrgulis, weena seewina, kas diwipadesmits gaddus affins-sehrgâ bija gullejuse. Tâ nu tē redsam diwus zilwekus, kas no Jesus luhdsfahs palihdsibu. Weens irr lohti behdigs, tas luhds pahr faru nomirruschu meitu un ohtra, kas lohti nowahrguse, patte pahr feru lihds. Ta pehz tad nu ar Deewa paligu no ta swehta schihs deenas ewangeliuma apdohmastin,

tohs leelus brihnuma-darbus, fo muhsu dahrgais Pestitajs irr darrijis tad, kad winsch meesâ wirs semmes dsihwoja un fo winsch wehl taggad darra, garrigi pee mums buhdams.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi! Mehs bibbelê useetam wezzâ testamentê stahsus pahr to Deewa-bihjigu Israëla kehni nu Jskiju, kas arri faru Kungu peesauze fazzidams: „At Kungs! peeminni, luhdsams, ka es tawâ preekschâ

eeksch pateefibas un ar pilnu firde staigajis, un kas tew patihk padarrijis. Un Jskijas raudaja gaušchi.“ (2 Kehn. 20, 3.) Un tas Kungs Deews paklausija winna firsnigu luhgschamu un suhtija faru swehtu praweetu Esaju atpakkat pee Jskijas un lifte tam to preekawehti fluddinabt, tâ fazzidams: „Eij atpakkat un fakk us Jskiju mannu lauschu walditaju: Tâ fakka tas Kungs, tawa tehwa Dahwida Deews: Es esnu taru luhgschamu klausijs, es esnu tawas affaras redsejs; raugi, es darriſchu tew weffelu, treschâ deenâ eest tu us augfchu ta Kunga namina.“ (2 Kehn. 20, 3, 5.) Un pateefi, wifs tâ notikke, ka tas Kungs bija runnâjis. Tâ pat arri nu muhsu Pestitajs farwâ laitâ darrija teem, kas winnu peesauze ar firsnigahm luhgschamun un sipri tizzedami, ka winsch warroht palihdseht un pestiht no wiffleelafahm behdahm un sahpehm. Tâ nu Deews arri faru mihli Dehlu pasaulê atfuh-tija zilwekeem par ne isfakkamu labbumu. Ak draugi, kahds laizigs labbums gan wehl warr leelaks buht, ne kâ schis, fo tas Kungs schinni ewangeliumâ pee teem diwi behdigeem zilwekeem padarrijis? Kas warr schohs muhsu Pestitaja leelus brihnuma-darbus isteikt un apbrihnoht? Kur nemfim tif dauds pateizibas wahrds, ar fo tam Kungam farwam Pestitajam gan pateift? Zilweks, kas jau nomirris, tohp no nahwes peezeltis; zilweks, kas tif dauds gaddus gruchtâ flimmibâ wahrd-sinachts, pahr fo ifkatrs dohmaja, ka tam ar scho flimmibu ja-beidsotees, tahds teel darrihts weffels weenâ azzu-mirkli. Nedseet, waita naw brihnifchka leeta! Zo gan ar' if weens no mums par leelu brihnuma-darbuturr', — bet kâ tas nahzahs, ka tee laudis tobrihd' tam Kungam Jesum ne klausija un eeksch winna ne tizzaja, jebfchu gan redseja, ka winsch tif leelus brihnuma-darbus darrija? Tas nahze no fkaudibas, no pahrgalwibas, no lepnibas, no neapdohmibas un no apnifschanas, ka tee jau bij' a p r a d d u s c h i tahds brihnumus

redseht. Bet, ka pehz tik dauds suhdam pahr teem laudim, ka tee tik neapdohmigi, glehwi un ne paklaufigi Jesum, un winna swehtahm pateefigahm mahzibahm irr bijufchi; jo mehs arr' tahdi paschi effam un daschi muhsu starpa atrohdahs wehl sliktaki, ne ka winni. Gan nu daschs no mums pahr tahdu wahrdu istrubstahs un dohma, ka tas ne effoht teefa, ka starp krittitas draudses wehl tahdi tohpoht atrasti, kas Jesum ne tizz un ne klaufa winna swehtahm debbestigahm mahzibahm. Ja un pateefi ta noteek, jebfchu gan schee arri tik daudsfahrt reds, zik brihnischfigi leelas leetas Deews un winna mihtais Dehls muhsu Pestitajs Jesus taggad pee mums darra. Schahs leelas un brihnischkas leetas irr pee mums par eerastahm palikfuschas; ta pehz mehs effam tahdi glehwi palikfuschu paklaufiht Deewam muhsu scheligam debbestigahm Deewam un Jesum Kristum winna mihtam Dehnam muhsu dahrgam Pestitajam. Woi ta gan irr paklaufischana Deewam, kad to ne darram, fo winsch sawos wahrdds mums mahza? Winsch mahza, ka mums buhs schlibsti un kaunigi dsihwoht, kad tomehr tee zilweki irr pahrleeku palaiduschees us neschlibstibas darbeem, us dserfchani un zittahm negantibahm, ta, ka tee irr libdinajami besprahtigeem lohpeem. Ak, Deewam schehl! woi ta naw lohpfichka dsihwofchana, ka mas tahdu zilweku atrohdahs, kas swehta lauliba eedohdahs, bes ka tee papreeksch' naw neschlibstibas darbus darrjufchi un ka mas tahdu, kas dserdami ne peedserahs! Dauds fahrt tohp Deewa nammâ dsirdehts, ka mahzitajs sluddina pahr bes tehwa behrneem un pahr tahdeem, kas dserdami gallu dabbuufchi. Woi fchi wehl naw ne gantaka dsihwofchana, ne ka pee paganeem un woi tahdi meefas-kahrnunneeki naw dauds sliktaki, ne ka tee, kas ne klaufija Jesus swehteem wahrdeem un ne tizzeja winna deewibu, kad winsch meefa wirs semmes staigaja? Ak woi pahr tahdeem meefas-kahrnunneekem, kas ta

appahna sawas meefas un pasaude sawu dahrgu dwehfeles meeru. Ak, kaut tee buhtu apdohmajufchi, kas pee winnu meera wajaga un preeksch azzim turrejufchi tahs grubtas sohdbas, kas tohs meefas-kahrnunneekus pehzgalla mohzihs, tad gan tee ne sawa prahta ne buhtu dohmajufchi us tahdeem grehku darbeem, fo winni bes bailehm padarra taggad un pascha tai laika, kad gan ikweenam wajadsetu mohdrigam buht, un pahr sawas dwehfeles swehtibu gahdaht. Bet tee, — Deewam schehl! eeguffahs wehl dsittaka grehku-meega. — Ta pat arritas saglis, woi tas gan klaufa Jesus dahrgahm mahzibahm un Deewa swehteem baukseem, kas mahza: „Zew ne buhs sagt?“ Ak pateefi, arri mas, mas schinnis laikds tahdi atrohdahs, kurru sinnama firds to ne apsuhs, ka tas naw netaisnibu darrjuis pee sawa tuwaka mantas; bet dauds irr to, kurru sinnama firds tohs preeksch Deewa teefas apsuhssehs, ka tee effoht daudsfahrt sawa tuwaka mantu fleppen un sagfchus nehmuhschi. Ak zik dauds jau kauz un brehz schein laizigi tanni mohku Sibberias-semme pahr saweem sagla darbeem, un arri ta mohku-semme, ta elle gaida ar sawu atplehstu rihtli us teem sagteem un flepkaweem. Jo pats muhsu Pestitajs fakka: ka tee sagli, tee flepkawas un zitti leeli grehzineeki to debbes walstibu ne eemantofchoht.

Ak, ta pehz, mihtli kristiti draugi, atgreeschatees pee laika no grehkeem, no schelohjat pee laika tohs un ne darrajt tohs wairs ne sawu muhschu, tad juhs zaur Deewa schelastibu un Jesus dahrgu nopelnu tiffect zeenigi, eemantohht to muhschigu debbestigahm dsihwofchana. Bet kad juhs no saweem kauneem grehku darbeem ne atstahfitees, tohs arween' darrifect, tad juhs muhschigi zeerifect tahs ne beidsamas elles-mohkas. Ak ta pehz effect no wiffas firds paklaufigi Jesum un winna swehtahm dahrgahm mahzibahm, bes kawefchanas, juhsu paschu laimes deht; jo fchis laiks irr ihfs un

ne pastahwigs. Ta pehz lai fawu Pestitaju firbi un prahatã turram untã kã ta feewina schinni ewangeliumã dohmajam, kas fakka: „kaut ween warretu wiinna drehbes aiskahrt, tad es taptu weffela.“ Ak, ja mehs arri tã dohmatu un darritu, kã wiinna, tad mehs, kas mehs neschlihsli un apgahniti effam, ar affins-grehku fahrneem, tad mehs arri schlihsli taptu, — ja ween mehs pee wiinna steigtohs, wiinna drehbju wiikli aiskahrt. Jo wtsch pats fakka: „Wifs not af, ko juhs peeluhgdami luhgfeet, tizzajt ka juhs dabuseet, tad tas jumã notiks.“ (Mark. 11, 24.) Gan nu daschs ne apdohmigs, warr buht, dohmahs un fazzihã: Taggad wairs Jesus naw wirs femmes, kã tad es warru wiinna drehbju wiikli aiskahrt? Tahdas ne labbas dohmas lai ne weens no mums ne dohma, jo kas tã dohma, tas lohti apgrehkojahs prett to fwehtu, taifnu Tehwu debbesis, kas mums ik deenas un ik stundas preeksch azzim turra fawa mihta Dehla fwehtas drahnas, ka mehs tahs warram skaidri redseht un aiskahrt. Bet ta irr muhsu paschu waina, ka mehs pehz tahm ne meklejam un tahs aiskahrt ne dsennamees. Daschs jauta: Kur tad irr Jesus fwehtas drahnas atrohdamas? Winnas irr atrohdamas muhsu mahja, eeksch fwehtahm grahmatahm un basnizã mahzitajs tahs mums rahda. Ta pehz atdarrajt fawas garrigas azzis un tad skattaitees us Jesus fawa Pestitaja fwehtahm, dahrgahm drahnahm; jo tahs wiinna drahnas, ko mehs taggad redsam, irr Deewa fwehti wahrdi un Jesus dahrgas mahzibas, zaur ko mehs, ja pehz tahm darram, warresim teescham, ar Deewa paligu, schlihsli tapt no fawu grehku fahrneem, ar ko fawu meesu un dwehfeli effam aptraipijuschi. Un tad arri muhsu firbis un aufis atskannehs tee preeka wahrdi, ko Jesus tai diropadesimits gaddus affins-sehrgã gullejuschai feewai pefauze, fazzidams: „Memmees drohfschu firbi, manna meita! tawa tizziba tewim palihdsejuse.“ Un tã „tad

baudiseet un redsefeet, ka tas Rungs labs irr.“ (Dahw. ds. 34, 9.)

Kurschs nu no mums wehl tik glehws un ne apdohmigs buhtu, kas ar tizzigu firbi un ar tschaklu prahatu ne steigtohs pee Jesus un pee wiinna fwehtahm mahzibahm, kurras muhs padarra par fristigas draudses derrigeem lohzeekleem, un kas peewedd pee muhsu schelliga Tehwa debbesis, kurra ne zeenigi behrni mehs effam un effam daudskahrt maldijuschees pa to tumfibas zeltu, kas muhs eewedd muhschigã pasufchanã? Jo kaut gan tas schelligais Pestitajs ar fawu debbesfigu gaischumu irr atspihdejis, mums mahzidams to deewischfigu mahzibu, tad tomehr mehs meefas-fahrnunneeki effam wairak klausijuschi tai tumfbai, kas isposhta muhsu laizigu un muhschigu lablafschanu. Ta pehz mehs grehku behrni tohpam ar Deewa taifnahm sohdivahm jau scheit laizigi daschkahrt pahrmahziti, prohti, ar wahjibahm, ar mehri, ar karru, ar truhkumu un ar baddu. Un kas warr schẽ schinni ihfã mahzibã wiffas tahs sohdivas isteikt, ar ko tee grehzineeki schẽ tohp mohziti! Te mums pareisi ar Dahwida wahrdeem ja-fakka: „Tas irr man labbi, ka es esnu apbehdinahs tappis, ka es tawus likkumus mahzohs.“ (Dahw. ds. 119, 71.) Un atkal ar Pahwila wahrdeem: „Kad mehs tohpam teefati, tad mehs no ta Runga tohpam pahrmahziti, ka mehs ar to pasauli ne tohpam pasuddinati.“ (1 Kor. 11, 32.) Bet ja wiinni zaur schahm laizigahm sohdivahm no grehkeem ne atgreesifees, wehl fawas firbis apzeetinahs, ne klausidami Deewa fwehtam wahrdam, tad wiinni zeetihs tahs muhschigi ne beidsamas ellesmohkas. Jo tur

Ta dwehfele preeksch teefas ees,
Kur wiinna wehl apsinnafees,
Ko tu schẽ grehkojis;
Tad buhs tew tur wehl mohzibas.
Ak! walti buhs tad waimannas!
Ak, klauses, klauses, nebehneeks!

Laws Teefatajs sanz: „grehzineeks,
Nahz, atbilbi preefsch man!“
Nu wahrbi, darbi, padohmi
Taps tew par faunu sinnami.

(Wids. ds. gr. № 326.)

Apdohmasim wehl, kahdi tee brihnuma-
darbi irr, ko muhsu schehligais Rungs un
Pestitajs wehl taggad schinnit pafaulè dar-
ra un kas no teem ne apdohmigeem pafaulès behrneem
ne teef zeenâ likti un par kurreem ne tohp Deewam
gohds dohts, kaut gan tee irr leeli un brihnischki. Uk,
tee brihnuma = darbi, ko winsch wehl taggad muhsu
starpâ pastrahda, irr tà pat flawejami un ispauschami,
kà to reis, kad winsch to nomirruschu meiteni usmoh-
dinaja. Kas tad tas tahds brihnuma-darbs irr, ko
tas Rungs wehl taggad muhsu starpâ pastrahda? To
isfkaidrosim tà: Muhsu starpâ kahds faines tehws
paleef ne wessels un tik wahjischs, ka ta wahjiba winna
meesu pawissam pahrwarr; tahs sahpes winna meesu
tà iskalte, ka pee winna wairak ne reds, kà kaulus,
dsihfles un ahdu ween. Tà winsch nu isfkattahs kà is-
dehdejs lihkis; winna laulahts draugs un behrni winnu
apraud kà tahdu, kas jau wairs dsihwotajs ne buhs un
ka tas drihs no winneem schkirsees. Pats tas zeesda-
mais, wehl kahdu reis azzis atdarrijis un sawus mihtus
apfahrt eeraudsidams, karstas affaras birrina; wiffi
apfahrt ap winnu raud un waid un ir paschi eenaid-
neeki winna zihnischanohs redsedami, sawas firdis ne
warr sawalbiht ais schehlabahm. Pats zeesdamajs
wairs ne warredams sawalbitees, un peeminneedams,
ka winna mihteem atstahteem schè pafaulè gruhti klah-
fees, sah us Deewu nosauftees un fazzihit:

Rungs! zif ilgi tu man leezi
Dsihwoht weenàs affaràs?
Mannu spehku tu fatreezi,
Man atmetti tumfiba.
Sauliti es ne redsu;
Weenàs behdàs nowahrgstu.

Uk, mans Deews! es wairs ne warru;
Usnemm' luhdsams, mannu garru!
(Wids. ds. gr. № 324.)

Tà tad nu tik labb' teem apfahrt stahwedameem,
un raudadameem, kà arri tam us nahwes ziffahm gul-
ledamam issubd ta zerriba, ka winsch wehl peezelees.
Bet reds! tas spehzigais un warrenais Deews usfkatta
schehligi to behdigu, nofkummuschu un raudadamu
kauschu luhgschanu un paklausa ta zeesdama kuffu pee-
luhgschanu un leef teem nofkummuscheem pehz behdu-
naktis preezas fauli atspihdeht. Winsch peezeht to wahju
us nahwes ziffahm gullelamu, apgehrbj to ar jau-
nahm meefahm un atdohd tam atkal par jaunnu to mee-
fas un dwehefeles spehku, ko slimmiba laupijuse. Un
to krohni, ko slimmiba winnam no galwas norahwuse,
Deews atkal usleef jo kohschaku, prohti, tohs mattus.
— Apdohmigs zilweks to nu gan turra par Deewa
brihnuma-darbu un kas arri brihnuma darbs irr un pa-
leef un par kurru Deews teizams un flawejams. To
ar to winsch mums parahda sawu deewischfigu spehku
un wiffi-spehzi. Bet daschs ne apdohmigs pafaulès
behrns mas us to luhko un mas to zeeni ta pehz, ka
winsch daudsfahrt reds tahbus brihnuma-darbus un turr'
to par eeraustu, dohmadams, ka tam jau wajagohd tà
buht. Tahds zilweks atrauj to peenahkamu gohdu
tam schehligam labba-darritajam, kas mums tik dauds
labba darra, ka mehs ne effam wehrti; jo pee ka tas
noteef, tad tas noteef zaur Deewa schehlastibu ween.

Ta pehz juhs Deewa = bihjigi zilweki, kas juhs
pahrdohmajeet un atsihsteet tohs leelus brihnuma-dar-
bus, ko Deews un mihtajs Pestitajs wehl pee jums
darra garrâ schè wirs staigadams, passubdinajeet tohs
wiffai pafaulei. Leezeet tè wehrâ ta Deewa = engela
mahzibu, kas Tobiu tà mahzija: „Slep jamas keh-
nina leetas fleppeni turreht irr labb', bet
tohs Deewa darbus sinnamus darriht, irr

gohds.“ (Zob. 12, 7.) Arri tee Deewa tizzigi laudis schinnî ewangeliumâ labbu preeksch-sihmi us to dohd; wiinni redseja un dsirdeja tahdus leelus brihnuma=darbus noteekam, kahdus wiinni ne mas ne bij dohmajufchi, ka warretu notift un tohs ispaude pa wissu semmi. Tif ween tee diwi behdigi zilweki, no kurreem weenam firbi grause behdas pehz sawas nomirruschas meitenes un ohtram, kam sawa pascha wahjiba meesu mohzija, tee ween to dohmaja un tizzeja, ka tas Kungs Jesus, ja wiinam patifschocht, teem palihdseschocht. Un redsi, tas arri notifke pehz wiinnu tizzibas. Zo ta seewa tappe weffela tanni paschâ stundâ, un ta meitene, kad Jesus to pee rohkas satwehre, uszehlehs un schi flawa tappe daudsinata pa wissu to semmi. Tè notifke, kâ Dahwid's fakka: „Rad schis behdigs sauze, tad tas Kungs klausija, un ispestija to no wissahm wiinna behdahm.“ (Dahw. ds. 24, 7.)

Kahdi firbi apzeetinati neprafchas un ne pateizigi grehku kalpi meh's tad buhtu, kad meh's tohs spehzigus Deewa un muhsu Pestitaja darbus ne gribbetu flud-dinacht un prohti, ihpaschi tohs, ko winsch wehl schinnî laikâ muhsu starpâ darra, kâ to daudskahrt redsam pee zitteem un pee few pascheem. Ak, deesgan kuhtri us to effam un ta waina irr schi, ka meh's tohs ne mas wehrâ ne leekam un ne mas ne pahrdohmajam. Ar tahdu sawu firds kuhtribu meh's lohti apgrehkojamees prett to fwehtu, taifnu, Wissu=speszigu un schehligu Deewu un wiinna muhsu Dehlu, kam peenahkabs gohds un flawe muhschigi muhscham. Wissa debbes=faimé, wiffi engeki un isredseti wiinnu augli teiz un gohdina muhschigi muhscham, kâ tad nu meh's semmes=tahrpi, kas tif zaur wiinna schehlastibu ween dsihwojam, drihksam wiinam to gohdu atraut? Zebfchu nu muhsu flaweschana ne pufslidhs tã ne skann, kâ tur debbes-gohdibâ, tad tomehr lai ne kawejam ar to kehniu Dahwidu tã dseedacht: „Pateizeet tam Kungam, peesauzeet wiinna

wahrdu, darrajt sinnamus starp teem laudim wiinna darbus. Dseedajt wiinam, flawejeet wiinnu ar dseefmahm, pahrdohmajeet wissus wiinna brihnumus. Lee-latees ar wiinna fwehtu wahrdu, lai to paschu firds preezajahs, kas to Kungu mekle. Peeminneet wiinna brihnumus, ko winsch irr darrijis, wiinna brihnuma=sihmes un wiinna muttes teefas.“ (Dahw. ds. 105, 1—5.) —Tas wahjais gohds, ko meh's tam Kungam sawam schehligam Deewam dohdam, irr mums pascheem par fwehtibu un laimi. Zo zaur to meh's pamahzam sawus pehznahkumus un teem rahdam, ka meh's ne effam tee, kas winneem wissu labbu darra, lai gan meh's wiinnu meefigi tehwi un mahtes effam, bet ka wifs labbums nahk no Deewa un ka bes wiinna, kas irr tas ihstems un wissu zilweku Tehws, meh's ne ka ne spehjam winneem labba darriht.

Ta pehz, draugi, lai arri sawus behrnus paschâs jaunibas deenas jau inahzam, Deewam tam ihstienam Tehwam gohdu doht par wisseem wiinna labbumeem, schehligeem padohmeem un darbeem. Lai arri paschi ne peemirstam, ka „labba leeta irr to Kungu flaweht un wiinna ta Wiss-augstaka wahrdam dseedacht.“ (Dahw. ds. 92, 2.) Turrestin prahat to schih's deenas mahzibu, ka mums ne buhs tohs brihnuma=darbus, ko Pestitajs wehl taggad pee mums darra, par eerasteem turreht, tã, kâ daudsi muhsu laikds, Deewam schehl! to darra. Ak

Tad dseedajt Deewam flawescham,
Zuhs, wiinna lautini!
Lai wissur wiinna gohds atskann!
Deew's palihds schehligi.
Winsch palihds muhsu affarahm,
Kâ miglai drihs isfust.
Winsch. pehz scha laika wahrgschanahm,
Dohd debbes=preeku just.

(Wids. ds. gr. N° 270.)

Sirsnigi tewi, af fwehtais Deews, luhdsam, dohd mums fawu fwehtu Garru par paligu, ka mehs warram Tewi un tawu Dehlu Jesu Kristu pagohdinaht, teikt un slaweht par wisseem teem brihnischfigeem darbeem, kas muhsu starpa noteek, un ko mehs ne zeenigi semmes-tahxi ne effam wehrts. Amen.

Pateefibas leezineeks

ohtra desmita un peektâ fwehtdeenâ
pehz waffaras fwehtku atfwehtes.

Ut Kungs un Deews, no wiffas firbs schehligais debbefis-Zehws! mehs tawi ne zeenigi kalpi un kalpones taggad karstas affaras raudadami tawâ preekschâ semmojamees, paklausi muhsu firsnigu luhgshanu. Usturri muhs, af Kungs, pee taweem un tawa mihta Dehla fwehteem un dahргеem wahrdeem! Dohd tawai kristitai draudsei lihds pastarai deenai tizzeht eeksch tawa mihta Dehla Jesus Kristus un zaur winnu, af Kungs, pastarâs no tewim schehlastibas teefu fagaaidiht. Dohd, dohd, af schehligais Zehws debbefis, mums tawu fwehtu Garru klah, kas mums palihds pretti stahweht teem tumfibas behrneem, kas muhs griib us alloschanu peewilt. Ut wai tad mums! labbak ne mas ne buhtum dsimmuschi, ne kâ, kad dsihwodami no teem teekamjapmalditi! — Za pehz mehs, schehligais Zehws! pee tawahm kahjahm semmê krihtam un tewi firsnigi luhdsam Jesus wahrda:

Muhsu Zehws debbefis ic.

Muhsu schihs deenas fwehts ewangeliums atrohds usratstihst ta preezas-mahzitaja Matteiisa fwehtôs stahstôs, diwdesmit zettortâ nodakkâ, un tur no 15tas lihds 28tu perschu muhsu wallodâ ta skann:

Jesus fazzija us saweem mahzeekleem: „Kad juhs nu redseet to negantibu tahs isphstischanas, no ka irr fazzihst zaur to praweetu Danielu, kâ ta stahw tai fwehtâ weetâ; kas to lassa, tas lai to labbi apdohma. Kas tad Zubdu-semmê irr, tas lai behg us kalneem. Un kas wirs jumta irr, tas lai ne kahpi semmê, kahdu leetu no sawa namma isneft. Un kas laukâ irr, tas lai ne atgreeschahs, sawas drehbes aisneft. Bet wai tahm grubtahm un sihditajahm tannî laikâ. Bet luhdseet, ka juhsu behgshana ne gaddahs seemas laikâ, jeb us kahdu fwehtu deenu. Zo tad tahdas leelas behdas buhs, kâ newa bijushas, no pasaules eefahkuma lihds schim laikam, un kâ arri wairs ne buhs. Un ja schihs deenas ne taptu pa-ihsinatas, ne weens zilweks taptu isglahhts; bet to isredsetu labbad tahs deenas taps pa-ihsinatas. Za tad kas labban us jums fazzihst: redsi, sche irr Kristus, jeb tur; tad jums ne buhs to tizzeht. Zo wiltigi Kristi un wiltigi praweeshi zelsees, un leelas sihmes un brihnumus darrihs, ka ir tee isredseti, ja tas warretu buht, us alloschanu taptu peewilti. Redset, es jums to papreekschu esmu fazzijis. Za pehz, kad tee us jums fazzihst: redsi, winsch irr tuknesi; tad ne eita abra; redsi, winsch irr kambard; tad ne tizzait. Zo kâ tas sibbins isschaujahs no rihta pusses, un atspihd lihds waklara pufsei, ta arri buhs ta atnahschana ta zilweka Dehla. Zo kur maita irr, tur arri tee ehrgli sakrahsees.

Zai jaukai, skaitai Jerusalemes pilssehtai un teem Israela laudim, kas paschi fazzijahs fwehti Deewa laudis effoschi, waijadseja klaufiht tahm pateefigahm mahzibahm, ko Jesus Kristus tas Kungs win-

neem fluddinaja, bet tee tomehr ne klauffija. Redf nu! kahda wihsē tad tee warreja fwehti, taifni un Deewa = bihjigi laudis fauktees, kad tee ne klauffija tohs fwehtus Deewa wahrduš, fo pats Deewa mihtais Dehls us teem runnaja. Kad nu tee zaur fawu lepnu prahnu un zeetu firbi ne tizzeja, ka Jesus Kristus effoht tas no Deewa apfohlihts pafaules Pestitajs, fo tee fwehti praweefchi winneem preefch dauds gaddeem fluddinaja, tad tomehr nu teem winnu wajadseja par ihsteni no Deewa fuhtitu praweetu turreht, ta pehz, ka winsch bija warrens no wahrdeem un darbeem. Ir tee lepni wariseeri un rakstu = mahzitaji winnam tam muhschigam un weenigam Deewa Dehlam to peenahkamu gohdu ne dewe. — Kad nu tas no wiffas firds schelligais Rungs Jesus redseja, ka tee lepni un firdi apzeefinati Zubdu = laudis ne klauffija winna pateefigahm un fwehtahm mahzibahm, faut arri winsch daschu reis' affaras raudadams mahzija, tad winsch isfazjija faweem mihtleem mahzeekem un zitteem eefsch wiina tizzedameem un paklausigeem zilwekem, kahdu breefmigu gallu nemschoht Jerusalem un winnas eedfihwotaji. Winsch fakka: „tad tahdas leelas behdas buhs, ka newa bijuschas, no pafaules eefahkuma lihds schim laifam, un ka arri wairs ne buhs.“ — Un pateefi, ne weens praweets tik grubtu fohdibu ne pee weena grehzineeka (preefch Jesus laika) naw aprakstijis. Jo faut gan tee ne atgreesigi grehzineeki fawas besdeewibas deht daschu reis' no Deewa tilke bahrgi fohditi; tad tomehr ne ta, ka Jerusalem. Un gohds schelligam Deewam, arri lihds schim winsch to pafauli wairs naw tik bahrgi fohdijis. Lai gan winsch daschu reis' muhs pahrmahza, tad tomehr ne fohda ar bahrsibu.

Ber mums tomehr ar leelahm behdahm ja = peeminn, ka taggad daschu reis' arri stary krisfita draudses tee breefmigi Jerusalemes grehti noteek, zaur kurreein winnai arr' warr tuwu laht peewilltees tahda

lohti grubta fohdiba. Un ja ween ta krisfita draudse no ta breefmiga grehta ne atgreesisees, tad, tad taps grubti mohzita un ne schelligi fohdita. Un tad wairs ne lihdses ne kahda luhgshana un brehtshana; jo „kas fawas aufis nowehrsch, ka tas to bauslibu ne klaufa, ta pascha peeluhgshana irr arri par negantibu.“ (Gal. fakk. 28, 9.) Jau redsam pee Jerusalemes eedfihwotaju pehznahkameem, kas stary fimts un tuhstoscheem wehl palikfufchi dsihwi, ka teem klahjabs un ka tee ne muhscham ne aismirst to fohdu, bet drebbedami peeminn un atkal faweem pehznahkameem to passuddina. Un ta arri warr pee krisfiteem notikt un tee arri warr faweem pehznahkameem tahdu bailigu beedinaschanu pamest, kas teem ka breefmigs pehrkons firdi un wiffu meefu fatrizinabs.

Al ta pehz, mihta krisfita draudse, apdohma pee laika, kas pee tawa meera wajadfigs! Greesees wehl schinni schelastibas laika atpakkat no ta grehtku zetta, pa kurru tu taggad drohschi staiga un kas tewi irr tik tinwu peeweddis pee nelaines un breefmahm, ka tu ar pirmo fohli, rihta agri no gultas izeldamees, us fawu fenn nopelnitu fohdibu warri uskahpt, ta, ka Sodomas un Gomorras eedfihwotajeem tas notikke. Jo teem, tik lihds, ka tee no gultas zehlahs, fur wiini bija eegullufchees, nahkdami no Lotta namma, kurra durwis ar warru gribbeja atpleht un fadaufiht, un tohs engelus ahra west un apfmeet, — ta jau teem aufis atfanneja tahs breefmigi ruhkdamas fehrainas uggunsleefmas un fawas azzis atwehrufchi, tee redseja, ka wiffi nammi pilssehta ar leelahm uggunsleefmahm bija apklahti — un tuhlin arri paschi lihds tappe aprihti, ka to lassam fwehtos rakfods. Al tad nu ta pehz, kas gribbat tai bahrgai Deewa fohdibai isbehgt, kas jau fenn fataifita preefch mums, kas mehš gan krisfita laudis effam, bet ne darram krisfigus darbus, tas lai bes faweschanas atgreeschabs no grehkeem. „Reflejeet to

Kungu, kamehr tas atrohdam's irr, peefauzeet wiinu, kamehr tas turwu irraid. Lai tas besdeewigais pamett fawu zeltu, un tas launa-darritajs fawas dohmas un atgreeschahs pee ta Kunga, tad tas pahr wiinu apschelofees, un pee muhsu Deewa, jo pee wiina irr dauds peedohschanas." (Es. 35, 6. 7.) Ak wai tam, kas scho pamahzifchanu neklausa, kamehr ta wehl skaneht skann aufis!

Lai tad nu no schihs deenas ewangeliuma mahzamees:

Kas mums irr ja-darra ja mehs gribbam fawu laizigu un muhschigu lab'klahschanu un meeru apkohpt un fawu tizzibu eeksch Jesu Kristu lihds gallam patureht.

Bet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi! Kas tad nu mums irr ja-darra, ja mehs gribbam fawu laizigu un muhschigu meeru apkohpt un fawu tizzibu eeksch Jesu Kristu lihds gallam patureht, un ta isbehgt tai muhsu nopelnitai bahrgai Deewa fohdibai? Us to mums teek atbildehts, lai mehs no grehkeem atstahjamees un pee ta Kunga fawa schehliga Deewa atgreeschamees. Schinni leeta tas praweets Esaijas mums ta sluddina: „Ta fakka tas Kungs taws Pestitajs, tas Swehtais eeksch Israela: Es esmu tas Kungs taws Deews, kas tewi mahza kas peederrahs, kas tewi wadda us to zeltu, fur ja-eet. Kaut tu mannus baustus wehra liktu, tad buhtu taws meers ka weena uppe, un tawa taifniba, ka jubras wilni. Jo taws dsimmums buhtu ka smiltis, un tawas meefas augli ka wiinu swirgsdes, ka wahrds ne taptu isdeldehts, nedf nosaudehts manna preekscha.“ (Es. 48, 17—19.) Ak, pateefi, draugi, kad mehs buhtu teem swehteem Dee-

wa wahrdeem un tahm dahrgahm Jesus mahzibahm paklauffjuschi un pehz teem un tahm darrijuschi, tad mehs fimts un tuhksfosch-kahrtigu laizigu lab'klahschanu bauditu un peedshwotu; un tad arr' muhsu dwehfeles tas Kungs muhsu Pestitajs pastards eewadditu eeksch teem swehteem debbes-preeka nammeem, fur tahs bauditu tahdu laimi, kas irr tik brihnum' leela, ka to ne weens ne warr isteikt. Bet nu, ak Deewam schehl! mehs ikdeenas un ik brihscha ta darram, ka to lab'klahschanas deenu gals lai peesteidsahs. Mehs effam, ta fakkoht, tahs labbas deenas apnikfuschi un gribbam atkal launas deenas redseht. Gan schè nu daschs fazzihs: Kurfch zilweks warr labbas deenas apnikt? Ak draugs, kad mums tahs labbas deenas ne buhtu apnikfuschas, tad laikam mehs tik tihfchi ne grehlotu; jo tee grehki, ko mehs darram, tee saude tahs lab'klahschanas deenas, bet ta Deewa-bihjiga un taifna dsihwofchana wairo muhsu lab'klahschanas deenas. Un kaut tas taifnais un Deewa-bihjigais kahdu reis' ne tihfchi grehka eekriht, bet arri tuhlin fawu grehku noschello un aprauda ar gauschahm schelofchanas affarahm, firsnigi to Kungu fawu Deewu luhgdams: Deews, effi man grehzineekam schehligs! tad arri teescham tas Kungs tahdam tohs grekus peedohs un schehlastibu apfohlihs. Mehs lassam swehtds rafsids pahr muhsu schehliga Pestitaja mahzekli Pehteri, kas gan gruhtri apgrehkojahs prett fawu mihlu Mahzitaju, kad winsch ais bailehm to Kungu Jesu aisleedse un fazzija, ka winsch to ne pasihstoh; scho fawu grehku atshdams, Pehteris isgahje ahra un raudaja gauschi. Un kad tas Kungs mannija wiina gauschas affaras, ko winsch no firds raudaja pahr fawu grehku, tad tas winnam to grehku peedewe un schehlastibu apfohlija. Ta schehlastiba atspihdeja no Jesus swehtahm azzim; jo kad winsch fawu waigu us Pehteri greese, tad tas atfinne, ka essoh grehkojis un nomannija, ka tas Kungs winnam scho leelu grehku

peedewe. Un Pehteris peedsihwoja tahdu leelu, swehtu preeka-deenu, ka winsch to Kungu sawu mihtu Mahzitaju redseja no mirroneem uszehluschohs. Bet — Deewam schehl! kur palikke Zuhdas, kas no grehkeem ne atgreesahs un tohs ne noschehloja? Kaut gan tas Kungs to ar no firds mihteem wahrdeem gribbeja no ta breefmiga grehka atgreesi, us to fazzidams: „Draugs, ka pehz tu schè effi?“ (Matt. 26, 30.) „Zuhda, woi tu fkuhpsidams nodohdi ta zilweka Dehlu?“ (Luhk. 22, 48.) Tomehr tas palikke firdi apzeetinahts un pehzak breefmigu gallu nehme. Za pat arri, kur palikke tee pirmee schahs pafauls eedsihwotaji, kad Nois ar saweem dehleem un weddeflehm ween tappe isglahhts? Un kur palikke ta jauka Jerusalemes pilskhehta ar wisseem saweem eedsihwotajeem? Ak, tas Zuhdas pats pakahrahs un widdu puschu pahrsprahge; Sodoma un Gomorra tappe ar fehraimu ugguni no debbesim fadedsinata; tee laudis Nois laikã tappe no uhdens wilneem aprihti un Jerusalemte tappe ta isphostita, ka tur ne palikke ne weens almins us ohtru. Un mas zilweku stary teem ne isfkaitameem pulkeem palikke bes gruhtham mohkahm; jo kas to baddu iszeete, tam usgahje mehris; kas no mehra ne nomirre, tam usgahje tas sohbens un kas no sohbenã ne tappe nokauts, tam usgahje zeetums. Za pehz irr un paleek taifniba, ka Deewa wahrdi fakka: „Breesmiga leeta, eekrist ta dsihwa Deewa rohkãs.“ (Ebr. 10, 31.)

Za dehl, lai sawu dsihwibu
Ne pawaddam eeksch grehkeem;
Bet dsennamees us swehtibu,
Ar wisseem saweem spehkeem,
Ka nahkam Deewa walstibã!
Jo taifniba un ftaidriba
Us debbesim ween wadda. (Wids. ds. gr. N. 356.)

Kad nu praffam, ka pehz Deews, tas swehtais, taifnais Deews tohs til gruhthi irr sohdijs? Tad mums tohp atbildehts: ta pehz, ka tee irr lohti warren' prett

Deewu apgrehkojuschees un ne kad no saweem grehkeem atgreesuschees. Jo kaut gan tohs tee praweeschi fkuhbinaja no grehkeem atgreesstees, tad tomehr tee ne atgreesahs un arri wehl tohs swehtus no Deewa subtitus praweeschus nokahwe. Za pehz tad nu tee ne warreja fazziht, ka ne effoht mohdinati no grehkeem atgreesstees; un ta pat arri mehns ne warresim fazziht, ka Deews pee mums ne effoht subtijs, kas muhs mohdina no grehkeem atgreesstees. Ik weenam sawa sinnama firds dohs taifnu leezibu tanni gruhthã sohdbibas-deenã, kurrã tee ne atgreesigi sawu grehku deht bahrgi tays sohdiiti, ka winnam gan irr bijuschu par mohdinatajeem tee swehti Deewa raksti, ko tee praweeschi un apustiuki usrakstijuschu. Ir pats tas Kungs un Pestitajs lohti zeefchi muhs pamohdinajis no grehkeem atgreesstees, un arri taggad wehl tee Deewa kalpi, tee mahzitaji mums ik swehtdeenãs sawu wirsi, lai atstahjam to sliktu zektu, kas us famaitaschanu aiswebd, bet mehns teem ne klaufam un ne darram pehz Jesus dahrgahm mahzibahm. Mehns ne tizzam, kad mahzitaji fakka: „Deews juhs gruhthi sohdihs jau scheit' laizigi, ja no grehkeem ne atgreesstees.“ Za deht arri pastarã deenã preeksch Kristus sohda-krehla ne warresim aisbildinatees un fazziht, ka ne effam sinnajuschu, ka preeksch ta ne atgreesiga grehzineeka irr fataifitas tahs ne paneffamas un ne beidsamas elles-mohkas. Ihsi fakkoht: tur ne kahda aisbildinaschanahs wairs ne lihdschs, bet notiks, ka Jesus lihdsiba fakka: „Tas kalps, kas to prahtu sawa Kunga irr sinnajis, un ne fataifijees, neds darrijis pehz winna prahta, tas tays kults ar dauds fitteeneem.“ (Luhk. 12, 47.)

Ak, pateesi, draugi mihti, wifs tas mums jau fenn irr pilnigi sinnams, ka tam tihscham un ne atgreesigam greezineekam flahsees schè laizigi un ka pehz laikã. Lai gan arri tahdam schinni pafauls dauds reis' labbaki flahjahs, ne ka tam Deewa-bihjigam, tad tomehr tam

firds ne warr buht tahda meeriga, kà schim. Un schim arri jau irr sümams, kahdà jaukà debbes preekà wünsch zaur Deewa schehlastibu tiks usnems un eepreezinahs muhschigi muhscham no Jesus Kristus fawa schehliga Kunga un Pestitaja, kas muhs no grehkeem atpestijis.

Uk ta pehz, draugi, lai atstahjam un noschehlojam farus grehkus un tohs Deewam sawam schehligam debbes-Zehwam isuhdsam un luhdsam no winna peedohschanu. Sohlsim winnam pateesi, us preekschu wairs tihchi ne grehkoht. Bihstimes un mihlofim to Kungu faru Deewu no wiffas firds un no wiffas dwehfeles, un mihlofim farus turakus, kà few paschus, tad buhsim faru laizigu firds- un faru muhschigu dwehfeles-meeru labbi aplohpuschi. Kaut tad gan tahs scha laika behdas muhs gruhti spaiditu, tad tomehr muhsn firds buhs meeriga un tahs panessih ar pazeeetibu, un muhsu dwehfeles ar peezigu zerribu gaidih us fawa schehliga Pestitaja atnahschanu, kas to tizigu dwehfeli eeweddihs eeksch tahm muhschigahm meera-weetahm, fur tahs muhschigi muhscham lihgmosees un to Kungu faru Deewu teiks ar wiffaem swehteem engeleem un isredseteem zilwekeem,

Mutad arri pastahwesim ne schaubigi tann tizziba eeksch Kristu Jesu muhsu Pestitaju lihds gallam, klausim winna swehtahm, dahrgahm un pateestigahm mahzibahm, pehz tahm no wiffas firds darridami, lai gan muhs tee wiltneeki schinn pasaulè draude un daschadà wihse will no muhsu Pestitaja un winna swehteem wahrdeem atlahptees. Uk, wai tad mums, kad mehs teem ne klausim; jo ta buhs ta wiffu-leelaka besdeewiba un grehks, par ko wiffgruhtaki tapsim sohnditi scheit' laizigi un tur muhschigi. Ta pehz muhsu Pestitajs mums schinn ewangeliumà to dahrgu mahzibu dohd, tà fazzidams: „Ja tad kas labban us juns fazzih: redsi, schè irr Kristus, jeb tur; tad juns ne buhs to tizzeht. Jo wiltigi Kristi un

wiltigi praweeschi zeffes, un leelas simes un brihnumus darrihs, ka ir tee isredseti, jatas warretu buht, us alloschanu taptu peewilti.“ Un pateesi, wiltigi praweeschi jau irr zehluschees, kas daschu labbu no tahs tizzibas eeksch Kristu Jesu irr nowehrsusch un winna dwehfeli eeksch pasuschanas nogahsusch. Ta pehz fargajeetees arri juhs, ka juhs ne tohpat peewilti us alloschanu us ta grehku leelzetta, kas juhsu dwehfeles eeweddihs muhschigà pasuschana un mohlās. Bet kad juhs lihds gallam pastahweseet tann tizziba eeksch Kristu Jesu juhsu Pestitaju, kurrà sawas dsihwes eesahkumà jau effat eeswehtiti, tad arri juhs teescham to no juhsu Pestitaja apsohlitu muhschigu dsihwoschanu eemantoseet, „jo debbes un semme suddih, bet winna wahrdi nesudih.“ (Luhk. 21, 33.) Ta deht

Uk, dwehseht! ne fawe
Zeiz, zlk ween speh' un warr'
To Zehw' un Dehlu flawe,
Tà lihds to swehtu Garr',
Reds, launi, tee eet pohstà;
Tohs rahmus waddih Deews
Jtt drohschà debbes-ohstà,
Tizz', firsnin! to patees'.

(Wids. wezz. ds. gr. N° 260.)

Deews. schehligais Zehws! Palihdsi tu pats mums us wiffu labbu un apgaismo muhsu saprascham, ta mehs us to ween dsennaines, kas tewim labbi patih un kas muhs darra derrigus, tawà walsstibà ee-eet. To luhdsam Jesus tawa mihla Dehla wahrda. Amen.

Pateesibas leezineeks
ohtrà desmità un festà swehtdeenà
pehz waff. swehtku atswehtes.

Uk Kungs! Kungs! tu muhschigais Deews un Zehws, tahs debbes un semmes Radditajs! apschehlojees, ap-

schehlojees pahr mums tarweem ne zeenigeem behrneem zaur Jesu Kristu tarwu mihlu Dehlu tad, kad tu to no tewim radditu debbest un semmi weenâ azzu-mirkli is-nihzinasti un kad mehš wiffi preeksch tarwas taifnas un swehtas teefas tapfim sapulzinati. Ak muhschigais! mehš ar gauſchahm luhgſchanahm us tew noſauzamees; dohd mums tur zaur turwu ne iſdibbenajamu tehwa ſcheh-laſlibu un ta paſcha leela Teefas-Kunga nopelna lab-bad to ſchehlaſtibas teefu eemantoh; jo mehš aſſihſtam, kaſ beſ tarwas ſchehlaſtibas un beſ Kristus nopelna ne warrain tohſ ſwehtus, dahrgus preeka-wahrdus dſir-deht, ko wiſch, patſ taſ ſchehligais Peſtitajſ, ſaz-zihſ us teem, kaſ pee wiſna labbas rohkaſ buhſ ſtah-diti. Ak augſtaſ Deewſ un Tehwſ! palihdſi tu patſ ar ſawu ſwehtu Garru ta dſihwoht, ka zeenigi tohpam, to no mums ne nopelnitu ſchehlaſtibas-teefu dſirdeht. Ak Kungſ! Kungſ! paklauſi muhſu luhgſchanu, kad ir taggad patt zeltôſ kriſdami tewi peeſauzam:

Muhſu Tehwſ debbeſiſ zc.

Muhſu ſchiſ deenas ſwehtſ ewangeliumſ atrohdaſ uſraſ-ſtihtſ ta preezaſ-mahzitaja Matteüſa ſwehtôſ ſtah-ſôſ, ohraſ deſmitâ un peeſtâ nodakâ, tur taſ no 31maſ lihdf 46tu perſchu muhſu wallobâ ta ſtann.

Jesuſ ſazzija us ſaweem mahzeekem: „Kad ta zilweka Dehlſ nahkſ ſawâ gohdibâ, un wiſſi ſwehti engeli ar to, tad taſ ſehdehſ us ta krehſla ſawas gohdibaſ. Un wiſſi laudiſ tapſ ſapulzinati preekſch wiſna, un wiſch tohſ noſchkirſ ta, ka weenſ ganſ taſ awiſ no aſſcheem noſchkir; un ſtahdiſ taſ awiſ pa ſawu labbu rohku, bet tohſ aſſchus pa kreifu rohku. Un taſ Rehninſch ſaz-zihſ us teem pee ſawas labbas rohkaſ: nahzeet ſchurp juhſ ſwehtiti manna Tehwa, eemantoeet to walſtibu, kaſ jumſ irr ſataiſita no eefahkuma taſ paſauleſ. Jo eſ biju iſſalziſ, un juhſ eſ-fat manni pee-ehdinajufchi; eſ biju noſlahpiſ, un

juhſ manni eſſat dſirdinajufchi; eſ biju weeſiſ, un juhſ manni eſſat uſnehmufchi; eſ biju plikſ, un juhſ manni eſſat apgehrbufchi; eſ biju neweſ-felſ, un juhſ manni eſſat apraudſijufchi; eſ biju zeetumâ, un juhſ eſſat pee mannim nahkufchi. Kad tee taiſni tam atbildehſ, ſazzidami: Kungſ, kad mehſ eſſam tewi redſejufchi iſſalkuſchu, un eſſam tewi pee-ehdinajufchi? Jeb noſlahpufchu, un eſſam tewi dſirdinajufchi? Kad mehſ eſſam tewi redſejufchi ka weeſi, un uſnehmufchi? Jeb plikku, un eſſam tewi gehrbuſchi? Kad mehſ tewi eſſam redſejufchi neweſſelu, jeb zeetumâ, un eſſam pee tewim nahkufchi? Un taſ Rehninſch teem atbil-dehſ, un ſazzihſ: pateeſi eſ jumſ ſakku, ko juhſ weenam no ſcheem manneem wiſmaſakeem brah-leem darrijufchi, to juhſ man eſſat darrijufchi. Kad wiſch arri us teem pa kreifu rohku ſazzihſ: eita nohſt no mannim, juhſ nolahdeti, muhſchigâ uggunt, kaſ irr ſataiſihtſ tam wellam un wiſna engeleem. Jo eſ biju iſſalziſ, un juhſ manni ne eſſat ehdinajufchi; eſ biju noſlahpiſ, un juhſ manni ne eſſat dſirdinajufchi. Eſ biju weeſiſ, un juhſ manni ne eſſat uſnehmufchi; eſ biju plikſ, un juhſ manni ne eſſat gehrbuſchi; eſ biju ne weſ-felſ un zeetumâ un juhſ manni ne eſſat apraudſi-jufchi. Kad tee arri wiſnam atbildehſ, un ſaz-zihſ: Kungſ, kad mehſ tewi eſſam redſejufchi iſſalkuſchu, jeb weeſi, jeb plikku, jeb ne weſſelu, jeb zeetumâ un ne eſſam tewi kalpojufchi? Kad wiſch atbildehſ un ſazzihſ: pateeſi eſ jumſ ſakku, ko juhſ ne eſſat darrijufchi weenam no ſcheem wiſmaſakeem brahleem, to juhſ man arri ne eſ-fat darrijufchi. Un tee ee-eeſ muhſchigiu mohkaſ, bet tee taiſni eekſch to muhſchigu dſihwoſchanu.

Al, kahda ta mihliga un jauka schehlastibas balfs, kas atskannehs to Deewa-bihjigu ausis no ta muhschiga debbes Kunga un Kehnina Jesus Kristus; jo winsch us teem fazzih's: „nahzeet schurp, juhs fwehtiti manna Tehwa, eemantojeet to walsibu, kas jums irr fataifita no eefahkuma tahs pafaules.“ Bet, tur pretti, kahda breefniga pehrfona balfs ta irr, ko winsch usfauls us teem besdeewigeem, ta fazzidams: „eita noht no mannim, juhs nolahdeti, muhschiga ugguni, kas irr fataifih'ts tam wellam un winna engeteem.“ Pateefi, pateefi, schi balfs buhs dauds breefnigaka, ne ka tas wissu-stiprakt graudama's pehrfons! Ta pehz, draugi mihli, lai ik deenas sawas dohmas greefcham us to pastaru-stundiau un apdohmajam, kahda winna buhs tam Deewa-bihjigam un kahda tam besdeewigam, tad mehs fargafimees no grehkeem un grehku-fahribahm. Jo tee grehki un winnu fahribas saude muhsu muhschigu dwehfeles-meeru. To arri ikweens no mums gan sinna un tomehr, af Deewam schehl! darra grehkus un palaischahs fahribas. Kaut gan ta pastaras-teefas deena tik kluffu nahk, ka winna ik katra azzu-mirkli peepeschi warr uskrift un kaut gan tee praweefchi un mahzitaji, gauschi nopuhfdamees, fauz: „af zilweki! atgreeseetees no grehkeem, jo ta grehzineekeem bihjajama deena nahk bes kawefchanas,“ tad tomehr tee zilweki sawas firdis apzeetina un ne mas neklausa to praweefchu balfi, kad schee no Kristus pusses fluddina: „Sataifaites laikâ!“ (Reem. 12, 11.) un: „Effeet mohdrigi, jo juhs ne sinnat to deenu ned's to stundu, kurrâ ta zilweka Dehls nahk.“ (Matt. 25, 13.) — Al, mihli draugi, kad juhs buhtu apdohmajusch, zif waijadfiga ta palaischana teem fwehteem Deewa wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm! Bet juhs zaur sawu ne apdohmigu firde-fuhtribu un pafaules gefkibu mas behdajat pahr Deewu un pahr Deewa

fwehteem wahrdeem, ko tee no ta debbes-Tehwa fuh'titi praweefchi fluddina un mahza; ik katris darra to, ko ta meefiga firde kahro. Kaut nu gan mehs ar sawahm azzim redsam, zif nelaimigi pehz laikâ paleef tee meefas fahribu pilditaji jau scheit' laizigi, ka to tas taifnais Teefas-Kungs strahpe ar affahm rihk'stehm, mums ziteem par mahzibu, par pamohdinafchanu no grehku-meega zeltees un par atfihfchanu, ka Deews ik weenam atmafka pehz winna darbeem, tad tomehr mehs to wissu pahr galwu laifcham. Un ta tihfchi ne gribbam tizzeht, ka Deews tahdu algu dohd, kahdu ar darbeem effam pelnijusch. Tas launais meefas-prah'ts tohs nabbagus zilwekus peewitt, ka tee dohma un fakka: „kad tik es warru ween preefch zilwekeem sawus grehkus paslehpt un winnu fohdibai isbehgt, tad manni ne weens wairs ne meklehs un ne teefahs.“ Al zilweks, zilweks! kad tu pehz sawa launa meefas prahta darriff un ne pehz fwehtu Deewa wahrdu padohma, tad dsihws eegrimfi dsittâ nelaimes bedre un mirstoht tawa dwehfele eegrims muhschiga elles-tumfiba! „Zahds“ — ka Sihrats fakka, — „bihstahs preefch zilweku azzim un ne gribb sinnaht, ka ta Kunga azzis dauds tuhkstosch-fahrt spohschakas irr ne ka ta saule. Un ffatihs us wiffeem zetteem to zilweku, un famanna, kas apflehp-tos faktos noteef.“ (Sihr. 23, 28. 29.) Al tu apzeetinata pafaule, kas tu effi fewi tohti warren' apzeetinajuse prett teem no Deewa fuh'titeem praweefcheem un mahzitajeem, kas tewi no wiffas firde un daschu reis' ar affarahm fauz pee atgreefchanahs no grehkeem, — tu arween' gulli sawa zeeta grehku-meega. Tu ne gribbi tizzeht, ka tas, „kas to gudribu un pamahzifchanu nizjina, irr ne laimigs un winna zerriba welta.“ (Sal. gudr. 3, 11.) Al wai tew, ja tu nu wehl fewi apzeetinafi prett to wissu-leelako Praweeti, kas irr wissu praweefchu Praweets, wissu kungu Kungs un wissu kehnu Kehninsch. Lai jel tawa firde, af ne atgreefigs greh-

zineeks, tohp atmihksinata no tabs swehtas un dahr-gas mahzibas, ta wissu = swehtaka Praweescha Jesus Kristus, kas pats buhs tas taisnais Sohgis un tohs ne atgreesigus, tihschus grehzineekus pastara fohda-deena teefahs, „kam tas wehtellis rohkâ irr, un kas farwu flohni zaur zaurim tihrihs, un farwus kweeschus fakrahs farwâ flehti, bet tabs pellowas winsch fadedsinahs ar ne-isdsehshamu ugguni.“ (Matt. 3, 12.) Ak, winna bal-
 sei buhs mums no wissas firds un dwehseles paklausiht un tizzeht, ka tas, ko winsch schodeen mahza, pateefi notiks; jo winna ta weenpeedsummuscha Deewa Dehla swehti wahrdi muhscham ne mello, bet to dahrgu pateefibu ween runna. Za pehz tad nu no schihs deenas ewangeliuma mahzimees atfihht,

fa tas wiss pateefi notizzis, noteef un notiks, fo Deewa wahrdi fluddina.

Bet tu, ak schehligais debbesu = Zehws, spehzini tu pats muhs muhsu wahjiba, nogrees tu pats no mums nohst to kaunuma spehku un palihds pats mums ar tawu spehzigu rohku tabs wiltigas pafaules kahrdiraschanas uswarreht un tahm wirfu palikt, kas muhs no ta taisna debbes zekka gribb nowest. Ak Kungs! dohd mums lihds muhsu pastarai stundai taweem un tawa mihta Dehla swehteem wahrdeem paklausiht, pehz teem darriht un teem ustizzeht. Ak Kungs! Kungs, paklausi muhsu tawu ne zeenigu kalpu luhgshanu zaur Jesu Kristu tawu mihtu Dehlu muhsu Kungu un Pestitaju. Amen.

Ak, gauschi noschelojama un apraudama irr ta pafaule ar farweem netikleem behrneem schinnis pehbejôs laifôs, ta pehz, ka tee irr padewuschees us grehku-preekeem, us kaunahm kahrabahm un us Deewa-saimoschanu. Bet, ak Deewam schehl! us tahdu Deewasaimoschanu, kahda wehl no pafaules eefahkuma naw dsirdeta. Jo kad tas mihtais debbesu-Zehws ne buhtu tik ne = isfakkami brihnischki schehligs, tad ta pafaule

tahdas breefnigas apgrehzibas deht fenn buhtu ar muhschigu elles-ugguni aprihsta un pasuddinata. Bet kad nu tas Kungs muhsu schehligais Deews reds, ka ta pafaule fahk winna schehlastibu wissai apfmeet un nizzinaht, tad gan winsch to no tew, tu apzeefinata un pahrgalwiga pafaule, atraufs un isgahsihs farwas dusmibas leefmas pahr teem pahrgalwigeem netizzibas behrneem. Ak, tad gan tee noschelohs farwu negantu dsihwoschanu, bet tad tahds noschehlums wairs ne fo ne palihdsehhs, ta pehz, ka tee pee laika to naw darrijuschi, kad Deewa swehti wahrdi fauze. Za deht, ak zilweks, zilweks! atgreesees, noschelo farwus grehkus, kamehr deena un laiks wehl irr, „jo ta nakts nahk, kad ne weens ne warr sirahdacht,“ (Zahn. 9, 4.) neds farwus grehkus noscheloht. Schè wehl atfkann tam grehzineekam tee swehti preeka = wahrdi: „tew tawi grehki tohp peedohti,“ bet tanni leelâ pastara deena atfkannehs tee breefnigi, bailigi un behdu pilni wahrdi, no ta augsti = teizama swehta Zeefas-Kunga muttes: „eita nohst no mannim, juhs nolahdeti, muhschigâ ugguni, kas irr fataisihhs tam wellam un winna engeteem.“ Schee muhsu Pestitaja wahrdi gan grausch kâ pehrkons, bet tomehr par teem mums tam Kungam Jesum firsnigi ja = pazeiz, ka winsch mums to sinnamu darrijis, kas muhschiba notiks ar to besdeewigu un ar to Deewa-bihjigu. Tomehr tas mums ar behdahm irr ja-peeminn, ka wairaf irr to besdeewigu, ne kâ to Deewa-bihjigu. Ito ka tas warr nahkt? Zas, mihtli draugi, nahk no ta, ka dauds zilweki zaur farwahm meefas = kahrabahm irr ferwi usweddufchi us to muhschigas pasufshanas zekku un ta pehz schee tumfibas behrni gribb arri tohs gaismas behrnus tanni paschâ tumschâ nahwes = zeetumâ eegrubst, fur tee paschi farwas dwehseles irr eegahsuschi. Za pehz tee runna tohs negantus wiltibas grehkus, ar fur-reem tee arr'daschu tizzibâ pawahju dwehfeli peewill un

Bet kad nu mums daschu reis tee; pasaulneeki, tee meefas, fahrnunneeki, tee muhschigas pasufchanas behrni ko eerunna, kas Deewam un winna swehteem wahrdeem irr pretti, tad arri, af Deewam schehl! muhsu mahjas meefas = prahts paleef schaubigs un tam gan drihs patihf aiseet us muhschigu pohsta nelaimi. Ta pehz, draugi, effeet mohdrigi pahr sawahm dahrgahm dwehseleh m un luhdseet Deewu to schehligu debbes. Zehwu rihtos zeldamees un waffaros gulleht eedami no firds dibbena, lai winsch irr tif schehligs un sawu swehtu Garra no jums ne atnemm; jo pee kurrâ tas Deewa un Jesus Gars klagt buhs, to tahs dedfigas sahtana bultas ne pahrwarrehs, neds tee wiltineeki pee-wils; bet bes ta swehta Garra palihga mehs drihs un azzu = mirkli paleekam par maldidamahm awim, par grehku kalpeem un par pasudduscheem grehzineekeem. Ak ta pehz lai dsihwojam tâ, kâ Deewa un Jesus swehti wahrdi mahza, tad tas zeenigais swehtais Gars pee mums mahjas = weetu nems un muhsu kaunu meefas prahthu sawaldih, ne klaufiht tai meefas fahrnunneeku wiltibai.

Nu tad, lai „ne turramees schai pafaulei lihdsigi, bet tohpam pahrwehrti zaur sawa prahta atjaunoschanu, ka warram pahrbaudiht, kas irr tas labs, tas patihfams un tas pilnigs Deewa prahts.“ (Reem. 12, 2.) Lai sawas firdis un dwehseles atkal pazekam us teem swehteem muhsu Kunga Jesus Kristus wahrdeem, ko winsch schinni ewangeliumâ runna us saweem mahzkeem, tâ fazzidams: „Kad ta zilweka Dehls nahks sawâ gohdibâ, un wiffi swehti engeli ar to, tad tas fehdehs us ka krehsla sawas gohdibas. Un wiffi laudis taps sapulzinati preeksch winna, un winsch tohs noschfirs tâ, kâ weens gans tahs awis no abscheem noschfirs; un stahdih tahs awis pa sawu labbu rohku, bet tohs abschus pa freisu rohku.“ Ak, kâ tē ne buhs teem tizzi-

geem un Deewa-bihjigeem par tahdeem wahrdeem lihgfneem buht un preezigeem, kad teem tohp apfoblihts, ka tee ween reis' tapschoht no teem besdeewigeem atschfirti! Un ak, kâ ne buhs teem tihscheem un ne atgreesigeem grehzineekeem istrubktees, kad tee dsird, ka ta schfirschanas-deena jau tuhwu klagt, kurrâ tahs niknas sables taps fakrahtas un fadebsinatas. Gan nu tohs besdeewigus schee wahrdi kâ sibbens istrubzina, bet tomehr tee sawas firdis apzeetina un kawejahs no grehkeem atgreesstees, dohmadami, ka ta deena tif drihs wis ne atnahkschoht, kas tohs meefas = fahrnunneekus aprihs. Tee, kas tâ schfeet, lai apzerre apustuta Pehtera wahr-dus, kas tâ fakka: „Ta Kunga deena nahks, kâ saglis nakti, kurrâ tahs debbes ar ruhkschanu suddih, un tee pirni eefahkumi no karstuma iskuffihs, un ta semme un tee darbi eeksch tahs fadegs. Tad nu, ja schahs leetas wiffas iskuhst, zil lohri tad jums peenahfahs slagah swehtâ dsihwofchanâ un Deewa-bihjaschanâ?“ (2. Peh. 3, 10. 11.) Un praweets Esaijas fakka tâ: „Pazetteet juhsu azzis prett debbesim, un usraugait to semmi ap-pakschâ, jo ta debbes isnihks kâ duhmi, un ta semme nobils kâ kahda drehbe, un winnas eedsihwotaji nomirs tâ patt. Bet manna pestifchana buhs muhschiga, manna taifniba ne sakrittih. Klaufast mann', juhs, kas juhs taifnibu pasihstat, juhs laudis, kam manna baufliba firdi irr. Ne bihsteetes par to zilweku neewaschanu, un ne isbihstatees preeksch winnu saimoschanahm. Jo kustomi tohs ehdihs kâ kahdu drehbi, un kohdas apehdihs tohs kâ willu, bet manna taifniba buhs muhschiga, un manna pestifchana us zilweku ziltim.“ (Es. 51, 6—8.) Kehninsch Dahwids atkal dseed tâ: „Zu (Kungs) effi zittfahrt to semmi dibbinajis, un tahs debbes irr taru rohku darbs. Tahs suddih, bet Zu pastahweft, tahs sadils wiffas, kâ weena drehbe, tu pahrwehrti tahs kâ drahnas, un tahs taps pahrwehrtitas.

Bet Tu paleez tahds pats, un tawi gaddi ne beigsees. Tawu kalpu behrni paliks, un winnu dsimmums buhs tawâ preefchâ pastahwigs.“ (Dahw. ds. 102, 26—29.) Un pats Rungs un Pestitajs to leezina ar sawu fwehtu mutti tâ fazzidams: „Ta zilweka Dehls nahks eefsch sawa Tehwa gohdibas ar saweem engeleem; un tad tas ik katram atmakfahs pehz winna darbeem.“ (Matt. 16, 27.) Un atkal winsch to drohschi isteiz preefch tahs augstas teefas, ka winsch effoht tas Deewa Dehls, fazzidams: „juhs redsefet ta zilweka Dehlu fehsham pee labbas rohkas ta spehka, un nahkam eefsch debbesu-padebbescheem.“ (Matt. 26, 64.)

Za nu mehs, draugi, tahdu muhschigi augsti-teizamu un pateefigu leezibu dsirdam no teem fwehteem Deewa praweefcheem, apustuleem un no pascha ta wiffu-sinnadama Deewa Dehla, kâ tad wehl mehs ne gribbetu sawâ tizzibâ stipriatees un teem fwehteem Deewa wahrdeem un Pestitaja dahrgahm mahzibahm paklawfiht, un sawas nofkummschas dwehfeles ar to eepreezinahnt tad, kad ta pasfaule muhs apbehdina, runnadama tahs ne gantas Deewa saimoschanas?! Preeks! preeks, jums, juhs Deewa tizzigi, atspihd no tahs schihs deenas mahzibas, ar ko Jesus juhsu scheligais Pestitajs juhs stiprina un dibbina tizzigi gaidiht us to atpestischanas-deenu, kas teescham sawâ laika atnahks. Wiffi, wiffi tizzigi schodeen lai preezajahs, un gawille kâ jau praweets Esaijas sawâ laika pahr tam flud-dinaja: „Tee atpirkti ta Runga atgreesifees, un nahks us Zianu ar gawilechanu, un muhschiga lihgsiniba buhs pahr winnu galwahn, preeks un lihgsiniba tohs aplamps, bet nofkummschana un nopuhschana aisbehg's prohjam.“ (Es. 35, 10.) — „Tad nu brahki,“ — tâ Pahwils sakka, — „pastahweet, un turrajt tahs mahzibas, ko effat mahzjuschees, tik labbi zaur muhsu wahrdu, kâ zaur muhsu gramatu. Bet pats muhsu Rungs Jesus Kristus, un muhsu Deews un Tehros, kas muhs

irr mihlejis, un demis muhschigu eepreezinafchanu un labbu zerribu eefsch schehlastibas, tas lai juhsu firdis eepreezina, un juhs apstiprina eefsch wiffa labba wahrda un darba.“ (2. Tseff. 2, 15—17.) Un, mihti, lai tas pehdigais schihs deenas ewangeliuma wahrds, ko Pestitajs fazzija, un kas tâ skann: „tee taifni ee-ees eefsch to muhschigu dsihwofchanu,“ lai tas pasarga juhsu firdis un dwehfeles no to saunu zilweku ne gantas wiltibas un no juhsu paschu grehzigameefas prahta, ka tas juhs ne apmalda. Peeminnajt to, turrajt to prahta, preezajetees pahr to, usfizziet tam, tad juhs ne kas ne warrehs peewilt, un tad juhs to muhschigu dsihwofchanu eemantosefet zaur Jesu Kristu to Rungu sawu Pestitaju, kas fazzijis, ka „wiffieem teem, kas tizz eefsch winna, ne buhs pasustees, bet to muhschigu dsihwofchanu dabbuht;“ (Jahn. 3, 16.) kas fazzijis: „es gribbu ateet, un juhs nemt pee mannim, lai juhs effat, kur es esmu.“ (Jahn. 14, 3.) Prohti tur, kur winsch „muhsu nihzigu meefu pahrwehrthihs, ka ta tohp lihdsiga tai meefai winna gohdibas; (Wihl. 3, 21.) tur, kur „tahs zeefchanas scha laika ne atmakfa to gohdibu, kas mums taps parahdita; (Reem. 8, 18.) tur, kur „irr lihgsimoschanu pilniba un mihliga buhschana;“ (Dahw. ds. 16, 11.) tur, kur wairs „ne isfalks, neds isflahps, kur arri nespeedihs neds karstums, neds ta faule; jo winnu Upschehlotaajs tohs waddihs, un weddihs tohs weeglinam pee teem uhdens awoteem;“ (Es. 49, 10.) un kur Deews teem, kas winnu mihle, tahdu preeku sataifijis „ko lazz naw redsejuse un ausf naw dsirdejuse un kas ne kahda zilweka firdi naw nahzis.“ (1. Kor. 2, 9.) Ta deht „lai preezajamees un gawilejam, un Deewam to gohdu dohdam, jo ta Tehra kahsas irr nahkufchas.“ (Jahn. par. 19, 7.)

Kâ spihd ta jauna pasfaule,
ko Deews teem taifneem atwehle

Kur pilnâ laimê teeku!

Al' Jesus, Kungs tahs gohdibas,

Palihd' mau arrifan'eefsch tahs

Emantocht pilnu preeku!

Dohd, ka — no ta

Rahdu graudu jau scheit' bandu,

Kamehr mirschu!

Tad no scheijen's weegli schtirschu.

(Wids. ds. gr. № 351.)

Un juhs apzeetinati tihfchi grehzineeki, pee juhsu firde durwin schodeen klaudfina tas Deewa wahrde, atwerrat tam luhdsami! ka tas warr Jesus ta Kunga, jums tohti wajadsigas mahzibas juhsu firde eespeest. Kaut nu gan tas ta wahrda fehjeis ar nopuhfchanahm un firde-fahpehm reds, ka juhs sawas firde durwis ne effat atwehrufchi preefsch teem, kas pirmal nahlfufchi jums ta Kunga fwehtus wahrdu un Jesus dahrgas mahzibas firde eespeest, un kaut arri winsch pats jau dauds deenas pee juhsu durwin klaudfina, tad tomehr winsch ne gribb sawu zerribu atmest, lai gan mas, mas irr, kas preefsch winna pastahwigas klaudfinafchanas atwehrufchi. Zo woi ta pehz tas sawa Kunga ne zee-nigs kalps warr tohs no winna dohtus mantas pohdus semme raft un ne wairotus atstah? Al' ne, ne, to tas nedrihtst darriht! Winsch gribb ta Kunga fehllu feht, kaut gan ta semme tif zeeta ka akmins, un tif affa, ka ehrtfchki, kur fehjoht sawas kahjas warr nodausiht un rohkas sabakstiht; winsch ne warr kaweht to darriht, ta pehz, ka ta plaujama-deena irr tuhwu klah, kurrâ tas leelais fehjas Kungs nahks, un no sawas isdohtas fehklas auglus praffihs. Un tad, kad tas fehjeis to fehllu ne buhs isfehjis, kas tam no ta namma-tehwa tappe dohta, tad winnu aprihs ta Kunga bahrsiba. Bet kad ta semme buhs zeeta bijuse, tas irr, kad tahs zilweku firde ne buhs klaufjufchas, ne buhs tizzejufchas, ne buhs no grehfeem atgreesufchahs zaur teem fwehteem

Deewa wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm ko tee praweefchi un mahzitaji fluddina, tad tee fehjei gan buhs waktâ, bet ak wai teem neklaufigeem! teem tad ta notiks, ka fwehtais apustuls Pahwils fakka: „tas Kungs Jesus parahdifees no debbes ar teem engeteem sawa spehka; ar ugguns leesmahm atreebchanu doht teem, — kas Deewu ne pasihst, un kas irr ne paklaufigi tai preezas-mahzibai muhsu Kunga Jesus Kristus. Tee paschi par fohdibu zeetihs to muhschigu samaitafchanu no ta waiga ta Kunga, un no tahs gohdibas winna spehka.“ (2 Tess. 1, 7—9.) Wehl stahw rakstihst: „Redsi tas Kungs nahks ar saweem dauds tuhftoscheem fwehteem, teefu turreht pah wisseem, wiffus besdeewigus stary teem pahmahzihst par wisseem winnu besdeewigeem darbeem, ko tee besdeewigi irr darrijufchi, un par wisseem bahrgaem wahrdeem, ko tee besdeewigi grehzineeki prett winnu irr runnajufchi.“ (Juhd. 14, 15.) — „Kaugi, tas Kungs nahks ar ugguni, un winna ratti ka weefulis, ka tas atmakfa sawas dusmoschanas bahrsiba, un lamma ar ugguns leesmahm. Zo ar ugguni teefahs tas Kungs un ar sawu sohbinu wiffu meefu.“ (Ef. 66, 15, 16.) Un arri pats tas gohda Leelakungs Jesus Kristus fakka, ka tee launi „ee=ees muhschigâs mohkâs.“

Ta pehz, ak wai! ak wai, tew, tu no Deewa isredse-ta un apsehhlota un no Jesus dahrgi atpestita kristita draudse, ka pehz apzeetini ta tif ne ganti zeeti sawu firde prett teem fwehteem Deewa wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm? Woi tu effi tahda ne pateiziga palikufe, ka tu ne gribbi ta sehhlige debbes-tehwa ne isdibbinajamu sehhlastibu ar pateizibu atstihst un preefsch winnas no firde pasemnotees? Tas Kungs muhsu Deew's sawu paschu mihtu Dehlu pasaulê pee mums

atfuhrtija, fawa schehliga Téhwa praktu paflubdinah, un to arri tas Dehls ta Wiffu-augstaka isdarrija; bet to mehr tee zeetfirdigi Zuhdu laudis ne klauffija winna pateefibas mahzibai. Za deht wansch to Zuhdu zeetfirdibas deht fawu pateefibu apstiprinaja ar to, ka fawu fwehtu meefu un affini nodeweus breefmigu kauna nahwi pee krusta-kohka. Za pehz, kahda leeziba wehl warr fiipraka un pateefigaka buht, ne ka fchi, fo tas Kungs muhsu schehligais Pestitajs pee krusta-kohka ar fawahm affiniim leezina? Un ne ween leezibas deht tas Kungs muhsu mihtais Pestitajs tik leelas un breefmigas mohkas zeetis, bet arridsan muhsu grehtu deht irr wansch tahs us few krahwis, ka to zittâ weetâ fwehtôs rakstôs jo pilnigi isfkaidrotu warr atrast. Za nu fawam launam meefas prahtam un faweem fahrumeem wairak klauffiseet, ne ka tai ta gruhiti zeetufcha fwehtai un muhschigi muhscham pateefigai mahzibai, un wairak tizze-feet to launu pafaulneeku wahrdeem, kas zaur fawu wiltibu juhs gribb eewest laizigâ kaunâ un muhschigâs mohkâs, ne ka tam muhsu Kunga Jesus Kristus fwehtam wahrdam, kas muhs fche no kauna un tur no muhschigahm mohkahm isglahbj, — ak wai, tad ta jums notiks, ka praweets Esaijas fakka: „Tu tapfi peemeflehts no ta Kunga Zebaot ar pehrkoni un ar semmes trihzeschanu, un ar leelu ruhfschanu, ar weefuli un ar aukahm, un ar weenu norihdamu ugguns leefnu,“ (Ef. 29, 6.) un ka pats fwehtais, taifnais Teefas-Kungs schinni ewangeliumâ us teem besdeewigeem fakka: „eita nohst no mannim, juhs nolahdeti, muhschigâ uggunt,“ fur „tee duhmi no winnu mohzibas uskaphj muhschigi muhscham, un duffeschanas newa neds denâ, neds nakti,“ (Zahn. par. 14, 11.) fur „winnu tahrs ne mirsi un winnu ugguns ne dsiffihb.“ (Ef. 66, 24.) Jo „teem bailigeem, un ne ganteem, un slepkaweem, un mauzineekeem, un burwjeem, un elka-deewigeem, un wisseem melkuteem

buhf fawa datta tai sanki, kas ar uggumi un fehru degg.“ (Zahn. par. 21, 8.)

Ak, woi tad mums ne buhs no scheem wahrdeem, kas teescham notiks, trihzeht un drebbeht, no grehkeem atgreestees un tohs noschehloht! — Un wiff wairak lai tee Deewa saimotaji un winna fwehtu wahrdu smehejei fleidsahs pee atgreeschanahs no grehkeem, kad teem schodeen tohp fluddinahts, ka ta muhschigi grausdama pehrkona bals jau debbes-mallâ rahdahs, kurra ta skannehs: „Eita nohst no mannim, juhs nolahdeti!“

Tu tad, ne fnauscheet wairs, ka juhsu faites ne tohp jo zeetakas. „Es esnu weenu isdelbeschanu dsirdejis, kam faws mehrs irr nolikts no ta Kunga Zebaot, par wiffu semini. Greefeet schurp tahs aufis, un klausait mannu bals, nemmeet wehrâ un klausait mannu runnaschanu!“ (Ef. 28, 22, 23.) ta fauz tas praweets Esaijas us teem Israëla laudim un arri us mums kristiteem laudim ta pat wehl schodeen tas Gars fauz zaur to Deewa kalpu muttehm. Pateefi, ta Kunga Jesus Kristus deena irr turwu klaht! Za pehz, ak atgreeschatees, atgreeschatees no grehkeem, pahrgalwibas un besdeewibas; jo nu teescham ta buhs, ka praweets Esaijas fakka, kad „tam warras-darritajam gals buhs, un ta mehditaja beidsamais gals atees, un wiffi, kas us blehnahm nomohdâ irr, buhs isdeldeti. (Ef. 29, 20.) Ak ta pehz

Usmohstait, wiffi laudis,
 Pateezeet mohdrigi!
 Kas wehl lihds schim irr fnaudis,
 Lai zekahs tikfufchi!
 Tas Kungs gan drihs muhs mohdih;
 Za jauna deena aust;
 Wansch besdeewigus fohdih;
 Zik ilgi gribbat fnaust?

Alf muhschigais, wiffu = spehzigais un schehligais Deews! meh's tewi firbnigi luhdsam: apshehlojees pahrmums! peedohd, af peedohd mums muhsu leelu grehku parradu! Ne eij ar mums sohda, bet pazetees, af pazetees ar mums nabbageem, tawas ne-isdibbinajamas schehlaftibas un Jesus Kristus tawa mihta Dehla nopelna labbad. Amen.

W e e l i k k u m s.

Pirmais pateefibas leezineeks
gawena laika.

Pee tew, schehligais Deews un muhschigais Tehws! meh's nahkam schinni brihdi un pee tawahm fwehtahm kahjahm semme krisdami, firsdibbenigi tewi peeluhdsam: palihdsi mums wahjeem un ne spehziigeem laufineem un dohd mums tapu fwehtu Garru, ka warram wiffus tohs kaweklus aimest, kas muhs kawe to zektu us Kristus krustu staigabt un pa kurru mums schinnis deenas bes kaweschanas ja-eet. Alf Kungs un Deews! lai tawa mihta Dehla muhsu Pestitaja affinaini sweedri, ko winsch fwihdis Getsemanes dahrsa, muhs dsenn us atgreeschanohs no grehkeem un lai ta wiffu-zeetaka grehziineeka firsd tohp pamohdinata un lohzyta us wiffu labbu, ka ta ne mirstiga dwehsele warr zeeniga tapt, to dahrgu Jesus nopelnu eedabbuht. Alf, paklausi muhsu luhgschanu, schehligais Tehws! un ne atstum muhs no tawahm kahjahm, kad ir schinni azzu-mirkli semme mettamees un tewi peesauzam ar teem fwehteem luhgschanas wahrdeem, ko taws zeefdams Dehls muhsu Pestitajs mums mahziis:

Muhsu Tehws debbefis ic.

Tee fwehti stahsti pah'r Jesus gruh'tu zeefchanu Getsemanes dahrsa, ko schinni stunda few par fwehtibu apdohmasim,

irr ubrakstīti ta preezas = mahzitaja Matt eüsa svehtōs stahstōs, ohtrā defmitā un festā nodakā, kur tee no 36tas lihds 46tu perschu muhsu wallodā tā stann:

Jesus ar faweem mahzekleem nahze pee weenas muishas, ko Getsemani sauze, un us teem mahzekleem fazzija: „sehdeetes scheitan, teekams es tur no-eeemu, un Deewu luhdsu.“ Un winsch nehme pee sewis Pehteri un tohs diwi dehlus Zebedjus, un eefahze bailotees un trihzeht. Tad winsch us teem fazzija: „manna dwehsele irr wifsnotal nofkummusi lihds nahwei, paleezeet scheitan, un esseet nomohdā ar mannim.“ Un winsch magkeniht pagahjis, kritte us sawu wai-gu pee semmes, Deewu luhgdams, un fazzidams: „mans Zehws, ja tas warr buht, lai schis bikkerris no mannim eet, tomehr ne, kà Es gribbu, bet kà Tu.“ Un winsch nahze pee teem mahzekleem, un atradde tohs gulloht, un fazzija us Pehteri: „Tā! Woi juhs ne spehjat weenu paschu stundu ar mannim nomohdā buht? Effeet mohdrigi un luhdseet Deewu, ka juhs kahrinaschanā ne eekrihtat. Tas gars gan irr labprahstigs, bet tā meesa irr wahja.“ Ohtrā lahgā winsch atkal nogahjis luhdse, fazzidams: „mans Zehws! ja schis bikkerris no mannim ne warr eet, ja es to ne dserru, tad lai taws prahts noteek.“ Un winsch nahze, un atradde tohs atkal gulloht, jo winnu azzis bija meega pilnas. Un winsch tohs likke ar meeru, un nogahje atkal, un luhdse Deewu treschā fahrtā, tohs paschus wahrduš fazzidams. Tad winsch nahze pee faweem mahzekleem, un us teem fazzija: „gullait nu wehl, un duffait; redsi, ta stunda irr nahkusi, un ta zilweka Dehls tohp nodohs grehzineeku rohkās. Zeketees, eima; redsi, kas manni nodohd, irr tuwu klah.“

*

Deewa Gars, ar svehtahm leefmahm
 Muhsu firdis nolaidees,
 Kad ar karstahm flawas dseefmahm
 Gohdinahs tohp muhsu Deews.
 Jesus-draudsēs lohzehti,
 Mehš tee dahrgi atpirkti,
 Wifsu zittu aismirsim,
 Jesus krusu uskattisim. Amen.

(Wibf. ds. gr. № 133.)

Mihli draugi! Schē mehš redsam sawu Pestitaju nahwes juhrā peldoht, kur winsch tā peekuffis, ka no winna svehtahm meefahm affins sweedri pluhst. Kahda negudriba warr buht wehl leelaka ne kà schi, kad mehš scho Jesus Affins sweedru zeltu ne gribbam eet apraudsiht, mehš, preeksch kurreem ween tee dahrgi affins-sweedru pilleeni irr tezzinat? Uk, ta pehz,

Grees' zeltu, wiltus-pafaule,

Grees' zeltu, kas man fastohp schē!

Es ne warru atkautes.

Mans zelsch us Kristus krusu ees,

Mans prahts pee ta gribb peetiktees,

Kas preeksch man' lizzis kantees.

(Wibf. ds. gr. № 135.)

Daschs nu gan dohma un arri fakka: „Kad es ween warretu to weetu sneegt, kur Jesus mans Pestitajs mannis deht tā irr nomohzijeēs, tad es tur gan tā darritu, kà peenahkās un muhscham wairs ne grehkotu.“ Bet, ak zilweks! apdohma jel pee sewim tohs svechtus slahstus, ko taggad effam lassijuschi. Jesus no wisseem faweem mahzekleem islassa tikkai trihs, kurrus winsch dohmaja tohs wifsu drohschakohs effam, un kas ar' paschi, preeksch masa brihtina, swehredami sohlija lihds ar winnu zeetumu un paschu nahwi zeest; bet jau tanni azzu-mirkli, kad Jesus zeeschana tikkai eefahzēhs, winni gruhstā meegā gutt un winnu meefas no bailehm pagalam pahrneintas, — kad winni reds sawu Rungu gruhstās mohkās. Ta pehz jau Jesus papreeksch' arri fazzija: „Tas gars gan irr lab'prahstigs, bet ta meesa irr

wahja.“ Ak, pateesi, to mahzektu gars Jesum sohla lihds nahwei lihds eet, bet winnu meesa kriht pee semmes un guft kà nomirruše, jau tur, kur nedš zētums, nedš nahwe redsami! Kad nu pašchi wiinna mahzektī tā pahrbihjuschees, zif leelā bailibā tad wehl mehš ne eekristu, kas mehš dauds wahjati effam, ne kà wiinni, ja mums tahda leela breešmiba usnahktu, kà winneem, kad wiinni redseja fawa Runga swehtu un jauku waigu tahdu nejauku, ar affiniin notraipitu. — Kaut nu gan tas Rungs Jesus eeksch tik leelahm un breešmigahm dwehseles behdahm un mohkahm bija, tad tomehr winnam wehl schehl fawu mahzektu. Winsch nahk pee teem, un tohs mohdina no ta gruhta meega, kurrā tee bija eekrittuschi un tohs škubbina Deewu peeluhgt. Jo stahw rakstihš: „Manna dwehsele wiffnotak nofkum muše lihds nahwei; paleezeet scheitan un effeet nomohdā ar mannim.“ Tā tad nu tas Rungs un Pesitajs tohs fawejus pamahzija, ka teem buhs nomohdā palikt un Deewu luhgt. Un schee muhsu Pesitaja swehti pamahzifchanas wahrdi irr wehl taggad mums par pamohdinafchanu us firnigu Deewa peeluhgšchanu. Ak ta deht lai leekam wehrā, zif waijadšiga irr Deewa peeluhgšchana.

Mehš redsam pee fawa Runga Jesus, ka winsch ar affins-sweedreem nošwihdis, ar nahwes behdahm zihnijotees un kad tee eenaidneeki winnu jau bij' apfehdušchi, wehl dohd scho dahrgu mahzibu, ka buhs Deewu luhgt, fazzidams: „luhdseet Deewu.“ Winsch ne ween fawus mahzektus us to škubbinaja, bet arri pats to darrija; jo stahw rakstihš: „Un winsch nowehrsehs no teem akmins metteena tablumā, un kritte us fawu waigu pee semmes, Deewu luhgdams.“ Ak! kad nu dširdam, ka tas swehtais pats Deewu peeluhds, kà tad mehš nabbagi grehzineeki ne gribbetu to darriht, kas mehš ik deenas grehkojam prett to swehtu, taifnu Deewu? Ta pehz, draugi, lai paklaufam fawam

schehligam Pesitajam, darridami pehz wiinna swehtahm mahzibahm, jo ta paklaufifchana mums pašcheem buhs par labbu. Tas Rungs muhsu Pesitajs ne lifke fawweem mahzektēem Deewu luhgt pahr fewi, bet pahr winneem pašcheem; jo to jau rahda tee swehti nolaffiti wahrdi, kur winsch fakka: „Paleezeet scheitan un effeet nomohdā ar mannim — un luhdseet Deewu, ka juhs kahr dinafchanā ne eekrihtat.“ Tē winsch nu škaidri fakka, ka teem buhs Deewu luhgt, lai tohs pašarga, ka wiinni tahdās behdās un bailēs kahr dinafchanā ne eekriht. Tahš behdās, kas winneem ja-redš, irr schahš, ka winnu mihlais Mahzitajs teek kà laundarritajs šanemts; un tahš bailēs kas winneem ja-juht, atkal irr tahš, ka wiinni dohmahš, ka wiinni lihds ar fawu Mahzitaju tikšchoht šanemti un mohziti. Jesus to wiffu jau papreeksch sinna ja un ta pehz winsch teem dohd to mahzibu, ka teem buhs Deewu luhgt, ka kahr dinafchanā ne eekriht. Bet schee ta Runga mahzibu ihšteni ne lifke wehrā, un eegullahš dšillā meegā. Un kamehr wiinni wehl tā fnaude un kamehr Jesus wehl runnaja un tohs mohdinaja, kamehr usnahze winneem tahš breešnas un tas kahr dinafchanas brihdis, ka wiinni wiffi kahr dinafchanā eekritte zaur to, ka wiinni wiffi aisbehdse, redsedami fawu Mahzitaju no nikneem eenaidneekēem šanemtu un fašestu ar walgeem. Tā nu wiinni wiffi apgrehkojahš prett fawu labba-darritaju. Winneem šhinni brihdi waijadseja wiffēem pee fawa Runga palikt, bet, redš! wiinni wiffi aisbehg prohjam.“ Un nu noteek tā, kà Jesus papreeksch fazzija: „Juhs wiffi schat nakti pee mannim apgrehzinafitees, jo rakstihš stahw: es to Gannu fittifchu, un tahš awis ta gannama pulka isklihdihš.“ (Matt. 26, 31.) Un pateesi, wiffi isklihde. Pehteris wehl masu brihdi pee wiinna palikke, bet zaur scho palifchānu schis nabbags eekritte wehl leelakā kahr dinafchanā un apgrehkojahš dauds wairak; ne kà zitti mahzektī,

kas tuhlin aisbehdse un schi apgrehtofchanahs Pehteram gauščas affaras isſpeede.

Alk ta pehz, mihti draugi, lai turramees mohdrigi pee ſwehtas Deewa peeluhgſchanas; jo zaur firšnigu Deewa luhgſchanu tohpam no Deewa ſchehligi ušluhfoti, un ja tas, ko luhdsam, mums par labbu buhs, tad to teefſham dabbusim. Un kaut arri Deews brihſſham mums to ne dohd, ko luhdsam, tad tomehr zaur to luhgſchanu ſawās leelas behdas tohpam eepreezinati un apmeerinati. Sinnams, ka luhdsoht mums arri waijaga pehz Jeſus preekſch-ſihmes darriht un ſazziht: „ne, tā kà es gribbu, bet ka tu gribbi Tehws; taws prahts lai noteek.“ Jeſus muhſu Peſitaja dahrga dwehſele bij lihds nahwei noſkummufe tur Geſſemanes dahrsā, bet kà Deews tas ſchehligs Tehws winnu eepreezinaja, ſubtidams weenu engelī, winnu eedrohschīnaht! Jo ſtahw rakſtihts: „winnam weens engelīs no debbeſim parahdijahs, winnu eestiprinadams.“ (Luhk. 22, 43.)

Alk, kaut arri mehš tik bešwainigi buhtu ſawās behdas un zeeſchanās, kà Jeſus, tad teefſham arri mehš jo drihſi tiktu ſpehzinati no augſchenes un ar pazeetigaku prahtu apdahwinati. Bet kad mehš behdas un gruhtibas zeeſham, tad mehš tahs zeeſham wiſſu wairak zaur ſawu wainu; jo retti gan noteek, ka kahdam beš ſawās wainas behdas un gruhtibas ja-zeeſch. Bet tas Kungs Jeſus muhſu dahrgais Peſitajs irr zee-tis beš ſawās wainas tahs ne isſakkam leelas mohkas un breeſnigu kruſta nahwi mirriš. Ta pehz arri winnam paſchā pirmā breeſmas brihdi nah eestiprinatana no debbeſim tā, ka wiſſch ſawās wiſſleelas mohkas un ſahpes panefſe ar meerigu firđi un pazeetigu prahtu. Tā lai arri mehš, mihti kriſliti draugi, ſawās behdas panefſam ar meerigu firđi un pazeetigu prahtu, kà muhſu Kungs Jeſus tahs panefſe. Kad gan mehš eſſam daudš wahjaki pahr winnu un ne ſpehjam

ar tik meerigu firđi un pazeetigu prahtu ſawās behdas panefſi, kà wiſſch panefſe, tad tur pretti lai apdohmajam, ka muhſu behdas naw tik leelas, kà winnam bija. Jo „wiſſch neſſe muhſu fehrgas un uštrahwahs muhſu ſahpes; — wiſſch irr muhſu pahrkaphſchanu deht eewainohšs, un muhſu apwainoſchanu deht ſagrauſšs; un — tomehr — wiſſch ne atdarrija ſawu mutti, it kà jehrs, kas pee kauſchanas weſšs tohp.“ (Eſ. 53, 5. 6. 8.) Alk, kad mums tik leelas behdas buhtu, kà tam Kungam Jeſum bija, tad, tad teefſham mehš isnihtu kà ſneegš pawaffarā. Jo jau redſam pee ta Kunga muhſu Peſitaja mahzeekleem, kas gan drohſchi wihi bija un tomehr, kad tahs bailes un behdas tik kai parahdijahs, tuhlin aisbehdse, jebſchu gan winneem paſcheem tahs ne bija ja-zeeſch. Ja winni tik bailigi paleek tahs breeſmas redsoht ween, ak, kà warretu mehš wehl tahs pazeeti, kas mehš daudš wahjaki eſſam, ne kà winni.

Pateeſi, mihti draugi, tuhktofsch tuhktofschahrt leelakas Jeſum muhſu ſchehligam Peſitajam tahs behdas, ſahpes un mohkas irr bijuſčas, ne kà mums, to jau apleezina tee ſwehti ſtahſi, kur ſtahw: „Kad wiſſch eekſch nahwes-behdahm zihkſtejahs, wiſſch Deewu peeluhdse jo karſtaki; bet winna ſweedri bija kà aſfins-lahſes, tahs nokritte uš ſemmi.“ (Luhk. 22, 44.) Alk, muhſu, muhſu deht, draugi, Jeſum tam ſwehtam un taiſnam Deewa Dehlam bij tee affinaini ſweedri Geſſemanes dahrsā ja-ſwihſt, winna ſwehta meeſa tā ar affinim ſwihde, kà mehš ar ſweedreem apſwihſtam daſchu pagruhtu darbu ſtrahdadami. Un wai tahs bija maſas ſahpes, kad pa wiſſu meeſu affinis pluhde! Par tahdam gruhtahm ſahpehm gan mums waijag winnam karſti pateikt un winnam paklauſiht wiſſās leetas. Mums peenakahs to Kungu muhſu Deewu firđs dibbenigi luhgt, lai wiſſch pahr mums apſchehlojahs un ſawu ſwehtu Garra mums dohd par palihgu; jo beš ta Kunga ſwehta Garra palihga mehš wahji nabbagi un ne ſpeh-

zigi zilweku behrni drihs aikal paleefam ne laimigi zaur to, ka mehs ne klausam sawam dahrgam Pestitajam, ne darriami pehz winna mahzibahm. Un tas, kas winna swehtai mahzibai ne gribb klausiht un pehz tahs darriht, tas arri wehl naw no winna atpesihts fristitas Deewa draudses lohzeelis un naw tahs muhschigas debbes-preeka dschwoschanas mantineeks, ta pehz, ka winsch wairak klausa tai grehzigai un kahrai meesai, kas to us taunu un grehkeem skubbina, ne ka sawam mihtam Pestitajam Jesum Kristum, kas zaur sawahm dahrgahm mahzibahm to gribb fataisihht par sawu pateefigu mahzekli un par ta schehliga debbes-Zehwa ihstenu behrnu, un ka tas tad tiktu peeskaitihts pee teem swehteem un isredseteem tannis muhschigods preekanammds.

Ta pehz, draugi, lai jel sawas snausdamas firdis schinni swehta laik pamohdinajam ta, ka tahs schahs muhsu Pestitaja swehtas mahzibas ne peemirst, ar kurahm winsch muhs schinni gamena laik mohdina; un fewischki schodeen, kad mums winna wahrdi aufis atskann, ko winsch ar affinin notraipihts us saweem mahzekteem ta fakka: „ak, gribbat juhs nu gulleht un duffeht?“ Zau ganna irr; ta stunda irr nahkuse! Redseet, ta zilweka Dehls tohp nodohs grehziineeku rohkas.“ (Mark. 14, 41.) Schohs sawa mihta Mahzitaja wahrduš tee mahzekli labbi ne sapratte, zaur to, ka bija pahrlleeku noffummuschi, ta mums tee swehti rakkii stahsta, fur stahw: „Un winsch no tahs peeluhgshanas zehlees, nahze pee saweem mahzekteem, un tohs atradde aismigguschus no noffumshanas.“ (Luhk. 22, 45.) Ak, ka ne bij winneem buht behdigeem un noffummuscheem, kad winni reds sawa mihta Kunga un Mahzitaja jauku un swehtu wai-gu tahdu ne jauku un ar affinin appluhduschu. — Tas gan nu teem mahzekteem ne bija par grehku, ka winni bij noffummuschi, jo ar to winni rahdija, zik karsti win-

ni sawu Mahzitaju mihto un zik schehl winneem pehz ta bija. — Arri mums tas naw kauns un grehks, kad mehs noffumstam, raudam un schehlojamees pee sawu us nahwi gulleddamu mihtu gultas, kad tee ar nahwes-mohkahm zihnijahs, bet tas irr par grehku mums un par grehku bija teem mahzekteem, ka winni pahrlleeku noffumme un prohti ta, ka tee wairš ne ko ne sapratte no ta, ko tas Kungs us teem runnaja un mahzija. Ak buhtu tee mahzekli to likfuschi wehra, kad tas Kungs us winneem fazzija: „paleezeet scheitan, un esseet nomohda ar mannim,“ tad winni tahda leela noffumshana un nelaimē ne buhtu eekrittuschchi, ka tee taggad schinni breesmu brihdi eekritte un prohti, zaur sawu pahrlleeku noffumshanu. Jo tee aiskaweja to darriht, ko Jesus teem mahzija. — Ta pehz, lai tas schehligais Deews muhs pasarga no pahrlleeku leelas noffumshanas; schi irr arr' leela nelaimē teem nabbageem zilweku behrneem, kas eeksch tahs eekriht, jo zaur to teef pasaudeti tas laizigs firds un muhschigs dwehfeles meers. Ak, lai no sawa Pestitaja mahzamees, ko mums buhs darriht, kad behdas un gruhitibas mums wirsi speeschahs un mehs redsam, ka no tahm ne warrain isbehgt. Lai mehs tad ta, ka muhsu Kungs Jesus, Deewu luhdsam; jo zaur firsnigu Deewa luhgshanu tohpam siiprinati ta, ka mehs tahs wissu-leelakas behdas, gruhitibas un nelaimi ar pazeetigu firdi panessam, atsihdami, ka schahs wissas warr drihs nobeigtas kluht; jo tas wissu-spehzigais un schehligais debbes-Zehws spehji un warr weena azzu-mirkli tahs behdas par lihgsnibu un to nelaimi par laimi pahrwehrt. Ak zik dauds weetas swehtods rakkids to essam lassjuschchi, zik drihs Deews tas Kungs tahm behdahm gallu warr darriht. Arri paschi ar sawahm azzim essam redsejuschchi, zik ahtri tahs behdas Deews muhsu schehligais debbes-Zehws mums par preeku pahrtaisa. Schodeen raud ar karstahm affarahm seewina pee sawa laulata drauga gultas, kas

nowahrdis gutt us nahwes ziffahm, un dohna, ka rihtâ wairs ne redsehs sawa mihta laulata drauga un galwineeka dwehfeli eefsch winna, bet rihtâ tas dauds zittadi noteef, ne kâ ta raudadama seewina to dohmaja; wakkar ta ar waimannahm, bet schodeen ar leelu lihgf-mibu usskatta sawu laulatu draugu atspirguschu no sawas gruhthas wahjibas, tâ, ka tas pehz mas deenahm, gohds Deewam! spirgts un wessels palikke, jebschu tas pirmahk kâ mirrons gulleja un tif bailigs israhdi-jahs, ka pee winna wairak ne redseja, kâ kaulus un ahdu ween un masu dwehfeles spehku. Jo ta flimmiba bij to meesu nograusufe un to dwehfeli nogurdinajufe lihds nahwei, bet tas spehzigs wissu-warrenais Deews atdewe tam nowahrguscham jaunū meefas un dwehfeles spehku.

Pateesi, pateesi, mihti draugi, kas Deewu no firds dibbena peeluhds un us winnu pataujahs: tam paschâs wissu-leelakâs behdâs netruhkst eepreezinashana un paligs. Kaut arri notiktu, ka seewai saws laulahts draugs paschâ laulibas eefahkumâ un wezzakeem winnu weenigs behrninsch paschâ dsihwibas eefahkumâ nomirft, tad tomehr, pateesi, teem netruhkst eepreezinashana un paligs no Deewa; jo kas ween winnu to schehligu Tehwu debbesis firsniigi peeluhds, ta dwehfele, teescham, isfamiffufe ne paliks paschâs wissu-leelakâs behdâs un gruhthas. To jau redsam pee sawa mihta Pestitaja. Woi tahs arri ne bija leelas behdas, kad winsch redseja sawus wiffmihtakus draugus, sawus trihs mahzefkus, kas winnam sohlja lihds nahwei lihds eet, jau gulloht kâ mirruschus eefsch leela nofkumschanas meega, tâ, ka winsch tohs wairs ne warreja us-mohdinahk, kaut gan schohs behdu pilnus wahrduhs fazzija: „Ak gribbat juhs nu gulleht un duffeht! Jau gan irr, redsi, ta stunda irr nahkufe un ta zilweka dehs tohp nodohth grehzineeku rohkâs. Zettetes, eima! Redsi, kas manni nodohd, irr turwu klahk. Bet luhdseet Deewu,

ka juhs kahrinaschanâ ne eekrihtat.“ Schohs sawa Pestitaja pehdejus swehtus dahrgus wahrduhs, ko pehdigi us saweem mahzefteem runnaja, lai ne peemirslam, tad, pateesi, ismiffuschi ne paliksim, bet buhsim drohschi paschâs wissu-leelakâs behdâs un nelaimê. Ta deht lai preezigi isfauzam:

Tu, Jesus! allasch pee man' buhs',
Kaut kahdâ waijadfibâ!
Eefsch behdahm man par preeku kluhs',
Par laimi nelaimibâ,
Par mantu man eefsch truhkuma,
Par atspirgshanu wahjibâ,
Par frohni debbes-preekâ! Amen.

(Wids. ds. gr. N° 166.)

Ohtrais pateesibas leezineeks gawena laikâ.

Rungs Jesus!

Tu noeij tur, kur mahzeflis
Tew nodohd, wildams kluhsstijis.
Tu pasneeds' rohkâs lehnigi,
Lai tahs safeetu slepfawi.
Tew pawaddam ar luhgshanu,
Kur zeeti kaun' un apsmeklu.
Mehs tawu frustu eeraugam,
Un brihnedamees peeluhdsam. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 718.)

Vahr to, mihti draugi! meh's sawâ laikâ ne spehjam gan isbrihnotees, ka muhsu Rungs un Pestitajs Jesus pats ar labbu prahtu saweem eenaidneekem un gruhtham mohkahlm pretti eet un ar lehnibu pazeesch sawa nepateiziga mahzefka Zuhdasa breefmigu negantibu, kad tas nahk winnu sawu Rungu un Meisteru ar wiltu nodohk ne schehligu eenaidneeku rohkâs! Un to meh's wiffkaidraki sinnahk dabbusim no teem swehteem preezas-mahzitaju stahsteem, ko schodeen tizzigi apzerre-

fm, kad papreefch' to Kungu muhsu Deewu firsnigi peelhugfm ar teem fwehteem luhgſchanas wahrdeem, ko muhsu zeeſdams Kungs Jesus pats mums mahzijs:

Muhsu Tehws debbests ic.

Tee fwehti ſtaſti pahr Jesus gruhthu zeeſchannu, ko ſchinni ſtundā ſew par fwehtibu apdohmaſim, irr uſrakſtiti to preezas-mahzitaju fwehtōs ſtaſtōs un muhsu wallodā tā ſkann:

Un Zuhdas ſteidsahs Jesu ſkubpſtiht; peggahje pee wiinna un fazzija: „effi ſweizinahts, Rabbi!“ un wiinna ſkubpſtija. Bet Jesus us to fazzija: „Draugs, ka pehz tu ſche effi? Zuhda, woi tu ſkubpſtidams nodohdi ta zilweka Dehlu?“ Tad tee peggahje, un peelikke rohkās pee Jesu, un to ſanehme. Un tee, kas bija pee wiinna, redſedami, kas te notikſchoht, us wiinna fazzija: „Kungs, woi mums buhs ſtarpā fiſt ar ſohbinu?“ Un weenam no teem, Sihmanam Pehteram, ſohbins bija: to iswilzjs, wiinſch zirte pehz ta augſta preeſtera kalpa, un tam to labbu auſi wozirte, un ta kalpa wahrds bija Malkus. Bet Jesus atbildeja, un fazzija: „Laujeet teem wallas, jo probjam darriht.“ Un wiinſch wiinna auſi aiſkahre, un to dſeedinaja. Tad us Pehteri fazzija: Gebahſtawu ſohbinu maſtēs; jo wiſſeem, kas ſohbini nemm, teem buhs zaur ſohbini tapt nomaitateem. Zeb woi tu ſchkeeti, ka es ne warru taggadin mannu Tehwu luhgt un wiinſch man warretu doht wairak ne ka diwipadeſmits legionus engelu? Neggi man buhs to bikkeri dſert, ko mans Tehws man irr dewis? Kā tad tee rakſti taptu peepilditi? Jo tam buhs tā notikt.“ Tanni paſchā ſtundā Jesus fazzija us teem augſteem preeſtereem un kara-wirſneekeem ta Deewa namma un teem wezzajeem, kas wiinnam bija nahkufchi wirſū: „Juhſ eſſat iſgahjuſchi, itt kā prett ſlepkawu, ar ſohbineem un

ſchkeheem, manni gubſtiht. Zif deenas es eſma pee jums ſehdejjs Deewa namma, mahzidams, un juhs ſawas rohkās ne eſſat peelikufchi pee mannim; bet ſchi irr juhsu ſtunda, un tas ſpehks tabs tumſibas. Bet tas wiſſnotal irr notizzjs, ka to praweeſchu rakſti taptu peepilditi.“ Tad wiſſi mahzekli wiinna atſtahe un behdſe.

*

*

*

Tē mehſ, mihtli draugi! redſam ſawu ſchehligu Peſtitaju eekſch leelahm behdahm un firds-fahpehm! Ak, kā ne buhs ta Kunga mihtligai firdei ſahpeht, kad wiinna azzjs redſ, ka wiinna paſcha mahzeklis un draugs pee wiinna nahſ un wiinna ar wiltu nodohd eenaidneeku rohkās! Tā pat arri ta Kunga ſchehliga firds irr pilna ar gauſchahm behdahm un ſahpehm, ka wiinſch nomanna ſawa mihta mahzekla Pehtera gauſchu firds ſchehlumur, kad tas redſ, zif ne ſchehligi tee beſdeewigi ap wiinna mihta Kunga fwehtahm meeſahm darbojahs, wiinna ne noſeegufchas rohkās ar walgeem faſeedami. To nu gan arr' itweens pateefi kriſtihts zilweks ſaproht, ka tabs firds ſahpes Pehteram naw wiſ bijuſchas maſas, kad wiinſch aiſ ſchehluma pehz ſawa mihta Mahzitaja ar ſohbenu zehrt us ta galwu, kas Jesus fwehtas rohkās tik ne ſchehligi ar walgeem ſchmaudſ. — Ta deht lai ſchinni ſtundā ſawas firdis pazellam un apzerram ſawa Peſtitaja gruhthas behdas un firds ſahpes, ko wiinſch zeetis jau tad, kad wiinſch tikke ar wiltu nodohhts un neſchehligi ar walgeem faiſtihts no neganteem grehzineekeem.

Swehti zeeniht pats muhs mahzi
Jesus Kristus zeeſchannu,
Un tā ſwehts Gars, prohti ſahzi
Muhsu Deewa-derribu!
Swehts un apdohmigs lai prahts
Irr us Jesu pazellahts

Affaras lai birst no waiga
Zeem, kas us scho frustu staiga. Amen.

(Widf. ds. gr. N° 133.)

Mihli draugi! Jhsti apdohmigs un kristigs zilweks pateefi gan ne warr ar faufahm azzim lassht un klau- fitees tohs stahstus pahr Jesus Kristus grubtu zeeschanu. Ak, woi tad ta ne bija grubta zeeschana muhsu schehli- gam Pestitajam, kas winnam schihs deenas stahstos no fawa mahzektla bija ja-zeesch? Schis, kas gan preefsch masa brihscha pee fawa Kunga galda sehdeja un winna maissi ehde, taggad nahf fawu Kungu ar wiltu nodoht paganu rohkas. Schis irr tas mahzektlis, no kurra meh- sdeedam:

Kas wellahs tur eefsch tumfibas,
Ar bendeem nakti beedrojahs,
To taifnu feet ar walgu?
Kas nahf pee Jesu schupstidams,
Zeem fleplaweem to nodohdams
Par faderretu algu?
Kas gahda, lai to faistitu?
Woi tu tas effi, Juhdas! tu?

(Widf. ds. gr. N° 719.)

Ak, ka tas mums tohti fahp firdi, kad kahds swesch- neeks par ne pateefu muhs apbehdina; bet wehl sawadi tas mums pee firds Ferrahs, kad tohpam apbehdinati un par ne pateefi kauna likti no saweem pasihstameem raddeem un draugeem. Tas sweschineeks ne sinn, ko winsch darra un ne sinn, kas tas irr, kam winsch kaunu un behdas darra. La pehz mums ta sweschineeka ap- behdinaschana arween' irr lehtaki panessama, laitas arri muhs apbehdina ar darbeem woi ar wahrdeem. Bet kad pasihstami muhs apbehdina, tad tas mums irr grubti panessams. Un scho grubtibu muhsu Kungs Je- sus Kristus panesse ar brihnischku lehnprachtibu no fawa drauga un mahzektla Juhdasa, kas itt labbi sinnaja, kahds mihligs un no wiffas firds schehligs tas irr, ko tas nahf nodoht. Winsch itt labbi sinnaja, zil swehts un taifns schis dahrgais mahzitajs Jesus, kurra ne zee-

nigs mahzektlis arri winsch, schis ne pateizigais Juhdas bija, kas pats arri dauds, dauds swehtas un dahrgas mahzibas no ta Kunga swehtas muttes dsirdejis, un dauds brihnuma-darbus no winna redsejis un wiffus, wiffus ta Kunga swehti un augli teizamus labbus pa- dohmus nomannijis. Juhdas arri to sinnaja, ka winsch tas Kungs effoht Deewa weenpeedsimmis Dehls; jo winna pascha aufis dsirdeja un winna firds lihds ar Pehteri leezinaja to pateefigu leezibu, fazzidams: „Kungs, pee ka meh s eefim? Lewim irr wahrdi tahs muhschigas dsihwibas. Un meh effam tizzejuschi un atsinnufchi, ka tu effi tas Kristus, ta dsihwa Deewa Dehls.“ (Zahn. 6, 68. 69.) Un temehr schis negantneeks nahf un eedrohschinajahs to ta Wiffu-augstaka Dehlu ar wiltu nodoht!! Ak Juhdas,

Tu winna mahzektlis un draugs,
To Kungu nodoht, ka weens fangs,
Ne bihstees wis no grehkeem?
Kam sibbens tew naw delbejis
No pasauls, tu gahneklis
Ar saweem ugguns-spehkeem?
Lew labbat' klastohs, grehz'neefam,
Zau mahtes-meefa mirruscham.

(Widf. ds. gr. N° 719.)

Woi gan warreja tas Kungs muhsu schehligais Pestitajs tahdu fawa mahzektla leelu nepateizibu ar pree- ku un lihgsnibu usfattiht? Ak teescham ne! Behdas pahrnehme winna mihligu firdi, kad winsch redseja, ar zil leelu nepateefibu winna labba-darrischanas tohp atmakfatas. Woi gan bija kahdas masas labba-darri- schanas, ko Jesus saweem mahzektlem darrija? Pa- teefi, ne kahdi wezzaki ne kahda laika naw saweem behrneem tahdu tik firsnigu mihlestibu parahdijuschi, ka Jesus saweem mahzektlem, un ne weenam tehnam tahds brihnischligs spehks naw bijis, neds arri buhs lihds pasauls gallam, kas sawus behrnus warretu no tif

leelahm breefmahm isglahbt, kà Jesus sawus draugus un mahzeklus isglahbe; jo winsch faturreja tohs breefmigi ruhfdamus juhvas wilkus, kas winna mahzeklus gribbeja apriht; winsch tohs aislahweja preefsch tahs pafaules eenaidibas un af, kas warr sché ihsumá isteift wiffas winna labba-darrifchanas?! Jo to irr tik dauds, ka tahs ne mas ne warr isfazzih un tomehr Zuhdas peemirst to leelu, ne isfakkamu pulku labba-darrifchanu sawa mihta Runga un Mahzitaja; tas ne kaunahs sawa no wiffas firbs secheligu un mihtliga Mahzitaja nodewejs buht. Winsch eet tam Jesus eenaidneeku pulkam papreefschu un patš arri nodohd sawu Rungu un Meisteru eenaidneeku rohkás ar wiltu. Gan ar pasemmigeem un mihtligeem wahrdeem, kà mehs to dsirdejam tannis nolassitós swehtós stahstós, schis wiltneeks sawu Rungu usrunna, kà fazzidams: „effi sweizinahts Rabbi!“ un winnu wehl stuhpslija, — bet winna firbs bija pilna ar blehdigahm dohmahm un ar naudas kahdu. Za pehz tas wairs ne behdaja pahf sawu mihtu Mahzitaju un ne klausija winna firsnigai mohdinaschanai, ar ko winsch gribbeja to no ta breefmiga grehka atgreesht un isglahbt no tahs gruhthas sohdibas, ar ko tas scheit un tur muhscham taps mohzihts un sohdihth. Bet Jesus fazzija us winnu: „Draugs, kapehz tu sché effi? Zuhda, woi tu stuhpsidams nodohdi ta zilweka Dehlu?“ Redsi! kaut gan nu Zuhdas bija weens no teem wiffu-leelakeem eenaidneekem, tad tomehr tas Rungs muhsu mihtlais Pestitajs to sawz par draugu, gribbedams, ka tas sawz to dahrgu mihtlestibas wahrdu sawus grehkus noschehlottu un no teem atgreeshtohs; bet Zuhdas ne leekahs ne dsirdeht, ko ta Runga swehta mutte us winnu runna, winsch tik luhko, ka winsch warr tohs trihs desmit sudraba gabbalus no teem augsteem preestereem un wariseereem nopelnih, ko tee winnam bij' sohlijuschi par sawa Mahzitaja nodohfchanas maksu.

Kad manta winnu labbina,
 Tad freen winsch sawa kahribá
 Us elku-kalposchanu,
 Tahds ne behda par taisnibu
 Mei noslummuschu affaru,
 Redf winna nopuschanu;
 Tai kahribai paklausigi
 Winsch nodohd sawu meisteri.

(Wisd. ds. gr. № 71)

Kad nu mehs, draugi, dsirdam, zif lohti ne pateizigs un besdeewigs schis Zuhdas bijis prett sawu mihtu Mahzitaju, tad tas mums reebj un gaufschi firði sahpf, ka winsch prett sawu labba-darritaju tik gruhthi apgrehkojees, un kursch tad ne warr fazzih, ka tas lohti gruhthas un breefmigs grehks effoht? Bet kad mehs ferwis paschus labbi ismeklejam, tad mas tahdus sawa siarpá atrohdam, kas tahdá grehka ne buhtu eekrittuschi, kà Zuhdas. Daschs fakka: „Kà tad es warru tik gruhthi prett Deemu apgrehkojees, kà winsch? Es jau ar sawahm azzim to Rungu Jesu, Deewa mihtu Dehlu ne redsu, kà tad es warru winnu nodohd eenaidneeku rohkás?“ Tas gan irr teefa, bet klaussees, ko Jesus fakka: „Pateefi es jums fakku, ko juhs weenam no scheem manneem wiffmasakeem brahleem darrijuschi, to juhs man effat darrijuschi.“ (Matt. 25, 40.) Kursch nu gan warr leelitees, ka tas ne kad ne effoht sawam beswainigam tuwakam par ne pateefi pahri darrijis, winnu apsigdams, peewildams pee winna ar sweedreem pelnitas mantas, winnu apmelodams, aplifschkedams, apfimeedams un aprunnadams; jo daschadá wihsé teek to tuwaku gohds par kaunu pahf-taisihth. Labbi gan tam, kam ta sinnama firbs tahdus grehkus ne pahrmitt; bet af wai tam, kas tahdus grehkus darrijis, jo tas gruhthu sohdu zeetihs schahdu sawu leelu grehku deht. Af wai ferwischi tam, kas sawu tuwaku, ko winsch redf Deewa-bihjigu, par ne pateefi kauná leef un winna gohdu greesch! Un wai arri

tam, kas sawu labba = darritaju un sawu draugu kaudnas mantas kahribas deht aisleeds. Tas teescham pelni tahdu paschu gruhtu sohdu, ka Zuhdas, kas sawu Rungu nodewe eenaidneeku rohkā.

Ta pehz, draugi, lai fargajamees no leekas pafauls mantas; jo kas tahs pafauls mantas un nau-du eesahk kahroht, tas dascham gauschas affaras ispeesch gluschi pa ne pateefi ween un dascham leelas firds sahpes padarra, tā, ka Zuhdas pehz naučas kahrodams, ne ween sawu mahzitaju nodewe, bet zarr tahdu sawu negantu tumfibas darbu arri lohti apbehdinaja tohs pateefigus Jesus mahzefkus, tā, ka Pehteris ais behdahm un firds sahpehm wairs ne behdaja pahf sawu paschu dsihwibu, bet drohschi ar sawu sohvenu zirte us ta augsta preestera kalpa galwu. Ak, kad winnam ne buhtu firds tik lohti sahpejuse pehz sawa mihka Mahzitaja, tad, teescham, winsch ne buhtu eedrohschinajees sawu sohvenu no maksies iswillt un prett tahdu leelu pulku kauschu pazelt. Bet no leela firds shechluma pahraemts, winsch ne warr walдитеes; gan praffa: „Kungs, buhs mums ar sohvenu starpā sifi?“ bet naw pazeetibas atbildechanu sagaidiht! — Ak, ka mums tas irr shechl, un ka lohti firds sahpe, kad mums kahdu reis no labba drauga ja = schfirrahs, jeb kad muhsu draugam kahda nelaimē useet! Un woi tad teem mihleem behrnineem, kam no sawa labba tehwa ja = schfirrahs, un seewinai, kam saws mihlejams lauhts draugs tohp atneemts no sahneem, un atkal kad wezakeem no weenigeem firds mihlejameem behrnineem ja = schfirrahs, ak, woi tad tur naw firds sahpes, gauscha raudaschana, leels shechlums un waimannaschana?! Ak, ka tad ne buhs tas Pehteram firdi sahpejis, kad redseja, ka winna mihlais Kungs tikke winneem tā neschehligi atrauts, tik breefmigi faistihits, mohzihits un pee semmes staipihits no ne ganti zeefirdigeem un besdeewigeem zilwekeem! — Kad nu tas Kungs

nommannija, jif lohti Pehteram pehz winna firds sahpoht, tad winsch us to fazzija: „Gebahf tarou sohbinu maksies; jo wisseem, kas to sohbinu nemm, teem buhs zaur sohbinu tapt nomaitateem.“ Ar scheem wahrdeem winsch Pehteram aisleeds ar sohbinu zirsi; un tad atkal winna gauschas firds = sahpes apmeerina tā runnadams: „Woi tu schkeeti, ka es ne warru taggadin mannu Tehwu luhgt, un winsch man warretu doht wairaf ne ka diwipadesmits legionus engetu? Meggi man buhs to bikkeri dsert, ko mans Tehws man irr dewis? Kā tad tee raksti taptu peepilditi? Jo tam buhs tā notift?“ Tad winsch arri aiskahre ta kalpa aufi un to fadseedeja.

Woi schie ta Kunga wahrdi ne bija Pehteram par eepreezinaschanu un firds = sahpeju apremdeschanu? Un sewischki schis brihnischkis darbs, ko Jesus darrija, dsedinadams sawa eenaidneeka aufi weenā azzu = mirkli, atswabbinaja Pehtera gauschas firds = sahpes. Ak, kahds leels brihnums tas, ka tahdu wainu tas Kungs tik ahtri warrejis fadseedinah! bet jo wairaf mums irr ja = apbrihno Jesus leela mihlesiba prett sawu eenaidneeku! Jo schis, kam tas Kungs aufi dsedinaja, bija tas leelais negantneeks, kas ta Kunga swehtas meefas gauschi schnaudse ar zeeteem strikkeem. Ta pehz arri Pehteris us ta galwu ar sawu sohveni zirte, gribbedams tam neschehligam to galwu widdū puschu pahrfchelt; bet tas sohbens aisfrehje galwai garram un noschkehle tik to aufi. Un tomehr ta Kunga no zilwekeem ne isdohmajama dahrga mihlesiba atmaksa to taunu ar labbu. Ak, kaut mehs arri tā darritu, ka muhsu dahrgais Pesitajis muhs mahza, tad mehs buhtum winna pateefigi mahzefki! Winsch ar skaidreem wahrdeem tā fakka: „Mihtojeet sawus eenaidneekus, wehlejeet labbu teem, kas juhs nolahd, darrajt labbu teem, kas juhs eenihd, un luhdseet preefsch teem, kas juhs apkaitina un waija.“ (Matt. 5, 44.)

Te nu redsam, kà Jeesus muhsu mihlais Pestitajs ne ween muhs mahza tà darriht, bet arri pats tà darra. Ak, kahdi apzeeminati leeli grehzineeki mehs tad buhtu, ja mehs schai sawa schehliga Pestitaja pateefigai mahzibai neklausitu, ar ko winsch muhs skubbina un mahza sawus eenaidneekus mihtekt! Un tomehr, — ak Deewam schehl! tee zilweku behrni irr tohti ne paklaufigi schai augsti-teizamai mahzibai! Winni jau irr tik tohti un ne ganti zeetfirdigi palikkuschi, ka winni wairs ne mihto tohs, kas winnus mihto un kas winneem labbu darra, kà tad winni wehl mihtohs sawus eenaidneekus? Kurfs tehws, kurra mahre naw sawus behrnus no wiffas firds mihtojuschi un teem, zil spehdami, labbu darrijuschi? un tomehr daschi behrni irr tik besdeewigi, ka tee ne kaunahs to breefnigu grehku darriht, prohti, sawus wezzakus eeniht! Ak, wai jums, kas juhs tik gruhti grehkojat prett to debbesse. Tehwu un prett winna weenigu mihtu Dehlu Jesu Kristu! Ak, kà warrefect juhs winnam tur pastards atbildeht, kad winsch juhs jautahs: „kà juhs sawas deenas pasaulé effat pawaddijuschi? woi pehz mannas pateefigas mahzibas, woi pehz sawa kauna meefasprahtha un kahribahm?“ Jums buhs kauns fazziht: „Mehs effam pehz sawas meefas kahribahm dsihwojuschi.“ Bet melloht juhs arri tur ne warrefect, nedf drihtsteseet. Ak tad tur, tur jums buhs kà mehmeem ja-stahw un ja-gaida juhsu nopelnita sohdbiba. — Ta pehz, kas gribb tai laizigai un muhschigai sohdbibai isbeht, tas lai schinnè dahrgà gawena laikà apdohma, kas winnam pee sawa laiziga un muhschiga meera waijaga. So schinnè swehta laikà ihpaschi peenahkajs it weenam no hwawem grehkeem atgreestees, tohs noscheloht un firsniigi Deewu luhgt, lai apschelohjajs un tohs peedohd. Un turklaht tad arri Deewam tizzigi ja-fohla, jo prohjam wairs tà ne grehkoht, — un scho sohlischanu arri pastahwigi turreht. Ja mums pateefi tahds

labs padohms buhs, tad mehs no scha swehta laikà zaur Deewa schehlastibu baggatu dwehfeles swehtibu cemantofim.

Ak, lai tad ne weens scho swehtu laiku pa walti ne pawadda un fewischki, lai mums dsilli firds eespeeschahs ta Pestitaja dahrga mihslestiba, ar ko winsch saweem nikneem eenaidneekem pretti gahje. Woi Judas ne bija tam Kungam leels eenaidneeks, kad tas winnu nodewe eenaidneeku rohkàs, un tomehr winsch to tà mihligi usrunna: „draugs, ka pehz tu schè effi?“ Tà pat arri Markus bija winna leels eenaidneeks, kad tas ap winna swehtahm rohkahm ar walgu nehme un tahs ne schehligi schnaudse; bet arri schim zeetfirdigam zilwekam tas parahdija sawu swehtu mihslestibu ar to, ka winsch tam to nozirstu ausi sadseedinaja. Kad to apdohmajam, tad gan mums firds tohti fahp, ka tas muhsu Pestitaja labbais padohms no mums wehl irr tahlu nohti! Kaut gan mehs schkeetam, ka mehs tohs swehtus gawena laikus, ko jau nodsihwojuschi, effoht pawaddijuschi kà peenahkajs, tad tomehr pehz wehl atrohdaht leels trubkuns; jo mehs effam peemirfuschi padarriht to wiffu-waijadsigako darbu, ko tas Kungs sawas mahzibas mums wiff-wairak mahza, un kas tà skann: „Zew buhs Deewu tawu Kungu mihtekt no wiffas tawas firds, un no wiffas tawas dwehfeles, un no wiffa tawa spehka un no wiffa tawa prahtha, un tawu tuwaku kà fewi paschu.“ (Luhk. 10. 27.) Ak, mehs wiffi effam scho ta Kunga bauusli pahrkahpuschi! — —

Ta pehz lai schinnè swehta laikà itt ihpaschi un no wiffas firds gahdajam to sawa Kunga Jeesus bauusli sawa firdi eespeest un peepildiht. Un us to lai no winna pascha spehku un spehschanu isluhdsamees, tà fazzibami:

Tas preeksch-raksts tawas mihslibas,
Ak Jeesus! draugs tahs laipubas,

Lai mahza mannu prahtu,
 Nisleegt to mantas = fahribu,
 Ka wahjn, plifku, behdigu
 Gelfch fahpehm ne atstahstu!
 Kur brahlns warru eelihgsmoht,
 Tur gribbu tewi usluhfoht. Amen.

(Wids. ds. gr. № 719.)

Trefchais pateefibas leezineekš gamena laikā.

Ut Jesus! tu mans Waldineekš!
 Kaut man arr' allasch buhtu preeks,
 Pee tewim peederreht,
 Un, ko tu gribbi, padarriht,
 Lai gruht arr' buhtu paklausih!
 To semmes walbineeku speesch,
 Kas winnu beede, ka winsch spreesch,
 Bes wainas, Jesus! tew
 Ar pahtagahm kult, apmehdiht,
 Ar krusa nahwi nosohdiht. Amen.

(Wids. ds. gr. № 146.)

Muhfu Tehws debbesis 2c.

See swehti stahsti pahr Jesus gruhtu zeefchannu, ko schodeen
 apzerrefin, atrohdašs usrakstiti ta preezas = mahzitaja
 Matteiisa swehtōs stahstōs, ohtrā desmitā un festā
 noballā un tur no 59tas lihds 64tu perschu muhfu wal-
 lodā tā stann:

See augsti-preesteri un tee wezzajee, un wiffa
 ta augsta teefa mekleja wiltigu leezibu prett Jesu,
 ka tee winnu warretu nokaut. Un ne atradde
 ne kahdu, un jebfchu gan dauds wiltigu leezineeku
 preekschā nahze, tomehr tee ne atradde ne neeka;
 bet wiffu pehz diwi wiltigi leezineeki nahze preeks-
 chā, un fazzija: „schis irr fazzijis: es to Deewa-
 nammu warru noplehst, un treijās deenās to us-
 taisiht.“ Un tas augstais preesteris uszehlehs,

un us winnu fazzija: „woi tu ne atbildi ne neeka
 us to, ko tee prett tewi leezina?“ Bet Jesus
 flussu zeete; un tas augstais preesteris atbildeja:
 „es to dsihwu Deewu minnedams tew' peespee-
 schu, tew buhs mann fazziht: woi tu effi Kristus,
 Deewa dehls?“ Jesus fazzija: „tu to effi fazzi-
 jis. Tomehr es jums falku: no schi laika juhs
 redsefeet ta zilweta Dehlu fehsham pee labbas
 rohkas ta spehka, un nahkam eefsch debbesu-
 pa-
 debbescheem.“

*

*

*

Mihli draugi! Zè redsam, ka tas wiffu-swehtais
 taisnais, beswainigais un ne noseedfigais Jesus teek ar
 wiltigu leezibu apkrauts un pehz to — us nahwi pa-
 suddinahts. — Ut, ka tas ikweenam kristigam zilwe-
 kam sirdi fahp, kad dsird, ka tahdu leelu negantibu pa-
 darrijufchi Israēla behrni, tee laudis, kurri tee pirmee
 bija, kas Deewu atsinne un kas fazzijahs taisnibu dar-
 roht un taisnibu mihlejoht. Un tomehr, at Deewam
 schehl! winni tahdu leelu un breefnigu grehku padar-
 rija, ka tee ta muhschiga debbes-Zehwa weenigu Dehlu
 nodewe us gruhtu krusa-nahwi. Ta pehz tas Kungs
 un Pestitajs pats us winneem schohs pateefigus wahr-
 dus falka: „Wai jums rakflu = mahzitajeem,
 jo juhs to atflehgu tahs atsifschanas effat
 nonehmufchi. Juhš paschi ne ee-eijat, un
 tohs, kas gribbeja ee-eet, juhs effeet ais-
 kawejufchi.“ (Luhf. 11, 52.) Schee pateefibas
 wahrdi wehl taggad dascham no muhfu rakflu-mahzita-
 jeem ja-usfauz, ta pehz, ka tee gan ar wahrdeem flub-
 bina steigtees pee Deewa walstibas un winna taisnibas,
 bet ar saweem darbeem winni tohs laudis welk atpak-
 kat no Deewa walstibas un winna taisnibas. Woi
 naw teefa, ka winni gan mahza, ka ne buhs sawā tiz-
 zibā eefsch Jesu Kristu schaubitees, bet tomehr daschi

paschi irr tik schaubigi, kà needre tuknefi, kas no masas wehja wehsininas tohp lohžita schurp un turp. Un kad nu mehs to nomannam, woi tad arri muhsu wahjais meefas-prahs ne sahft sawà tizzibà schaubitees? Tee-scham! Jo mehs tad dohmajam: kad pats tizzibas-mahžitajs tahds schaubigs, kà tad mehs mahžekli warram eeksch tahs ne schaubigi palikt? Za pehz, kas gribb tizzibas-mahžitajs buht, tam pascham wajjaga ne schaubigam palikt eeksch tahs ihstenas, stipras, dsihwas tizzibas eeksch Kristu Jesu muhsu Kungu un sawu dwehfeli pasargahnt no wiffahm ne labbahm un ne schkihstahm dohmahm un sawus lohžektus no grehzi-geem darbeem. Jo tahds ween irr tas pateefigais strahdneeks ta Kunga wihna-kalnà, kas ar wahrdeem un ar darbeem apleezina to Kungu Jesu Kristu effam to ihstenu Deewa weenpeedsimmuschu Dehlu. Tad nu no schihbs deenas stahsteem ar Deewa paligu mahžifimees atsicht,

ka Jesus Kristus irr tas pateefigs Deewa Dehls un pasfaules Pestitajs.

Jesus! dohd', ka taws paleeku
 Pastahwigà tizzibà,
 Un tur es nespehžigs teeku,
 Lai taws spehks man stiprina!
 Taws ez esmu dsihwojoht;
 Taws palikschu nomirtoht.
 Jo, kad nahwè scheit' aismigschu,
 Tad tur sawà walsti tikschu. Amen.

(Wids. ds. gr. № 129.)

Draugi! ismeklesim to, no ka mehs, kas mehs Jesu Kristu ar sawahm azzim ne effam redsejuschi, gan warram sinnahnt un atsicht, ka winsch irr Deewa Dehls? To sunnam un atsichtam no Deewa swehteem raksteem; schee mums usrahda un leezina, ka Jesus Kristus effoht tas pateefigs Deewa weenigs Dehls, peedsimmis

no Jumprawas Marias, ne no wihra affinim, bet no swehta Garra. Un schi peedsimschana no swehta Garra irr ta pirma leeziba, ka Kristus irr Deewa Dehls. Jo dauds swehtu Deewu praweeschu peedsimme un nomirre preeksch Jesus Kristus swehtas peedsimschanas un arri dauds tahdi peedsimme un nomirre pehz Jesus debbes = brauffchanas, bet tomehr ne weens tà ne peedsimme, kà Jesus. No schihbs swehtas peedsimschanas ween, bes wiffahm zittahm pateefigahm leezibahm, ko tee Deewa praweeschi usrakijufchi, tizzigs zilweks warr atsicht, ka Jesus Kristus irr Deewa Dehls. Pehteris pahr winnu leezina, us winnu paschu tà fazzidams: „Tu effi Kristus, ta dsihwa Deewa Dehls.“ (Matt. 16, 16.) Schè nu gan daschs leekulis warreiu ne labbi dohmaht un fazzicht: „kà Pehteris to warreja sinnahnt, un kas winnam to fazzija?“ Uk zilweks, kad Pehteris to ne sinnatu, tad winsch tà ne fazzitu. Bet winsch to ihsteni sinnaja, ka Jesus irr Deewa Dehls un scho pateesibu tad winsch drohschi apleezinaja. Jo Pehtera pascha aufis dsirdeja un pascha azzis redseja, ka us Jesus galwu tas swehts Gars nolaidahs un tahda balfs turklat no debbes skanneja: „Schis irr mans mihtais Dehls, pee ka man labs prahs irr.“ (Matt. 3, 17.) To gan Pehteris dsirdeja ar sawahm aufim un redseja ar sawahm azzim tad, kad Jesus liktaks fewi no Jahna krisiht Jardana uppè. — Uk, kad Kristus ne buhtu Deewa Dehls, tad tahs diwas brihnischkas leetas tur ne notiktu. Jahnis gan buhs simts un tuhstoschus krisihs, bet tomehr tak ne pee weena tà ne bij' notizzis, kà pee muhsu Pestitaja. Wehl ween reis Jesus saweem mahžekteem gaischi parahdija, ka winsch effoht Deewa Dehls un prohti, us to kalnu Tabor, fur „winna waigs spihdeja kà faule, un winna drehbes tappe baltas, kà gaisma — un balfs no padebbes fazzija: schis irr mans mihtais Dehls, us ko man

labs prahts irr, to jums buhs klauffiht.“ (Matt. 17, 2. 5.) Za pehz arri Pehteris ar fawu mutti leezina: „Mehs isgudrotahm pasaffahm ne effam paffal dsinnufchees, kad mehs jums sinnu effam dewufchi no ta fpehka un no tahs atnahfchanas muhsu Runga Jesus Kristus, bet mehs paschi effam bijufchi flattitaji winna leelas gohdibas. Jo no Deewa ta Tehwa winsch flawu un gohdibu irr dabbujis, kad tahda bals us winnu notikke no tahs augsti teizamas gohdibas: Schis irr mans mihtlais Dehls, pee ka man labs prahts irr. Un fcho bals mehs effam dsirdejufchi no debbes nahkam, kad mehs ar winnu bijam us to fwehtu kalnu.“ (2. Peh. 1, 16—18.)

Sche nu gan daschs kristitas draudses lohzeelis dohmahs un fazzihs, ka fchi mahziba pec-augufcheem zilwekeem ne mas ne effoht wajjadfiga, bet behrneem ween; jo ik katris pee-audfiss zilweks bes schis mahzibas sinnoht, ka Kristus effoht Deewa Dehls. Tas gan irr teef, ka ik katris kristihts zilweks to sinn, bet tomehr, Deewam schehl! daschu faws launs meefas prahts un grehku fahrurni ta ne ganti apstulbo, ka tas paleef maf-tizzigs un schaubigs eeffch tahs ihstienas un flaidras tizzibas, kas irr eeffch Kristus Jesus muhsu Runga. Za pehz tad nu fchi mohdinafchana irr wajjadfiga ne preeffch behrneem ween, bet preeffch wiffeem pee-augufcheem zilwekeem, un wiff wairak preeffch teem schahs pasaules gudreem, kas tannit laiziga pasaules gudribâ ismahziti. Jo daschi tahdi augstas ffohlâs ismahziti uspubfchahs fawâ pasauliga gudribâ un ar to famaita to weenteefigu un weffeligu tizzibu un ar to lihds faude fawu laizigu un muhschigu dwehfeles-meeru.

Za pehz tas Rungs muhsu Deews isredseja un Jesus muhsu Pestitajs peenehnie par faweem mahzeleem laudis no semmas kahrtas un ne wis tahdus, kas augsti un kas pasauliga gudribâ ismahziti; jo winsch gan sinnaja, ka no pasaules gudribas dauds kahrt iszettahs

geffiba un dascha zitta negantiba, bet no teem weenteefigeem taifniba un pateefiba, jo tee to ween leezina un falka, ko tee redsejufchi un dsirdejufchi. Za pehz arri mehs, kas mehs taggad dsihwojam, tizzam, ka ta leeziba, ko tee mahzekli leezina, irr pateefiga; jo winni to naw isgudrojufchi no sewim, bet tas pateefi ta irr notizzis, ka winni leezina. Un arri no ta mehs flaidri warram atficht, ka fchi to mahzehtu leeziba irr pateefa, ka winni to paschu ar fawahm affininim apleezinajufchi. Buhtu fchi leeziba ne bijufe pateefiga, tad winneem tahda fwehta drohfschiba ne fluhthu no Deewa dohta. Jo winni gabje drohfschi un fpehzigi to Rungu Jesu apleezinaht un winna wahrdu mahziht. Un kaut gan tee augsti waldineeki winneem to zeeti aisdleedse, kaut gan winnus mohzija un kaut gan preeffch winnu paschu azzim tikke fahrti sakrauti, katli uskahrti, farratawas uszeltas, frusta stabbi ustaitii un alminu kohpas sakrautas, fur winnus zept, wahrht, kahrt un daufiht, tad tomehr tee drohfschi mahzija un leezinaja pahr Jesu Kristu un pahr tahdahm mohkahm ne ko ne behdaja. No wiffahm tahdahm leelahm leezibahm ir bes fawas redsefchanas atfichstam, ka Jesus Kristus irr tas weenpeedsunnis debbes-Tehwa Dehls. Ja winsch tas ne buhtu bijis, tad tee mahzekli ne buhtu warrejufchi tik pastahwigi tahdas mohkas winna deht isturreht. Gan te daschs warr dohmaht, ka winni gan tahs mahzibas ne buhtu fluddinajufchi, ja tik buhtu sinnajufchi, ka to deht tahdas mohkas buhs ja-zeefch. Ak draugs, to winni gan sinnaja, ka paschi fwehti raksti leezina, fur stahw: „Un tee (rakstu-mahzitaji) winnus (Jesus mahzehtus) aizzinajufchi, winneem pawehleja, wiffai ne runnah, neds mahziht eeffch Jesus wahrda. Bet Pehteris un Jahnis atbildedami teem fazzija: „teefajet juhs, arrig tas preeffch Deewa irr taifns, jums wairak klauffiht, ne ka Deewam? Jo mehs ne warram fluffu zeest no ta, ko mehs effam redsejufchi un

dsirdejufchi.“ — Bet tee wehl wairaf winnus apdrau-
dejuſchi tohs palaide.“ (Ap. drb. 4, 18—20.) Tas
notifke tad, kad winni to frohplu zilweku bija weffelu
darrijufchi Jefus wahrda un ſpehta. — Wiſs tas
nu mums ſkaidri rahda un apſtirina, ka ta effoht ih-
ſtena pateefiba, ko tee mahzekli leezina no muhſu Pe-
ſtitaja, ka winſch effoht ta mihta debbefſ-Dehwa Dehls
eekſch kurrea mums buhs ne ſchaubigi tizzeht. Winſch
pats, muhſu mihtajs Peſtitajs, muhſu tizzibu ſtirina,
kad ſchihs deenas ſtahts dsirdam, ka winſch us to
augſtu preeſteri fakka: „tu to effi fazzjis. (Es efinu
tas.) No ſchi laika juhs redſeet ta zilweka Dehlu
fehſcham pee labbas rohkas ta ſpehta, un nahkam
eekſch debbefu-padebbefcheem.“ Redſeet, kahda droh-
ſcha leeziba un kahdi drohſchi wahrdi.

Al pateefi, kad winſch tas ne buhtu, tad winſch
no ſawas ſwehtas muttes tahdus wahrduſ ne isrunnatu,
tahdus wahrduſ, zaur kurreem winſch tifle paſuddi-
nahts us nahwi. — Laikam ir pee ſcheem wahrdeem
wehl daschs ſchaubahs un ſawa prahra dohma, ka Je-
ſus gan to ne buhtu runnajs, ja papreekſch' buhtu ſin-
najs, ka ſcho wahrdu deht winſch tiſſchoht paſuddi-
nahts. Al draugi, winſch gan to wiſſu itt labbi ſin-
naja, ka winna teefatajeem ta pateefiba, ko winſch
runnaja, ne patihkoht un ka winnam pateefibas deht
tahs gruhtakas mohkas buhſchoht ja-zeeſch, bet tomehr
winnam ne bij bail pateefibu runnaht un fazziht, ka
winſch effoht Deewa Dehls. Un ta nu mums ne kahdi
eemeſli wairs naw zekka, ar ko paſlara ſohda-
deena warretum aisbildinatees, ka ne effam ſunajufchi, ka
Jefus effoht tas pateefigais Deewa Dehls.

Un, kam wehl ar ſchahm leezibahm ne peeteek,
tas lai usſkatta wiſſus ta Kunga Jefus brihnuma-
darbus un winna dsihwoſchanu. Te atraddihs, kahds
winſch irr bijis warrens, ſirds-ſchehligs, mihtligs, lehn-
prahtigſ un peedewigs. Winſch ne ween ſawus drau-

gus mihtoja un teem peedewe, bet arri tohs mihtoja
un arri teem peedewe, kas winnu eenihdeja un wajaja;
un ir paſchus tohs winſch mihtoja, kas winnu tif gau-
ſchi un ne ſchehligi mohzija ar breeſnigu niſnumu. Un to
redſam no ta, ka winſch pahr ſaweem waid'neekeem ta
ſirsnigi Deewa luhdſe: „Tehws, peedohdi teem,
jo tee ne ſinna, ko tee darra. (Luhf. 23, 34.)
— Wiſſa ta lehnprahtiba, ar ko winſch tahs gauſchi
gruhtas mohkas pazeete, mums leezina, ka winſch pa-
teefi effoht Deewa Dehls un tahs paſaules Peſtitajs.
— Bet kas gan warr winna labbus darbus iſteikt, ar
kurreem winſch jo ſtipri parahda ſawu deewiſchlihu buh-
ſchanu? To ne kas naw ſpehjis, nedſ arri ſpehs; jo
winna ta muhſchiga Deewa Dehla augſti-teizami darbi
irr un paleek ne iſteizami.

Ta pehz tad nu mums, mihti kriſtigas tizzibas
beedri, buhs bes wiſſas ſchaubiſchanas tizzeht eekſch
Jefu Kriſtu, jo deesgan atſihſtam, ka winſch irr bijis,
irr taggad un buhs un paliks muhſchigi muhſcham tas
ihſtenais un pateefigais Deewa Dehls, kas to grehzigu
paſauli atpeſtijis no grehkeem un no grehku ſohdibas,
ko ta ar pilnu mehruſew bija uskrahwuſe. — Bet winſch
arri buhs tas taifnais ſohgis paſlara teefa, kas pahr
teem ne tizzeem un ne atgreefigeem grehzineekeem bahr-
gu ſohdu noſpreedihs. Al ta pehz, lai tee ne tizzeem pee
laika ſtirinajahs tanni dsihwa tizziba eekſch Jefu Kriſtu
to Deewa weenigu Dehlu; jo ta deena teem peepeschi
warr usbrukt, kad teem winnas jo gauſchi wajadſehs.
Ta pat arri tee tiſſchi grehzineeki lai ne kawejahs no
grehkeem atgreefees, jo ta ſohda-deena irr tuwu klah,
kurrea winniſawu grehku deht tiſs ſohditi, ja tee ne buhs
no teem atgreefiſchees. Bet teem atgreefigeem un De-
wa-bihjigeem ta buhs par leelu preeka-deenu, fur tee
gawilehs un lihgmofees pahr ſawu peſtiſchanu. Ta pehz

Lai preeku-aſſaras tew birſt
Kas mums par labbu kruſta mirſt.

Mehs tizzam, ka tew ftattifim,
Un debbes-draufse flawefim.

(Wids. ds. gr. № 718.)

Bet ka pehz tad tee Zuhdi ne tizzeja eeksch Jesu, kas taf ar sawahm azzim redseja wiinna leelus brihnuma-darbus? Za pehz, ka tee bija uspuhsti no ne ganti grehzigas lepnibas. Winni dohmaja, ka winni ween effoht tee swehtee un taifnee Deewa laudis, un schkitte, ka winneem grehku ne mas ne effoht. Un kad nu Jesus muhsu Pestitajs teem winnu grehkus pahrmette un winnus ta deht aprahje, tad tee augsti preesteri, wariseeri un rakstu-mahzitaji winnu eenihdeja un arri tohs semmakas kahrtas laudis skubbinaja, lai arri schee winnu eenihdoht. To mums rahda schihs deenas swehti stahsti, fur stahw: „Tee augsti preesteri un tee wezzajee un wiffa ta augsta teefa mekleja wiltigu leezibu prett Jesu, ka tee winnu warretu nokaut, un ne atradde ne kahdu. Dauds dewe wiltigu leezibu prett winnu, bet to leezibas ne bija weenadas.“ Un kad nu ne kahda waina peeta Kunga ne tappe atrasta zaur teem wiltigeem leezineekeem, tad tee nodewe to swehtu, taifnu un beswainigu Kungu ar warru us nahwes fohdu. Za pehz tad nu laudis no semmas kahrtas ne tizzeja eeksch Jesu, ka tee redseja winnu krusa nomirsoht ar tahdu grubtu kauna nahwi. Tee sawa aptumschota prahda dohmaja, ka winsch esfoht leels grehzinecks bijis. Bet tee augstimanni winnu eenihdeja, dohmadami, ka winsch buhschoht scheem to augstu preestera-ammatu atneimt un winnus bes pelnas atstah; jo starp teem ne tizzegeem arri atraddahs dauds tizzigas dwehfeles, kas no wiffas firds peekchrahs pee ta Kunga Jesus un ar preeku wiinna swehtas un dahrgas mahzibas klauftjahs. Par to fazehlahs ta wariseeru, rakstu-mahzitaju un preesteru skaudiba leela prett Jesu; jo tas teem tohti reebe, ka weens tahds, kas winnu skohla ne bij mahzihts, tomehr dauds gudraki tohs laudis mahzija un wairak sinnaja pahr Deewu

un Deewa prahtu, ne ka winni, kas gan dohmaja, ka effoht gudraki pahr wiffeem zilwekeem pasaulē. Ra tad nu warreja tahdi no ne gantas lepnibas uspuhsti skaugi eeksch to Kungu Jesu tizzeht? — Za pehz arri wehl daschi taggad muhsu laifds ne tizz eeksch Jesu Kristu to Deewa weenigu Dehlu ka peenakhahs; jo winni sawa aplama prahda dohma, ka winneem ne waijagohht ne kahda Pestitaja, kas no tohs grehkeem atpesti, jo teem ne kahdi grehki ne effoht. Ak, lai tas scheligais Deews ik weenu no tahdahm ne ganti grehzigahm lepnahm dohmahm pasarga; jo tahdi leekufi sawas dwehfeles tihscham eegrubsch muhschiga pasufchanā.

Ak ta pehz juhs augstimanni, juhs, kas juhs pilni pasauligas gudribas un grehzigas lepnibas, ne sadusmojatees, kad kahds no semmakas kahrtas juhs juhsu grehku deht apfauz. Lai gan juhs daschi essat mahziti un leeli, warreni kungi, tad tomehr jums wehl daschi grehki irr mihli, ko juhs ne mas par grehkeem ne atsibsteet un ne turrat. Tomehr zaur to juhs fewim laizigu un muhschigu sohdbu krahjat. Daschs, kas preeksch juhsu azzim israhdahs sems un mass, tas tomehr irr no Deewa subtihts juhs pamohdinahht no grehkeem. Pestitajs pats arri israhbijahs sems un mass, kad tomehr winsch bij tas wiffu-angstakajs pahr wiffeem zilwekeem un engekeem. Za pehz ne luksojeet zilweku pehz zeppures, bet paklaufajt ik kairai labbai mahzibai, kas juhs us Deewa zelteem wadda un siiprina tizzeht eeksch Kristu Jesu Deewa weenigu mihlu Dehlu, tad juns scheit un tur muhschigi labbi klahsees. — Jo tas mums wiffeem no Deewa wahrda irr sinna, ka tee wiffi, kas sawa tizziba schaubahs unno Deewa zelteem atkahpjahs, ne tizzedami eeksch Jesu Kristu to krusa fistu pasaules Pestitaju un zaur sawu meefas kahribu un leeku pasaules gudribu to deewischku buhschamu pehz sawa prahta pahrgudro un pastahwigi palcek schinni sawa alloscha-

nâ, tee buhs un paliks muhschigi pasudduschi elles-
prauli. —

Uf Kungs un Deews! waldi tu patš muhsu
praktu un stahwi mums klaht, fa ne nomaldamees no
ta pateefibas = zetta, us kurru muhs Jesus dahrgas
mahzibas aisrahda. Ta pehz tad,

Kad ta pasaul' man gribb eewilt
Us to grehku leelzettu,
Tad tai ne lauj' manni peewilt!
Lai es, Kungs! apdohmaju
Tawas ruhktas zeeschanas!
Tad tahs manni pasargahs,
Ka wairs ne leekohs apmahniht,
Mees' un dwehseli apgahniht. Amen.

(Widf. ds. gr. N° 163.)

Zettortais pateefibas leezineefs gawena laikâ.

Uf Kungs! Kungs! muhsu no wiffas firds schegli-
gais Pestitajs! greef arri us mums taweem ne zeeni-
geem mahzefleem tarwu schehlasibas waigu tad, kad
mehs zaur farwu nespehzibu effam pakrittufchi appafsch
finaggu grehku nasu un paschi wairs ne spehjam us-
rahptees. Uf Kungs, muhsu mihtais Jesu, mehš tewi
gaufchi luhdsam, pasneedsi mums tarwu deewischfigu
rohku un iswelz muhs no tahs dsittas grehku bedres,
eefsch kurras mehš eegrimmuschi! Uf Kungs Jesus!
ja tu muhs ne ispesti, tad muhs tur tanni muhschigâ
tuunfba muhscham ja-fauz un ja-zeesch tahs no mums
papilnam nopelnitas elles-mohkas. Uf Jesu, Jesu!
mihtais Pestitajs! aisluhdf tu preefsch mums to deb-
befs-Zehwu, tad, kad muhsu luhgschanas tas sweh-
tais, taifnais Deews wairs ne gribb paklausht, ta

pehz, fa mehš effam ne zeenigi winnu peeluhgt. Pa-
lihdsi ir taggad, kad mehš ne zeenigi kalpi zettos kris-
dami to Kungu muhsu schehligu Deewu peeluhdsam:

Muhsu Zehws debbefs 2c.

Lee swehti stahsti pahr Jesu zeeschanu, fo schodeen tizzigi
gribbam apzerreht, atrehdahs nšrafitti ta preezas-mah-
zitaja Matteüfa swehtos stahstos, ohtrâ desmitâ un
festa nodattâ un tur no 69tas lihdf 75tu perschu muhsu
wallodâ tâ stann:

Pehteris fehdeja nammâ ahra. Un weena
jauna meita nahze pee winnu un fazzija: „tu
arri biji ar Jesu to Galileeru.“ Bet winsch
leedsehs preefsch wisseem, fazzidams: „es ne sin-
nu, fo tu runna.“ Un kad winsch preefsch wahr-
teem bija isgahjis, zitta winnu redseja, un fazz-
zija us teem, kas teju bija: „schis arri bija pee
Jesus, ta Nazareenera.“ Un winsch atkal leed-
sehs swehredams: „es to zilweku ne pasihstu.“
Un pahr masu brihdi tee, kas tur stahweja, pee
gahje, un us Pehteri fazzija: „pateefi, tu effi
weens no teem; jo pee tawas wallodas to warr
noprast.“ Tad winsch eefahze nolahdetees un
nodeewatees: „es to zilweku ne pasihstu.“ Un
tuhdal tas gailis dseedaja. Un Pehteris eegah-
dajahs to wahrdu Jesus, fa winsch us to bija
fazzijis: „pirms tas gailis dseedahs, tu manni
trihš reis aisleegsi.“ Un winsch ahra isgahjis,
gaufchi raudaja.

Leelas, gruhdas fahpes un mohkas muhsu Pestitajam
bija ja-zeesch no farweem zeetfirdigeem eenaidnee-
fkeem; bet wifs schis leels fauns un gruhdas fahpes
winnam tâ ne kehrahš pee firds, un tâ ne fahpeja, fa
Pehtera aisleegschana. Ta pehz arri ta Kunga gau-
schas firds-fahpes Pehteram gauschas un karstas affa-

ras isſpeede no azzim, tā, ka Pehteris ſcha ſawa gruh-
ta grehka deht wairs ne warreja ſawa Kunga preeſchā
ſtahweht, bet isgahje ais durwim, un tur pee ſemmes
kriſdams gauſchi raudaja. Ak, kaut mehš arri tā dar-
ritu, kā Pehteris! Kaut mehš tā pat pee ſemmes kri-
ſtu, ſawus grehkus apraudatu un noſchehlotu. Bet,
ak Deewam ſchehl! ſchis labbais padohms irr no mums
tahtu nohst; mehš zaur ſawu negudribu un geſkibu to
par kaunu turram, ſawus grehkus apraudaht. Tahda
lepna, weltiga un ne apdohmiga firšs irr pateefi wehl
taggad daſcham apzeetinatom grehzineekam. — Ak,
kaut tahdi ſirdi apzeetinati apdohmatu, kaš pee winnu
meera wajjadſigs, tad tee teeſcham ne kawetohš no
grehkeem atgreesſtees, ne kawetu ſawus grehkus firšnigi
noſchehloht un apraudaht. Bet muhſu grehzigs mee-
faš prahts muhš tā aptumſcho, ka mehš dohmajam,
ka mums ne maš ne irr wajjadſigs to darriht un mehš
ſchkeetam, ka effam beš grehkeem. Ak wai mums,
kad pahr mums tahda lepniba walda! jo zaur tahdu
lepnibu paſaudejam ſawu laizigu firšs un muhſchigu
dwehſeles meeru. Ne weens zilwekš, lai taš Deewš
ſinn zik nelaimigs buhtu un lai tam behdaš kahdaš
buhdamas buhtu ja-zeeſch, naw tik gauſchi noſchehlo-
jams un apraudams, kā taš, kam taš dahrgais firšs
un dwehſeles meers paſuddihs; jo ſchis meers irr tik
dahrgš, ka to ar wiſſu paſaules mantu un naudu ne
warr atpirkt. To arri ik weens no Deewa wahrdeem
irr aſſinnis, zik dahrgš irr taš firšs meers. Un kad
wehl ſchē kahdš buhtu, kaš to naw aſſinnis, taš lai no
wiſſas firšs dſennahš to aſſiht; jo kaš ne aſſiht, kahda
leela wehrtiba tam dahrgam firšs-meeram irr, taš maš
bihſtahš grehkoht, taš maš no grehkeem atgreeschahš,
taš maš ſawus grehkus noſchehlo un apraud; un uš
ween reiſ' winnam ta nelaimē irr klaht, ka wiſſch ſawu
firšs-meeru paſaudejis zaur ſawu wainu un zaur ſa-
weem grehkeem!

Pateefi, draugi, tik gruhti taš ſwehtais, taiſnais
Deewš ſohda daſchu tihſchu un ne kad ne atgreesigu
grehzineeku, kaš zeetā grehku-meegā gulleedams, ne kad
naw mohdees uš to Deewa ſwehtu wahrdu mihligu
mohdinafchanu. Un ja nu arri ſchē ſtarp mums kahdš
buhtu tik ne apdohmigs un zeetfiršdigs, kaš ne kad ne
buhtu ſawus padarritus grehkus noſchehlojis un ap-
raudajis, taš lai ſchodeen to apneimmahš un eefahē
darriht, ſew paſcham par laizigu un muhſchigu ſweh-
tibu. Ak, woi gan Pehteris buhtu tahdš augſis Dee-
wa wahrdu mahzitajs tappis, ja wiſſch ſawus grehkus
ne buhtu tik gauſchi apraudajis? Zeeſcham nē! Wiſſch
buhtu tik pat nelaimigs un noſchehlojams, kā Zuhdas!
Bet zaur ſawu gauſchu raudaſchanu un firšnigu atgree-
ſchanohš wiſſch atradde Deewa ſchehlaſibu un ſawa
gruhka grehka peedohſchanu.

Nu tad lai mehš arri to labbu padohmu no Peh-
tera nemmamees, tuhlin no ſawa grehka atgreesſtees un
to noſchehloht, beš wiſſas kawefchanaš. Grehks irr un
paleek grehks ir tad, kad mehš to ne tihſchi, woi nohtes
deht padarrijuſchi. Pehteris gan tihri kā prahtā ſajuzzis
un nejaufchi ſawu Meifteri aisleedſe, bet mehš — kad
mehš grehkojam, tad ne grehkojam wiš netihſchi, woi
ne ſinnadami, bet tihſchi un ſinnadami. Woi
gan tee, kaš dſemneſchkihſibu, ſahdſibu, wiltibu, elka-
deewibu un kaš plihſte, burr, aprunna un liſchke, woi
tee to darra ne ſinnadami? Kaš to dohd! Tee gan
ſinn, ar kahdeem gruhſteem hauſlu lahſteem tee ſawas
dwehſeles apgruhſtina, bet tomehr tee irr paklauſigi ſa-
weem meefas-kahrumeem! Ak mums, mums gan
wajjadſetu daudſkarſtakas aſſaras raudaht, ne kā Peh-
teram, ta pehz, ka mehš tihſchi un beš bailehm greh-
kojam. Pehteris ſtahweja ſawa Kunga eenaidneeku
widdū un bihſajahš, ka tee winnu arri tā pat kā winna
Kungu, ne ſahē mohziht un wiſſch ſchkitte, ka wiſſch
ta pehz ween teekoht klaufchinahš, kaš wiſſch effoht?

Zà nu winsch bija leelàs bailès, kad wairš ne sinnaja ko darriht un fazzih; un wehl winnam tahdi wahrdi fkehje pretti: „Woi es tew ne redseju dahrsà pee winna?“ Tad winsch fahze nolahdetees un nodeewatees: „es ne pasihstu to zilweku, no ka juhs runnajat.“ „Un tuhda, kad tas wehlrunnaja, tas gailis dseedaja. Un tas Kungs atgreesahs, un lukhoja us Pehteri. Tad Pehteris eegahdajahs to wahrdu ta Kunga, ka tas us winnu bija fazzijis: „„pirms ne kà tas gailis dseedahs, tu manni trihs reis aisleegfi.““ Un Pehteris izgahjis ahra, raudaja gauschi.“ (Luk. 22, 60 — 62.) Zè nu bij Pehteram deesgan, pahr ko gauschi raudah, fewifchki, kad atminnejahs, ka preefch kahda brihscha swehredams us Jesu bij fazzijis: „jebchu man ar tewin buhtu ja-mirst, tatschu es tewi ne gribbu aisleegt.“ (Matt. 26, 35.) Ak, tas winna firdi nu lause un winsch ne sinnaja, fur dehteess.

Zà nu redsam, draugi, ka arri tam Deewa behnam un Jesus mahzektam ja-zeesch gruhtas behdas un leelas firds-fahpes un ja-islej gauschas affaras; Pehteris gan bija tahds wihrs, ko warram par swehtu nosaukt. Un ja winsch ne buhtu bijis Deewa-bihjigs, tad winsch sawu weenigu grehku ne buhtu tik gauschi apraudajis. Sinnams, ka tas gan gruhts grehks bija, ko winsch tē padarrija, bet winna affaras tak dohd to leezibu, ka winsch naw bijis tihschs un firdi apzeetinahts, bet no wifas firds atgreesigs un pateefigs Jesus mahzektis. Ak, kaut mehs wiffi tahdi buhtum, kà Pehteris bija, tad gan ik weens warretu fazzih; „es esnu sawa Pestitaja pateefigs mahzektis.“ Bet nu mehs to ne drihktam fazzih, ta pehz, ka no mums wehl tahtu, tahtu noht irr tas labbais, swehtais padohms, kas Pehteram bija. Mehs gan simts reis wairak un gruhtaki apgrehkojamees prett Deewu, muhsu schelligu Pestitaju un prett sawoem tuwateem un tomehr retti kahds no mums sawus simtkahrtigus grehkus weenreis ta gauschi apraud

un noschehlo, kà Pehteris. Ta pehz mums wis ne klahjahs Pehteri winna grehka deht fehdiht; bet lai mehs few paschus labbi ismeklejam, tad gan atraddissim, zik dauds wairak mehs, ne kà Pehteris, to Kungu esfam aisleeguschu un tad atsihsim,

Kahdi lohiti noschehlojami nabbagi grehzi-neeki mehs effam un kahdu bahrgu sohdu pelnam.

Ak Kungs! zaur grehkeem buhchu gan,
Kà Pehteris, tew aisleedfis;
Es buhchu ta patt arrihsan
Teem grehkeem firdi sweedfie.
Ne weenumehr, Kungs! taifnibà
Zaws mahzektis schē staigaja;
Bet winnam schehl tas bija. Amen.

(Wids. ds. gr. № 144.)

Zau tad Pehteris gruhtas behdas sawa firdi jutte, kad tas Gessmanes dahrsà redseja sawa mahzitaja gauschi leelu noskumschanu lihds nahwi. Zau tee affinaini sweedri, kas no ta Kunga waiga pluhde, graifija Pehtera firdi tik gauschi, ka tas ais noskumschanas tik zeetà meegà gulleja, ka tam Kungam gruhti nahzehs winnu usmohdinah. Ne ilgi pehz tam winna firds juht wehl leelakas fahpes, kad winsch reds, ka winna schelligais Kungs un mihtais Mahzitajs teek no nikneem, ne schelligaem un lohiti zeetfirdigeem zilwekeem fanemts un faifsihts ar gruhtahm faitehm! Ak kà gruhti winnam bij to redseht un pazeest! Bet tomehr tahs leelas bailles un behdas bij winna azzis aisturrejuschas, ka tahs affaras wehl ne ispilleja, kas gan lohiti dauds bija sakrahjuschahs. Bet tad nu pehz masa brihscha Pehteris eekritte wehl leelakà noskumschanà un behdas zaur to, ka tas no bailibas pahremts sawu Mahzitaju un Kungu aisleedse, teifdams, ka winsch to ne pasihstoh. Bet tik ko to grehku padarrijis, ta tuhlin affaras pluhstne faturramas!

Zè redseet, draugi, ka Pehteram spehks peetruhkti sawas senn sakrahtas affaras sawaldih! Lihds schim

winsch tahs waldija, dohmadams: „kad tee eenaidneeki redsehs, ka es raudu, tad winni skaidri noprattihš, ka es weens no winna mahzektēem esmu.“ Bet kad nu winsch atsihst, ka winsch arri prett faru Kungu un Meisteru irr apgrehkojees tā pat, un wehl wairak, ne kà winna nifni eenaidneeki, tad winsch steidsahs ais durwim un ne kaunahs faru balfi pazelt un gauschi raudabt. Gan jau tas, kà jau peeminnejam, Pehteram gauschi firdi fahpeja, kad winsch redseja fawa mihta Mahzitaja waigu tahdu ne jauku ar affins strutahm notezzejuschu un no besdeewigeem plifketu un kad redseja winna labb'darrigas rohkas ar grehzineeka faitehm fafetas, tad jau winna firds pahrpulhde, bet winsch tomehr apmeerinaja fawas gauschas firds-fahpes ar to, ka winsch fewi pee tam beswainigu atsinne. Bet nu, kad winsch fewi wainigu atrohd, tad arri winna firdi schkett tas fahpigais behdu sohbens. Winna firds nu tā fahk fahpeht, kà kahda ne fadseedama wahts un nu fahk no winna azzim tas ne faturrams, ilgi krahts affarawohts pluhst un slappinabt ta teefas-namma treppes, pa furrahm winna mihtais Kungs ar fafetahm rohkahm bija uskaphis. Winsch warreja dohmaht: „Deews sinn, woi wairs redsefchu winnu pa schahm treppehm nokahpjam un kas sinn, woi ne arri winsch pehdigu reisi us mannim skattijahs, kad winsch tif schehligi manni usluhkoja! Es gan gauschi prett winnu apgrehkojohs, bet tomehr winna azzis schehlastiba dauds spohschaki spihdeja, ne kà faule un swaigsnēs. Schahdu un tif leelu schehlastibu no fawa firds mihta Mahzitaja faemt esmu nezeenigs, pirms ne esmu no fawa grehka atgreesees un to noschehlojis ar gauschahm affarahm un grubtahm firds fahpehm.“ To arr' winsch nu tuhlin bes kaweschanahs darrija, kà mums to leezina tee fwehti stahsi: „Un winsch a hr à isyahjis, gauschi raudaja.“ Kungs Jesus!

Tawa mihtiba ispeede,
Pehtram gauschas affaras;

Ko winsch darrij's, winnu beede;
Winsch isheet eefsch tumfibaš.
Tur winsch, zettos mettees, lohkahs,
Un us debbet issteepj rohkas,
Luhgdams: lai Deews peedohtu,
Spehku winnam wairotu!

(Widf. ds, gr. N° 145.)

Tā tad nu, draugi mihti, dsirdejam, ka Pehteris prett faru Kungu grubti apgrehkojees un dsirdejam, zik lohti winsch faru grehku apraudaja un noschehloja, tā, ka fwehtōs raskōs wairs ne useetam, ka winsch wehl kahdu reis buhtu krittis. Ak, kaut muhsu apzeetnatas firdis no Pehtera gauschahm affarahm schodeen tiktu atmihkstinatas, ka tahs arri farus grehkus apraudatu un firsnigi noschehlotu, pateesi no teem atgreestohs un tizzigi tam fwehtam un taifnam Deewam apsohlitu, muhscham wairs tihschi ne grehkoht un arri teescham wairs ne kad ne grehkotu, tad arri muhsu auffs un firdi atffannetu tee preeka wahrbi no muhsu Pefliitaja: „nem mees drohfschu firdi, tawi grehki tew peedohti.“ (Matt. 9, 2.) Bet mehs wehl ne effam wis zeenigi to fwehtu preeka balfi no muhsu Pefliitaja dsirdeht. Ka pehz tad? Ta pehz, ka mehs farus grehkus ne mas tif gauschi un pateesi ne noschehlojam, kà Pehteris. Woi ta gan irr ihstena atgreefchanahs no grehkeem, kad mehs schodeen farus padarritus grehkus apraudam un noschehlojam, bet rihtā un parihtā tohs atkal darram? Ak wai pahm mums un pahm muhsu dahrgahm dwehfelehm! Zaur tahdu fawn neapdohmigu grehku noschehlofchanu gan mehs us ta Kunga fawa Deewa schehlastibu ne warram zerreht, ja mums naw ta ihstena un pateesiga noschehlofchana un atgreefchanahs. Ak, ko mums palihds wiffa muhsu raudafchana, un schehlofchanahs pahm muhsu grehkeem, ja muhsu firds wehl kahro grehkus darriht!

Ak pateesi, pateesi, lai tas saglis Deewsinn kà farus grehkus apraud un noschehlo, tomehr tas tam

ne ko ne palihds, bet kad tas saglis un wiltneeks atdohd to, ko winsch no farwa tuwaka nosadsis un atwihlis un tad sawus grehkus noschello un apraud, tad winsch zaur Deewa schelastibu dabbus farwu grehku peedohschanu. Gan daschs warretu ta ne labbi dohmaht un fazzit: „Kam tad man waijaga wehl tik gauschi raudaht un farwu grehku noschelloht, kad tik ween es to sagtu uu wiltu atdohdu.“ Ut zilweks, woi tad ta affaras par wolti birre no winna waiga, ko tu besdeewigi apfaggi? Zeescham ne; jo tahs uskape debbesis un tewi apfuhdseja pee ta fwehta un taifna teefas-Kunga, kas tew farwa laikā, ja tu pee winna ne buhsi semmojees ar firnigahm luhgschanahm, sohdihs ar gruhthu sohdu ta, ka tu tad fazziti: „Ut manni ne ganti meefas-kahrumi, ka juhs manni leela nelaimē un mohkas eewedbuschi! Labbak buhtu pliks un kails eefsch taifnibas dsihwojis, ne ka schahdas kauna mohkas zeetis.“

Ut, pateefi, pateefi, ta daschs waimanna un schelohjabs tuuschā zectumā bendes rohkas eefsch muhschiga arrestantu pulka, kur tam ik deenas gruhthi jastrahda un no fapellejuschas maifes un uhdens japahrtēef. Un kaut tahds preefsch zilwekeem farwu sahdsibu un wiltibu paslehptu un winnu sohdbai isbehgtu, tad tomehr preefsch ta wissu-sinnadama fwehta un taifna Deewa tee to muhscham ne paslehps, nedf winna sohdbai isbehgs.

Ut ta pehz, lai jel farwas dwehseles ne apgahnam ar tihscheem grehkeem un lai farwas rohkas ne issteepjam pehz farwa tuwaka ar fweedreem gruhthi pelnitas mantas; jo us tahdu ne taifnu mantu gult tee gruhthi bauftu lahsti. Un tomehr, ak Deewam schehl! dauds irr tahdu besdeewigu zilweku eefsch krislitas draudses, kas ik deenas to grehku darra; bet stary teem maj tahdu irr, kas farwas grehkus ar gauschahm affarahm apraud un noschello. Daschi farwa apstulbotā prahthā tik dohma, ka Deewa wahrdi un mahzitaji tik ta deht tohs grehzi-

neekus, tohs sagtus un wiltneekus rahjoht un draudejoht ar laizigahm un muhschigahm sohdbahm, lai teem, kas apfagti un peewilti tohp, waitis tahdas behdas naw ja=zeesch, lai teem firds tohpohht weeglaka. Ne ne, draugi, tam deht ween gan tee praweeschi un mahzitaji tohs meefas-kahrumneekus un blehschus ne draude, bet winni to darra wifswairak juhsu labbuma deht; jo zaur to teef wiffwairak juhsu laizigs un muhschigs labbums pasaudehts un isphofsihs! Ut, ja Deews pehz farwas taifnibas tohs grehzineekus winnu grehku deht farwa laikā tik gruhthi ne sohditu, tad Pehteris pahr farwu grehku tik gauschi ne raudatu. Bet winsch no Deewa wahrdeem atsinne, zif gruhthi Deews tohs grehzineekus sohda, kas farwas grehkus ne noschello un no teem ne atstahjabs; ta pehz winsch tohs gauschi apraud un noschello, ka winsch zaur Deewa schelastibu tappe swabbads no gruhtha sohda. Un tad arri muhsu scheligais Kungs un Pestitajs Jesus Kristus tik gauschi ne apraudatu to Jerusalemes pilskethu, ja ne kahda sohdbi un lahsti ne nahktu pahr ta grehzineekameesu un dwehsele. Bet schis wissu-sinnadamais Kungs Jesus itt labbi sinnaja, zif leelu sohdbi tee zaur farweem grehkeem few sakrahje; ta pehz no winna azzim birre gauschas schelofschanas affaras. Tahs, tahs, mihtli draugi, irr tahs pateefigas leezineezes, ka ne weens tihschais, ne atgreefigais grehzineeks bes Deewa sohdbas ne paliks; un ta pehz arri wehl taggad tee tizzigi mahzitaji gruhthi darbojabs, ka tee warretu tohs grehzineekus no grehkeem atgreeft un isglahbt no tahs nahkamas gruhthas sohdbas, kas tohs scheit' laizigi pee meefas un muhschigi pee dwehseles sohdihs. Ut, ta pehz lai farwas firdis ne apzeemajam prett Deewa fwehteem wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm. Deewa wahrds fauz: „Lai tas besdeewigais pamett farwu zeltu, un tas kaunadarritajs farwas dohmas, un atgreechahs pee ta Kunga.“ (Es. 55, 7.) Un Jesus fakka: „Ut-

greesetees no grehkeem, jo ta debbefu-walstiba irr tuwu klaht nahkufe.“ (Matt. 4, 17.)
 Bet — kas prett Deewa wahrdeem un Jesus mahzibahm sawas firdis apzeetina un tohs un tabs ne klaufa, tas scheid un tur muhscham tahm bahrgahm, pa pilnam nopelnitahm sohhibahm ne isbehgs. Klaufet un ne peemirsteet, fo tas Kungs muhsu Deews fakka us teem malbidameem un ne atgreesigeem grehzineekeem, zaur sawa kalpa Dahwida mutti ta: „Tee irr laudis, kurreu firds (weenumehr) malda un kas mannus zeltus ne pasihst; ta dehtes esmu eeksch mannas dusmibas swehrejis: teem ne buhs pee mannas duffeschanas ee-eet.“ (Dahw. ds. 95, 10, 11.) Un to leezina arri tas praweets Esaijas, ta fazzidams: „Wai tam besdeewigam, tam ne labbi klahsees, jo pehz sawas rohkas darba taps winnam maksahs. — Wai winnu dwehselehm, jo tee darra few pascheem launu.“ (Es. 3, 11, 9.)

Za tad nu mehs taggad atkal no jauna atsinnufchi, ka to leelako nelaini un behdas un sohdu tee pafchi few padarra, kas prett sawu tuwaku apgrehkojahs. Kaut gan tam apfagtam, tam apmellotam, tam par ne pateesi eenihdetam, tam islammatam, tam no sawa drauga aisleegtam un bes wainas atstahdam tanni briedi ta firds nofahp, bet ak kahda meeriga un preeziga atkal pehz ta paleef, kad winsch apdohma, ka tas bes winna wainas notizzis. Un fewischki schinni swehtâ un dahrgâ laikâ lai tee no besdeewigeem apbehdinati sawas noffumuschas dwehseles eepreezina, apdohmadami, ka muhsu Kungs un Pestitajs irr simtkahrt wairaf apbehdinahts, islammahts, isplikkehts un no mihla drauga aisleegts un pehdigi bes wiffas wainas pee krusa-kohka ar gauschahm mohkahm nonahwehts, un ka tomehr winsch wiffu to leelu launu un gruhstas fahpes panesse ar meerigu firdi un pazeetigu prahtu, wiffseem teem no firds peedohdams, kas prett winnu

apgrehkojahs, fewischki sawam mahzeltam Pehteram, kas winnu aisleedse.

Za pehz, lai wiffu to labbi apzerrejuschi, us labbu zeltu dohdamees un Deewu luhgdami ta fakkam:

Kungs! Pehteri tu scheidloji,
 Kad grehtus bij' atstahjis.
 Peedohdi mann arr' scheidligi,
 Par grehkeem man' norahjis!
 Ne atstahj man' pasudduschu,
 Man nabbagu, noklihduschu
 Wedd atkal man' pee tewis. Amen.
 (Bids. ds. gr. № 144.)

Peehtais pateesibas leezineeks gawena laikâ.

At, kristiti! ar mudru prahtu
 Sanahzeet wiffi tikfufchi,
 Pee sawa mihla Kunga klahtu,
 Kas kahp us affins-altari.
 Raug', leelu, smaggu krusa-kohku,
 Us saweem jehleem plezseem nemm;
 Un, jufdams warren' gruhu mohku,
 Eet atpestiht scho wiffu semm'.

At, lai pee winna kahjahm krihtam,
 Un tabs noffuhpftam semmigi!
 Jo wiffi mehs, kas scheidan mihtam,
 Wehl to ne effam zeenigi.
 At, steigfimees, kamehr wehl laika,
 Tam Kungam schahdu gohdu doht.
 Ne laufimees, no grehtu twaika,
 Wehl ilgat' fewi apstulboht.

Driht dsirdesim to behdu-sinnu:
 „Zas mihtais Kungs irr nomirris!“
 Tad wairs te ne redsesim winnu! —
 Winsch buhs jau kappâ eebirris.
 Tad almins leels no pasaul's teefas
 Buhs wirfû uswelts peepefchi,
 Kas fargahs winna swehtas meefas,
 Ka ne peetiks tee pehbeji. Amen.

Tee swehti stahsti pahr Jesus zeeschann, ko schodeen tizzigi apzerrefim, atrohdahs ta preezas = mahzitaja Lukt afa ewangeliuma, ohtra desmita un trescha nodalka, un tur no 26tas lihds 33schu perschu muhsu walloba ta skann:

Kad tee winnu (prohti Jesu) nowedde, tee farehme weenu no Kirenes, wahrda Sibmanis, kas nahze no lauka, un uslikke to kustu us to, ka tas to Jesum pakkal nestu. Bet seels lauschu un feewu pulks tam gabje pakkal, tee schelodami winnu apraudaja. Bet Jesus atgreesehs us tahm, un fazzija: „juhs meitas no Jerusalemes, ne raudajt pahr manni, bet raudait paschas pahr sewi, un pahr juhsu behrneem. Jo redset, tas laiks nahks, kad fazzih: swehtas irr tahs ne-augligas un tahs meefas, kas newa sibdijuschas. Tad tee eefahks fazzih us teem kalneem: krihteet us mums! Un us teem maseem kalneem: apklahjeet muhs. Jo kad tas tohy darrihts pee ta salka kohka, kas tad wehl notiks pee ta fakaltuschka?“ Bet arridsan diwi zitti launa-darritaji tappe nowesti, ka tee taptu nomaitati ar winnu. Un kad tee nahza us to weetu, ko fauz peeresweetu, tad tee tur fitte kusta winnu, un tohs launa-darritajus, weenu par labbu, un ohtru par kreifu rohku.

*

*

*

Zè, mihti draugi, dsirdejam, ka weens pulzinsch apbehdinatu un gauschi raudadamu feewiau iseet no tahs leelas pilssehtas Jerusalemes tam Kungam Jesum pakkal, kad to wedd us to kalnu Golgat, tur kusta sist. Lihds schiu gan daschs ta Kunga mihtais bija gauschas affaras raudajis, redsedams, ka weens bewainigs, pats swehtais un taisnais tohy kothi ne schelligi mohzihts, sist un schauhts, bet tomehr tee dohmaja, ka winsch pehzak atkal tikschohht walla palaisis. Bet,

ak wai! kad tee nu ar sawahm paschahm azzim reds sawu Kungu, sawu schelligu un no wiffas firds lehnprahligu Mahzitaju pehdeju zellu staigajam, ak tad tee ne warr wairs sawas firds un raudadamu balfi saturreht. Tee ta raud wiffa galwa, ka ta balfs, tannstarpâ stary Jerusalemi un Golgatu atskanneja. — Schè nu gan daschs warretu dohmaht un fazzih: „Kas winnam to sinnamu darrijs, ko winsch taggad runna? Winsch tur naw klaht bijis, ka tee ta Kunga mihti irr ar pilnu balfi raudajuschi!“ Uk mihtais krihts draugs, kad tu ar apdohmu buhtu lassijis un klausijees tohs schihs deenas swehtus stahstus, tad gan tu ne eedrohshinatohs sawa prahâ ta schaubitees! Jo kad ta schelochanahs balfs buhtu bijuse tahda kluffa, tad winna laikam ta Kunga aufis wis ne atskannetu, kas tak tik tuhru klaht pee winna ne bija; jo stary Jesu un winna mihteem bija tas leelais pulks eenaidneeku. Un reds, zaur scho pulku tas Kungs dsird to gauschu raudaschanas balfi, lai gan winna swehtas aufis wairs ne bija tik weffelas, ka zitkahrt, ta pehz, ka tahs bij ar duhrehm, ar plikkeem un ar ehrtschkeem sabakstias. Ta pehz tad nu tee ta Kungamihti, winna pehdas uskattidami, gauschi raud. Uk, tas grubtais zelsch tikke diwejadi puschohts! Pirma rohâ bija Jesus dahrgas affinis, kas no winna kothi eewainotahm meefahm pilleja un ohtra bija winna mihtu affaras, kas teem pakkal eedameem semmè birre us to zellu no Jerusalemes us Golgatu.

Cesim tad nu arri mehs, mihti draugi, skattitees muhsu Kunga Jesus pehdejo zellu, ar ko winsch muhsu pestischanu pabeids, firsniigi apdohmadami, ka schis zelsch tam Kungam ne bija wis tik weegls staigah, ka daschs leekulis sawa pahrgalwiba to dohma. Sawâ pahrgalwiba! — ak mehs wiffi wehl effam pahrgalwigi un leekuti, ta pehz, ka mehs scho dahrgu laiku bes apdohma pawaddam. Kaut gan schihs grubtas mohkas

un sahpes zeete un paschu krusa-nahwi tas Kungs Jesus mirre muhsu deht, tad tomehr mehs to mas pee firde nemmam un wehra leekam! Ak wai mums, un muhsu dwehselehm, ja arri schis fwehtais, dahrgais laiks, ko taggad swinnam, bes apdohma tiftu pawaddihts! Ak tad, tad mehs to sawu dwehseleu baggatu fwehtibu pasaudetu, kas no schi fwehta gawena laika teef tam, kas to pareisi un ar fwehtu apdohmu pawadda. Ak ta pehz lai tad nu ik weens no mums sawu firdi un dwehfeli pazett un fataisabs us to wiss-fwehtaku laiku, us to leelu peektdeenu, kurrâ wiss schis leelais notikkums irr gaddijees. Us to mums septinas neddelas laiks dohts, fataisitees, un fewis labbi schikhsitees no wisseem grehfeem un grehku-kahruneem, ko wehl daschu reis sinnadami, woi ne sinnadami effam padarrijufchi. Wai, wai mums, ja mehs schinni schehlastibas laika fewis labbi ne ismeklesim un sawus grehkus ne atschim un no teem ne atschimees. Ak, tad jau ne ween scheit' laizigi, bet jo wairak tur muhschigi mums gruhti klahsees, un prohti, ta pehz, ka ne mas ne effam schinni muhsu laiziga dschwoschanâ un fewischki schinni fwehtâ gawena laika apdohmajufchi, kas pee muhsu dwehseles meera apkohpschanas waijaga. — Lai tad nu no teem scho-deen preekschâ lassiteem fwehteem stahsteem apzerrejam,

ka Jesus mums par fwehtibu un laimi us to nahwes kalnu kaphis un ka mums tad buhs fataisitees, ka tohpam zeenigi, to schehlastibu eedabbuht.

Bet tu, ak fwehtajs Derws! fwehti muhs eetsch rawas pateesibas, jo raws wahrds irr ta pateesiba. Amen.

Mihli draugi! Kahds schis laiks irr, to mehs ristitas draudses lohzeeki wissi sinnam un tur dauds ismekleschanas ne waijaga. Bet schi ismekleschana mums irr lohiti waijadsiga leeta, ka tas no mums tohp

pawaddihts? Woi ta, ka Deewa fwehti wahrbi mahza, woi ta, ka muhsu kaunais meefas-prahts grihb un kahro? Ak, noschehlojams tahds nabbags zilweks, kas pehz sawahm meefas-kahribahm schahdu dahrgu un fwehtu schehlastibas-laiku pawadda! Jo tahds is-pohsia sawu laizigu un sawas dwehseles muhschigu lab-klahschanu! Bet fwehtigs, fwehtigs scheit' laizigi un tur muhschigi tahds zilweks un winna dwehsele, kas pehz Deewa fwehtu wahrdu padohma sawas dschwes deenas pawadda. Tam, tam teescham buhs tohs fwehta gawena laika auglus baudiht debbes-walstiba. Tas, tas lai preezajabs to ta Kunga gohdibu garrigi skattiht un pehz ta schehliga debbes-Zehwa schehlastibas pastarâs ta Kunga Kristus preekschâ pastahweht, un tohs fwehtus — gan ne nopelnitus — preeku-wahrdus dsirdeht: „Nahzeet schurp, juhs fwehtiti manna Zehwa, eemantojeet to walstibu, kas jums irr fataisita no pasaules eefahkuma.“ (Matt. 25, 34.) Bet mas, lohiti mas buhtu tahdu dwehsele, kas zeenigas schohs preeka wahrdus dsirdeht tanni laika Jerusalemê un tanni zekâ no Jerusalemes us Golgata kalnu, ja Deews tohs schâ leela un breesmiga grehka deht us weetas buhtu nosohdijis. Zik tur gan buhtu tahdu, kas preeksch Deewa teefas warretu aisbildinatees un fazziht: „es ne esmu wainigs pee schâ taisna un ne noschedsiga Jesus mohkahn, sahpehm un kauna!“ Jo tee fwehti raksti leezina, ka wiss tas pulks brehzis: „noht ar scho un atlaid mums to Barrabu!“ Un atkal: „sitt winnu krusâ!“ Kaut gan tas teefas-kungs Pilatus to pateesigu leezibu dewe, fazzidams: „Ko kaunu tad winsch irr darrijis? Es pee winna ne kahdu nahwes-wainu ne atrohnu.“ Bet schi pateesiga leeziba ir no pascha teefas-kunga muttes ne ko ne lihdsesja; jo tee brehze wehl wairak: „sitt winnu krusâ! sitt winnu krusâ!“ Ak, ja ta gruhti zeefdama Kunga Jesus aisluhgshana pahf saween zeefir-

digeem eenaidneekem ne buhtu debbes. Tehwa aufis affannejuse, kad winsch no firds dibbena luhde: „Tehws, peedohd teem, jo tee ne sinna, fo tee darr a,“ tad warr buht schinni brihdi jau buhtu ta no winneem pa pilnam nopelnita fohdiba no debbesim nofahpuse un tohs ta Kunga affins islehjeus aprihuse. Un zil tad tahfu ta pastara deena winneem bija! Semme jau drebbeja no Deewa taifnas bahrsibas, afmini plihse, kappi atdarrijahs un faule aptuinschojahs. Bet tas Kungs muhsu un winnu schehligais debbes. Tehws fawas besgalligas schehlastibas un fawa mihla Dehla firsnigas aishuhgshanas deht faturreja fawas dufmibas pastara-ugguns leesinas, ta, ka tee tanni az-zu-mirkli ne taptu aprihti. Bet arri to isredsetu deht tiffe tahs behdu-deenas pa-ihfinatas un tee leeli grehzi-neeki faudseti.

Pateefi mihli draugi, tik labb' ta schehliga debbes. Tehwa, ka arri winna mihla Dehla Jesus Kristus firds eeschehlojahs pahr teem gauschi raudadameem, ka tee arr' tad lihds ar teem besdeewigeem tiktu aprihti. Jesus firds wairak fahpeja pahr fawu mihlu gauschu raudaschanu, ne ka pahr fawahm ne isfakkami grubtahm mohfahm. Ta pehz winsch us fawu nahwes-zettu apstahjahs un fawu swehtu waigu, — kas gan ar affinin notraipihis, tomehr bija pilns mihlesibas un schehlastibas — greesch us faweein gauschiraudadameem mihlteem, ar fawu swehtu mutti us winneem ta mihligi runnadams: „Zuhs meitas no Jerusalem, ne raudait pahr manni.“ Ak, ka schee nabbadfini gan gauschi buhs schehlojufchees! Winni buhs fazzijufchi: „ak wai mums! fur mehs palikim! Jo muhsu Kungs, muhsu Tehws un pats muhsu Deews tohp us nahwi wesis! Tahm to Kungu mihlodamahm tizzigahm seewinahm arri ta pehz tahs firsninas gauschi fahpeja, ka winnas te wairak Jesus mahzektu un draugu ne redseja, ka Zahni ween. Winnas, warr buht, arri bij' dsirdejufchas,

ka Pehteris fohlijahs tam Kungam lihds eet zeetuma un pascha nahwe; bet reds, te us nahwes-zetta winnas to wairs ne reds, jo tas lihds ar teem zitteem dewinneem bailibas deht bija aishedhsis. Un tas weenpadesmitais, Deewam schehl! pats few breefinigu gallu bij' padarrijees. Ta tad nu gan winnas wehl ir ta warreja schehlotees: „Ak mums! ak mums! Muhsu pulzinsch irr tohti isklidhis un mase palizzis.“ Un wisswairak arri ta: „Ka warresim mehs nabbadfini tahdu no wissas firds schehligu Kungu aismirft un bes ta is-tikt? Tahds wehl muhsu laikos un arri no pasfaules eefahkuma naw atrastis; tas schehligais Deews muhs ar tahdu dahrgu dahwanu apdahwinajis, bet zilweki, zilweki to taggad pat ar warru no mums atneimm, to wesdami us ne schehligu nahwi.“ — Tahs jau ar affaru pilnahm azzim redseja tahs fahpigas naglas, kas prefsch ta swehta, taifna Kunga tappe kaldinatas; un winni paschi ta Kunga mihli redseja, zil neschehligi winnu mihlais Kungs no zeetfirdigeem zilwekeem tappe pee krusia staipihis un peekaldinahis.

Ta Kunga swehtos kaulos
Un wissas dsiblinas,
Ka kaddos kohka-praulos,
Bes wissas schehlibas,
Tee naglas resnas, affas
Eedsenn ar warr' un speht! —
Ka straum' teff affins-lahsas,
Kas masga muhsu greht.
Ta pehz, ak zilweks! juhti,
No grehti darriht mahf!
Ka Jesum gauschi grubti,
Par winneem maksah nahf!
Un firds un azzis, luhstat
No gauschahm schehlabahm;
Ur affarahm pahrpulhstat,
Par Kunga mohzibahm.

Ta nu, mihli draugi, sche muhsu starpâ wehl kaddos tik ne apdohmigs un firdi apzeetinahis buhtu,

kas ne gribbetu ar sawahm affarahm ta Runga gau-
 schas mohkas apraudaht, un ne gribbetu tizzeht, ka
 tee ta Runga mihi tik gauschi un no firde dibbena to
 Rungu apraudajufchi, sawa kuhtra meefas prahta doh-
 madami, ka tas stahstis effoht no gudrineekeem isdoh-
 mahts. Ak, lai tahds ne tizzigs pafaules behrns eet
 un jauta to feerwinu, kas sawa laulata drauga lihkam
 pakkat eet us kapfehuf, few lihdsahs redsedama fihkus
 un masus raudajofchus behrnius, kas sawa dsihwo-
 fchanas laika tahdu mantu wairns ne atraddihs, kaut
 gan gauschas affaras raudadama mekletu. Jauta to,
 pafaules behrns, un to hpi gudris no tahs leezibas, ko
 ta tew ar affarahm un ne ar isgudroteem wahrdeem
 leezina; un tad tu redsefi, ka gruht' tas irr, no saweem
 mihleem us wiffu muhschu atschirtees. Tad nahz
 atkal atpakkat un fahz tizzeht tai fwehtai Deewa wahr-
 du mahzibai, ko tee fwehti preezas-mahzitaji usrakstiju-
 fchi un ko tee paschi un dauds zitti ar sawahm affinim
 apleezinajufchi. Un scho paschu arri wehl taggad daschi
 tizzigi un Deewa-bihjigi zilweki ar wahrdeem, raksteem
 un arri ar affarahm apleezina, un isteiz par tihru
 pateefibu, kas no muhsu Runga Jesus gruhtham
 mohkam un fahpehm fwehtos rakstos usrakstihst.

Ta pehz lai tas no pafaules preekeem un kahru-
 meem apmahnihts pafaules behrns ne eedrohshinajahs
 wis tohs ar affarahm un affinim apleezinatus un pateefi-
 gus Deewa wahrduhs tik neganti, grehzigi un aklam
 faimoht, ka tee effoht tikfai isgudroti wahrdi. Ak wai
 tam, kas ta dohma, darra un runna; tas irr stary
 tam leelakeem pafaules grehzineekeem flaitams un
 pats wifbleelakais fauzams, kas pelna to leelaku un
 gruhthaku laizigu un muhschigu fohdibu. Ak teem, teem
 buhs ja-kleeds ar wainannahm no sawa fohda widdus,
 ta, ka tas nahwes-kalna kahpdams Rungs un Pestitaj
 Kristus to fluddina, ka tee tad eefahfchoht fazzihst
 us teem kalneem: krihtet pahr mums! un us teem

maseem kalneem: apflahjeet muhs! Ak ta pehz, kas
 sawas meefas gribb isglahbt no ta laiziga un ne panef-
 fama fohda un sawas dwehfeles no tahm muhschigi
 muhscham ne beidsamahm elles-ugguns leesmahm, tas
 lai tschakli un bes kaweschanahs schinni fwehta scheh-
 lasibas laika dsennahs to darriht, ko tee fwehti Deewa
 wahrdi mahza. Ja kas praffa: ko tee mahza? Tad at-
 bildam: tee muhs mahza un flubbina no grehkeem at-
 greeftees un tohs lihds schim padarritus grehkus ar
 gauschahm schehloschanahs affarahm apraudaht, un
 no ta Runga muhsu scheliga Deewa firde dibbenigi un
 pee kahjahm kridameem luhgtees schehlastibu un grehku-
 peedohschanu. Jo Deewa fwehti wahrdi rahda, ka
 schis gawena laiks effoht tas wiffu isdewigakais laiks
 to darriht, — jebfchu gan ikktra laika un deena to tik
 pat warram, kad tik ween to pateefigi un no firde dar-
 ram. Ak wai tam, kas ta pat wiffas zittas, ka arri
 schahs deenas, ko Deews no schehlastibas ween dohd
 pawadda bes atgreefchanahs no grehkeem! Ak, ka
 tam klahfees tanni Deewa wahrds fluddinata un
 schigli nahfdama leela pastara deena, kas taf sawa laika
 atnahs un kurrâ tad tiks ik katram makfahts pehz to,
 ko tas meefa buhdams pelnijis, labbu woi kaunu.

Ta pehz, draugi, lai mehds darra pehz ta fwehta
 Deewa wahrda padohma; jo lai tas muhsu debbes-
 Zehws gan irr baggats no schehlastibas, tad tomehr
 lai tas grehz'neeks ne peewillahs, dohmadams, ka bes
 atgreefchanahs un atflahschanahs no grehkeem warroht
 no Deewa peedohschanu dabbuht. Kas to dohd! Jo
 Deews tas Rungs irr to grehku-peedohschanu ween
 fohlijis teem atgreefgeem, nabbageem, behdigeem greh-
 zineekeem, kas sawu grehku deht behdajahs un raud. —
 Ta pehz jau arri praweets Esaijas flubbina tohs Juh-
 du kaudis us atgreefchanohs, ta fazzidams: „Lai tas
 besdewigais pamett sawu zettu, un tas kauna-darritajs
 sawas dohmas, un atgreefchahs pee ta Runga, tad

tas pahr winnu apschelosees." (Ef. 55, 7.) Un atkal pascha Deewa balfs zaur Esaiju runna ta: „es dsihwoju augstiba un fwehta weeta, un pee ta, kam fagraustis un pasemnohts gars irr, ka es dsihwu darru to garru to pasemmotu, un dsihwu padarru to firdi to fagraustu." (Ef. 57, 15.) Un ak, kas schè ihfumà warr wiffu to isteift, zif dauds weetas fwehts rakstos mums teel mahzihš, ka bes atgreeschanahš, noscheloschanahš un atstahschanahš no grehkeem peedohschanu ne dabbu. Zo nu gan sinnam, ta sinnašana gan mums irr, bet — ak Deewam schehl! — ta darrifchana truhšt! Ak par to, par to mehš effam lohti noschelojani laudis, par to, par to effam tee leelaki grehzi-neeki pasaulē, kas sinna un ne darra to, kas bes kaweschanaahš darrams. Un ar to arri krahjam sawahm dwehselem grubtu sohdu. Zo „tas kalps, kas fawa Kunga prahtu irr sinnažis, un ne fataifijees, neds darrijis pehz winna prah-ta, tas taps kults ar dauds fitteeneem." (Ruhf. 12, 47.)

Ta pehz nu tas scheligais Kungs schinnis pehde-jōš laifōš irr lizzis weenai balfei atskanneht no muhsu widdus, kas raudadama wiffā galwā fauz: Ak wai mums! tas laifs jau irr tuhwu klaht, kad mums buhs ja-fahk fleegt un fazzihš us teem kalneem: krihteet pahr mums! un us teem maseem kalneem: apklahjeet muhs! Un kad arri mehš tā waimannafim un brehšfim, tad tomehr ne weens kalns muhs ne isglahšs, neds apklahš, ja pee laika ne buhšim apdohmajufchi, kas pee muhsu laiziga un muhschiga meera waijadsigs. Ak, kaut ta ne taifna, ne gaufiga un besdeewiga grehtu pasaulē ar saweem launeem, ne ganteem un zeetfirdigeem behrneem schodeen no ta Kunga Jesus fwehteem wahrdeem, kas ar draudeschanu winnu aufis atskann, istruhktohs un atgreesstohs no ta launa zetta, kas tohs tuwu pee-weddis pee tahš ne paneffamas sohdivas durwim. Par

masu brihdi winni sawus sohtus spers eefsch ta sohda-namina!

Ak ne apdohmiga pasaulē, kas tu tik tihfchi steid-sees us sawu nelaimi un sohdu, atgrees jel wehl sawu waigu atpakkat un passattees ar sawahm azzim us schelastibas laifu, kas tew ais mugguras paleef. Woi tad juhsu azzis, ak pasaulē behrni! irr tik tumšas palikufchas, ka juhs ne mas ne faredsect to zettu, kas juhs aisdwedd us nelaimi; jo Deewa gaisina taggad wehl gaischi atspihd wissapfahrt un wiffās mallās, jumš rahdidama to zettu us laimi, — un juhs tihscham steidsatees us nelaimi un sohdu! Ak wai, wai jumš! juhs paschi aisdarrat sawas azzis, ka juhs to fwehtu Deewa wahrdu gaischumu ne warrat eeraud-siht! Un tā — Deewam schehl! — juhs paschi ween pee sawas nelaines wainigi buhsect.

Ak, ja kam irr drufzin sapraschana, tas lai steid-sahš no ta sohda-namina durwim atpakkat greeftees, fur tas jau, kà aklis, peegahjis klaht. Schi, schi wehl irr ta schelastibas deena un stunda, kurrā ta schelastibas balfs wehl tohp dsirdeta, kas fauz: „atgreesetees, tad jumš taps peedohš!" Bet, ak ne sinn, woi schi balfs rihtā wairš juhsu aufis atskannehs! Kas sinn, woi tad jau ne ruhš ta breefiniga behdu-sinna: „eita nohst no mannim, juhs nolahdeti, muhschigā ugguni, kas irr fataifihš tam wellam un winna engeleem." (Matt. 25, 41.)

Ak Jesu! Jesu! Kungs un Deewe,
Kas nahwes-kalnā usrahpees
Mums, mums par pestifchamu,
Ak schelho jel muhs nabbagus!
Ne sohdt muhs gaušchi wainigus,
Pehz muhsu pelnifchamu.

Ne leez mums dsirdeht pastarōš,
Tohs bahrgus wahrduš, ar to tohs
Neklausigus nofohdi.

Bet mums tur tawâ walstibâ,
 Pee wisseem fwehteem gaischumâ,
 Zo muhsch'gu weetu dohdi. Amen.

Pateefibas leezineekš
 Marias schkhistifchanas deenâ.

„Upschehlojees pahr mannim, ak Deewš! pehz tawas schehlastibas, isdelde mannas pahrkahpschanas pehz tawas leelas firds-schehlastibas. Masga manni labbi no mannas noseedsibas, un schkhisti manni no manneem grehkeem. Zo es atsihstu mannu pahrkahpschanu un manni grehki irr weenumehr mannâ preekschâ. Tew weenam es esmu grehkoiš un launa preeksch tawahm azzim darrijis, ka tu eeksch taweem wahrdeem taifns, un eeksch tawas teefas schkhistis paleezi. Raugi, es esmu eeksch noseedsibas dsemdinahts, un manna mahte irr eeksch grehkeem manni eenehmuse. Raugi, tew patihk ta firds-pateefiba, tu darri man sinnamu to apflehytu gudribu. Schkhisti manni no grehkeem ar ih-sapu ka es schkhistis tohpu, masga manni, ka es baltaks tohpu ne kâ sneegš.“ (Dahw. ds. 51, 3—9.)

Tâ firšnigi tas kehainsch Dahwidš Deewu luhds atsihdams un noschehlodams fawas pahrkahpschanas. Un tâ nu mehs arri effam ar winna wahrdeem to Kungu muhsu Deewu firšnigi luhgufchi, kad sewi usskattam un atsihstiam fawas pahrkahpschanas, un redsam, žif ne schkhisti wehl effam ar grehku fahrneem apraipiti un fagahniti zaur sawu grehzigu dšhwoschanu. Pateefi, mehs wehl effam ar grehku darbeem, wahrdeem un padohineem fawas no Jesuš dahrgi atpessitas dwehfeles apraipijufchi! — Kad nu mums schodeen atkal ta schkhistifchanas deena atnahkuse, kurrâ Maria schkhistia ta Kunga preekschâ atnahkuse, winnam atnef-

dama pateefchanas uppurus, tad lai semmê krihtam un to schehligu debbes-Zehwu peeluhdsam, ka winsch muhsu firdis schkhistitu ar sawu Garu no wiffas fagahnifchanas un grehkeem.

Muhsu Zehws debbesis 2c.

Muhsu schihs deenas fwehts ewangeliums atrohdaš usrakstihš ta preezas = mahzitaja Lu h k a s a fwehts stahstos ohtrâ nobalkâ, un tur no 22tru lihbs 32tru perschu muhsu wallobâ tâ stann:

Kad Marias schkhistifchanas deenas nahze pehz Mohsus bauflibas, tad tee winnu (Jesu) nesse eeksch Jerusalemes, ka tee to ta Kunga preekschâ stahditu kâ bauflibâ stahw rakstihš: wiffa pirdsintiba no wihra fahrtas, taps nofaukta tam Kungam fwehta; ka tee arri to uppuri dohtu, kâ Kunga bauflibâ irr fazzihš: weenu pahri ubelu-balloschu, jeb diwi jaunus balloschus. Un redsi, weens zilweks bija Jerusalemê, wahrda Sihmeans; schis zilweks bija taifns un deewabihjigs, gaididams us Israëla eepreezinashanu, un tas Swehtais Gars bija eeksch winna. Tam pascham no ta Swehta Garra bija fluddinahš, ka tas to nahwi ne redsetu, eekam tas to Swaiditu ta Kunga buhtu redsejis. Tas pats nahze Deewa nammâ, no Swehta Garra skubbinahš, un kad tee wezakee to behrnu Jesu eenesse, ka tee ar to darritu pehz tahš bauflibas eeradduma; tad winsch to us sawahm rohkahm nehmis, Deewu teize un fazzija: „Kungs, lai nu taws kalps meerâ aiseet, kâ tu effi fazzijis; jo mannas azzis tawu pestifchanu redsejuschas, ko tu preeksch wisseem laudim effi fataisjis: weenu gaismu, tohs paganus apgaismoht, un taweem Israëla laudim par slawu.

* * *
 Redset schè, mihti draugi, ar kahdu saldu un fweh-

tu preeku Maria atnefs to swehtu behrnu Jesu Deewaminnâ. Tur klagt winna arri atnefs tam Kungam sawam Deewam karsius pateizibas uppurus un to sawâ firdi flawe par to leelu schehlastibu, ko winsch tai darrijs. Ur tahdeem pateifschanas un swehtas flaweschanas uppureem arri mums wajjadsetu to Kungu muhsu Deewu un schehligu debbes-Zehwu preezigi noslaweht schinni swehtâ preeka-deenâ, kurrâ tas tizigais Sihmeans to swehtu behrnu Jesu us sawahm rohlahm nemm, to behrnu, kas bija un irr muhsu pasudduschu dwehsetu schehligais Pestitajs un spehzigis uswarretajs ta nifna eenaidneeka, kas prett mums karroja. Bet schi swehta garrigu preeku deena mums irr ja-pawadda ar garrigu noskumschamu. No ka tas nahk? Tas nahk no ta, ka mehs wehl effam sewi ar grehkeem tohti apgahnijuschi, apgrehkodamees prett to swehtu un taisnu Deewu, kas muhs jau dschwibas eefahkumâ kristibâ par sawas schehlastibas mantineekeem usnehme un zaur sawu mihlu Dehlu Jesu Kristu no wisseem grehkeem atpestija. Un mehs, tomehr, ak Deewam schehl! wairak mihlojuschi netaisnibu, ne kâ taisnibu un wairak klaukijuschi sawai kahrai meesai, kas muhs skubbina us grehkeem, zaur ko pasaudam sawas dwehfeles meeru, ne kâ Deewam un winna swehtam wahrdam, ko Jesus muhsu dahrgais Pestitajs mums mahzija, gribbedams muhsu dwehfeles west pee muhschiga debbes-meera. Par to, ak par to irr mums schodeen garrigi ja-noskumst un tas Kungs muhsu Deews firsnigi ja-peeluhds, lai winsch zaur sawu leelu un ne ismebrojamu Zehwa schehlastibu pahr mums saweem ne zeenigeem behrneem apschehlojahs un muhsu grehku peedohd zaur Jesu Kristu sawu mihlu Dehlu, kad mehs tohs taggad isfuhdsam un firsnigi sohlam us preekschu, zif spehdami, no teem fargatees. Lai tad nu no schi ewangeliuma mahzamees
sawu grehzigu nezeenibu atsiht.

Zet tu, ak swehtajs Deews! swehti muhs eeksch rawas pateefibas, jo raws wahrds irr ta pateefibas. Amen.

Pateefi, pateefi, mihli draugi, mehs wiffi wehl efsam neschkibstli un ar grehkeem apraipiti unta pehz mums wisseem truhsti ta teifschana preeksch Deewa, kâ apustuls Pahwils fakka. Ta pehz lai sawas azzis schoodeen us few pascheem mettam un apraugam, kahdi neschkibstli mehs isfattamees; jo wiffa muhsu meefa zaur zaurim irr ar grehkeem apgahnita, tâ, ka tai dahrgai dwehfelei irr ikdeenas ar bailehm un drebbeschamu eeksch tahs ja-dsihwo; jo ta bihsiahs no tahs bahrgas Deewa sohdbibas, ar ko tahs kahras meefas sawu grehku deht scheit laizigi teef gruhti sohdbitas; bet ta leelaka isbaile schihm dahrgahm dwehfelehm irr ta, ka winnas tohp pasuddinatas us muhschigu pasufschanu. Ak gruhtas, gruhtas irr tahs laizigas sohdbibas, ar ko Deews tohs tihschus grehzineekus sohda, bet ak, zif ne isfakkami gruhta ta muhschiga sohdbiba! Tai laizigai sohdbiaween reis buhs gals, bet ta muhschiga ne kad ne beigfees. Ak ta pehz, lai ik weens atstahjahs no grehkeem un tohs noschehlo ar wiffu sawu firdi, schoodeen garrigi noskumdams, jo kas kawetees to darriht, tas krahfees sewim laizigu un muhschigu sohdbibu. Tas Kungs muhsu Deews irr taisns un swehts waldineeks, kas pahr mums wisseem walda ar brihnischkigu taisnibu; ta pehz winsch ne weenu tihschu grehku, ko mehs darram, jau scheit laizigi bes sohdbibas ne atstahs; kaut gan winsch mums tuhlin, tâ fakkoht, akmini peere ne mett, tad tomehr lai tas grehzineeks ne eedrohschinajahs wairak grehkoht, kad tas daschu grehku irr darrijs un bes sohdbibas palizzis. Deews sawâ laikâ to tik gruhti peemeklehs, ka tas wairs ne kur glahbschamu ne atraddihs. — Sauls tas pirmais Israelta kehnihsch daschadi apgrehkojahs prett Deewu un wajjaja to beswainigu Dahwidu, to gribbedams nokaut un tomehr

Deews to tuhlin nefohdija; bet woi tad tas bes fohdibas palikke? Kas to dohd! Winnam pehz usbruckte tahda fohdiba, ka winnam pascham us sawa fohbena bija ja-nodurrahš. Tà pat arri ta besdeewiga kehni-neene Jhabele, kas tohs praweefchus likke nokaut, ne palikke bes fohdibas. Kaut gan ta pee ikkattrah grehka ne tikke strahpeta, tad tomehr winnai ta breefniga fohdiba usbruckte, ka winna tappe no wiffaugstakeem behnineem us akminainu eelu semmè nomesta, kur tad winnas meefas funni apehde. Erods arri ne tikke tuhlin fohdihts, kad winsch leelu un gruhthu grehku padarrija un nokahwe to fwehtu Jahni, tad tomehr pehz winsch no Deewa tà tikke fohdihts, ka tahrpi winnu apehde dšihwu. Tà arri tee zeetfirdigi Juhdu laudis ne tappe tuhlin fohditi, kad winni to fwehtu, taisnu un beswainigu Rungu Jesu Kristu par ne pateefi apfuhd-seja un paganu rohkàs nodewe; tas schehligais Deews tšchetrdesmits gaddus tohs wehl pazeete un tad pehz tà fohdija, ka mums wisseem pahr to meefa notrihz, kad tohs stahsius pahr scho nelaimi lassam. Kur nu kri-sihts zilweks pee tahdeem stahsteem sawu firdi faturrehš, kad paschu to zeetfirdigu karra-wihru firdis tappe lohzi-tas, kad tee redseja isfalkufschu mahiti sawu behrnu nokaujiam un apehdam!

Tà, mihti draugi, irr wezzds laikos notizzis ar teem tihfcheem grehzineekeem, tà tas wehl taggad noteek un tà pat arri notiks, kamehr deenas wirs semmes buhs; jo ne muhscham tee grehzineeki ne paleek bes laizigas fohdibas; un jebfchu schi daschu reis' gan ilgi kawejahš, tad tomehr ta pehz ne wilttoht usbruchk kà kahds stasda walgs un ne schehligi mohzi. Ta pehz tu sagli un wiltneeks, ne grehko wairak us preekschu tik drohfschi, jo ta no tawa tuwaka sagta un atwilta manta tew buhs par stasda walgu. Un kad arri zilweki sawu sahdsibu un wiltibu ne peenahktu, tad tomehr tawa pascha sinnama firds tew darrihs leelas mohkas, tew pahrmettihš tarus

grehkus. Un Deewa bahrga fohdiba tewi par taweem grehkeem mohzihs. Ak tad, tad ta ne taisna manta tew ne ko wairs ne palihdsehs, kaut tu to arri ne warretu isskaiht ar simteem un tuhstoscheem. Jo wairak tu tahs ar wiltibu un sahdsibu buhsi samantojis, jo wairak arri tahs sawu firdi graufihš. Deewa wahrdi fakka: „Wai tam, kas sawu padohmu ar fwefchu mantu wairo! zik ilgi tas buhs? Un krauj beesus dubtus us sewi.“ (Alak. 3, 6.) Atkal: „Kas sawu nammu ar fwefchu naudu ustaisa, darra tà pat, kà wens, kas akminus salassa sew par kappu.“ (Schr. 21, 8.) Un wehl: „Neds sagli, neds negaufchi, neds dsehreji, neds lazzekli, neds laupitaji to Deewa walslibu eemantohš.“ (1. Kor. 6, 10.) Tà pat tas arri noteek ar to neschkistflu darbu darritaju: tas dsenn sawu meefas = kahribu papilnam un tomehr tam ne kas ne kaisch, bet par masu laiku un pamasitehm Deewa fohdiba tam pee-eet, tà, ka tam winna meefa tohp ar to breefnigu spittalibas wahsibu wahrdsinata. Stahw rakstihš arri Deewa wahrda: „Un to juhs sinnat, ka neds mauzineeks, neds neschkisths ne dabbbu to eemantoschanu tanni Kristus un Deewa walsliba.“ (Ewes. 5, 5.) Tà pat arri noteek ar tonegaufi, kas us leeku dserschanu palaischahš: no pirma galla winnam tas stiprs dsehreens irr lohiti gahrds un salds un tad winsch tamehr ar to pildahš, kamehr sawu firdi warren lohiti apgruhitina un sawai meesai leelu nelaimi padarra. Ak, tahds zilweks gan lohiti gruhiti apgrehkojahš prett Deewu un prett sawu Pesitaju Jesu Kristu, kas sawa fwehtà wahrda mums wisseem zeefchi peekohdina, no tahdas ne gaddigas buhschanas fargatees. Winsch fakka: „Sargajtees, ka kahdu brihdi juhfu firdis ne kluhst apgruhitinas ar leeku ehfchanu un peedferschanu!“ (Luhk. 21, 34.) Bet tee dsehreji un plihntneekine klausa tai Jesus fwehtai un dahrgai mahzibai. Kaut nu gan tee tam mihtam Pesitajam tà pretti turrahš, tad

tomehr Deew's tohs tuhlin ne sohda. Bet kad nu tas Rungs reds, ka tas zilweks ne mas no ta grehta ne at-greeschahs, tad winsch tam peesuhtha gruhtu sohdbibu, ta, ka tas ahtru un breefmigu gallu nemm, tauna nahwe mirdams. Ak zilweks, zilweks, fur nu paleef taws laulahs draugs, fur tawi sibki masi behrnini? Kas winneem noslauzih's tahs gauschas behdu-afaras no waigeem? Un pahr wissahm leetahm, fur paleef tawa dwehsele? Ak, tu to effi saudejis us muhschigu pasufchanu!!

Za pehz, ak mihli kristiti draugi, kas juhs to siip-ru dsehreenueemihlejuschi, atstahjetees no ta pawissam! Zo kaut gan tas juns israhdahs tohti labs, tad tomehr pehzlaika tas juhs dedsinahs ar to ne isdsehshamu elles-ugguni. — Un ta pat arri tee nepateefas leezibas de-weji, tee lischki, melkuli, arri tee tuhlin ne teef soh-diti, kad to grehtu padarra, bet tomehr pehzak Deew's tohs ar gruhtu sohdu peemelle; jo tas Rungs irr taisns un swehts, ta pehz winsch iklatram malkahs ta, ka tas buhs pelnijis. Deewa wahrds arri fakka: „Wai teem, kas to taunu fakka labbu effam un to labbu taunu! Kas to tumfibu par gaisnu darra un to gaisnu par tumfibu! Kas to ruhktu par saldumu darra, un to saldu par ruhktumu.“ (Esaij. 5, 20.) — Un ta pat irr ar to dusmigu un ne saderrigu, kas ne mihligi ar fa-weem tuwakeem dsihwo un ne kad ne gribb ar teem saderricht; un fewischki ar laulateem draugeem, kas eenaidä un nesaderriba dsihwo. Wehs redsam, ka arri tohs Deew's ne sohda tanni azzu-mirkli, kad tee to grehtu darra; bet tomehr tahdi ne saderrigi lai ne dohma, ka winni bes Deewa sohdbibas palitschoht. Kaut gan ta dasehu reis' ilgi kawejahs un tee sohdbibas pelnitaji jau dohma, ka ne kas ne buhschoht, luhl', tad pascha tanni azzu-mirkli sah' ta sohdbiba pee winnu meefas un firds durwin klaudsinah't, ar to bailigu balffaufdama: „es esnu klast, fo tu ne gaidiji.“ Un nu

woi gribb, woi ne gribb, fama pelnita alga ja-fanemm-lai gan ta buhtu tik affa, ka ehrtshki, tik smagga, ka akmins, un ruhkta, ka schults. Zau tas teem ne saderrigeem laulateem draugeem irr par sohdbibas eefah-kumu, ka teem preefsch wisseem gohdigeem zilwekeem ja-faunahs; jo winnu sunnama firds teem to usrahda, ka tee ne dsihwo ta, ka kristiteem laulateem draugeem peenahkhs dsihwoht. Za pehz tahds zilweks ne drihst azzis mest us zitteem gohdigeem laulateem draugeem, kas ar ne dsehshamu mihlesibu weens pee ohtra klast turrahs. Zo ne krusts, nei behdas, neds arri wissleelaka nelaimenewarr tohs weenu no ohtra atschert, ta pehz, ka tee arween' prah'ta turr' to swehtu sohlichanu, fo tee sweh-redami Deewa preefscha pee swehta altara weens ohtram sohlijuschi. Zo sohlichanu tee pateefi kristiti laulati draugi ne peemirst, bet firdi un prah'ta arween' paturr' un pehz ta darra. Bet, ak Deewam schehl! ar ne saderrigeem laulateem draugeem tas dauds zittadi cet: winneem wehl irr pee rohkas saws maifes kummosinsch un sahs grandinsch, ar fo tee warr pa-ehstees un arri saws apgehrbs, un tomehr tee naw ar meeru, bet weens ohtram ne ganti pahrmettahs, ka tee ne esfoht til baggati, ka dohmajuschi. Un tad zaur tahdahm grehzigahm pahrmeschanahm winnu starpa leels ne-meers un rahshchanahs zeltahs. Ak, kaut tahdi leekas mantas kahrigi laulati draugi buhtu mas sawa prah'ta paturrejuschi to sawa Pestitaja dahrgu mahzibu, kas fakka: „Dsenneetees papreefschu pehz Deewa walstibas, un pehz winna taisnibas; tad juns wissas schahs (waijadsigas) leetas taps peemestas.“ (Matt. 6, 33.)

Ak ta pehz, mihli kristiti laulati draugi, apfohpeet papreefsch' to mihlesibu sawa starpa; jo ta mihlestiba irr ta wissu-dahrgaka leeta; ne sudrabs, nei selts naw ta zeenijami, ka ta mihlestiba. Zo pee kurra ta deewischkiga mihlestiba naw, tas wehl ne irr ihstems deb-bes-Tehta behrns un tas arri ne warr zerrecht scheit

laizigi ne kahdu fwehtibu pee sawahm meefahm. Un ja tahdi no scha grehka ne atgreesifees, tad tee arri pafauhehs sawu muhschigu dwehfeles-meeru; jo muhsu Rungs Jesus pats fakka, ka tee dusmigi un naidigi ne buhs eemantohi to Deewa walslibu. Za pehz, draugi, ne laujat sawam kaunam meefas prahtam waltas, kad tas juhs us grehkeem un grehku kahribahm witt; jo tam klausidami juhs saudefeet sawu laizigu firds- un muhschigu dwehfeles-meeru. — Bet kad juhs no wiffas firds teem grehkeem un meefas-kahribahm pretti turrefitees un tahs lihfs gallam uswarrefeet, paklausidami Deewa un Jesus fwehteem wahrdeem, kas juhs weenu-mehr tif mihligi aizina pee Deewa walslibas, ak tad juns ne truhfs eepreezinafchana schè schinni wahrgusemmè wiff-leelakàs behdàs un gruhtribàs; un paschà nahwes-stundà juhs warrefeet buht meerigi un ar Sihmeanu fazziht, „Rungs, lai nu taws kalps meerà aiseet, kà tu effi fazzihs; jo mannas azzis tawu pestifchannu redsejufchas.“ (Luhf. 2, 29. 30.) Gan ik weens no mums gribbetu sawà nahwes-walkarà ar tahdu preezigu un meerigu firdi us to Rungu nosauktees, kà Sihmeans, bet tomehr ne warr. Ra pehz nè? Za pehz, ka ne effam bijufchi paklaufigi Deewa fwehteem wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm.

Ik, pateefi, pateefi, draugi mihti, kad mehs buhtu ne peedaufigi pa to zektu staigajufchi, pa kurre muhsu Pestitaja dahrgas mahzibas muhs wedd, tad mehs, teefcham! daschaitkrusta-nelaimèi un behdahm isbehgtu, kas muhs schinnitwahrgu semmè dauds kahrt apbehdina un mohzi muhsugrehku deht. Woi tam pawalstneekam gan buhtu tahs behdas ja-zeesch, kad tas buhtu bijis paklaufigs saweem preekschneekteem, un darrijs, kas pawehlehts un kas peenahkabs? Ik nè! Zaur sawu neklausifchannu un pahrgalwibu tam taggad ja-dsird kauni wahrdi; un kad zaur wahrdeem wehl no sawas pahrgalwibas ne atstahjabs, tad tam ja-zeesch dascha affa

kauna-strahpe, kas winnam to firdi lohti gruhiti apbehdina. — Za pat nu arri tam neschkifstiu darbu darritajam tahs gruhitas behdas un leels kauns ne mas ne buhtu ja-nefs, kad tas buhtu schkifstii un kaunigi dsihwojis; bet zaur sawu neschkifstibuwinsch few padarra leelas behdas un kaunu, kas tam pa wiffu sawu muhschu ja-nefs. Za pat tas ar to sagli noteek; jo winsch pats zaur sawu sagfchannu padarra few tif leelu kaunu un gruhitas behdas, ka tas pehz gan drihs wairs ne warr panest. Kahds laizigs kauns tad irr leelaks, ne kà schis, kad tas saglis tohp wests ar faseetahm rohkahm muishu no muishas un tà probjam, kamehr arri teek tumshà zeetumà eemests? Za pat arri tas plihneeks pats few behdas un sahpes padarra. Behdas tam irr, kad tas reds, ka pats wiffu sawu padohmu ar plihfeschanu aprihs, un nu naw ar ko fewi un sawus behrnus usturreht; to baddà nihkdamu behrnu affaras kà pehrkons winna firdi grausch. Tad arri tahs negausibas sahpes sah winna meefas gauishi un breefmiigi mohziht; un tà dascham eefsch schahm pascha padarritahm sahpehm ja-mirst ahtrà un kaunà nahwè. Za tas, Deewam schehl! paleek pats few par flepkawu! Un tà pat arri tee lischki, tee melkuli, tee naidigi un ne saberrigi padarra few behdas, kad winnu ne pateefa leeziba un aprunnafchana teek sinnama. Ik, kahdà kaunà un behdàs tad tee eekriht! Un kaut arri winnu grehtu darbi no zilwekeem ne tiktu panahkti un bes sohdbas paliktu, tad tomehr Deews to sinn un teefahs ar taifnu teefu jau scheit laizigi. Saulu ta pasauke ne sohdbija sawu grehku deht, bet Deews to bes sohdbibas ne atstahje, un to nodewe eenaidneeku rohka. Jhsabeli arri ne weens zilweks ne drihsteja sohdbiht, kad ta tif gruhiti prett Deewu apgrehkojabs, bet Deews pats tai bahrgu sohdbibu usfuhitja. — Za pat Erodu, tohs zeefirdigus Juhdu kaundis un daschus zittus tishchus grehzineeks, ko pasauke ne strahpeja, pats taifnais un

fwehtais Deews jau schein' laizigi bes fawas bahrgas fohdibas ne 'atstahje. Un ta pat Deews darra wehl taggad un darrihs jo prohjam.

Alk, ta pehz, draugi, lai mehs schinni schkhsifichanas-deena sewis no grehku neschkhsstumeem tihram, atfihdami, ka Deews ne kahdu grehku, lai tas arri zil mass buhtu, bes fohdibas ne atstahs. Za deht buhs mums schodeen fawus grehkus noscheloht, no teem atstahtees un tam Kungam sawam Deewam fwehti fohliht, ka wairs tihfchi ne grehkosim. Tur klahl lai arri no firde dibbena to wissu-scheligu luhdsam un no-fauzamees: „Deews! effi man grehzineekam scheligis!“ — Za mums tahds labs un no wissas firde pasemmigs prahts buhs un paliks, tad teescham tas scheligais debbesu-Tehws mums muhsu grehkus peedohs zur muhsu Kungu Jesu Kristu, sawu mihlu Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks

Marias pasluddinafchanas = jeb Kristus eedsimschanas = Deena.

Deews Kungs, tu effi teizams, flawejams un peelluhdsams muhschigi muhscham no wisseem fwehteem un isredseteem, katra laikâ, un fewischki schodeen, kad peeminnam tawa leela schehlasibas darba eefahumu, kurru tu sawam fwehtam engelam lizzis mums pasluddinaht, — ka tu sawu mihlu Dehlu pasaulê atsubtischohht. Alk ta pehz lai atflann teifschana no muhsu dwehselehm tew fwehtais Deews un Tehws muhschigi. Alk Kungs, mehs luhdsamees: lai tew patihl schis muhsu wahjais gohds, fo mehs tawi ne zeenigi behrni tew pee kahjam

noleekam. Alk, effi scheligis un usluhko arri, wissu-scheligais Kungs un Deews! scho muhsu luhgschanu, fo schodeen tawa preefschâ atnessam: dohd mums tawu zeenigu fwehtu Garra! Atsubhti, ak atsubhti to no augstahm debbesim pee mums wahjeem un ne spehzi-geem zilwekeem, kas mums palihds tewi, ak Kungs muhsu Deews! pagohdinaht un peeluhgt; jo bes tawa Garra palihga mehs no few pascheem ne fo labbu ne warram padarriht. — Za deht, ak mihlais Kungs un Deews! ar tawa Garra paligu taggad tawa preefschâ semmojamees un firsnigi tewi peeluhdsam tanni fwehtâ luhgschanâ, fo taws mihlais Dehls mums mahzjis, un fohlijis, ka tu scheligis to paklausichohht:

Muhsu Tehws debbesis re. 17 un 18
Muhsu schis deenas fwehts ewangeliums atrohahs usraf-sihts ta preezas = mahzitaja Luhkasa fwehts schstâds, pirmâ nodalkâ un tur no 26tas lihds 38tu perschu muhsu wallodâ ta flann:

„Gesta mrehnesi tas Engelis Gabriels no Deewa tappe subhts us weenu pilsfatu eefsch Galilejas, wahrda Nazarete, pee weenas jumprawas, kas weenam wihram bija faderreta, wahrda Zabses, no Dahwida zilts, un tahs jumprawas wahrds bija Maria. Un tas engelis nahze pee tahs eefschâ un fazzija: „effi sweizinata tu no Deewa apschelota, tas Kungs irr ar tewim, tu augsti-teizama stary feewahm.“ Bet wiinna to redsedama istrubzinajahs pahre wiinna wallodu, un dohmaja pee sewis, kahda fehi sweizinaschana effohht? Un tas engelis us to fazzija: „ne bihstees, Maria, jo tu schehlasibu pee Deewa effi atradduse. Un redsi, tu tawas meefas tappi gruhtha, un dehlu dsendesi, un wiinna wahrdu faulfi: Jesus. Tas buhs leels, un taps nosaukts ta wissu = augstaka dehls, un Deews tas Kungs tam to krehfli sawa tehwa Dahwida dohs. Un

winsch waldihß par Jehkaba nammu muhschigi, un winna walstiba ne mittefees." Tad Maria us to engeli fazzija: „kà tam buhs notift? Jo es no wihra ne sinnohs." Un tas engelis atbildeja un us to fazzija: „tas fwehtais Gars pahr tewim nahks, un tas spehks ta Wiffu-augstaka tewi apehnohs, ta pehz arri tas Swehtais, kas no tewim dsims, taps nosaukts Deewa Dehls. Un raugi, Elihsabet, tawa raddineeze, sawa wezzumà arridsan irr gruhta ar dehlu, un eet taggad festà mehneß, kurrar tahda flawa, ka ta ne-augliga effoti. Jo Deewam ne kahda leeta ne irr ne-eespehjama." Un Maria fazzija: „redsi, es esmu ta Kunga kalpone, lai man noteek pehz tawa wahrda." Un tas engelis atstahje no tahs.

La Kunga engelis fweizina to Jumprawu Mariu tà fazzidams: „Eßi fweizinata tu no Deewa apschelota, tas Kungs irr ar tewim, tu augli-teizama stary feewahm," tà lassam schihs deenas fwehtà ewangeliuma. Un tur wehl stahw: „Bet winna to redsedama istrubzinajahs pahr winna wallodu, un dohmaja pee fewis, kahda schi fweizinaschana effoht?" Ko tad nu mehß, draugi, pahr to buhsim spreesi un dohmaht, ka pehz Maria tà istrubzinajahs? Winna ta pehz istrubzinajahs, ka winna arri bija tahds patß zilweks, kà zitti wiffi un wehl tur klahi pafemmiga jumprawa, ar schlihsu dwehßeli. Schi nu reds ta Kunga fwehtu engeli pee fewis stahwam un ar winnas runnagam. Ak, kà tad nu ne buhs winnai ar fwehtahm dohmahm istrubktees preeksch tahda no Deewa suhtita fwehta wehßneeka, kurrar Deewß leek tahdu leelu preeku pasluddinaht? — Tad nu lai no schihs deenas fwehta ewangeliuma mahzamees atsiht:

I. kam buhs gohdu doht? un

II. ka Deewam ne kahda leeta naw ne-eespehjama.

Jesu!

Luhstoschahrt tew' eegribbu,
Zittur ne kur peeteeku;
Luhstoschahrt es nopuhßchohs,
Jesus! Jesus! nosaujohs.
Spohßchums, kurrà engeli
Spihd, tee Kunga fullaini,
Irr, bes tewis, dwehßles preek!
Mannam prahtam itt neneek. Amen.
(Wids. ds. gr. N° 760.)

I. „Dohdeet schurp tam Kungam, juhß warreni, dohdeet schurp tam Kungam gohdu un spehku. Dohdeet schurp tam Kungam winna wahrda gohdu, peeluhdseet to Kungu fwehtà glihtumà." (Dahw. ds. 29, 1.2.) Tà sawa laikà dseedaja tas kehnißsch Dahwidß; un no ta, mihti draugi, warram redseht un saprast, kam gohds ja-dohd. Ta pehz mums ne buhs ne weenam zittam deewischku gohdu doht, ka tam Kungam muhsu Deewam; jo winnam peederr gohds, flawa un pateißchana muhschigi muhscham. Ak, kahdi apzeetinati grehku kalpi mehß tad buhtu, ja mehß ne gribbetu tam Wiffu-augstakam Kungam, sawam Deewam gohdu doht, kas tak mums tik dauds labba darrijis un kurrar labba-darrischanas irr ne isteizamas! — Jau ta irr deesgan leela un ne-isteizama schelastiba, ko Deewß weenam pascham zilwekam winna muhschà parahda; bet kad nu faleekam wiffas tahß schelastibas un lab'darrischanas kohpà, ko winsch wiffà pasaulè leek notift, tad mums ar Dahwidu irr ja-falka: „Kas warr ta Kunga warrenus darbus isteikt, un wiffu winna teizamu flawu istahstih?" (Ds. 106, 2.) Woi tad naw deesgan un tohti leels pulks to Deewa lab'darrischanu, ko mehß ar sawahm azzim redsam? Wet to ne redsamu lab'darrischanu pulks irr jo leels.

Kas tad irr tahs redsamās lab'darrifchanas? Tahs irr tahs, ko redsam pee farweem laukeem un druwahm, ko Deews ik gads kahrtā ar kupleem un baggateem augteem apfwehti, no ka muhsu meefa tohp usturreta un spehzinata. Un tahs ne redsamās lab'darrifchanas irr schahs: ka Deews muhs pafarga no nelaimehm un breesnahm. Ak, zif dauds reis buhtu ugguns muhsu mahjas aprijis, kad Deews muhs no ta ne buhtu pafargajis! un ak, zif dauds no mums jau buhtu ar uhdens wilneem apklahti; ja Deewa spehzigā apfargafchana ne glahbtu. Ak zif lohti dauds irr to isglahbfchanas lab'darrifchanu, ko mehs ne mas sunnabt ne dabbujam! Bet kad mehs scho wifzleelako lab'darrifchanu apdohmajam, ko Deews muhsu Tehws pee mums darrijis un ihpafchi ko schodeen winna fwehtis engelis mums pasluddina, tad ne sunnam kur dehtees no fwehta preeka! Tas engelis fakka us Mariu: „effi fweizinata tu no Deewa apschelota.“ Schi apschelofchanas pasluddinafchana neween Mariai, bet mums wisseem par labbu nahkufe. Tas engelis wehl us Mariu fakka tā: „ne bihstees, Maria, jo tu schehlastibu pee Deewa effi atraddufe.“ Un mehs wiffi lihds ar Mariu effam schehlastibu atraddufchi pee Deewa ta schehliga Tehwa debbesis. Maria ta pehz atradde schehlastibu, ka Deews winnas pasemmibu tik zeenigu darrija, ka ta zaur Deewa schehlastibu tappe Deewa Dehla mahte. Jo stahw rakstihis schihis deenas ewangeliumā: „Maria us to engeli fazzija: kà tam buhs notikt? Jo es no wihra ne finnohs. Un tas engelis atbildeja un us to fazzija: tas Swehtais Gars pahr tewim nahks, un tas spehks ta Wiffu-augstaka tewi apehnohs; ta pehz arri tas Swehtais, kas no tewim dsims, taps nosaukts Deewa Dehls.“

Kahda schehlastiba mums wehl warr buht leelaka, ne kà schi, kas mums zaur scho preeka-wehsti irr notikufe? Jo tas, pahr kurra eedsimschanu schis ewan-

geliums sluddina, irr muhs atpestijis no muhsu grehkeem un no tahs sohdivas, kas zaur grehkeem nahk. To winna fwehtu pestifchanas darbu mehs schinnis deenās peeminnam, fwehtidami to fwehtu gawenur laifu par gohdu farwam Deewam un par pateesu paslaufschanu winna weenigam Dehlam, bet few pascheem par ihstenu passubbinafchanu us atgreeschanohs no grehkeem. Ta pehz, draugi mihti! lai bes kawefchanahs Deewam gohdu un pateefchanu dohdam, kas ar farwu gudru padohimu mums isdohmajis tahdu leelu schehlastibu, suhtidams farwu weenigu mihtu Dehlu par Pestitaju muhsu pasluddufschahm dwehseleh, kas tahs israuj no elles dsittumeem un no muhschigas pasufchanas, jo nu ik weenam atgreesufscham un noskummufscham grehzineckam ne buhs wairs isfamiffufscham palift. Winnam tohp wehl schodeen usfaukti schee preezigi wahrdi: „tu effi schehlastibu atraddis pee Deewa.“ Un pateefi, Deewa schehlastiba un meers irr mums no scheem wahrdeem isnahkufchi, zaur to, ka mums muhsu grehki teek peedohti zaur Jesu Kristu muhsu Pestitaju, kurra fwehtu eedsimschanu engelis schodeen pasluddina. Ja ween mehs pateefigi no wisseem grehkeem atgreeschamees un tohs wairs ne darram, tad to schehlastibu pateefi dabbujam. — Un kad mehs wehl kahdu reis ne tihfchi grehks eekrihtam, tad tomehr, kad firsnigi tohs noschelojam un tizzigi no teem atgreeschamees, no Deewa ta Tehwa peedohfchanu dabbujam. Ak, ta pehz lai muhsu dwehseles schodeen pamohstahs un pazellahs us Deewa teifschanu un pagohdinafchanu; un lai muhsu firds to ne peemirst, ka mums zittam neweenam ne buhs deewifchigu gohdu doht, kà Deewam ween. Jo kas zittam tahdu gohdu dohd, kahds Deewam ja-dohd, tas prett Deewu apgrehfojahs. Jo winsch irr fazzijis: „Es esmu tas Kungs, tas irr mans wahrds, un mannu gohdu es zittam ne dohfchu, nedf mannu flawu teem

elkeem! (Ef. 42, 8.) Ta pehz lai mehs ne dohdam gohdu tam fuhititam un ne arri tam, pee ka tappe fuhititsi, bet tam fuhititam. Kas tad irr tas fuhititajs? Tas fuhititajs irr Deews, un ko winsch fuhitija, tas irr winna engelis, un pee ka tas tiffe fuhitits to preeka wehssi pasluddinaht, irr ta jumprawa Maria. Un ka tad mehs warretu Mariai to gohdu doht, itt ka winna no fewis buhtu warrejuse to darriht, likdama to pasfaules Pestitaju, kas patš Deewa Dehls bija, no sawahm meefahm peedsimt? Nè, to winna ne darrija, nedf warreja darriht, bet Deews, muhsu Deews to darrija zaur sawu wisf-spehzibu. Ràgan mehs warretu tai pasemmigai Mariai augstu Deewa gohdu doht, kas patte tam Rungam sawam Deewam firsnigi gohdu doht, fazzidams: „Wanna dwehfele teiz augsti to Rungu. Un mans gars preezajahs Deewa manna Pestitaja.“ Jo winsch sawas kalpones semmibu irr usluhkojis.“ (Luhf. 1, 46—48.)

Nu redseet, draugi, ka Maria patte apleezina, ka winna effoht ta Runga kalpone. Rà tad mehs wehl warretu tà wiltigi dohmaht, ka Maria effoht zeeniga Deewa gohdu dabuht? Nè, af teescham nè; lai gan winna bij schkistia jumprawa, zaur kurras meefahm tas augstais Deewa Dehls peedsimme, tad tomehr mums ne peenahkajs winnai deewischfigu gohdu doht. Gan teef, ka tas engelisch winnu usteize, tà fazzidams: „tas Rungs irr ar tewim, tu augsti-teizama stary feewahm.“ Un pateefi winna arr' tiffe pa-augstinata pahrwiffahm feewahm. Sinnams, tas, kas no winnas meefahm peedsimme, tas peedsimme dauds zittadi, ne ka wiffi zitti, kaut tee arr' fwehti wihi bijusch; prohti schis Swehtais, patš muhsu Pestitajs, kas no Marias peedsimme, peedsimme zaur to fwehtu Garru. Tas engelisch Mariu mihligi usrunnaja fazzidams: „Efi fweizinata tu no Deewa apschelota, tas Rungs irr ar tewim, tu augsti-teizama stary feewahm.“ Tè redseet,

ka ta ne bija peeluhgšana, nedf gohda-dohfšana, bet mihliga fweizinaschana ween. — Tad nu mehs effam affinnusch, ka Deewam ween un Jesum winna weenigam Dehlam peeder gohds un flawa un ka mums ne weenu zittu ne buhs peeluhgt, ka to trihsweenigu Deewu. Un to lai tad nu arri ne kad ne peemirstam.

II. Tad nu arri wehl mahzifimees to atsiht, ka Deewam ne kahda leeta naw ne-eespehjam, ko winsch gribb darriht. To tas engelisch schihs deenas ewangeliuma apleezina, tà fazzidams: „Deewam ne kahda leeta ne irr ne-eespehama.“ Uk, zif dauds brihnischfigus darbus un leelas leetas tas Rungs irr darrijis, ko atrohdam fwehtos rakstos usrakstitus; un mehs paschi arri effam redsejusch, zif spehzigs un warrens muhsu Deews irr. Bet, Deewam schehl! muhsu stary mas tahdi tohp atrasti, kas stiprà tizziba un preeziga zerriba ar Mariu warr fazzih: „es esnu ta Runga kalpone, lai man noteef pehz tawa wahrda.“ Redf schè, draugs, zif Maria irr ustizziga bijuse tam Deewa wahrdam, ko tas engelisch us winnas fazzija. Kaut gan schi lohti leela un brihnischfiga leeta bija, tad to mehr schi Maria ustizzahs tam Rungam sawam Deewam ar ustizzigu dwehfeli. Un zaur scho sawu ustizzibu winna palikke augsti-teizama stary feewahm. Woi tad pee mums arri irr tahda ustizziba us Deewu un us winna wahrdu, ka Mariai? Uk ne, tahda stipra ustizziba irr no mums lohti tahdu, jo mehs effam gauschi netizzigi, ne ustizzedami tam spehzigam Tehwam debestis ta pehz, ka mehs tad ween tizzam, kad tas noteef. Bet kamehr tas wehl naw notizzis, tamehr paleekam mastizzigi. Uk, kad pee mums tahda netizziba ne buhtu, tad mehs tik dauds ne laimigu zilweku muhsu stary ne redsetu, kas isfamiffusch un ne meerigi paleef, kad tee kahdas behdas zeesch; un, af Deewam schehl! zaur tahdu pahrleeku leelu isfamiffeschamu paschi fewi nonahwe. Redseet, tahda leela nelaimè eewedd mas-

tizziba. Zits paleef ismissis un pa-ihfina fawu dahrgu dshwibu ar to, kad schinnituffschâ pawaffaras laikâ tam mas pee rohkas no tahm leetahm, ar fo few un fawejus usturreht, un kad dsird fawus gammamus pulkus laidarâ blaujoht pehz barribas. Uk, kaut tas buhtu Deewam paklaufigs un ustizzigs bijis, tad winsch tahdâ breefribâ ne buhtu eekrittis. Kaut buhtu apdohmajis, ka Deews fawôs wahrdds fakka: „Es esmu tas wiffu-warrenais, siupra is Deews, — staiga preeksch manna waiga un effi taisns.“ (1Mohs. 17, 1.) Un: „Debbes un semme suddihs, bet manni wahrdi ne suddihs.“ (Matt. 24, 35.) Uk ta deht

Ne pohst' ar dohmahm, zilwezin,
 Tu gubra Deewa raddibin,
 Schis gruhdôs laikôs fewi,
 Tam Kungam tizz', Winsch ween, ne jits,
 Usturreht sinnahs tewi.
 Râ tehws pahr behrnu ruhpes turr',
 Tâ pat mums Deewinsch arr' jeb fur,
 Râ winna wahrâ dsirdi,
 Kad pagani Samifuschi,
 Dohd mums winsch drohschu firdi.

(Wids. wezz. ds. gr. № 441.)

Ta pehz, ak mihta kristita draudse, atstahjees no tahdas paganischkas subdischanahs un behdaschanahs, kas temi eewedd gruhdâ isfamiffeschana; ustizzees fawam Deewam siuprâ tizziba, jo winsch wehl naw ne weenu peemirfiss, nedf atstahjis, kas us winnu patahwees. Deews tas debbes = Kungs gahda pahr if Patru putninu, kas pa gaisu freen, un tas wiffmasafais tahrpinsch, kas pa semmi leen, ne teek no winna aismirfiss. Uk, kad nu schis Kungs un Tehws tâ gahda pahr faweem wiffu-masakeem raddijumeem, kas ne weenu graudinu ne sehj, nedf sakrahj un tomehppeeteek, un tohs usturr' un barro tâ, ka ne weens baddu ne no mirst, ak, jik dauds wairak wehl winsch pahr mums gahda, kas mehs winna pirmee raddijumi effam un, zaur Deewa schehlastibu, pahr wiffseem raddijumeem leelakâ goh-

dâ effam eezelti. Uk, ne weenu, ne weenu no mums tad Kungs wehl naw atstahjis, kas us winnu zerreja. Ta pehz

Pazeetees gruhdâ laikâ,
 Pagaitees paligu,
 Un stattees mohu-twaikâ
 Pehz Deewa waidfianu;
 Tas tewim jants atspihdehs,
 No tewis uszerrehts,
 Ne weenam kahja flihdehs,
 Kam Deewinsch rohfu sneedf.

(Wids. wezz. ds. gr. № 443.)

Lai tad nu, mihti, fawâs behdâs to ne aismirfiam, ka mums wajaga pazeestees, jo pazeeschana wiffâs leetâs muhs swehtigus darra. Lai pazeeschamees fawâs wiff'gruhdakâs behdâs, wiff'leelaka truhkumâ, wiffu-slistakâ wahjibâ; jo Deews no mums faweem behrneem pazeeschanu prassa, un Jesus Kristus muhsu Pestitass irr pazeetigi neffis to wiffu-leelako krusia nelalmi. Un tâ buhs mums winna dahrgi atpestiteem lohjeesteem arri nest ar pazeeschanu to masu krusia nelalmi. Ja mehs teescham tâ darrijuschi, kâ Jesus darrijis, tad mehs arr' zaur Deewa schehlastibu un Jesus dahrgu nopelnu eemantofim to muhschigu debbes preeka dshwoschanu. Bet kad mehs behdu-deenâs fahkim fawâ tizziba schaubitees, ne ustizzedami Deewam, ne klausidami Deewa swehtam wahrdam, ne darridami pehz Jesus preeksch-sihmes, bet wairak tizzedami fawahm paganischkahm dohmahm, kas muhs speesch us isfamiffeschanu, bailibu un tahdahm dohmahm, ka tahs behdâs wairâs ne kad ne beigschotees, ak tad, tad mehs aiseesim pa to pohsta-zellu, kas muhs aiswedd us muhschigu pasuschanu! — Uk ta pehz tad, mihti draugi! lai ismettam no fawa prahta wiffâs tahs paganischkas dohmas un subdischanahs; jo tahs pasaude muhsu salbu firds-meeru un isdsenn no muhsu dwehfelehm to swehtu debbes = preeku. Bet lai mehs fawâs firdis un

dwehfeles paturram un dſitti eefſch tahm eefpeescham to uſtizzibu us Deewu paſchās wiſſ = leelakās behdās, tizzedami un ſinnadami, ka Deews tahs drihs no mums atnems; kaut gan tahs arr' muhs pagallam jau nomahkufſchas un faſpeedufſchas, tad lai tizzam, ka Deewam ſpehka ne truhkſti, muhs no tahm israut. Un lai muhsfu dwehfeles nemmahs ſtipru zerribu no teem wahrdeem, ko tas engelſ ſchihſ deenas ewangeliumā ſluddinaja, ſazzidams ka Deewam ne kahda leeta ne effoht ne eefpehjama. Un pateefi, tas ſpehzigais, muhschigais Deews un Tehws, kam ſpehks ne truhke ſcho leelu plattu paſauli ar teem beſdibbeneem un tahs augſtas debbes isplattijumu raddiht, tas arri teefſcham ſpehj muhs wehl taggad israut no muhsfu behdu-dſittumeem. „Zo kalni atkahpſees, un pakalni ſchaubifees, bet manna ſchehlaſtiba no tewim ne atkahpſees un ta derriba manna meera ne ſchaubifees, fakka tas Kungs tawō Apschehlotajs. Tu apbehdinata, zaur wehtrahm ſchaubita, tu ne-eepreezinata, raugi Es likſchu tawus akminuſ ſkaiftumā, un dibbinafchu tew us Sawireem (dahrgeem akmineem.)“ (Ef. 54, 10, 11.) Zā tas Kungs mums peefauz zaur ſawu praweeti Esaiju.

Kad nu mehs ſchodeen no Deewa ſwehteem wahrdeem tā effam pamohdinati, ka mums buhs Deewam tam ſpehzigam debbes = Tehwam uſtizzetees ſawās behdās un us winna ſpehzigu isglahbſchanu zerreht paſchōs leelas nelaimes brihſchōs, tad lai wairſ ne aismeeagam tannī grubtā meegā, kaſ ſpeesch us isfamiffſchanu. Lai effam mohdrigi us Deewa wahrdu klauffſchanu un tohs labprahht paturram prahhtā, tad isfamiffſchi ne palikſim. Za pehz arri praweeti Esaijas, no paſcha Deewa mahzihts, muhs us to paſkubbina, tā ſazzidams: „Greeſeet ſchurp juhsfu auſi, un nahzeet pee manniſ, klaufajt, tad juhsfu dwehfele dſihwohs, jo

es darrifchu ar jumſ weenu muhschigu derribu, (dohdams jumſ) tahs peetizzigas apſchehloſchanas Dahwi-da.“ (Ef. 55, 3.)

Lai tad nu beidſoht ſawu ſchehligu debbes-Tehwu no firdeſ peeluhdſam, ka wiſſſch pahm mums apſchehlotohs pehz ſawas ne isdibbenajamas ſchehlaſtibas, ſawu ſwehtu Garru pee mums ſuhſtidams, kaſ muhsfu firdeſ ſchihſti par ta Kunga mahjokli, ka wiſſſch pee mums garrigi warr eedſimt.

Alſ ſchehligſ Deews un Tehws, mehs tawā preeſſchā ſemnojamees, firſnigi tewi peeluhgdami un tizzigi tew pateefdami ſchinnī deenā, kurrā zaur ſawu engeli mums effi ſinnamu darrijiſ ſcho tawu leelu ſchehlaſtibas darba eefahkumu; jo mehs atſihſtam, ka beſ ſchahs tawas leelas ſchehlaſtibas nabbagi grehzineeki tawu ſwehtu waigu ne redſetu; bet zaur ſcho tawu ſchehlaſtibu, mihlaiſ Kungs un Deews! mehs ſtipri tizzam un preezigi zerram tur tawā debbes walſtibā tiſt un tur pee tew' muhschigi dſihwoht. Alſ Kungs un Deews! eefſtirini tu patſ muhsfu tizzibu un lai mums noteef pehz ſchihſ preezigas zerribas. Paſlauſi muhsfu tawu ne zeenigu behrnu luhgſchanu zaur Jeſu Kriſtu tawu mihtu Dehlu. Amen.

Pateefibas leezineeks Zahna ta kriſtitaja deenā.

Deews! Kungs! mehs nahkam pee tewiſ, kà behrni pee ſawa Tehwa un paſemniqi krihtam tew pee kahjahm, tew pateefdami un tewi ſlawedami, ka tu mums atkal effi lizzis peedſihwoht ſcho jauku deenu, kurrā tu brihniſchki lizzis peedſimt to ſwehtu Zahni no firmas ſewas, kaſ lihſ tam arween' ne augliga bija, — un

tanni paschâ laifâ arri tam mehnam Zakariam wallodur atdewis, tâ, ka wiffi, kas scho brihnumu redseja, woi tik pahr to dsirdeja, lohti brihnojahs. Meh's pateizam tew, schehligais debbesu=Zehws, ka tu muhs zaur fa-weem wahrdeem effi pamohdinajis, ka meh's assihstam, ka tew ne kahda leeta irr ne-eespehjana. Ta deht no wiffas firb's, no wiffas dwehseles un no wiffa prahta un spehta tewi flawejam un tew dohdam pateifschanu par tawu ne-isdibbinajamu schehlastibu, fo tu mums nabbageem, wahjeem grehzieneekem sneeds pee meefas un pee dwehseles wajadfibas; meh's gan ne effam zee-nigi, ka tu mums tik dauds labba darri, bet tomehr tu no farwas mihlestibas un schehlastibas mums to darri. Ak Kungs, kas irr tas zilwek's, ka tu winnu peeminni un tas zilweka behrns, ka tu winnu apgahda! Us-mohstees, kas tu gulli, zellees augfcham, kas eeksch grehku dubteem wahrtees! Nahz drihs abrà no tum-fibas un steidses pee gaischuma, — tahs schehlastibas durwis wehl irr wakkâ. Deews fakka: „eepreezina-jeet mannus laudis, jo winni irr lohti nofkummuschi tanni behdu-eeleijâ.“ Nahz, nahz, muhsu Kungs un Deews pee mums, eepreezini muhs schinnis gruhth's laifôs ar tawu swehtu Garru. Ta pasaule muhs lohti apbehdina un muhsu paschu grehki mums lohti mah-zahs wirfû! Meh's assihstam, ka wehl lohti daudi maldamees un ka wehl effam tahf' no ta taifna un schaura zetta, kas muhs us debbesi aiswedd. Ak, tas irr mums lohti schehl, ka ne warram tawa mihla Dehla muhsu Kunga Jesus Kristus pehdâs staigahf.

Kungs muhsu Deews! apscheloees pahr mums, un atgrees muhs no ta launa zetta pa kurre taggad maldamees un uswedd muhs us to labbu zettu, lai gan tas effoht gruhth's staigahf un pilns ar ehrlschkeem. Meh's tizzam, ka Jesus Kristus muhsu Kungs un Pestitaj's irr tohs affus ehrlschkus nobraddajis zaur sawahm leelahm fahpehm un gruhthu krusa-nahwi, ar

to mums nopelnidams muhschigu meeru un preeku. Paklausi muhs, schehligais debbes = Zehst, kad irr taggad Jesus wahrda pee semmes us saweem zetteem krisdami tewi luhdsam tanni swehtâ luhgschanâ:

Muhsu Zehws debbesis ic.

Muhsu schihs deenas sweht's ewangelium's atrohahs usrak-stiht's ta preezas = mahzitaja Lub kafa sweht's stahth's pirmâ nobakkâ, un tur no 57tas lihds 80tu perschu muhsu wallodâ tâ skann:

Un Elisabetes laif's nahze, ka tai bija dsemdeht, un winna dehlu dsemdeja. Un winnas kaimini un raddi dsirdeja, ka tas Kungs leelu schehlastibu pee tahs bija darrijis, un tee preezajahs ar winnas. Un tahs notikkahs astotâ deenâ, tad tee nahze to behrninu apgraisht, un pehz fawa tehwa wahrda tee to sauze: Zakarijas. Un winna mahte atbildeja un fazzija: „ne, bet to buhs nosaukt Zahni.“ Un tee winnai fazzija: „ne weens irr tawâ raddâ, kam tahds wahrds irr.“ Un tee prassija sibmes no winna tehwa, ka winsch to gribbetu likt faukt? Un tas galdinu prassija, rakstija, fazzidams: „winna wahrds irr Zahnis.“ Par to tee wiffi brihniyahs. Un tubdal winna mutte atdarrijahs, un winna mehle tappe atraifita, un runnaja Deewu flawedams. Un isbailes wisseem kaimineem usgahje, un wiffa schi leeta tappe sinnama par wiffu to kalmainu Zuhdu-semmi. Un wiffi, kas to dsirdeja, to neh-me pee firb's, un fazzija: „kas tas buhs ar scho behrninu?“ Jo ta Kunga rohka bija ar winnu. Un winna tehws Zakarijas tappe swehta Garra pilns, fluddinaja papreeksch' un fazzija: „Ela-weht's irr tas Kungs, Israela Deews, jo tas sawus laudis irr peemeklejis un pestijis; mums weenur rag-au tahs pestischanas pazeldams, sawa kalpa Dah-wida nammâ, ka tas pirmôs laifôs zaur to mutti

fawu swehtu praweefchu runnais; fa mums bija pestiteem tapt no muhsu eenaidneeku rohkās, un no tahs rohkās wissu to, kas muhs eenihd; un fa winsch schehlastibu parahditu muhsu tehweem un atminnetohs sawas swehtas derringas, un tahs stipras sohlisthanas, fo winsch muhsu tehwan Abbraamam irr swehrejis, mums doht; fa mehs no muhsu eenaidneeku rohkahm pestiti, winnam bes bailibas kalpojām, eeksch swehtifchanas un taisnibas preeksch winna, wissu sawu muhschu. Un tu behrninsch tapfi nosaukts weens praweets ta Wissu-augstaka; un tu tam Rungam eesi preekschā, tam to zekku fataisibt; un winna laudim atsibschanu tahs pestifchanas doht, us pameschanu winnu grehku; zaur muhsu Deewa firdsdibbenigu schehlastibn, zaur fo tas aufeklis no augstibas muhs irr apraudsijis. Ka tas teem atspibdetu, kas fehseh tumsumā, un muhsu kahjas atgreesu us to zekku ta meera." — Un tas behrninsch auge un garrā stiprinajahs, tuknesi buhdams, kamehr tam bija preekschā nahkt preeksch teem laudim Israēla.

Mihli draugi! Schis preekschā lassihhs ewangeliums mums ne ween fluddina preezigas sinnas, bet arri dohd labbas mahzibas. Ta deht no ta pascha apzeresim:

zif leela irr Deewa schehlastiba tam, kas winnam kalpo un zif leelas behdas un nelaimi us fewim krauj tas, kas elkeem kalpo.

Bet tu, aē swehtajs Deewes! swehti muhs eeksch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Schodeen effam apnehmuschees to apzerreht, zif leela irr Deewa schehlastiba teem, kas winnam kalpo un zif leelas behdas un nelaimi us fewim krauj tas, kas elkeem kalpo. Tanni nolassitā ewangeliumā redsam, fa weenu ne augligu seewu, kas wissu muhschu nodsihwojuse bes behrneem, tas Rungs paschā winnas wezzumā apdahwinaja ar jaunu dehlinu, kas pehz palikke leels praweets; un tas pats bija tas zekka-fataisitajs muhsu Rungam Jesum Kristus. Un schis irr tas, pahr kurru jau praweets Esaijas fakka: „Weena balss kahda fauzeja irr tuknesi: Sataifajt tam Rungam to zekku, padarreet klaijumā weenu staigatu zekku muhsu Deewam.“ (Es. 40, 3.)

Draugi, kad mums kahds laizigs kungs ja-gaida, woi mehs tad ne mehsham sawus dsihwoklus? un woi tad ne tihram sawus laizigus zekkus? Reds, tā nu arr' ja-darra par gohdu schim leelam Rungam, kas irr wissu kungu Rungs un wissu kehniinu kehniinsch, muhsu Rungs un Pestitajs Jesus Kristus. Winnam nu gan ne waijaga wis tahdas laizigas un ahrigas sibirichanas, fa mehs sawas ehkas ispuzzetu, bet winsch gribb lai mehs sawas firdis istihram no ta wezza grehku rauga. Jo apustuls Pahwils fakka: „Istihrijeet to wezzu raugu, fa juhs effat jauna mihkla, ittin fa juhs effat ne raudseti.“ (1 Kor. 5, 7.) Tas raugs irr tee grehki, kas zilweku faraudse. Ta pehz, draugi, „lai tas grehks ne walda juhsu mirstamā meesā, — nedf padohdeet juhsu lohzeklus tam grehkam par netaisnibas rikkeem.“ (Reem. 6, 12.) Tas irr: lai fargajamees grehkoht; kaut arri eefahkumā tas grehks buhtu lohhi mas, tad tomehr pehz tas paleek par lohhi leelu. Un ta pehz arri Pahwils wehl fakka: „Woi juhs ne sinnat, fa mas rauga wissu mihklu faraudse?“ (1 Kor. 5, 6.) Ak manni mihli brahli un mahfas, sawas paschas laizigas un muhschigas laimes deht atstahjeetes

no ta wiffu-mafaka grehka, ustizzetees Deewam un kalpojeet winnam garrâ un pateefibâ. Ne darreet tâ, kâ zitti, Deewam schehl! schinni Jahna-deenâ darra, koplus sarrus pa sawahm druwahm stahbidami. Tee gan wehl ne warr fauktees par krisliteem laudim. Ak, noschellojami zilweki, kas wehl tâ malbahs, — kâ juhs pastahweseet preeksch Kristus sohda-krehsta? Ak, atstahjeetees no grehkeem drihs un ne staigajeet wairs pa tumfibas zetteem, jo ta gaischa deena irr atnahkuse, un apspihd wiffas mallas, — kâ tad warram wehl tâ staigahd klupdami un malbidamees, kâ pa nakti? Mehs effam gaismas behrni, ta pehz buhs mums arri tâ staigahd, kâ tahs spohschas gaismas behrneem nahkabs; jo mums weenumehr irr ja-gaida us ta leela un fwehta gaismas Kunga deenu, kad winsch pastarôs atnahks, un tohs gaismas behrnus, kas winna gaischumâ staigajufchi, apgaismohs ar to muhschigu debbes gaischumu, kas ne kad wairs ne aptumfchofees. Bet, ak wai tad pahr teem tumfibas behrneem, jo tee taps ar to muhschigu tumfibu, ko tee schè mihlojufchi, aptumfchoti un winni tur muhschigi muhscham kauks un waidehs tahs leelas mohkas zeedami — elles besdibbendâ!

Ak tad nu zekatees un steidsatees nahkt pee ta Kunga gaischuma, juhs, kas wehl lihds schim tumfibâ staigajufchi, jo ta deena warr peepeschi usnahkt, kad Jesus tas Kungs atnahks teefahd tohs dschwus un mirruschus. Ta pateefi tâ pat atnahks, kâ schi patte deena, ko taggad fwehtijam, peeminnedami ta fwehta Jahna peedsimschanu, ko Deews suhtija, tam pafaules Pestitajam zektu fataisihd. Scho deenu arri fwehtijam Deewam muhsu schehligam debbes-Zehwam par gohdu, ta pehz, kâ winsch irr tohti schehligs mums nabbageem grehzieneekem jau no pafaules eefahkuma bijis un wehl taggad irr. Woi ta naw deesgan leela Deewa schelastiba, kâ winsch ne weenu grehzieneeku ne sohda, bes kâ winsch to papreeksch mohdina no grehkeem atgree-

stees? Bet kad nu tas grehzieneeks ne klaufa winna suhtiteem mohdinatajeem, tad ta irr ta grehzieneeka pascha waina, kâ tas sawu grehku deht tohp gruhti sohdihts. Uhdamam tam pirmam zilwekam un winna feewai Gewai Deews dewe sawu wahrdu pahr pamohdinataju, kâ tam ne buhs prett winnu grehkoht; bet schis zilweks ne klaufija tam fwehtam Deewa wahrdam. Un kas tad winnam tiffke par sawu nellausfchanu? Winsch tiffke gruhti sohdihts un schi sohdiha winnam bija ja-nesf lihds kappa mallai. Tâ pat Deews tas Kungs Uhdama pehznahkameem, preeksch teem leeleem uhdens-pluhdeem, suhtija sawu kalpu Moii, lai tas tohs mohdina no grehkeem atgreestees, bet tee ne klaufija wis schim no Deewa suhtitam mohdinatajam. Ta pehz arri Deews atwehre sawus debbes lohguß un atwehre wiffus awotus, tâ, kâ tee isdewe tohs breefmigus uhdens-pluhduß, kas wiffu pafauli noslihzinaja. Bet sawu tizzigu kalpu Moii, scha feewu, trihs dehlus un trihs weddefles Deews ar sawu spehzigu rohku glahbe. Tâ Deews arri suhtija sawu kalpu Mohsu pee Waraii to Egiptes kehniku kas to mohdinaja no grehkeem atgreestees un tohs Israëla behrnus ne tif dauds mohziht ar tahdeem gruhdeem darbeem. Bet zaur scho pamohdinafchanu Waraiis teem usliffe wehl gruhstakus darbus. Un pehdigi winsch sawu sirbi tâ apzeetinaja, un tif gruhti apgrehkojahs prett Deewu, kâ ne darrija pehz sawas apfohlifchanas ko winsch Deewam sohlija. Ta pehz arri Deews winnu gruhti nosohdija, winnu un wiffu winna karra-spehku juhrâ noslihzinadams. — Ak, faut tee Israëla behrni buhtu klaufijufchi teem no Deewa suhtiteem fwehteem praweescheem, tad tee ne buhtu tiffufchi nodohti paganu karra-spehkam! Bet kad nu winni teem praweescheem ne klaufija un no grehkeem ne atgreefchs, tad winni tappe nobohti Bahbeles zeetumâ septim desmits gaddus. Un al, kas warr schinni ihfumâ wiffu isteikt, kas notizzis teem, kas ne klaufijufchi Deewa fwehtam wahrdam,

Ko tee no Deewa subiti praweefchi mahzijufchi, — jau wezzas derribas laikā. Bet, ak Deewam schehl! tahdi rr atrohdami arri jaunās derribas laikā. Woi ta jau ne bij neklausiba, kad ne klausija tam swehtam Jahnam, kurra peedsimschanu schodeen fwinnam, — kas mahzija no grehkeem atgreestees? Gan zitti klausija un atgreesehs no grehkeem, bet zitti ne klausija wis, un paliffe jo prohjam fawōs grehkōs. Ta deht teem arri ne tikke ne kahds labbums no Jesus peedsimschanas; tee ne tikke atpestiti. Un ta pehz winneem arri ta Jesus Kristus augšam-zelschanahs ne bija par preeku, bet par behdahm un frifchanu fcheit' laizigi un tur muhschigi.

Tu redseet, mihti draugi! ka Deews ne weenu naw sohdijs, pirms ka winsch to papreeksch' pamohdinaja. Ak, muhsu paschu waina ween ta buhs, kad mehs zeetifim tahs ne issakkamas mohkas, un prohti, par to, ka ne effam klausijufchi teem swehteem Deewa raksteem. Un to arri mehs paschi ne sinnam, kad jau Deews naw to leelu praweeti pamohdinajis, kas ar fawu mutti to leelu pastaru deenu mums pasluddinahs, un kurra laikā tas atnahs bes kawefchanas. Ta deht lai tad ne kawejamees no grehkeem atgreestees, sinnadami, zif grubta un breefmiga ta leela pastara deena buhs teem ne atgreesigeem grehzineekeem. Ak, darrajt, darrajt ik weens to schodeen pat bes kahdas weltigas aisbildinaschanahs! Atgreeschatees no grehkeem un noschelojat tohs ar affarahm. Apnemmatees un apfohlat Deewam tizzigi, ka wairs ne grehfoseet un scho fawu sohlfchanu pateefigi turreet, tad winsch pahrum apschelosees un jumš juhfu grehkus peedohs fawas leelas tehwa schehlastibas deht un Jesus dahrga nopelnijuma labbad. Kaut arri ta leela pastara deena tad schodeen woi rihta usbruktu, un breefmiga un bailiga rahditohs teem ne atgreesigeem grehzineekeem, ihpaschi ta taifna teefa, ar ko tas leelais teefas-Kungs

Jesus Kristus tohs noteefahs, tad tomehr tee, kas scho-deen atgreesufchees, warrehs tizzigi gaidiht schehligu teefu no ta Kunga. Jo tad tee to Kungu fawu Deewu teiks un flawehs lihds ar Zakariju, kas winnu teize un flaweja par to, ka winsch schamehles faiti bija atraifijis un winnu apdahwinajis ar jaunu dehlu paschā firmā wezzumā. Winsch fakka: „Slawehts irr tas Kungs, Israēla Deews, jo tas fawus laudis irr peemeklejis un pestijis; mums weenu raggu tahs pestifchanas pazeldams, fawa kalpa Dahwida nammā, kà tas pirmōs laikōs zaur to mutti fawu swehtu praweefchu runnajis; kà mums bija pestiteem tapit no muhsu eenaidneeku rohkas, un no tahs rohkas wiffu to, kas muhs eenihb; un ka winsch schehlastibu parahditu muhsu tehweem, un atminnetohs fawas swehtas derribas, un tahs sipras sohlfchanas, ko winsch muhsu tehwa Ambraāmam irr swehrejis, mums doht; ka mehs no muhsu eenaidneeku rohkahm pestiti, winnam bes bailibas kalpojām, eeksch swehtifchanas un taifnibas preeksch winna, wiffu fawu muhschu. Un tu behrnifsch tapfi nosaukts weens praweets ta Wiffu-augstaka; un tu tam Kungam eefi preekschā, tam to zeltu sataifiht; un winna laudim atfifchanu tahs pestifchanas doht, us pamefchanu winnu grehku; zaur muhsu Deewa firdsdibbenigu schehlastibu, zaur ko tas aufellis no augstibas muhs irr apraudfijis. Ka tas teem atspihdetu, kas sehseh tumsumā un nahwes ehna un muhsu kahjas atgreestu us to zeltu ta meera.“

Tā, draugi, dseed Zakarijas schihš deenas ewangeliumā, peepildihts ar ta Kunga swehtu Garru. Un pateefi, mehs effam ta Kunga muhsu Deewa apfohlfchanu dabujufchi, ko winsch sohlijs fawam kalpam Ambraāmam, prohti, to pafaules Pestitaju, kas muhs ispestija no teem nikneem garrigeem dwehfeles eenaidneekeem, no kurreem atpestiht ne weens zits, kas no seewas dsimmis, ne spehja no pafaules eefahkuma, lihds Jesus swehtai peedsimschanai. Un kad Deews

tas shehligais debbes = Tehws ne buhtu suhtijis sawu mihtu Dehlu, tad arri mehs lihds pastarai deenai ne arastu zittu tahdu, kas muhs spehtu ispestiht no tahdas tumfibas warras. Zo „ta pestifchana ne irr zaur zittu ne weenu, jo arri dsanzits wahrds appakfch debbes stary zilwekeem ne irr dohts, zaur ko mehs warram muhschigi dsihwoht.“ (Ap. drb. 4, 12.), ka tas wahrds Jesus. Ta deht gohds! gohds! gohds tew, af Kungs un Deews teek no mums dohts, par taru leelu tehwa shehlastibu, ar ko tu muhs sawus ne zeenigus behrnus effi shehlojis un sawu mihtu Dehlu mums atsuhtijis par Pestitaju, kas muhsu dwehfeles glahbj no ta nifna eenaidneeka naggeem. Gohds! gohds! gohds tew, af Kungs Jesus Kristus, muhsu dahrgais Pestitajs, par taru karstu mihslestibu us mums tarweem ne zeenigeem mahzefkeem, ka tu muhsu deht sawam Tehwam paklausiji un semme nahdams, to ruhktu mohktu bifferi preekftch mums isdsehri. Gohds! gohds! gohds arri tew, zeenigais swehtais Gars par to, ka tu wehl scho-deen pee mums darbojees, muhsu tumfchu prahktu apgaismodams. Amen.

Pateefibas leezineeks
 Marias peemekleschanas deenā.

Ta dwehfele un firds
 Celihgsmodamees to Kungu teiz
 Zil ween samannidama!
 Mans gars itt tohti preezajahs,
 Ta Pestitaja labbad lihgsnojahs.
 Winsch manni nabbadfinu eerdsfejis
 Un mannus pahtarus ne apsmehjis,
 Ko behdas luhdsis esnu,
 Un mannim palihdsfejis shehligi.

Deews, kurra spehts irr warren leels bes galla
 Un kurra wahrds tohp flawehts katra mallā,
 Itt leelus darbus pee man strahdaj's,
 Ko wifs ne buhtu pats sagahdaj's.
 Ta deht tew, Deews un Tehws! dohd gohdu tawa draudse!
 To tizzibu pee mums, Kungs Jesus Kristus! audse.
 Deews swehtais Gars, to prahktu atjauna, —
 Tad gohdahs tew, Deews! muhsu dseefmina. Amen.

Muhsu Tehws debbesis ic.

Muhsu ewangeliums schinni Marias peemekleschanas deenā
 atrohдахs usrafsihts ta preezas = mahzitaja Luhkasa
 swehtos stahstos, pirmā nobalkā, kur tas no 39tas lihds
 56tu perschu muhsu wallobā tā skann:

Maria zehlehs tannis deenas, un steidsehs
 pahr teem kalneem eet us weenu pilskatu eekfch
 Juda. Un eegahje Zakariafa nanimā, un Elis-
 sabeti sweizinaja. Un tas notikkahs, kad Elis-
 sabeti Marias sweizinaschanu dsirdeja, tad tas
 behrninsch uslehze winnas meefas, un Elissabete
 no swehta Garra tappe pilna. Un winna stiprā
 balsi fauze un fazzija: „tu effi augsti-teizama
 stary seewahm, un augsti-teizams irr tas auglis
 tawas meefas. Un ka tas man nahkahs, ka ta
 mahte manna Kunga pee mannim nahk? Zo redsi,
 til ne, ka es to balsi tawas sweizinaschanas ee-
 klausijohs, tad tas behrninsch ar lihgsnibu man-
 nās meefas uslehze. Un swehtiga effi tu tizziga,
 jo tas taps peepildihst, kas tew no ta Kunga faz-
 zihst.“ Un Maria fazzija: „Manna dwehfele
 teiz augsti to Kungu. Un mans gars preezajahs
 Deewa manna Pestitaja. Zo winsch sawas kal-
 pones semmibu irr usluhkojis; redsi, no schi lai-
 ka wiffi behrnu-behrni manni swehtigu teiks. Zo
 tas spehzigais leelas leetas pee mannis irr darri-
 jis, un swehts irr winna wahrds. Un winna
 shehlastiba paleek no weengas zilts us ohtru pee
 teem, kas winnu bibstahs. Winsch darra war-

renus darbus ar famu elfoni, un iskaifa, kas gresni irr famâ firds prahta. Wînsch tohs stiprus nogrubsch no augsteem krehfleem, un tohs pafemmigus pazek. Tohs isfalkuschus wînsch pilda ar labbumeem, un tohs baggatus wînsch atstahitufschus. Wînsch famu kalpu Israëlu usnemm, un peeminn famas scheblastibas. Kà wînsch irr runnâjis muhsu tehwan, Ahbraâmam un winna behrneem muhschigi.“ Un Maria palikke pee tahs pee trim mehnescheem, pehz ta atpakkal gree-sehs us sawahm mahjahm.

Mihki kalpi un kalpones! Steigfimees ar Mariu pee saweem brahteem un mahsahm, apfweizinasim winnus ar firdsnigu mihleslibu, tad tas Deewa Gars nahs muhs eepreezinaht ar leelu preeku. Bet draugi, kas no ahrenes ween fweizina, fur winna azzis reds, un ais mugguru to fweizimatu apfmeij un nizzina sawu brahli un draugu, tas apgrehkojahs prett Deewu un no tahdas fweizinaschanas tas fwehtais Gars ar sawu eepreezinaschanu irr tahlu nohst. Lai tē leekam wehrâ, ko Apustuls Pahwils fakka: „Lai ta brahliga mihliba zitta us zittu firds=dibbeniga irr ar gohdu zits zittam papreeksch' dsihdamees.“ (Reem. 12, 10) — Tad nu schodeen apdohmasim:

I. Kas tee tahdi irr, kas no wiffas firds muhs fweizina un

II. kahdeem teem waijaga buht, kas teek fweizinati.

Bet tu, at fwehtajs Deews! fwehti muhs eeksch tawas pateefibas, so tawas wahrds irr ta pateefiba. Amen.

I. Kas tee tahdi irr, kas no wiffas firds muhs fweizina, un tur flahht wehl mihligi

pamahza? Woi meefigi brahli un mahsas, tuhwakais rabbineeks, woi ustizzams draugs? Altbildu: gan retti weenu tahdu meefigu brahli, mahsu, woi ustizzigu draugu atraddisim, kas muhs no wiffas firds fweizina un mihligi pamahza. Scho muhsu brahtu fweizinaschana noteek no ahrenes ween un winnu pahrmahzifschana irr gauschi bahrga, ta deht, ka winni famâ dufimibâ us eelahm muhs pamahza, fur wiffi laudis dsird. Bet muhsu Rungs un Pestitajs Jesus Kristus mahza: „Ja taws brahli pretti tew grehko, tad eij un pahrmahzi winnu starp tew un winnu fweischki, kad wînsch tewi klaufa, tad tu effi tawu brahli mantojis.“ (Matt. 18, 15.) Labbitam, kas sawa Pestitaja balfei paklausa wiffas leetâs, behdu- un preeku-deenâs. So tã darridami buhfin ta debbes-Zehwa behrni un muhsu Runga Jesus Kristus mahzekki. Un tã tad tiffim pasargati no tahs niknas pasaules, kaut ta arri, zil spehdama, muhs beedimatu un mums wirsü mahstrohs. Lai til peeluhdsam sawu Deewu, pakaujamees un ustizzamees us winnu, turram winna bauflus un wiffas leetâs pehz winna prahta darram, tad wînsch ar sawu fwehtu Garru mums flahht stahwehs, muhs preezinadams wiffas muhsu laizigâs behdâs. Lai tad mums ir zaur ugguni buhtu ja-eet, un kad mehhs eeksch behdu-twaika jau pagallam buhtu nosmakuschki un no tauneem un ne taifneem waidineekeem pasuddinati, tad Deews muhs brihnischki ispestihs, tã, kã tohs trihs wihrus no ta deggofcha zepta isglahbe, lai gan tas zeplis tiffe septin kahrt karstaks kurrinahts; tee gan fadefse, kas winnus tannî zepli eemette, bet winneem, kas tannî zepli tiffe eemesi, ne weens mattinsch ne apswille. (Luhko praweescha Daniëla grahamatâ, 3schâ nod.) Luhk', tã pat ir scho baltu deenu wehl noteek, ka tas, kas kahdu taifnu gribb bedrē gahst, ihstienâ laikâ pats tur eekschâ eekriht.

Tad nu tee, kas ihstieni un pateefi muhs fweizina

wahrds, kas fakka: „teefcham nè un nè!“ Bet kad Deewa un Deewa Dehla fwehti dahrgi dsihwibas wahrdi ta pee semmes pakrittuscha aufis, firdi, un dwehfele atffannehs, tad gan tas no semmes pazelsees; tad pee ta noffummuschas dwehfeles meers un preeks pee-ees, un tad winna jehlas firds-wahtis buhs dseedi-natas, tà, ka winsch pats un zitti, kas to nomannihs, warrehs libds ar Mariu Deewu no firds dibbina teift un flaweht: „tas spehzigais leelas leetas pee mannis irr darrijs, un fwehts irr winna wahrds. Un winna schehlafiba paleef no weenas zilts us ohtru pee teem, kas winnu bihstahs. Winsch darra warrenus darbus ar fawu elfoni, iskaifa, kas gresni irr fawâ firds prahta. Winsch tohs siiprus nogruhsch no augsteem krehfleem, un tohs pasemmigus pazett. Tohs isfalkuschns winsch pilda ar labbumeem, un tohs baggatus winsch atstahj tuffchns.“ 2c. Pateefi, mihti draugi, leelas, leelas leetas pee mums darra muhsu schehligais Deews zaur faweem un zaur fawa mihta Dehla muhsu Runga Jesus Kristus fwehteem un dahргеem wahrdeem, kad ween mehs paschi tohs pee firds nemmam un prahta paturram. Jhpaschi Deewa brihnischkigs spehks irr redsams pazeefchanâ pee teem zeefdameem Deewa fwehteem praweefcheem, apustuleem un zitteem pateefigeem krisiiteem zilwekeem un Jesus leezineekeem pir-mòs laifòs tad, kad tee pagahni tohs ne schehligi un ar daschadahin mohzibahin mohzija. Bet tas pazeefchanas spehks, kas pee muhsu schehliga Pestitaja irr bijis tad, kad winsch zeete tahs ne isfakkamas mohkas pee krusia-kohka, irr tik brihnischkis, ka mehs to ne mas ne warram faprasî. Winsch bija tas weenigais mihtais Dehls ta schehliga Tehwa debbesis, kurra waldischanâ stahweja un stahw wiffi debbes un semmes spehki. Un reds, winsch tahds warrens Rungs, tomehr laujahs fawi tik breefnigi mohziht, few tahdu kaunu darriht un pee krusia-kohka nonahweht, no zeefirdigeem, besdeewigeem

un tohti grehzigem pafaules behrneem. Ur tahdu paschu Deewa spehku tas schehligais Pestitajs spehzigina wehl taggad fawus ustizzigus draugus wifisleelakâs behdâs, gruhtibâ un firds-fahpès. Ak ta pehz, lai mehs fawâs behdâs pee fawa augfli-teizama drauga Jesus ar tahdu ustizzibu turramees, kâ winsch pats mah-zijis, tad Deewa spehks pee mums wahjeem warrens parahdisees, un tad, teefcham, wiff-gruhtakas behdas un krusius warrefim panest ar meerigu firdi, tà, ka mehs par tahdu pee mums buhdamu Deewa spehku brihnifimees un Deewu fwehti flawefim par tahdu winna leelu schehlafibu.

Ak, pateefi, atraifnei gan fawâ firdi daschu reis irr ja-brihnojahs, ka Deews tas schehligais debbesis-Tehws winnai palihdsejis tahs gruhtas behdas pazeest, kad winna pee fawa laulata drauga nahwes gultas gan dohmaja: „ak wai man! kâ es tahs behdas pazeetifchu, kas man taggad usnahk! jo es un behrnini paleefam bes drauga un bes tehwa.“ Un reds, paschâ tanni behdu brihdi atffann winnai tee ar meefigahin aufim ne dsirdami preeka-wahrdi no debbesim eefsch dwehfeles, kas fakka: „ne raudi, ne behdajees tik gau-schi! Es buhschu taws draugs un tawu behrnianu tehws!“ Un pateefi, ta to pehz atrohd pee fewim, kad ta ween gohdigi dsihwo pehz Deewa fwehtu wahrdu padohma; ta usaudsina fawus behrnus eefsch Deewa-bihjaschanas, kas pehzak paleef gohdigi zilweki un kas ne ween fewis usturra, bet arri fawu mahti mihti kohpj un apgahda; jo Deews tas Rungs winnus fwehti wiffâs leetâs itt brihnischki. Un kaut arri daschu reis noteef, ka atraifnei ar affarahin fawa behdu-maise ja-ehd kamehr mirst un ne weens zilweks pahr winnu ne apschehlojahs, tad tomehr tur fwehtâ muhschibâ winnas dwehfelei wis tas tiks no Deewa schehlafibas at-makfahs ar leelu preeku un ne beidsamu lihgsimibu. Tur tas fwehtais Rungs, tas schehligais atraifneu draugs,

tas wiffu noffummufchu preeks usfaufs: „Mahzeet fchurp pee mannim wiffi, kas juhs behdigi un gruhthfirdigi effat, es juhs gribbu atweeglinacht.“ (Matt. 11, 28.)

„Ta pehz, at behdigi semmes lautini, ne atfahpree-tees no ta fwehta Kunga un Apschehlnieka Jesus Kristus wiff-leelafas un gruhthafas behdas, tad arri winfch no jums ne atfahpfees ar fawu apmeerinafchanu un eepreezinafchanu. Debbes un semme gan warr sust, bet ta Kunga fwehta apfohlifchana ne muhscham ne sud-dih. Ta pehz

Juhs, kam tas prahts irr noffummis!

Winfch, juhsu staryä dshwojis,

Irr, fo juhs sche panessat,

Pats redsejis, to finna wehl

Un, ka jums ja-raud, irr tam schehl;

Juhs winnam dahrgi effat.

Ne fur Zittur

Juhs atraftu, kas ta prafu remdeht mohkas,

Un til mihti sneegtu rohkas.

Tas irr jums paligs ufthizams,

Kas, juhsu behdas dshwodams,

Pats gauschi noraudajahs.

No fawas filles Betlemé,

Kamehr pee krusa dwehfele

No meefahm jar atstahjahs,

Dafchu Gruhtu

Sohli gahjis, winfch atstahjis naw ne weenu,

Kas irr redsej's fuhru deenu. Amen.

(Widf. ds. gr. N° 121.)

Pateefibas leezineeks

fwehta Mikkeka Deena.

Glaw' un teifchamu tew dohdu,
Kungs! to Eng'lu leelais Deems! ;;
Wiffahm tautahm buhs tew gohdu
Nest, un preeksch tew semmotees;

Tew bes mitteschanas faweht,

Ka tu fawu Garru-drauf,

Kas eeksch nelaimes muhs faufs,

Mums peefuhthit ne gribb' faweht.

Kas warr tewim pateikt gan

Deems, par tahdu fehloschan? Amen.

(Widf. wezz. ds. gr. N° 220.)

Mufhu Tehws debbesis 2c.

Mufhu schihs deenas fwehts ewangeliums atrohдахs usrat-
fihts ta preezas-mahzitaja Matteiisa fwehts stahfids,
astota padesmita nobakka, un tur no Imas lihds 11tu
perfchu mufhu walloba ta fann:

Tannit pascha stunda tee mahzekli gabje pee
Jesu un fazzija: „Kurfch irr tas leelafais debbesu-
walstiba?“ Un Jesus aizinaja weenu behru pee
fewim, un to wedde widdu stary teem, un fazzija:
„pateesi es jums falku, ja juhs ne pahrwehrscha-
tees, un ne tohpat ka tee behru, tad juhs debbe-
fu-walstiba ne nahkfeet. Ta pehz, kas pats semmo-
jahs ka schis behrus, tas irr tas leelafais debbesu-
walstiba. Un kas weenu tahdu behru usnemn
mannä wahrda, tas usnemn manni. Bet kas
weenu no scheem wifs-masakeem apgrehzina, kas
eeksch mannim tizz, tam buhtu labbaki, ka tam
weens dsirnu-akmins pee fakla taptu pakahrts,
un apflibzinahs juhra, wifs-dilkaka weeta. Wai
tai pasaulei tahs apgrehzibas dehl! Uppgrehzibai
gan buhs nahkt; bet tomehr wai tam zilwekam,
zaur fo apgrehziba nahk. Ta pehz, ja tawa roh-
ka, jeb tawa kahja tew apgrehzibu darra, tad no-
zehrt tahs, un mett tahs nohst no fewim; jo tas
tew labbaki, ka tu eeksch tahs dshwofchanas tislis
jeb krophlis ee-eij, ne ka tew diwi rohkas jeb kah-
jas irr, un tu tohpi muhschiga ugguni eemests.
Un ja tawa azz tewi apgrehzina, israuj' to un
mett no fewim; tas tew labbaki, ar weenu azzi
dshwofchana ee-eet, ne ka tew diwi azzis buhtu

un tu taptu elles-uggunt eemests. Peeluhkojeet, ka juhs ne weenu no schein masafeem nizzinajat; jo es jums falku, ka wiannu engeli reds weenu-mehr to waigu manna Zehwa, kas debbests irr. Jo tas zilweka Dehls irr nahzis atpestiht to, kas pasuddis."

Mihli draugi! Mums jau no Deewa wahrdeem irr sinnams, ka Deews tas muhschigais debbests-Zehws muhs glahbj no wiffahm breefnahm un nelaimchin, subtidams sawus engelus us muhsu zelteem, mums klahf stahweht un muhs waddiht. Za pehz mums peenah-fahs Deewam gohdu un pateifschanu doht rihtos zel-damees, wakkaros gulleht eijoht un pascha nakts widdit, kad no meega pamohstamees. Ir tad, kad effam apgullufchees, mums tas Kungs ja-turr' swehtâ peeminnâ, tâ, kâ jau luhdsamees sawâ wakkara-luhgschanâ faz-zidami:

Lai es, Kungs! eefsch tewim duffu
Zaurâ, gahrâ meedfinâ.
Un, kad gult tahs meefas kluffu
Lai ta firds irr nomohdâ.
Lai ta tewis eegribbahs,
Un eefsch tewim preezajahs,
Zeekamis faulih' augfcham dohdahs,
Un ik weens no meega mohstahs.

Bet, Deewam schehl! muhsu starpâ wehl tahdi laudis tohp atrasti, kas nomohdâ buhdami tam augstam Deewam gohdu ne dohd, kâ tad tee wehl gulttoht warr eefsch wianna preezatees? Za pehz mums schi leeta lohti wajjadfiga, prohti, preefch ta Kunga muhsu Deewa pasemmotees un wiannam to peenahfchamu gohdu doht, atfihdami, ka winsch muhs pasarga no wiffahm breefnahm, fur ween meh's paschi tihfchi tan-nis ne eefkreenam, un ka winsch irr muhsu paligs pee wiffaem labbeem darbeem. Zâ, kâ meh's bes wianna

paliga (no sew pascheem) no tahs wiffu-masakas nelaimes ne warram isglahbtees, tâ arri to wiffu-weeglako darbu ne warram bes wianna palihdsibas padarriht; kaut gan gruhti pee ta puhletohs, tad tomehr tas mums ne isdohtohs. Tad nu schodeen apdohmasim un tizzigi apzerrefim,

ka tas wiffu-spehzigais Deews ween irr tas, kas muhs glahbj un farga katrâ brih-di un ka ta dehl wiannam ween wifs gohds un pateifschana par to peederr.

Bet tu, at swehtajs Deews! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli draugi! Kas palihdsjeja tam Israëla kehni-nam Ifsijam, kad tas Affirejas kehniensch gribbeja to Israëla farra-spehku ar wiltu no wianna atwilt, un wehl Deewu to Kungu saimoja? Woi tad ne bij schis muhsu Deews wiannam par eepreezinataju un par paligu? Kas tad zits! „Zanni paschâ nakti tas notifikahs, ka ta Kunga engelus isgahje, un kawe eefsch to Affireru lehgera fimts astondesmits un peeztuhfstofchus, un kad tee rihtâ agri zehlahs, tad bija tur wifs mirromu pilns.“ (2. Kehn. 19, 35.) Redseet të, draugi, kahda ispestifchana un paligs nahf no ta Kunga tam, kas sawas behdâs us wiannu nofauzahs. Un kas tad bija Ifsijam par schelotaju, kad winsch waideja un gauschi raudaja us sawu nahwes gultu, luhgdamees, ka wianna dsihwiba wehl tiftu pagarrinata un winsch warretu atspirgt? Ir tad ne kas zits wiannu ne isglahbe no tahs nahwes warras, kâ ween tas stiprais un wiffu-spehzigais Deews, laudams Ifsijam wehl pee-zpadefimit gaddus dsihwoht. Zâ pat arri Deews nogreese to affu schkehpu no Dahwida, fo Sauls us wiannu schahwe un tas schkehps eefkrehje feenâ. — Praweets Daniels tikke plehsigahm lauwahm preefchâ mests bedre-

un schahs lauwas wehl dauds deenas papreetsch' bija baddâ mehrdetas, lai tahs buhtu jo isfalkufchas un tâ jo drihsaf Danielu aprihtu. Bet tas Rungs suhtija farwu engeli, kas to lauwu rikles aisturreja. — Apustuls Pehteris ar diwahm dselsu kehdehm tikke faisihrs un weenâ no akmineem taifitâ stiprâ zeeumâ ais dselsu wahrteem eeslehgtis, un no dauds waktim zeeschi apfargahs, bet tomehr tas Rungs suhtija farwu engeli, kas tik ween fazzija: „zellees drihs! apjohsees un apauji tawas pastalas!“ Un reds, tuhlin nokritte tahs stipras faites Pehterain no rohkahm un tee smaggi dselsu-wahrti, kas no dauds spehzigeeem wihreem bij ja-zelt, kamehr tee waktâ tikke un kas ar skunstigeem aischaujameem bija aislehgti, nu paschi atwehrehs.

Redseet, draugi! zik brihnischka irr ta Kunga muhsu Deewa ispestischana! Kaut tē jumš ta masaka daktâ ween isteikta schinnî ihfâ mahzibâ, tad tomehr ta irr leela leeta un brihnischkis notikkums. Bet atdarreet paschi to leelu bihbelti, tad, wezzâ testamentē sahkdami, un jaunâ beigdami, atraddiseet, kahds spehks irr Deewam tohs sawejus isglahbt no wissu-leelakas nelaimes un ka winnam sapraschanas un warras ne truhkst, eepreezinahb wissu-gruhtakâs behdâs un spehzigî pazelt, kad kluhpam. Ja nu tas Rungs tohs sawejus no tik leelahm breefmahm irr isglahbis, kâ tad winsch muhs ne isglahbs no tahm masakahm, kas muhs kahdu reis' aishneem schinnis behdigôs laifôs? Tee tizzigi, kas eetsch ta Kunga wahrda tizzigi darbojahs, tohti karsii un no wissas firds pateiz tam Rungam sawam Deewam, ka winsch tohs eenaidneekus irr nomahzis, kas tohs tizzigus un Deewa-bihjigus wezzôs laifôs gruhti mohzju-schi. Kaut arri gau taggad kahdu reis' tee taifnee no ne taifneem tohp apbehdinati un tee Deewa-bihjigee no teem besdeewigeem eewainoti, tad tomehr tas ne kas narw prett tahm zeeschanahm, kas wezzôs laifôs teem taifneem bija ja-zeesch. Wisswairaf lai skattamees us

muhsu Kungu un Pestitaju Jesu Kristu, kam tahs wissu-leelakas un gruhtakas mohkas un sahpes bija ja-zeesch un pehdigi tanni breefmigâ kauna nahwê pee frustastabba ja-nomirft. Schis swehtais, taifnais Rungs un Pestitajs wissu to irr zeeitis muhsu deht, ispestidams muhsu dahrgas dwehseles no ta nifna eenaidneeka naggeem, kas farroja prett wisseem swehteem engeteem — kâ to lassam muhsu schihs deenas lefzionâ, — bet wisswairaf prett mums zilweka behrneem; muhs winsch gribbeja tanni muhschigâ nelaimē eegrufst. Bet Jesus Kristus tas spehzigais farra-Leelskungs panehme tam nifnam sahtanam to spehku, isahrdija tohs elles zee-tumus un walda lihds ar farwu Tehwu pa semini un debbesi, pahr wisseem swehteem un isredseem, kâ tas pateefigais un muhschigais meera Leelskungs. —

Nahz! nahz pee mums ar tawu Deewa palihgu, Rungs Jesus, tad, kad tee grehki muhs gribb nomahkt, palihdsi mums no teem atgreestees un tohs uswarreht. Tee grehki irr tas sahtans, prett kurreem mums wehl schodeen ja-farro; bet ar taweem wahrdeem tohs lehiti uswarram.

Tâ, draugi, lai luhdsam farwu Kungu Jesu par palihgu tad, kad ta pasaule un muhsu paschas taumas eekahroschanas muhs us grehkeem skubbina. Lai fargamees no tahs ne gantas lepnibas, zaur ko mehs serwi paschus pa-augstinadami, tam augstam Deewam gohdu atraujam. Tad jau mehs ne mas ne effam ta Kunga mahzektî, kad ne klausam winna mahzibahm, ar ko winsch muhs mahza, schihs deenas ewangeliumâ, tâ fazzidams: „kas pats semmojahs kâ schis behrns, tas irr tas leelakais debbesu-walsiba.“ Tâ winsch pamahzija sawus mahzektus, ka teem buhs pasemmigeem buht; un arri schodeen wehl muhsu aufis atskann schee swehti pamahzischanas wahrdi no muhsu Pestitaja. Ak, fanemsim tad tohs un eespedifim dsikti sawâs firdis; paglabbasim winnus kâ to dahrgako mantu, kas arridsan

tee dahrgakee irr un ne isfakkam' dauds wairaf wehrts, ne kà selts un sudrabs, un wiffa manta pasaulè, bes Deewa un bes Jesus wahrda ne weens ne warr dsihwoht pasaulè, bet bes selta un sudraba dauds dsihwo un dauds pee meerigas duffeschanas aisgahjufchi, preezigi un lihgfmi pee fawa Kunga, kurra wahrdu tee paklauffjufchi un kurru gohdajufchi, teifufchi un flawejujufchi par wiinna spehzigu pasargaschanu no wiffadeem ne labbeem un grehzigem darbeem; tur pretti atsihdami fawu wahjibu, ka wiinni bes ta Kunga paliga ne ko ne buhtu warrejujufchi uswarreht neds padarriht, neds no ka isglabhtees. Bet arri wehl tahdi muhsu starpà teef atrasii, kas leelabs, ka wiinni zaur fawu spehku warroht wiffas launas kahrdischanas uswarreht. Ak nabbags zilweks, tu jau ne warri ne weenu fawu fehli spert bes ta Kunga paliga, kà tad tu warri ar fawu spehku tahm launahm kahrdischanahm pretti stahweht un tahs uswarreht? Ne, muhsu, ne muhsu, bet taws gohds tas irr, Kungs muhsu Deews, ka meh's effam pasargati no launahm kahrribahm, kas muhs us grehkeem skubbina. Ak, fuhti jel wehl us preekschu fawus swehtus engelus mums par siipreem fargeem, ka tee muhs farga no ta grehku leelzetta, un wedd pa to schauru zellinu us teem meera-nammeem, ko Kristus preeksch mums nopelnijs.

Bet tè mums pascheem arri waijag' mohdrigeem buht pah'r fawahm firdim; jo ta pehz Deews muhsu schehlig's debbes-Zehws irr muhs ar prahtigu dwehfeli apdahwinajis, ka meh's warram grehkeem pretti turtees un tohs, ar Deewa paligu, uswarreht. Un pateefi, ja meh's no fawas pusses darram, zil spehdami tohs grehkus nihdam un un to taifnibu mihtojam, tad arri ta Kunga palihdriba no mums ne atstahjabs, bet spehzigu eeksch mums wahjeem parahdabs, tà, ka mums lehti nahk tohs grehkus atmeft un tai taifnibai pee'kertees. Tee grehki, mihti draugi, irr muhsu wiff' niknaki eenaid-

neeki, kas samaita muhsu meesu un dwehfeli. Ta pehz muhsu Pestitajs schihs deenas ewangeliumà fakka: „Wai tai pasalei tahs apgrehziabas deht.“ Ak, buhtu nu ta apgrehtofchanabs un launas preeksch-sihmes dohschana tahda masa leeta, tad tas swehtais Kungs Jesus tahdas tif gaufchas waimannas ne isfauktu pah'r grehziineeku! Bet wiansch itt labbi sinnaja, ka tas effoht tohti leela nelaimè tam ne atgreesigam grehziineekam; ta pehz wiansch wehl fakka: „Bet tomehr wai tam zilwekam, zaur ko apgrehziaba nahk! Ta pehz, ja tawa rohka, jeb tawa kahja tew apgrehziabu darra, tad nozehr' tahs un mett' tahs nohst no fewim; jo tas tew labbaki, ka tu eeksch tahs dsihwofchanas tiffis jeb krohplis ee-eij, ne kà tew diwi rohkas jeb kahjas irr, un tu tohpi muhschigà ugguni eemests.“ Ak ta pehz juhs tehwi un mahtes, juhs faimneeki un faimneezes, fargajeetees no grehkeem, ja gribbat fawu laizigu un muhschigu laimi un swehtibu panahkt; fargajeetees taunu preeksch-sihmi doht juhsu jaunekleem un appakschneekem; jo zaur to teef wiinni samaitati pee meefas un pee dwehfeles; wiffas juhsu labbas mahzibas tad irr pa welti; jo tee jaunekli fawà behrnischkà prahtà dohma, ka juhs ne nowehligi winneem leedsat scho grehku darriht. Jo eefahkumà tee grehki isleekabs tohti faldi un tas kahrdisnatajs tohs wehl usteiz, bet pehzak, tad tee paleef tif ruhkti kà schults. Bet ja juhs gribbat ta Kunga swehti kalpi un kalpones buht un gribbat fawus mihtus behrnias un paklauffig's appakschneekus no laiziga fauna, behdahm un muhschigà fohda isglabht, tad, pah'r wiffahm leetahm, fargajeetees paschi no wiffu-masakas apgrehziabas. Un ja juhs paschi tà ar darbeem parahdiseet, ka taifniba un Deewa-bihjaschana irr ta Wiffuwaijadfiga leeta, tad arri juhsu wahrdi, ar ko juhs tohs mahzeet, spehkà ees un pee teem auglofees. — Un juhs, behrni! Kas paschi jau pasihsteet Deewa swehtus wahrdu's, lassat tohs ne apnikdami, tad juhs pee-aug-

feet swehtâ gudribâ, ar ko paschi warreseet pretti turretees teem apgrehziabas dewejeem tur, kur juhsu wezzaki jums naw klah. Jo ta grehziiga pasaule warr juhsu dahrgas dwehfeles drihs tanni taunâ tihklâ eetihsüht, no kurra isfluht jums gauschi grubti nahksees. — *Alt*, pateesi, mihli behrni, ta pasaule irr skandiga un neganta; ta ne behda wis pahr juhsu nelaini, kas jums usnahk zaur winnas wilteem; winna tik luhko us to, ka winna ar jums warr sawas kahribas peepildiht. Woi gan behdaja Potiwarcene pahr Jahsepa nelaini, kad ta winnu willinaja us neschlihsibas darbeem? Kas to dewe! Jo ta tik ween us to luhkoja, ka sawas kahribas padarriht. Bet pahr to winna ne buht ne eedohmajahs, ka tas schlihsstais jauneklis zaur to teekoht par wella kalpu padarrihts.

Alt, Deewam schehl! wehl taggad muhsu laikos ne trubht tahdu ne gantur lauschu, kas dascha jaunekla schlihsstas un baltas meefas zaur saweem kahrumeeem padarra tik farkanas ka affinis. *Alt* to ne ween winnu meefas tohp samaitatas, bet arri winnu dwehfeles tee negantneeki nomalda no ta swehta pateefibas zetta, kas wedd us debbesi; un to winni padarra ar saweem wiltigeem tschuhfsu mehles wahrdeem, eeteikdami, ka maufoschana ne effoht ne kahds grehks. *Alt*, kaut tahdi negantneeki apdohmatu, kahdas waimannas Jesus isfauz pahr teem apgrehziabas dewejeem!! *Alt*, mihli behrni! tas neschlihsstas grehks irr lohti leels un grubts grehks, kas samaita muhsu meefas eefsch un aht-puffi un pasaude muhsu laizigu un muhschigu lab' klahschanu. Paschi swehti Deewa wahrdi to leezina; tur stahw rakstihst: „Jo scho juhs sinnat, ka neds mauzineeks, neds neschlihsstas, neds negausis ne dabbu to eemantofchanu tanni Kristus un Deewa walsiba.“ (Ewes. 5, 5.) *Alt*kal: „Woi juhs ne sinnat, ka juhsu meefas irr Kristus lohzeffi un ta swehta Garra dschwoklis, kas irr

eefsch jums, ko juhs no Deewa effat dabbutusch, un juhs ne peederrat sew pascheem? Jo juhs effat dahrgi atpirkti; tad nu gohdinajeet Deewu juhsu meefa un juhsu garrâ, kas Deewam peederr.“ (1. Kor. 6, 15. 19.) *Un* wehl: „Beskauniga buhschana un gekkiga tehrseschana, jeb smeekli, kas ne peederrahs, lai juhsu starpâ ne tohp minneti, bet jo wairak pateifschanas.“ (Ewes. 5, 4.) *Ta* pehz, behgat, behgat, behgat un ne taujetees no teem taunteem pasaulneekteem sewi peewilt. *Lai* gan tee runna jaukus, juhsu jaunibai, patihkamus wahrdu, tad ne tizzat teem; un lai gan tee buhtu angfii kungi woi gaspaschas, tad ne behdajt pahr winnu beedinaschanu, ar ko winni draude jums grubti darriht, ja winnu wilteem ne klausat, bet atbildat ar Jahsepa wahrdeem: „Kâ tad man buhs tahdu leelu taunu padarriht un prett Deewu apgrehtotees?“ (1. Mohf. 39, 9.)

Alt schehligais Kungs Jesus, tu leelais behrnu mihlotajs, stahwi tu pats teem jaunekleem klah ar sawu spehziigu Deewa paligu, ka tee warr tahs kahrdinaschanas uswarreht, un no teem wiltus draudeem ne bihtees, ar ko ta tauna pasaule tohs beede. *Pa*klausi to wezzaku luhgschenu, kas no schejeen schkiramees un fihkus behrninus atstahdami, tewis gauschi luhdsahs, teem par waddonu buht. *Alt* Kungs un Deews, effi teem jaunibâ tas ihstiens paligs un ne tauj winneem no schkeebrees no ta pateefibas zetta, pa kurru tawi swehti wahrdi wedd. Amen.

Pateefibas leezineeks

Luttera peeminneschanas swehtkôs.

Alt, zit lohti brihnischligi un leeli irr tawi darbi, muhschigais Deews un Tehws, debbes un semmes Kungs!

Tu muhs zilwekus schehligi effi pa-augstinajis pahr wiffahm zittahm radditahm leetahm, kas tē pafaulē, mums dohdams fapratigū garru, to ne mirstamu dwehsefi. Par to tew karsii pateizam; bet tew arri pasemmigi, firsnigi un tizzigi luhdsam: apsehlojees arri us preekschu pahr mums, taweem behrneem, kas arri schodeen tawa swehta waiga preekschā semmojahs, pee tawahm kahjahm krisdami, atsihdami sawus daschadus grehkus, ar ko prett tew, swehtais Deews, dauds reis' effam apgrehkojuschees. Raut gan taws prahts mums zilwekeem skaidri irr mahzihts zaur taweem swehteem praweescheem un, wiff wairak, zaur tawu mihtu Dehlu, tomehr dauds reis pehz ta ne effam darrijuschi. *Al!* tas mums lohti schehl, un mehš atsihstam, ka tas kalps, kas sawa Kunga prahtu sinnajis un tomehr naw darrijis, diw-kahrtigu sohdbu pelnijis. *Al!* tahdi neleeschi kalpi mehš effam un mums lohti bail no tahs diw-kahrtigas sohdbibas! Bet tu pehz sawas mihlestibas muhs nabbagus weh effi schelojis, ne sohdbidams. Ta pehz luhdsam terwi, swehtais Tehws: nogrees arri us preekschu to sohdbu un scheljo sawus behrnus, kas taggad ar pateefigahm sohlfichanahm tew sohla, ka wairs ne darrihs, ko tu sawā swehtā wahrda teem effi aisleedfis. Paklauffi muhsu ne isfakkamas nopuhfchanas, eepreezini muhs ar saweem swehteem wahrdeem un atnemm no muhsu firidin to fimaggu grehku nastu. Dohd mums arri sawu swehtu Garu par palihgu, ka mehš sawas sohlfichanas arri warram peepildiht; jo bes ta mehš wahji to ne eespehjam. Nu tad, af Kungs un Deews, leez tai schehlastibas faulei eeksch mums usleht taggad, kad terwi no firds dibbena peeluhgim eeksch ta wiff-swehtaka wahrda tawa mihta Dehla Jesus Kristus.

Muhsu Tehws debbests ic.

Lee swehti wahrdi, ko schodeen tizzigi apzerrefim, atrohahs ta apustula Pahwila gramata, ko winsch Reemereem rakstijis, desmitā nodakkā un tur no 9tas lihds 18tai perschei muhsu wallobā tā ffann:

Schis irr tas wahrds tahs tizzibas, ko mehš pasluddinajam. Jo ja tu ar tawu mutti to Kungu Kristu apleezinasi un tawā firdi tizzefti, ka Deews winnu no mireoneem irr usmohdinajis, tad tu muhschigi dschwosi. Jo ar firdi tohp tizzehts us tasnibu, un ar mutti tohp apleezinahts us muhschigu dschwoschanu. Jo tas raksts fakka: ikweens kas eeksch winna tizz, ne taps kaunā. Jo schē newa starpiba starp Jubdeem un Greekereem, jo tas pats irr wiffu Kungs, baggats wisseem, kas to peesauz. Jo ik weens, kas ta Kunga wahrdu peesauks, dschwoshs muhschigi. Tad nu, ka tee peesauks, eeksch ko tee ne irr tizzejuschi? Bet ka tee tizzehs, no ka tee ne irr dsirdejuschi? Bet ka tee dsirdehs bes mahzitaja? Bet ka tee mahzihs, ja tee ne tohp suhtiti? Ittin ka irr rakstihst: zik jaukas irr tahs kahjas to, kas to preezas wahrdu no meera pasluddina, kas to preezas wahrdu no labbuma pasluddina! Bet ne wiffi tam preezas wahrdam irr bijuschi paklausigi; jo Esaijas fakka: Kungs, kursch tizz muhsu sluddinaschanai. Tad nu ta tizziba irr no tahs klauwschanas, un ta klauwschana zaur to Deewa wahrdu. Bet es fakku: neggi tee to irr dsirdejuschi? Pateesi, winnu skannums irr isgabjis pahr wiffu semmi, un winnu wahrdi lihds pafaules gallam.

Mihli draugi! Schē redsam, zik swehtigs tas zilweks, kas to Kungu sawu Pesitaju ar sawu mutti apleezina. Bet sinnams, wehl naw gan, ar sawahm luhpahm to Kungu apleezinaht; buhs arri siprā un ne schaubigā tizzibā eeksch Jesu, muhsu Kungu tizzeht, jo sik tad muhsu muttes apleezinaschana buhs pateesa un Deewam, ka arri wisseem tizzeem peenemmiga, un mums derriga us laizigu lab'klahschanu; jo tee nolassiti swehti

wahrdi mahza: „raksts fakka: ikweens, kas eefsch
winna tizz, ne taps ka unâ,“ un wiff-wairaktas
buhs muhsu ne mirstamahm dwehfelehm par muhschigu
debbes-preeka dsihwofchanu, kâ arri to tee swehti wahr-
di fakka: „ar firidi tohp tizzehs us taisnibu un ar mutti
tohp apleezinahts us muhschigu dsihwofchanu.“ —
Lai tad ar Deewa palihgu apdohmajam:

Kahda schi deena irr, ko nu patt swehtijam?

Bet tu, at swehtajs Dewo! swehti muhs eefsch
tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefi-
ba. Amen.

Mehs waizajam: Kahda schi deena irr, ko
nu patt swehtijam? Kam par peeminnu, un kam
par gohdu? — Us to atbildam: schi deena tohp sweht-
ita tam tizzigam Deewa kalpam Martin Luteram
par peeminnu; un Deewam muhsu schelligam Zeh-
wam, un Jesum Kristum, Deewa weenigam Dehlam
par gohdu. Un prohti: ta pehz Martin Luteram par
peeminnu, ka wansch bijis lohti ustizzams Deewa kalps,
kas to swehtu kristigu mahzibu, kas: zittahrt ar zilweku
leekahm isdohmaschanahm bija fajaukta, atkal isfkai-
droja un to sluddinaja tã, kã Jesus, muhsu Pestitajs,
pats to bija mahzijs un teem swehteem apustuteem us-
tizzejis. To nu gan, mihli draugi, warram noprast,
zif grehta zihnischanahts schim Deewa kalpam bija, to
flaidru mahzibu atkal gaismã nesti, pa tahdu laifu, kur
ta jau ilgi ar wiffadahm leekahm mahzibahm bija fa-
jaukta zaur pascheem teem augstakeem basnizas fun-
geem un biffapeem. Luters tiffai no semmu laufchu
fahrtas bija, no nabbageem wezakeem dsimnis; ta
pehz prettineeki dohmaja jo lehtaki winnu famiht, grib-
bedami tahs schkistis Jesus mahzibas, ko wansch no
jauna gaismã nefse, pagallam pasaudeht un isnihzi-
nah. Dauds reis tee leeli biffapi, augsti basnizas fungi

un paschi augsti waldineeki winnam draudeja un ais-
leedse, ka ne buhs mahziht tahdu mahzibu. Un kad nu
redseja, ka tas pastahweja sawã mahzifchanã ne bai-
todamees no winnu beedinaschanas, tad tee winnu
gribbeja nokaut; bet wansch, kaut gan sinnaja, ko tee
pahr winnu bija nodohmajuschi, tatschu ne atstahjahs
no sawa darba, bet jo ustizzigi to sirahdaja. Wansch
arri ne leedsehs eet us to leeli Rohmas pilssehtu, kur
tee leeli biffapi winnu aizinaja atbildeht pahr sawu mah-
zibu, lai gan labbi sinnaja, ka winna eenaidneeki tur
jau tik tahd bij istaifjuschi, ka wansch tiftu pagallam
pasuddinahts. Zitti no winna draugeem, kas wiffi
winnu lohti mihloja, ar affarahm winnu luhdse, lai
wais ne mahza tahdas mahzibas, kas teem augsteem
biffapeem ne patihloht un ar ko warroht sawu dsihwibu
pasaudeht. Bet woi schahs gauschas affaras un luhg-
schanas winnu mihlu draugu nowehrse no scha swehta
darba? — Ak teescham ne! — Ne kas winnu ne no-
greese no ta, ko wansch sawam Deewam ustizzedams,
ar winna palihgu bija eefahzis, un arri, us winna
flahtflaweschanu pafaudamees nobeigt dohmaja. Ta
deht arri ne istruhkabs wis no sawu prettineeku beedi-
naschanas, bet dohmaja tã: „ja tas Rungs, mans Dewos
man gribbehs isglabht no winnu rohkahm, tad tee ne
weenu no manneem galwas matteem neds drihstehs,
nedf spehs aiskahrt.“ — Tã Deewam ustizzedams,
wansch arri drohschi gahje sawu eenaidneeku preekschã
atbildeht pahr sawu mahzifchanu un sawã zellã Dee-
wam par gohdu, fewim par eedrohschinaschanu un sa-
weem draugeem par preeku fazzifa schohs wahrdu:

Deeos Rungs irr mums kã stipra pils,
Kur muhscham ne bihtamees;
Weens paligs, kas muhs ne peewils,
Kad winnam nodohdamees.
Kaut kahds mums zehlees eenaidneeks
Kas dards padarriht spehtu,

Ram kaut un pohstih buhtu preeks;
Ne ko winsch ne warretu
Teem skahdeht, ko Deews farga.

(Wibf. ds. gr. № 80.)

Pateefi, muhsu Luters irr bijis tahds, kà tee swehti preeksch lassiti wahrdi mahza, fazzidami: „Ja tu ar tawu mutti to Rungu Kristu apleezinasi un tawâ firbi tizzesi, ka Deews winnu no mirroneem irr usmohdinajis, tad tu muhschigi dsihwofi.“ Un tahdeem, mihti draugi, mums wisseem waijaga buht, kahds schis Luters irr bijis; jo winsch apleezinaja Jesu Kristu, to wiffas pafaules Pestitaju, no firbs eeksch winnu tizzedams un arri winna mahzibas paklausidams. Tur klahit winsch arri labbi nehme wehrrâ, ko Jesus faweem mahzekteem fazzija: „Ja kas labban man gribb pakkaht nahkt, tam buhs fewi pafchu aisleegt, fawu krustu us fewi nemt, un man pakkaht eet.“ (Matt. 16, 24.) To arri teescham darrija schis tizzigs Deewa kalps un Jesus mahzektis Luters; ne baitojahs wis to krustu us fewim nemt, bet drohschi gabje faweem eenaidneekem, teem augsteem basnizas-kungeem un bissapeem pretti, teem fawu tizzibu apleezinaht, weenumehr atsihdams fawu wahjibu, bet arri Deewa wisspehziibu, kà mums to winna pafcha wahrdi rahda, kas tà skann:

Mums pascheem glahbtees, uswarreht,
Irr wahja eespehshana;
Bet mums irr, kas warr palihdscht,
Ko Deewa schehloschana
Par glahbeju mums suhtija,
Un kas, iszeetis mohkas,
Uszehlees spehta, gohdbâ,
Pee Deewa labbas rohkas,
Nu walba, Jesus Kristus.

(Wibf. ds. gr. № 80.)

Pateefigi tee wahrdi, ko te Luters fakka, ka winnam pafscham glahbtees un uswarreht effoht wahja ee-

spehshana. Jo kà winsch gan, zilweks buhdams, tif leelu pulku eenaidneeku buhtu warrejis uswarreht ar fawu spehku! Bet Deews, tas Rungs ar fawu spehzigu rohku winnu isglahbe tà, ka winna nifni eenaidneeki winnam ne ko ne warreja padarriht. Ak, kaut arri mehš, mihti draugi, tà us Deewu, muhsu spehzigu Tehwu pakautumees, kà winsch tam ustizzeja, tad arri mehš peedsihwotam, ka irr tees, ko tee nolassiti swehti raksti fakka: „Ik weens, kas eeksch winnu tizz, netaps kaunâ.“ Jhs wahrdisch, bet pateefigs! Gan jau wezzds laikds dauds kahrt notizzis, ka Deewa tizzigi no teem netizzigeem un besdeewigeem tikke waijati, apfimeeti, neezinati un pasuddinati; bet kad tee besdeewigi dohmaja: nu tas Deewa-bihjigais jau pagallam eegrubhs kaunâ un breefmiâ, tad teem ar bailehm bija ja-reds, kahdâ gohdâ tas apfimeets mitte un kahdu preeku baudija tas apbehdinahts tizzigs zilweks. — Woi tas besdeewigs Absaloms ne dohmaja, ka winna tehws, tas Deewa-bihjigais Israëla kehniensch Dahwids nu pagallam jau buhschoht apkaunehts, no waldischanaš krehsla no-grubhs, kad schis ar to masu pulzinu fawu paklausigu kalpu behdse, un Absaloms ar leelu karra-spehku tam dsinnahs pakkaht? Bet kur palikke schis ne pateizigs dehs ar wissu fawu leelu karra-spehku, ko tif ar wiltu few bija peewilzis? Woi dabbuja fawa tehwa walsibu, pehz ka tihfoja? — Ak teescham, nè! Jo Deews tas Rungs, kas bes paliga ne atstahj fawus tizzigus, tas arri fawu kalpu Dahwidu pafargaja un winna m a s a m pulzinam deme spehku, to leelu karra-spehku uswarreht. Un tas ne pateizigs Absaloms ar faweem garreem matteem pakabrahs pee ohsola. Tâ pat mehš lassam swehtds rakstds, kà tas besdeewigais Affireru kehniensch Saneribs irr apbehdinajis to Deewa-bihjigu Israëla kehniinu Jskijafu, bet pafchâ fawâ negantâ lepnibâ Affireru kehniensch tikke pasemmohts, ka winna lehgeri weenâ nahkt nomirre wairak ne kà simts un astondefinits tuht-

stoschi zilweki. — Deewa = bihjigs praweets Daniels tiffe no besdeewigeem zilwekeem eemesis lauwu = bedrè; bet paschi tee swehri, kaut gan isfalluschi, winnu ne aiskahre wis.

Redseet, mihti draugi! tà Deews ne atstahj ne weenu no teem, kas us winnu palaujabs, bet brihnischki tohs wissus pasarga no wiss-niknafeem eenaidneefeeem. Stiprinafimees mehs arri to tizzigu Deewa kalpu Luteru schodeen peeminnedami, tahdà ustizzibà us Deewu; pateifsim tam Rungam par wissu to labbu, fo winsch zaur Luteru mums irr darrijs, Jesus mahzibas mums atkal skaidras lifdams fluddinacht, un luhg-sim sawu debbes-Zehwu, fa winsch mums arri jo deenas jo wairak palihdsetu, pehz muhsu tizzibas swehtahm mahzibahm turretees un dsihwoht, un preezatees swehtà libgsmibà, fa „ta tumfiba pahreet un ta pateefa gaisma taggad spihd.“ (1. Jah. 2, 8.)

Ihpaschi lai tad schodeen arri wehrà leekam, fa schi deena irr augsta peeminneschanas deena, un kas ta deht ween ne teek swehtita, fa no darbeem atstahjamees, duffam, ehdam un dserram, un turklaht wehl — Deewam schehl! — grehku darbus darram, eedami frohgà, tur riht un plihsteht, bahrtees un kantees, sawus tuwakus aprunnacht un arri, — kà daschi ne gohdigi jaunekki muhsu starpà darra, — swehtàs naktis apfahrt wasatees pa zeemeem, sawas meefas kahribas dsihdami un arri ne kaunedamees to leelu mauzibas grehku darriht, ar fo apgahna sawu meesu un dwehfeli. Ak wai tam zilwekam, kas scho swehtu deenu un winnas nakti tà pawadda! Jo tahds wehl ne buht narw tik zeenigs turrams, kà ne prahrigs lohps. Ne prahrigs lohps wehl, kad tam noleek barribu preefschà, us deweju nobtaujahs; bet tee kahrigi zilweki ne mas ne mihscho sawas balsis pazelt Deewam par gohdu, jebfchu gan dsird, fa zitti gohdigi laudis Deewu flawe un reds, fa wissi zekki mudsch no tizzigeem zilwekeem, kas

tschakli fleidsahs us Deewa nammu sawu scheligu debbes-Zehwu flaweht un winnam to peenahfamu gohdu doht par tahm ne isffaitamahm lab'darrifchanahm, fo winsch mums pee muhsu meefas wajjadfibahm dohd. Sewischki augstis gohds, flawa un pateifschana tam scheligam debbes-Zehwam no mums nahfahs par tahm lab'darrifchanahm, fo winsch muhsu dwehfelehm nowehlejis. — Bet tomehr tee kuhtri un wiltigi zilweki ne mas ne atsihst sawu labba-darritaju. Ta pehz apdohmajet, draugi, woi ta narw leela nepateiziba prett Deewu un woi tahds ne pateizigs bes sohdbibas paliks? Kas to dohd! Jo tas nepateizibas grehks tohp tà pat gruhiti sohdbihts, kà wissi zitti leeli un rupji grehki.

Ak ta pehz, lai mehs schodeen no jauna mohdinajamees us firsnigu Deewa-peeluhgschanu, us karsiu pateizibu un tizzigaku palauschanohs us winna isglahfschanu no wissahm behdahm un nelaimehm. Ak, schi deena irr par pamohdinafchanu us kristigeem darbeem, ta pehz, fa mehs effam palikfuschi laissi, tohs kristigus darbus darriht. Schee darbi gan narw gruhiti — un tomehr mehs tohs ne darram, kaut taf pats Deewa wahrds fakka: „Ne atstahjeet no muhsu sapulzinafchanas.“ (Ebr. 10, 25.) Un woi tad mehs warram fazziht, fa mehs tohs darbus pilnigi darrijufchi? Ne kà! Ik weenam sawa sinnama firds tè runna pretti un fakka, fa mehs us tahdahm sapulzinafchanahm gan effoht tschakli bijuschi, fur pasaules trohksni un jaktis irr un kur daschadas apgrehziabas tohp darritas. Ak noschelojama kristita draudse, kas tu tà effi nodewusehs us pasaules jaktim un trohksneem! Ka pehz tu darri few tahdu kaunu preefsch tahm zittahm tautahm pasaulè? Tew wajjadseja buht par preefsch-sihmi us labbu, bet reds, tu zaur sawu firds-kuhtribu effi palikkuse par preefsch-sihmi us kaunu! Woi ta irr ta pateiziba, fo tew wajjadseja sawam dahrgam Pesitajam Jesum Kristum doht par to, fa winsch muhsu dweh-

feles irr ispestijis no muhschigas pasufchanas. Tu, teescham, effi aismirfufe winna lab'-darrifchanas; jo kad tahs mas wehl tew buhtu prahta, tad laikam tu buhtu apdohmajufe, kas pee tawa meera wajaga. Bet nu schinnis pehdejös laikös tas tibri kà apflehpts preefsch tawahm azzim!

Pateefi, pateefi, appaksch muhsu kahjahm wehl irr sawads launs grehku zelschs, pa kurru, ja meh's to buhtu eedohmajufchi, ne weenu pehdu ne usmihtu, — jebfchu to taggad drohschi staigajam, — zaur sawahm beesahm peerehm, un zeetahm firdim ne atfihdami, kas muhs schi platta grehku-leelzetta gallà gaida. Leelas, lohri leelas behdu nelaines jau irr atrohnamas paschà schinnit zetta; bet, ak wai! zil ne isfakkami leelas un breefmigas behdas un nelaines winna gallà buhs tam ne atgreesigam grehzineekam! Za pehz ihsumà apraudfifim, kahdas tahs behdas un nelaines irr, kas paschà schinnit zetta atrohdahs, un kahdas atkal tahs, kas schi zetta gallà atraddisees. Woi tad tahs naw leelas behdas tam neschkihstu darbu darritajam, kad winnam tee nedarbi gaismà nahf un preefschwiffu kauschu azzim teef atklahiti? Ak, zaur to tu negants kahrunneeks sawas behdu nelaines lohri pawairo; jo wiffu tawu mihtu draugu un pasihstiamu apbehdinaschana us tewi sauz, kahdà kaunà tu tohs few lihds effi eegrubdis. Sewischki tu sawus meefigus wezzakus ar to gauschi apbehdini; jo tee deenà un nakti ne warr sawas affaras sawalbiht, kad winni apdohma, kahdà leelà kaunà un grehkà winnu behrns eekrittis, ko winni taf gribbejuschi waddiht pa to schauru zettu us debbesim, bet kas tomehr, winneem ne sinnoht, nogahjis pa to plattu zettu us elli! — Za tad dsirdam, kahds kauns un ne mittejami firdschs schahdam grehzineekam irr par algu. Bet tà pat arri behdas, kauns un sahpes irr ja-zeesch tam sagtam, kad tas tohp panahkis un strahpehts ar to no winna papilnam nopelnitu gruhitu strahpi. Urri tam plihntee-

fam irr saws sohds, kad tam, bes wiffahm zittahm breefmahm, bads usnahf, kas arri gruhiti, gruhiti zeechams. Un tà schinnit zetta katram grehkam arri sawas gruhitas behdas un sohds par algu staidfahs us pehdahm pakkat un panahkuschas, to grehzineeku ne taupa wis. Bet, kad nu tà dsihwodami aishnahkam ta grehku leelzetta gallà — ak wai tad pahr mums un pahr muhsu dahrgahm dwehselehni! Meesa gan tad tiks semmè eerakta un no tahrpeem apehsta, bet ta dwehsele, ko ta kahra meesa schi platta grehku leelzetta gallà atflahjufe, ta ne warr ne buht wairs atpakkat greessees, no tahs weetas, fur jau klahit peenesta un bes schehlastibas winnai nu ja-kriht muhschigas tumfibas dsittà besdibbent, elles mohkàs, ne beidsamà ug-guns-sanki, no kurra iseet ne azzu-mirklis ne tohp wehlehts, ka wehl warretu zitteem pateift, kahdas tur ne panessamas mohkas. Schahs breefmas ne weenam naw ne sinnamas; jo tas plattais grehku zelschs irr paschà eesahkumà un ir tablak wehl weetu weetahm aiskrustihts. Un schee krustii irr tee fwehti Deewa wahrdi un dahrgas Jesus mahzibas, kas mums skaidru un pateefigu sinnu dohd, kahda ne isfakkoht breefmiga esfoht ta nelaines bedre, ko atrohd ta jauka grehku leelzetta beidsamà gallà. — Za pehz, kristihis pulks, ne eedrohfschimajees wis tohs krustius pa kahjahm miht, sinnadams, ka winni naw wis pa walti sprausii. Greessees labbak atpakkat un eij pa to schauru ne aiskrustitu taifnibas un Deewa-bihjaschanas zettu. Jo kaut gan tas preefschlaikà tawai wahjai meesai isliksees gruhits un ne paeijams buht, tomehr pehz atraddisi un atfihfi ar fwehtu preeku, kahdà ne beidsamà lihgfinità winsch tewi eewaddihs, prohti, tur muhschibà tanni fwehtà un spohschà debbes-Tehwa pilssehtà. —

Ak Kungs un Deews! Stiprini tu pat's muhsu wahju spehku, ka meh's no tahs pateefibas un taifnibas zetta ne kad ne noallojamees, pa kurru tawi un

tawa mihta Dehla swehti wahrdi wedd, bet lai mehs un arri wehl muhsu behrnu behrni, to drohschi staigadami, sawa laika arri ee-eemam tawa debbes-preeka. Paclausti muhs, tawa mihta Dehla Jesus labbad. Amen.

Pateefibas leezineeks

L u h g f c h a n a s d e e n a .

Ut Rungs Jesus!

Zee grehki man' itt gauschi spreesch,

To schelodamees fuhdschs,

Zee mannu firde greefsiu greefsch;

Ut, atnemm tohs, es luhdschs.

Lai tas dohd meeru dwehsele,

Ra tew tas Tehms man nobewe!

Tu mihledams man, nomirri;

Un ta darrisi,

Ra tu, Rungs! man apfohliji. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 581.)

Muhsu Tehms debbesis ic.

Tohs swehtus wahrdu, fo schinni stunda gribbam apzerreht, atrohdam usratsitus ta apusula Pahwila ohrâ grahamatâ us Korintereem, septita nodakâ un tur 10tâ perschâ muhsu wallobâ ta skann:

Ta deewischfiga noskumschana padarra atgreeschanu no grehkeem us swehtibu, kas ne weenam naw schehl, bet ta noskumschana tahs pafaules padarra nahwi.

*

*

*

Mihki draugi! Tenu tas apustuls Pahwils muhs stubbina us to deewischfigu noskumschana. Lai tad paflausam winna mahzibai un pehz tahs darram; itt ihpafchi schodeen schinni luhgshanas deenâ lai ne kawejamees to darriht. Tu, krisitas draudses lohzeckis, kas pa wissu

gaddu lihds schai deenai ar ne behdigu firde dsihwojis, luhdsams, schinni swehta deenâ pamohdini farwu wiltigu firde us deewischfigu noskumschana un lai ta maffeniht us scha zetta apstahjabs un apdohma, kas tai peefawa meera apfohpschanas derrigs un waijadfigs; lai ta atffattahs us tahm pagahjuschahm deenahm un klausahs, ka wiffas us to brehz un sanz: „Zilweks! ka pehz tu effi muhs ta bes apdohma pawaddijis? Raugi, mehs wiffas tewi apfuhdsesim preeksch ta leela pastara Sohga,“ — kurra gruhthu zeeschana pahr muhsu grehkeem ihpafchi schinnis deenas swinnam. Ta pehz arri schi swehta deena no muhsu augsteem swehtu leetu walbineekeem irr eezehta, ka wiffi Deewa tizzigi (schinni deenâ) sewi labbi fatafitu us tahm nahkoschahm swehtahm deenahm pateefigi lihgs motees pahr Jesus augscham zelschanohs no mirroneem, kad pafchi buhsim augscham zehlschees no fa-weem grehkeem. Ut, kusch gan no mums, mihki draugi, scho swehtu deenu warretu pawaddiht bes garrigas noskumschanas, bes atgreeschanahs no grehkeem, bes noscheloschanas un bes apfohlischanahs us preekschu wairs ne grehkoht. Ut! kas schodeen tohs steidsamus darbus kawehs, tas schelastibu ne atraddihs teefas deenâ Deewa preekschâ. Ut Deewam schehl! dauds zilweki irr, kas to ne mas nedarra un ne mas ne behda pahr to nahkamu leelu pastaru deenu, kas bes galla breefmiga buhs tam ne atgreesigam grehzineekam! Daschs firde apzeetinahts dohma: „es jau dauds tahdas deenas esimu pawaddijis un tomehr ta no teem praweescheem fluddinata grehzineekeem bailiga pastara deena wehl naw atnahkuse, un arri, warr buht, es aismigschu un ta wehl ne buhs atnahkuse.“ Ut, ne apdohmiga! af zeeta un grehziga firde! woi tad tu tai pastarai deenai un winnas sohdbai buhsi isbehdsis, kad buhsi nomirris? Ut, klaufees, klaufees, fo Deewa swehti wahrdi pahr to fakka: „no turrenes winsch (Jesus) atees teefah tohs dsihwus un mirruschus.“ Un atkal: „Ta stunda

nahk, kurrâ wiffi, kas irr kappenès Jesus balsi dsirdehs. Un isees ahrâ, tee, kas labbu darrijufchi, pee augfcham zelfchanas us dsihwibu, bet kas kaunu irr darrijufchi, pee augfcham zelfchanas us fohdibu.“ (Zahn. 5, 28, 29.) Ak, kad tee Deewa fwehti wahrdi to fakka, tad tas teefcham notifs; jo tee ne muhscham ne mello.

Tà tad nu mehs sinnam, ka pehz mums ta garriga nofkumschana un atgreeschanahs no grehkeem tik lohti wajjadfiga. Ta pehz arri mums preeksch ta taifna un fwehta Teefas-Kunga Jesus Kristus pastaròs ne kahda aishildinashana wairs ne buhs, ar ko warrefim aishildinatees un fazziht: „mehs to ne sinnajam, ka schi deena tik peepeschi usnahks;“ jo wiffas tahs pagahjuschas deenas dohs leezibu, ka tee praweefchi arween' mums usfaufufchi: „Atgreeschatees, atgreeschatees no grehkeem, jo ta leela pastaras teefas deena irr tuhwu klagt. Sewifchki schi leela luhgschanas deena muhsu weltigai aishildinashanai pretti stahwehs un fazzihs: „Gan tee praweefchi un mahzitaji irr us juns, ak grehzineeki! gauschus mohdinashanas wahrduhs runnajufchi un ar firdi pakustinadamahm mahzibahm un ar affarahm fubbinajufchi un mahzijufchi atgreesstees no grehkeem; bet juhs apzeetinajat sawas firdis prett teem fwehteem Deewa wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm. Juhs tik klaufeet tamfabrdinatajam, kas juhs fubbinaja grehkoht un sawas meefas fahribas bes mehra padarrijat, ne kaunedamees nos zilwekeem un ne bihdamees no ta fwehta un taifna Deewa. Ak, kad nu muhs tur tahs no mums walti pawadditas deenas tik lohti gruhiti apfuhdsehs, tad, ak tad lai scho fwehtu deenu wairs tà ne pawaddam, kà tahs zittas, kas jau pagahjuschas un muhscham wairs atpakkat ne atgreesifees. Lai scho pawaddam tà, kà apustuls Pahwils mahza, ar deewifchki gu nofkumschannu. — Tad nu no teem scho deen preekschâ nemteem wahrdeem mahzifimees atsiht.

Kas tad ta deewifchka nofkumschana irr? un kahda fwehtiba mums no tahs teef? Schè pilns ar kaunu peewelfohs, No tahleneh ween gaidu; Gan paligu eefahrojohs, Pehz schelastibas waidu. Bet ne gants buhdams, ne drihtstu; Jo fur us sewi luhkoju, Geraugu wehl dauds grehku; Tad kauns man nodurr aztinas, Un firds ween gruhiti nopuhfchahs: Deews! schehlo grehzineeku! Amen.

(Wids. ds. gr. N. 559.)

Kas tad ta deewifchka nofkumschana irr? Ta irr schi: kad mehs prett Deewu effam apgrehkojuschees un eekrittufchi schahdâ jeb tahdâ grehka, tad lai tuhlin to grehku gauschi un ar affarahm noschellojam un apraudam, tà, kà Pehteris, muhsu Pesiitaja mahzeklis darrija; un tad lai pee ta mihta un schehliga debbes-Zehwa kahjahm krihtam un firdsnigi luhdsam peedohfchanu. Un to luhgdami lai arri pateefi apfohlam us preekschu wairs tihschi ne grehkoht. Luhk', ta irr ta deewifchliga nofkumschana, kas mums par fwehtibu buhs muhschigi. Bet kad muhsu starpâ kahds buhtu, kas dohmatu, ka winsch ne kahdu tihschu rupju grehku ne effoht darrijs, tad lai arri tas ne kawè garrigi nofkumt, preeksch ta debbes-Zehwa fwehtahm kahjahm semmè krisi un ar gauschahm firdsdibbenigahm luhgschanahm schelastibu un peedohfchanu luhdsahs, Jo kas to ne grihb darriht, tam wehl irr lepna, apzeetinata un grehziga firds prett to fwehtu un taifnu Deewu un tas wehl ne atsiht, ka wiffi zilweki irr grehzineeki; jo ne weens dsihwais starp zilwekeem naw taifns un fwehts preeksch Deewa ta muhschiga debbes-Zehwa; jo arri fwehtirakfli fakka: „wiffi irr grehkojuschi un teem ta teifschana truhkst preeksch Deewa.“ (Reem. 3, 23.) Ik weens, ikweens wehl irr farwu firdi apgruhitinajis ar grehkeem. Jo kaut gan

daschs naw sadfīs, naw ohtru nofittīs, naw nefchkih-
 fibas darbus darrijs, naw fawu tuwaku peewihlis,
 apmellojis, nedf ne pateefu leezibu dewis, nei fawu
 firdi apgruhtinajis ar leelu peedferschanohs, tad tomehr
 tas irr grehzineeks, jo tee ween naw grehzineki, kas tik
 leelus un breefmigus grehkus darra, bet wiffi irr greh-
 zineeki un wiffeem weenreis pastarōs arri buhs gruh-
 ta atbildschana ja = dohd, kad tas taifnais Sohgis at-
 nahks un waizahs: „Atbildi no sawas namma-turre-
 schanas, tu fkaudigais, kas tu fleppef fawu tuwaku
 fkaudi, kas tu winnu sawā firdi eenihdeji, tam taunu
 wehledams. Atbildi tu, kas tu ar sawahm azzim
 fkattees un firdi kahroji un dohmaji us nefchkih-
 fibu. Atbildi tu, maf-tizzigais, kas tu fawu dwehfeli nomoh-
 zijis ar weltigahm bailehm, ne ufstizzedams Deewam
 un wiinna fwehtam wahrdam, kas us tew fauze: ne
 eij pee burweem, un fahls puhfchtotajeem palihdsibu
 mefleht preeksch few un sawa tuwaka. Atbildi tu ne
 peedewigais, tu atreebigais, kas tu ne gribbeji sawam
 tuwakam wiinna wainas peedoht, kaut gan tas ar af-
 farahm tewi luhdsahs un tu, kas ar fawu eenaidneeku
 ne faderreji, kamehr wehl abbi wirs semmes dsihwojat.
 Atbildi tu, kas tu sawus behrnus bes mahzibas kā loh-
 pus likfi aisaugt, tohs ne rahdams un ne waldidams
 prahthigi. Atbildi tu, saweem wezzakeem ne klausigais
 behrnōs, kas tu ne klausiji winnu labbahm mahzibahm,
 bet sawā pahrgalwibā palikfi. Atbildi tu, zeetfirdigais,
 kas tu fawu mantu fewim par deewekli turreji, tam
 tuffcham un nabbagam ne maf paligā negahji, kad tas
 leelā truhkumā gauschi raudaja. Atbildi tu, kas tu
 tahs fwehtdeenās un leelus fwehtkus pawaddijis ar
 pirfchanu un pahrdohfchanu, ar leeku ehfchanu un
 dserfchanu, ar pafaulēs jaktim un un trohkfneem un ar
 grehzigeem preekeem. Fsmekle tu, pahrgalwigs pa-
 faulēs behrnōs, par fo tahs fwehtas deenas dohtas, tad
 gan atraddiffi, ka tahs irr dohtas preeksch dwehfeles

meera apfohpfchanas. Bet tu, nebehndneeks! tahs
 apgahni ar laizigeem darbeem, ar grehku preekeem,
 dsihdams fawu ne gantu meefas kahribu; un fawu
 dwehfeli tu atfahj ne apfohptu, jebfchu ihsteni pahr to
 no wiffas firds bija ja-gahda.“

Alf, zilweks, fo tē dohma tam taifnam Sohgam
 atbildeht? Alf, mehōs winnam ne warretu us tuhkf-
 fcheem wahrdeem ne weenu atbildeht. — Kad mums
 fcheit laizigi kahdu reis peetruhkfi meefas wajadsibas,
 tad mehōs zerrejām, no zitteem fchehligeem zilwekeem
 dabbuht un arri dabbujām. Un kaut gan reis mums
 ar zeetu firdi atbildetu: tu effi fawu mantu ne kahrtigi
 isfchkehrdejis un tad nu nahz pee inannis deedeleht; —
 eij prohjam tu laiffis un deedelneeks, tad tomehr wehl
 pafaulē irr tahdi Deewa-bihjigi un firdsmihligi zilweki,
 kas labpraht palihds. Bet ar dwehfeles mantahm tas
 eet zittadi! Kad mehōs fawu dwehfeles meeru schē ne
 buhfm labbi apfohpuschi, af wai tad mums fur pasta-
 rōs gruhthi klahfees, kad tas leelais pastaras = teefas
 Rungs Kristus usfattihs to ar grehkeem fagahnitu
 dwehfeli. Alf, fur tad dabbuhs pirft tahdas dahrgas
 fahles, ar furrahm dwehfeli warretu nomasgaht un
 ahrfteht, un kas tad warrehs aisdohht tahdu dahrgu man-
 tu, ar fo dwehfeles truhkumu pildiht! Alf, ne weens,
 ne weens; jo kam buhs, tam tik buhs preeksch fewis
 ween! Kaut gan tee Deewa engelē un isredseti zilweki
 tur tik fwehti buhs, ka fpihdehs kā faule, tad tomehr
 arri winni ta ne atgreesiga grehzineeka dwehfeles truh-
 kumu ne pildihs. Za pehz ar Deewa wahrdeem jums
 teek usfaukts: atgreesetees no grehkeem, kamehr wehl
 laiks un apfohpeet sawas dwehfeles dahrgu meeru.
 Ne pawaddeet tahs fwehtdeenās ar laizigeem meefas dar-
 beem, ar kahrigu dsihwofchanu, bet gahdajeet tad pahr
 fawu dwehfeli, jo dwehfeles deht irr ta fwehtdeena
 dohta. Apdohmajeet tē Pefitaja wahrduōs: „Ro ta s
 zilwekam palihds, kad winfch wiffu pafauli

famanto, un tam tomehr fawa dwehfele subd? Jeb ko warr zilweks par fawas dwehfeles atpirkffchanu doht?" (Matt. 16, 26.)

Tà nu taggad arri to effam atfinnufchi, ka ne ween zaur rupjeem grehku darbeem, bet arri zaur teem wif-fu-smalkakeem pelnam Deewa dufnibas fohdibu, prob-ti, tahs muhschigi ne beidsamas elles mohkas. Schè nu gan daschs dohma: kà tas warr buht, ka par tah-deem maseem grehkeem tik besgalliga fohdiba ja-zeesch? par teem neekeem, ko ar mutti un firdi ween padarram? Ak zilweks, zilweks, ar tahdu masu grehku tu warri oh-tru dikti eewainoht. Zo, Deewam schehl! dauds zilweki irr tikfufchi nelaimigi, kas par nepateefi tikke ap-melloti un arri dauds zilweki irr zaur ne pateefu leezibu pasuddinati. Pats taifnais Deewa Dehls, muhsu scheligais Pestitajs tikke zaur ne ganteem un wiltigeem leezineekeem us to gruhthu krusia-nahwi pasuddinahts. Woi tas gan ne bij' leels un breefnigs grehks? Woi tahds ne pelna to paschu fohdibu, ko tas, kas ohtru nofittis? Ak, schee elles-prauki (tee wiltigi leezineeki) bij us tahm paschahm pehdahm ar elles-leefmahm ap-rihjami! Zo schee dewe ne pateefu leezibu prett to Kungu Jesu, kas ne bija ne kahdu grehku darrijis un no kurra muttes ne weens blehdigs wahrds ne bija isfpruzzis. Urri tas, faut gan eefahumâ leekahs mas, tomehr irr leels grehks, kad fawas firdis apzeetinam prett to nabbagu tuwaku, kas sawâ truhkumâ palihdsibas no mums luhdsahs, kad tam peetruhfti maife, woi drehbes, woi pajumts un kad tad meh's tam ne palihdsam un kad tas no mums aisgahjis, badda mohkas nomirft, jeb pliffumâ nosalft. Ak, kà breefnigi skann tahda sinna, kad mums atffann: „tas zilweks, kas no tew luhdsahs drehbes un pajumtu, irrtaggad us lauka eeksch schaggaru buhdas ar falschanu nomirris!

Tè redseet, draugi, zil leels un breefnigs grehks zekahs no muhsu muttes wahrdeem un firdszeetibas

Bet ne dohmajat, ka tas, ko taggad teizis effoht kah-da lihdsiba ween, ar ko mahzoh't, lai fargahs no mel-leem un zeetfirdibas prett saweem tuwakeem; ne, schee grehku darbi irr teescham tà notikkufchi. Muhsu Pestitajs irr zaur to ne pateefu leezibu tà zeetis. Un arri muhsu laikds irr ta zeetfirdiba redseta, ka teescham nab-bags zilweks us lauka nosalle, kam zitti zilweki ne dewe pajumtu. *) Tà nu redsam, kahdu leelu grehku sawâ firdszeetiba warram padarriht un ar to nopelniht gruhthu fohdibu. — Kur atraddisim tahdu zilweku, kas schohs grehkus ne buhtu darrijis? — Ak, ta pehz, lai ik weens no mums schodeen preeksch ta swehta, taifna Deewa semmojahs ar no firds semmigahm luhgshana-hm un ar affarahm luhgdami: „Ak Kungs, ne eij' ar mums leeleem grehzineekeem preeksch tawa fohda, bet peedohd, ak peedohd mums muhsu grehkus.“ Tè klah't, lai arri tizzigi sohlam, ka wairs tihschi ne grehko-fim. Ja meh's teescham tà darriisim, tad tas no wif-fas firdscheeligais debbes-Zehws mums muhsu greh-kus peedohs zaur sawu leelu schehlastibu un Jesus dahrga nopelna labbad. Zo winnam jau ne patih't ta grehzineeka nahwe; bet winnam gribbahs, ka tas grehzineeks atgreeschahs no sawa zekta un dsihwo. Winsch fakka: „Wasgajeetees, schkihstajtees, atmetteet juhfu launas darrihchanas no mannam azzim noht, mitte-jeetees launa darriht. Tad nahzeet, un lai meh's koh-pâ teefajamees. Kad juhfu grehki tik farkani buhtu kà affins, tatschu tee taps balti kà sneegs, un jebfchu tee buhtu kà dahrgais farkanums, tatschu tee tà pat kà willa kluhs.“ (Ef. 1, 16. 18.) Un tad, ja meh's tà ar Deewu buhsim salihdsinajufchees, tad lai nah't rihtu jeb parihtu ta ne atgreesigeem grehzineekeem bailiga un breefniga pastara deena, tad mums atgreesigeem greh-

*) Wahr scho notikkumu plaschakas sinnas atrohda's 461 —463 lappu puffes.

zineefem, kas schodeen farvus grehkus noschelojuschi un kas effam apnehmuschees wairs ne grehkoht, lihds ar wisseem swehteem un isredseteem ta schehlastibas teefa tik spreesta un mehš tiksim eewesi eefsch tahm muhschigahm preeka un meera debbes-mahju-weetahm.

Alf, kurfchs nu gan wehl buhtu tahds firdi apzeeti-nahts, kas ne gribbetu schodeen deewischkigi noskumt, sinnadams, ka ar to farwas dwehseles swehtibu wairo?

Iu tad, nahz, nahz ne farwedamees, tu apzeetinata zilweka firds, kas tu lihds schim ne nahzi, pee Deewa un winna wahrdu klaufschanas, kas, zaur Deewa schehlastibu temi warr zeenigu padarriht; taws taunais, dusmigais meefas-prahs temi lihds schim aiskaweja pee ta nahkt, kas tawu dwehfeli apwehtitu ar to muhschigu debbes swehtibu. Alf, nahz, nahz, luhdsams, un ne kawejees! apkohp farwas dahrgas dwehseles meeru; jo schodeen wehl irr tahda augstizeenijama schehlastibas deena atspihdejuse, kurrâ ikweens wehl warr Deewa schehlastibu dabbuht, kad tik ween tâ darra, kâ to schihs deenas mahziba no Jesus Kristus puffes mahza. Alf, ne weens zilweks ne sinn, woi winsch wehl kahdu tahdu deenu redsehs! Kas sinn, woi ta leela pastara deena pirmak ne peesteigfees, ne kâ schi leela schehlastibas deenâ nahkofschâ gaddâ. Un kaut arri ta bihjajama pastara deena ne atnahktu tik drihs, tad tomehr tu lihds tai deenai jau warri nomirt. Jo kad tu nomirkt, tad arritawas luhgschanas Deews wairs ne paklaufibs, lai tu luhgtu, kâ gribbedams, nedf tarwas sohlischanas peenems, lai sohlitu, kâ gribbedams, ta pehz, ka tu to ihstenu schehlastibas laiku effi pawaddijis ne behdigi un ar zeetu firdi. Alf ta pehz, nahz, nahz ar leelu fleigfchanas pee teem swehteem Deewa wahrdeem un dahrgahm Jesus mahzibahm, kas schodeen tew pee swehtischanas fauz un ne dohma wis, ka tas ta aizinataja labbums, kad tas tâ gaujschi un wiffâ galwâ, un ik swehtdeenas fauz: „nahzeet! nahzeet un atgreeschatees no

grehkeem, jo ta nahkama deena nahkt bes farweschanas. Alf, ta naktis nahkt, kurrâ ne weens wairs ne warrehs no grehkeem atgreesstees un schehlastibu no Deewa dabbuht. Iu tad, af nahzeet, nahzeet ne farwedamees, kas juhs ne gribbat farwas dwehseles muhschigu meeru pasaudeht! Alf, nahzeet, nahzeet un apdohmajeet, ka Deews tik gaujschi laizigi un muhschigi sohda to — zeetfirdigu grehzimeeku, kas ne atgreeschahs, ne klaufidams praweefchu un mahzitaju balfei. Alf, kad tee zilweki pirmos laikos buhtu klaufjuschi Noim, un no grehkeem atgreesfuschees, tad Deews tohs breefmigus uhdens pluhdus ne buhtu usfuhijis! Un af, kad Sodomas un Gomoras eedsihwotaji buhtu Lotta faufschanai paklaufjuschi un no grehkeem atgreesfuschees, tad Deews winnus ne buhtu fadedsinajis ar tahm breefmigahm ugguns-leesmahm. Alf, kad tee zilweki ik reis buhtu Deewam paklaufjuschi, tad daschi semmes gabali ne buhtu ispohtiti zaur farru, fehgahm un zittu nelaimi! Za pehz, farwas laizigas un muhschigas lab'klahschanas deht, lai atstahjamees no grehkeem bes farweschanahs! —

Alf, pateefi, pateefi, mihli draugi, ne weens zits darbs naw tâ steidsams, kâ tas: no grehkeem atgreesstees; jo kad kahds laizigs darbs paliktu ne darrihts, un mehš pa nakti nomirtu, tad tas gan muhsu dwehselei ne ko ne skahdetu, bet kad mehš wakkarâ no grehkeem ne atgreeschamees un nakti nomirstam, af, tad muhsu dwehseles nelaimigas! Za pehz, mihli un isredsehti eefsch Kristus ta Kunga, kad mehš taggad effam Deewa preekschâ sapulzinajuschees schinni leelâ luhgschanas deenâ, winnu firsnigi un tizzigi peeluhgt un winnam karsii pateikt par to leelu schehlastibu, ar ko winsch muhs wehl lihds schim irr schelojis; muhs muhsu grehku deht ne sohdidams, tad lai pateefi un no teefas atstahjamees 'no grehkeem un tâ, Jesus zeefchanas peeminnu pateizigi schinnis deenas swinnedami, fa-

taifamees us to swehtu brihdi, kas mums preekschâ stahw, kurrâ tas Kungs muhsu Pesiitajs Jesus Kristus no mirroneem augfcham zehlees, ar to muhs ihsti mahzidams, ka mums buhs no sawa grehtu meega peezelees. — Bet, kad schis Kungs sawâ laikâ us teefu atnahks un muhs ne apfohptus arraddihs — kahdas bailes un breefnas muhs tad pahrnems! — Ak, lai tad — kâ jau dauds reis fazzihts — schodeen ik weens no mums no grehkeem atgreeschahs, tad Deews tas Kungs paklausih muhsu luhgschanas un mums peedohts muhsu grehtus, ko ar assarahm isfuhdsam pee winna swehtahm kahjahm semmê krisdami un ar fagraustahm un salauftahm firdim tâ luhgdamees:

Ak Kungs un Deews debbes-Zehws! apscheloojees! apscheloojees pahr mums nabbageem grehzineekeem, peedoht mums muhsu grehtus, ko mehs prett tew darrijusch! Mehs atsihtam, ka effam warren' lohti tewi to swehtu un taifnu Deewu apkaitinajusch ar sawu grehzigu un lohti besdeewigu dsihwofchanu. Leela, leela irr muhsu noseedsiba, ar ko mehs preeksch tewis effam noseegufchees. Ak schehligais Kungs un Deews! mehs ar kaunu un noschehlumu tew to noseedsibu isfuhdsam, ko tu pats jau effi redsejis, kad mehs to darrijam. Tee jaunekti lihds ar wezzeem darra dauds neschkihstibas darbus; tee fainneeki ar sawu fainni lohti sagahna tawas wissu-swehtakas un wissu-dahrgakas deenas, plih-tedami un rihdami, bahrdamees un faudamees un zittus tawus tizzigus behrnus apfinedami. Wissu-wisfada negantiba muhsu starpâ irr lohti wairojufehs. Pahr to nu mums wisseem leela noskumschana irr usnahkuse un muhsu firdis un dwehfeles lohti bailojahs un istruhf-stahs pahr sawahm pahrkahpschanahm. Ak Kungs! Kungs! Kungs! apscheloojees, apscheloojees! apmeerini un eepreezini muhs ar tawu meeru un preeku! Ak schehligais, muhschigais Deews un Zehws! apscheloojees pahr mums schinni swehtâ stundinâ, kas mehs

us saweem zetteem ismettuschees swehredami tew soh-lam, ka negribbam wairs tihschi grehkoht, bet no teem atgreestees. Ak wissu-spehzigs Kungs un Deews! apscheloojees, apscheloojees! dohd mums tawu swehtu Garru par palihgu, ka mehs scho swehtu sohlischanu atkal ne pahrkahpjam. Ak muhschigais Deewa Dehls Jesus Kristus, muhsu schehligais Pesiitajs! apscheloojees, apscheloojees un nomasga muhsu grehtu fahrnus no mums ar tawahm swehtahm un dahrgahm affinin, jo bes tawas schkihstischanas mehs ne warram schkihstii tapt. — Ak swehtais Zehws un Deews! apscheloojees pahr mums! dohd, dohd mums tawu zeenigu swehtu Garru, kas muhs padarra zeenigus pee tawa mihta Dehla swehtahm affinin. Ak Kungs, firds schehligais Deews! paklausu muhsu wahju luhgschann un apscheloojees pahr mums tawa mihta Dehla, muhsu Kunga un Pesiitaja Jesus Kristus labbad. Amen.

Ohtrais Pateefibas leezineeks
L u h g s c h a n a s d e e n â.

Kungs, Deews, Zehws! apscheloojees, Kungs Deews Dehls, apscheloojees, Kungs, Deews, swehtajs Gars, apscheloojees pahr mums noskummuscheem, nabbageem un leekeem grehzineekeem, kas ar assarahm scho swehtu schehlasibas deenas rihta brihtinu sweiznam, apdohmadami, zik leelas muhsu pahrkahpschanas, ar kurrahm mehs sawahm dahrgahm dwehfelehm smaggu grehtu nastu uskrahwuschu un paschi ne spehjam to atswabbinaht. Za pehz, ak Kungs un Deews! mehs pee tawahm swehtahm kahjahm krihtam un ar assarahm tewi luhdsam: apscheloojees, apscheloojees pahr mums! ne eij ar mums preeksch tawa sohda, bet pa-

zeetees un peedohd taweem wahjeem behrnineem, kas schehlojahs un raud pahr faweem grehkeem, ar fo tew sawu mihtu Tehwu gauschi apkaitinajufchi tà, ka wairs sawas azzis ne drihfti pazelt us tew' kà behrni us schehligu tehwu, bet kaunigeem, nofkummufcheem un firdi fatreekteem kà kalpeem preefsch bahrga kunga ja-drebb. Ak, kas nogreesihs no mums to kaunu? kas atnems to nofkumfchanu? kas dseedehs tas fahpes? un kas eedrohfschinahs schinni bailibà? Ne kas zits, ka tu, ak fwehtais, dahrgais Kungs un Pefitais Jesus Kristus, tu effi muhtu nofkummufchahm dwehfelehm un jehlahm firds-wahtim ahrste, eedrohfschinatajs grehku bailibà, un weenigais Salihdsinatajs muhs ar muhsu schehligu Deewu. Par tahdu tawu no mums ne nopelnitu schehlastibas dahwanu, ak Kungs, Deews, Tehws, Dehls un fwehtais Gars, mehhs krihtam pee tawa gobdibas krehfla semmè, tew patefdami un tewi peeluhgdami ar to fwehtu luhgfschanu:

Muhsu Tehws debbesis ic.

Tee fwehti wahrdi, fo effam apnehmufchees schinni stundà Deewa-bihjigi apzerreht, atrohdbahs usrakfitti ta praweefcha Esaijasa grahmata, peezedesmit astotà nobakkà un tur no Imas lihds Gtu perschu muhsu wallodà tà skam:

Sauz wiffà galwà, ne tauipi, pazell tawu balsi kà basuni, un pasluddini manneem laudim sawu pahrkahpschanu, un tam Jehkaba nammam sawus grehkus. Jo tee mekle mannis ikdeenas, itt kà buhtu teem labs prahts pee tahs atfihfchanas mannu zellu, kà laudis, kas taisnibu darrijschi, un to teefu sawa Deewa ne atstahj. Tee waiza man to teefu tahs taisnibas, un gribb klahht pee Deewa nahft. Ka pehz (fakka tee) gawejam mehhs, un tu to ne uslubko? Ka pehz mehrdejam mehhs fewis un tu ne gribbi to sinnahht? Raugi, tal deenà, kad juhs gawejat, tad dsennat juhs sawas kahribas, un plehfschat wiffu sawu parradu.

Redsi, juhs gawejat, ka juhs bareatees un reija-tees, un besdeewigi ar duhri fittat. Ne gawejeet tà kà taggad, ka juhs sawu balsi augstibà leekat dsirdeht. Irr schi tahda gawefchana, fo es eeredfu, ka. tas zilweks fewi kahdu deenu mehrde, jeb sawu galwu nokare kà aschku-stohbri, jeb weenu maisu jeb pelnus appatsch few bahrsta? Woi juhs to weenu gawefchanu nofauzat, un weenu tam Kungam patihkamu deenu? Reggi ta irr weena gawefchana, fo es eeredfu: Utraisi, fo tu ar besdeewibu effi sehjis, raifi walkà to juhgu pee teem, fo tu spaidi, atlaid swabbadus tohs, kam tu gruhti darri, un atnemm wiffadu nastu.

*

*

*

Tà, mihti draugi! likke Deews tas Kungs usfaukt teem pahrgalwigeem Juhdu laudim preefsch ta laika, kad winni tikke us Bahbeli zeetumà aiswesti, ne gribbedams to ne panessamu fohdibu pahr winnu grehkeem uswest. Bet kad nu tee ne klauffija tai mihtligai mohdinafchanai un palikke tà pat eefsch sawas besdeewigas un grehzigas dsihwofchanas, kà pa preefsch, tà, ka tas Kungs wairs ne warreja tahdu leelu kaunumu eeredseht, tad winsch teem usfuhfija to gruhtu fohdibu, to breefmigu karru, kas isphofstija wiffu winnu semmi un pilsehtas, tà, ka ne weens sawai pa pilnam nopelnitai fohdibai isbehdsè. Jo kas to fohbinu isbehdsè, tam usgahje bads, un kas to baddu isbehdsè, tam usgahje tas gruhtais septin definit gabdu Bahbeles zeetums. Ta pehz arri praweets Jeremias pahr winneem schehlojahs, tà fazzidams: „Man irr us kalneem weena raudafchana un kaulfchana ja-fahft, un pee to gannu buhdinahm weena raudu-dseefma tukfneft, jo tee irr fadedsinari, ka ne weens tur staiga, un ne kahda lohpa balsi tur dsirdeta tohp. Tik labbi tee putni appatsch debbes, kà tee lohpi irr nofkrehjufchi un aisgahjufchi.“ (Jerem. 9, 10.) —

Tà, mihtli draugi, tà wiffà galwà schodeenfauz us mums ta Runga gars tohs wahrduß, fo winsch zaur fawa fwehta kalpa Esaijafa mutti fauze us teem Zuhdu laudim, ta pehz, ka tee kristiti laudis arri drohschi staiga pa to ne labbu Zuhdu lauschu zellu, kas tohs jau tuhwa peeweddis pee fohda-namma durwim, kurrà, ja tee ne atgreessfees, taps eewesti ceßschà un ar daschahm soh-dibahm neschehligi nofohditi. — Pateefi, pateefi, ja schee kristitu lauschu semmes eedfihwotaji sawus launus fahrumus ne sawaldis, no sawas besdeewibas ne atstahfees un sawu negantibu ne atmettibs, tad winnu labbas deenas drihs buhs pagallam. Bet kad nu tas Rungs, tas schehligais lehnigais Deews ne gribb to zilweku famaitaschanu, tad winsch leß muhsu widdü, mums par pamohdinaschanu, to basunigu balfi atffanneht, kas mums muhsu pahrfahpshanas pasluddina un ar to gribb muhs no ta launa grehku leelzetta atgreest un no ta gruhtha fohda un behdu nelaines isglahbt, kas mums jau itt tuwu flahst peenahkufe un no kurras teescham ne weens ne warrestim isbehgt, lai buht' baggats, woinabbags, sems, woi augstis, leels, woi mass.

Za pehz, draugi, lai sawas firdis ne apzeetinajam preeksch ta Runga muhsu Deewa basunigas balfs, kad ta muhs fauz pee atgreeschanahs no grehkeem; jo winna ne kad naw wolti faukufe un tà taggad arri us muns pa wolti ne fauz; bet winna reds muhsu nelaini un tohs fohda eerohschus jau gattawus, ta deht tad winna us mums fauz, ar gauschu scheloschanahs balfi, lai no grehku meega mohstamees. Jo, kas no sawa gruhtha grehku meega peezelesees, tas tai nahkamai soh-dibas nelaini isbehgs. — Lai tad no teem fwehteem preekschà lassiteem wahrdeem mahzamees atsiht:

zif leels daschs grehks, fo drihs ne mas par grehku ne atsiht.

Al schehligais Rungs un Deews, tewi firsnigi luhdsam: palihds tu pats ar sawu fwehtu Garru wiffa-

dahm zilweku fahrtahm tawà kristità draudsè no grehkeem atgreessees un tohs noscheloht, ka winni ne nahktu tannis nopelnitäs grubtäs mohkäs. Upschelojees af debbes-Zehws! apschelojees pahm mums zaur tawu mihtu Dehlu Jesu Kristu; ispesti muhs no laizigahm un, pahm wiffahm, no tahm muhschigahm behdahm. Amen.

Al, mihtli draugi, kahdà fwehtà preekà preezajahs schinni fwehtà deenà tas apdohmigs kristihts zilweks, Deewam sawam debbes-Zehwam firsnigi pateefidams par tahdu schelastibas deenu, ar fo tas sawa mihta Dehla draudsi apdahwinajis un kurrà tas ihpafchi gribb sawu lauschu luhgshanas un firsnigas peesaukschanahs paklaufiht; jo schodeen tuhstoschu tuhstoschi Jesus wahrdà sawus zellus lohka, peeluhgdami to Wiffu walddamun Wiffu-warrenu debbes-Zehwu. Bet tur pretti atkal, kad tas apdohmigs kristihts zilweks apzerre sawas un zittu kristitas draudses lohzecku noseegumus un grehkus, un arri to grubtu fohdibu, kas tur pakkal nahk, woi tad naw winnam ar gauschahm assarahm jaraud un ja-behdajahs? Teescham, tad winsch gan ne warr palikt bes noffumschanahs un bes firds-fahpehm; jo kaut gan preeksch winna meesigahm azzim tihrs sudrabs un selts ween spihdetu, tad tomehr winna garra azzis stattahs us to nahkamu grehka fohda-deenu, kurrà ne sudrabs, ne selts fo palihdsehs. Za pehz, draugi, wiffus, wiffus muhs sawa sinnama firds speesch us noffumschanu un noluhgshanu sawu grehku, tik labb' to, kam preeks un laime usfmeijahs, kà arri to, fo krustis un behdas speesch. Bet woi tad muhsu grehki jau irr peedohti, kad mehß tohs schodeen tà gauschi noschelojam ar assarahm, ar nopushchanahm, ar noluhgshanaht, un ar 'gaweschanu? Kas to dohd! To jau mums rahda tee fwehti preekschà lassiti wahrdi, kà tas irr. Un mas irr muhsu slarpà, kas to nesinn; sinnataju irr dauds, bet, Deewam schehl! darritaju mas, kas scheem

wahrdeem paklaufstu. Stary teem dauds tuhstoscheem, kas schodeen farvus zeltus lohka preefsch Deewa, gan mas irr tahdu, kas pateefi no grehkeem at-greeschahs un us kurreem ne simejahs tee wahrdi, ko Deews zaur praweetu Esaijasu runnajs, ta fazzidams: „Schee laudis pee man klahr nahk ar farwu mutti un ar farwahm luhpahm manni gohda, bet winnu firds tahlu no mannim irr.“ (Es. 29, 13.) Lai tik pakattahs ween us kahdu masu basnizas draudsi, zil tur ne atraddihs pilnigus grehzineekus, kas zeetfirdigi paleef, lai gan schodeen swehti sohlahs, no grehkeem atstah. Ak, ta pehz jau ta Runga Gars fakka: „Sauz wiffa galwa, ne taupi, pazell taru balsi ka basuni un pasluddini manneem laudim farwu pahrfahpschanu un tam Jehkaba nammam farvus grehkus.“

Teescham, ja taifnibu gribbam runnajt, irr jafakka, ka irr — lai gan retti — daschs mahzitajs tahds pats pilnigs un tihschs grehzineeks, ka daschs no winna gannama pulka. Tahdam arri ar Pestitaja wahrdeem ja-peefauz: „Waijums rakstu-mahzitajeem un wariseereem! Zuhls leekuti, jo tohs effat lihdsinajami teem nobalteteem kappeem, kas no ahrenes jauki usskattami un no eefshenes irr peepilditi ar mikromi kaulkeem, un wifadass negantibas.“ (Matt. 23, 27.) Pateefi, daschs no fristiteem mahzitajeem gan tahds atrohdahs, ka Pestitajs to fazzija us teem Zuhdu preeflereem. Ak wai pahr tahdu! tahds, teescham! ne warr, neds arri paliks bes sohdivas. Tahds ne ween farwu, bet arri farwas draudses laizigu un muhschigu lab'klahpschanu lihds pasaude. Pestitajs spreesch leelu sohdivu tam, kas weenu no teem masakeem apgrehzina, bet ak, zil breefmiga sohdiva tad wehl buhs tam, kas simts un tuhstoschas dwehfeles samaita zaur farwu launu preefsch-sihmi! Pestitajs ihpaschi us mahzitajeem fakka: „Zuhls effat tahs semmes fahls, ja nu ta fahls neleetiga, ar ko tad taps fahlihts? Ta ne derr wairs ne kahdas leetas, bet

ta tikkai ahra mettama, un no laudim faminnama.“ (Matt. 5, 13.) Ak, kaut tahdi arr' to schihs deenas basunigu balsi pee firds nemtu un apdohmatu, kas pee winnu meera waijadsihs!

Irraid wehl zits leels grehks, kas leelu sohdivu pelna un ko ta pasaule tomehr ne mas ne gribb atsiht par grehku. Prohti, irraid daschi leeli waldineeki, kas pahr farwu semmes gabbalu ne gaufigi walda, apgruhtinadami farvus appakschneekus ar ne panessamahm nastahm, jeb besgalligeem darbeem. Tahdi zaur farwu negaddigu dsihwi farwu mantu isputtina un tad fahf farvus appakschneekus ne schehligi dsihf un speest ka wangneekus un zeetunneekus, dohmadami farwu ischkehrdetu padohmu, tahda wihse atkal samantohf. Bet, fur to nems! Jo Deews tas taifnais farwu swehtibu irr atnehmis no tahdeem negauscheem. Un ta tad tee kriht if deenas leekafds parraddes; kaut gan preefsch winneem simts un tuhstoschi pa deenahm un pa naktim strahda, tad tomehr tas ne ko ne palihds. Ak, kaut jel tahdi negauschi to liktu wehra, ka Deews winnus jau scheit' laizigi sohda pee meefahm, ar to rahdidams, ka winsch tohs ir bes muhschigas sohdivas ne atstahs, ja tee no farweem nitneem flepkawibas, sahdsibas un warras darbeem ne atstahfees. — Schè nu gan daschs warretu dohmaht: tas effoht pahr teem waldineekeem aplam runnajt, jo tee taf farvus masakus brahlus ne nofaujoht ar kahdu eerohzi, neds arri ko sohgoht. Bet, draugi, ta ween naw nokauschana, kad ar sohbinu woi muhu kauj un tee ween naw flepkawi fauzami, kas ta nokauj. Tee arr' tik pat irr flepkawi, kas zittus farvus tuwakus apgruhtina ar ne panessamahm nastahm, furras gan tee ar assarahm nefs ir pa nakti strahdami un tomehr ne warr padarriht, tomehr ne warr dabhuht farwu maises kummofinu un fahls grandinu, un tomehr teef ka suns no farwa pajumta us lauka isdsihts ar wahju feerwu un sikeem behrnieem. Woi nu tas irr kri-

stigs darbs? Teescham nē; jo ne weena affara no tabdu apbehdinatu waigeem ne nokriht, ko tas muhschigais Waldineeks un Kungs ne leek sinnā. Un af Deewam schehl! zif behrnitu schinni pasaulē ne raud, kam tehws un mahte zaur gruhsteem darbeem nowahrdsinati, bes laika kappā eelikti! Tē nu war redseht, kahda ta nokauschana, ar ko waldineeki sawus appatschneekus nokauj. Tā pat arri winni kriht sahdsibas grehkā, fraudami us few tohs gruhstu bauftu lahstus, zaur to, ka tee ne mas ne luhko, neds prassa, woi tas appatschneeks arr' irr sehjamā laikā kahdu fauju dabbujis gohdingi semmē eeseht, woi ne? Tā tad nu appatschneeks zaur scho newalku ne mas ne dabbu few eeseht, woi atkal eesehj nelaitā, fur tad tam ne kas ne-isaug. Un kad tad nu atkal nahk plauschanas laiks, tad winnam ja-eet us kunga tihruma un tur ja-fanemm lihds pehdigai faujimai. Schē arri neteek praffihts: woi tu jau us sawu tihrumu tif dauds effi sanehmis, ka pee schi darba warri pa-ehst? Un tā nu, kad kungu tihrumu beidsis, usnahk leetus un falna, ka tam sawas druwās labbums is-nihst. Tā nu tahds negausis waldineeks irr arri prett septitu baufli grehkojis un ne warr fazzih, ka ne effoht sa glis, jo winsch sawu appatschneeku druwās apsadfis. Tā pehz tas Kungs, tas Schehligais, kas ne gribb, ka kahdam buhs pasust, leek, zar sawu praweetu usfaukt un brehkt wiffā galwā ar basunigu balsi: „Utraifi, ko tu ar besdeewibu effi sehjis, raifi waktā to juhgu pee teem, ko tu spaidi, atlaid fwabadus tohs, kam tu gruhsti darri, un atnemm wiffadu nastu.“ Welti, teescham welti juhs un juhsu tehwi schinnis fwehtās un dahrgās luhgshanas deenās gawejat, welti, welti juhs us to Kungu nofauzatees, winsch juhsu luhgshanas ne klauhs, ta pehz, ka juhs ne darrat, kas darrams. Tā deht dascham no jumš ja-schehlojahs: „Ka pehz gawejam mehs un tu to ne usluhko? Ka pehz mehrdejam mehs fewis

un tu ne gribbi to sinnah?“ Af, pateef, tahda gaweschana irr tam Kungam par negantibu.

Tā nu wiffadas zilweku kahrtas, kas wirs semmes, irr sawas dwehseles apgahnijuschas ar leeleem un gruhsteem grehkeem, ka warram fazzih: wiffa meesa, kas wirs semmes, irr grehkojuse; jo, kas naw flepkawa, tas irr saglis, kas naw saglis, tas irr mauzineeks, kas naw mauzineeks, tas irr Deewa saimotajs; kas naw Deewa saimotajs, tas irr wiltneeks; kas naw wiltneeks, tas irr negausis; kas naw negausis, tas irr rehjejs un kildetajs un kas naw kildetajs, tas irr wezza-keem prettineeks. Af, zaur sawu ne ganti grehzigu dsihwofchanu mehs effam to jauku Deewa pasauli par elli padarrijuschu un fewis paschus par welleem! Kad nu mehs tā to jauku pasauli un to Deewa gihmi, kas mums irr, effam sagahnijuschu, ka tad gan wehl warram us Deewa schehlastibu turpmahk zerreht schinni pasaulē pee meesas un tur muhschibā pee dwehseles? Af teescham nē; jo pehz tahdas ne gantas dsihwofchanas muhs scheir' laizigi un tur muhschigi behdas mohzihs! — Tā pehz, kas nu gribb tahm laizigahm un muhschigahm behdahm isbehgt, tas lai wehl schinni dahrgā schehlastibas deenā greeschahs atpakkat no ta kauna zetta un lai wehl taggad eesahk darriht pehz schihs deenas mahzibas, tad ta Kunga Jesus Kristus apfohlita un nopelnita schehlastiba pahr mums nahks. — Bet af wai mums tad, kad mehs wehl schinni fwehtā luhgshanas deenā paliksim sawos wezzos grehkos, af tad, tad Deewa rohka buhs pahr mums gruhsta un tahs rihtstes affas, ar ko winsch tas fwehtais un taisnais Teefatajs tohs ne atgreesigus schausch. Gruhstas, teescham gruhstas irr tahs grehku behdas, ar ko Deews schausch daschu tihschu grehzineeku. Mas arr' irr muhsu starpā tahdu, kas paschi naw atsinnuschu, ka Deews irr taisnis atmakfatajs pehz muhsu darbeem; jo kahdi darbi, tahda alga. Bet tomehr, af Deewam

schehl! muhsu taunais meefas prahts muhs daschahrt aptumscho un peewill, fazzidams, ka scho un to grehku padarriht ne kas ne effoht, un reds' tikkai, pehz mas deenahm alga jau klahnt un tahdam peewiltam ja-waimanna sawas grehku behdas! Ta taunais meefas prahts peewihle to kehniu Saulu, ka tas dohmaja, ka ta effoht masa leeta, sawu ne noseedsigu un beswainigu kalpu Dahwidu waijagt un eenihdeht. Bet ka tad Saulam klahjags pehz laika? Woi tad tas wiffas pasaulles taifnais Teefas-Kungs ne mas ne redseja Dahwida gauschas affaras, ko tas raudaja no weenas weetas us ohtru behgdams? Woi Sauls palikke bes sohdivas? Ak, teescham ne; jo Saulam tahs grehku sohdivas bailes wiffu meefu ta fatrihzinaja, ka winsch pee semmes kritte un ar sawu paschu rohku sohbinu sawa firdi eeduhre! —

Ta pehz, ak muhsu mihti kristiti kungi, ne turrat wis to par masu leetu, kad sawus masakus braktus, kalpus un appakschneekus pahleeku spaidat ar smagahm un ne panessamahm nastahm. Gan tas nu teefa, ka jums tas par gruhku leekahs, juhsu weenreis' eenemtam taunam meefas prahtam eefahkt pretti turretees, — bet wai, wai teem, kas paleek ne peepildami negauschi, ka tee panessih's to gruhku peemekleschanas deenu, kas jau auffs! Jo pee winneem arri ta Kunga Jesus pateefigs wahrds ne peepildihts ne paliks, kas fakka: „Ar to mehru, ar ko juhs mehrojeet, jums atkal taps mehrohts.“ (Luhk. 6, 38.) Un juhs paschi, zeenigi, arr' gan itt labbi sinnat, ka ta swehta Kunga muhsu Pestitaja wahrdi ne muhscham welti paliks; jo kaut gan debbes un semme suddihs, tad tomehr winna schehlastiba un draudi ne suddihs, — lai gan tee lepni pasaulles behrni sawa prahta dohma, ka tas ne warroht notift. — Ta kehneene Isabele sawu kalpu to Deewa praweeschu mohzitaja dohmaja, ka tas wis ne notifchoht, ko ta Kungu wahrds runnais zaur

to praweetu: Eliju, kas ta fazzija: „Teem funneem guhs Isabeli ehst pee Jesraeles muhreem.“ (1. Kehn. 21, 23.) Un tomehr pateefi pehz wifs ta notiffe. Jo sawa laika ne dohmajoht winnai auffs atffanneja tee grausdami pehrfona wahrdi: „Gahseet winnu no augshenes semme, — un tee nogahse winnu no augshenes, ta ka no winnas affinin ta feena un sirgi aptraipiti tappe, un winsch faminne to. — Ta tappe Isabeles maita ka suhdi lauka wirsu, us Jesraeles tihrumu, ka ne warreja fazzigt: Schi irr Isabele.“ (2. Kehn. 9, 33, 37.)

Ar redseet schè, juhs firdi apzeetinati lepni laudis, ka tas Kungs muhsu swehtais, taifnais Deews ne aismirse ta beswainiga Nabbata gauschas affaras, ko tas raudaja tad, kad winna galwa tikke ar akmineem dau-sita. Ta slepkawneeze gan ar preeku sawu wihru skubbinaja ta nokauta Nabbata wihna-dahrsu eenemt, — ko tas arr' bes kaweschanahs darrija, — bet tik lihds ka Akabs tanni dahrsa eegahje, atffanneja winnam arri ta draudu bals, kas fazzija: „Efi tu nokawis un arri eenemis? — Ta fakka tas Kungs: Tai weeta, kur tee sunni Nabbata affini laisijuschi, laisih's tee sunni arridsan sawu affini, teescham sawu.“ (1. Kehn. 21, 19.) Tahda draudu bals gan arr' wehl taggad muhsu laikds atffann to augstmannu auffs, kas un kad tee eet sawu appakschneeku mahjas, tihrumus un plawas eenemt, no ka tas nabbags pats teef ar warru isdsihts. Tomehr tee ne leekahs to ne dsirdeht! Un kaut gan ta sinnamas firds bals stipri sawu, tad tomehr tas taunais meefas prahts scho firds bals apluffina, kamehr ta sohdiva winneem bes schehlastibas uskriht ka flasda walgs. Ak, noschehlojami laudis, ar affarahm apraudami pasaulneeki, zif ilgi juhs gribbat sawahm meefas-kahribahm kalpoht? Woi tad juhs ne mas ne gribbat tahs affaras noslauzigt, ko saweem masakeem brahteem effat ispeeduschi? Wai, wai jums, ja juhs

schodeen' to ne eefahfseet darriht! Schodeen wehl juhsu aufis atffann ta basuniga bals; ne sinn, woi riht' jeb pariht' ta wehl atffannehs! Kas sinn, ka jau schinni deenâ pahr juhsu galwahn tee muhschigi mahkuli ne apmahzabs, no kurreeem tee kâ pehrkons graufdami wahrdi isnahks, kas fazzih: „eita noht no mannim, juhs nolahdeti, muhschigâ uggumi, kas irr fataifihst tam wellam un winna engekeem.“ (Matt. 25, 41.)

Za pehz, ak kristligi walbineeki, ne apzietinajeet sawas firdis zaur to, ka juhs redsejuschi, ka juhsu tehwi, gan plehsigi lauschu ehdaji bijuschi, bet tomehr bes laizigas fohdibas palikfuschi. Ak, kas irr wiffas laizigas grehku fohdibas un behdas prett tahm muhschigahm fohdibahm un ne beidsamahm behdahm, no kurrahm ne weens ne atgreefigs grehzineeks ne isbehgs. — Za pehz, ak apzietinati pafaules behrni, ne pafaudeet sawu muhschigu dwehfeles meeru un lab'klahschanu zaur to, ka daschu tihschu grehzineeku Deews ne fohda ar laizigahm fohdibahm, dohmadami, ka tas bes atgreefchanahs muhschibâ arri palikschohht bes laizigas fohdibas. Nè, nè! teescham tà tas ne buhs wis.

Ak ta pehz, kas gribb to no ta Runga Jesus schinnis deenâs nopelnitu schehlasibu eemantohht, tas lai bes kaweschchanahs schodeen apnemmahs un darra pehz ta praweescha Esaijasa basunigas bals. Amen.

Pateefibas leezineeks aisgahjuschu draugu fwehtkôs.

Deewam gohds! ta stunda flann
Zahs saweenofchanas.
Deewam gohds un pateifchan!
Mehs bes atschirfchanas.
Aikal draugus redsefim,
Un to Tehwu teifsim,
Ar teem fohpâ dsihwofsim,
Mihthohht tohs ne beifsim. Amen.

(Wids. ds. gr. N° 350.)

Pateefi, mihti draugi! mums no firds dibbena Deewam muhsu schehligam debbefis-Zehwam un Jesum Kristum muhsu dahrgam Wesitajam ja-dohd gohds, slawa un pateifschana schinnis muhsu mihtu aisgahjuschu peeminnas fwehtkôs, kaut gan dascham no mums ar gauschahm affarahm schis fwehts rihta brihtinsch ja-fweizina, kad tas wairs ne reds to, ko winna firds mihleja. Ak, woi gan warr daschs tehws un mahte ar faufahm azzim scho deenu eefahht un pabeigt, kad tee peeminn sawus mihtus behrninus, ko tee schinni gaddâ ar fahpehm kappâ paglabbajuschi un kas preefsch winneem tif jauki un mihti bija, kâ Deewa engelisch? Un tà pat arri behrni, kam sawi mihti wezzaki nomirruschi, ne warr bes affarahm palikt, lai teem ne sinn zif leels preeks un lihgsiniba buhtu preefsch azzim. Tâ pat arri feewinai, kam saws laulats draugs nomirris, birft scheloschanahs affaras no azzim. Un ak, kas gan warr leegt schodeen fwehtas affaras noraudaht draugeem pehz firds mihlejameem draugeem, brahteem pehz meefigeem brahteem un mahfahm, kas nomirruschi un newa wairs, un ko tee wairs tahdâ meefigâ waigâ ne flattih? Kaut nu gan kristitas draudses starpâ dauds tahdu gauschi noskummuschu buhtu, kam ar raudu bals tas debbefis un semmes un tas dsihwibas un nahwes Rungs schinnis fwehtkôs ja-slawe, tad tomehr ne truhks arri tahdu, kas ar preeka-affarahm to schehligu Tehwu debbefis flannigi noslawehs. Ak, pateefi, mihti draugi, daschs gan schodeen slauka no sawa waiga fwehtas pateizibas affaras Deewam par gohdu un pateizibu, ka tas winna Mihtu zaur nahwi atpestijis no! schahs pafaules gruhthibahm. Ak, kâ ne birs preeka affaras teem wezzakeem no azzim, kas peeminn, ka Deews winnu wahju behrninu, kas wairs ne bij dseedinajams zaur nahwi atpestijis! Un tà pat behrneem, kam sawi wezzaki, kas eefsch wahjibas un leela wezzuma mohzjahs, waideja un luhdsahs, kaut Deews tohs no schahm

gruhtibahm buhtu atpestijis! — Ja nu Deems tahdeem wahrguteem nahwi ne peesufhtitu, kad tad beigtohs winnu mohkas? — No ta tad nu warram atsiht, ka ta nahwe naw wis ne derriga leeta, bet ar pateizibu fa-nemimama Deewa dahwana. Ta deht jau Sihrafs fakka: „Wai nahwe! Ka labba' irr tawa sohhdiba tam zilwekam, kas nabbags un ne spehzigis irr, kas wezs un wiffadäs behdäs irr, un kam labbums ne irr ja-zerre, un ne warr wairs iszeff.“ (Sibr. 41, 2.) Un kad nu mehs schodeen fwehtijam muhsu nomirruschu draugu peeminneschanas-deenu, tad gribbam arri fawa Pestifataja brihnuma darbu ar fwehtu apdohmu lassiht, fo winsch darrijis pee fawa drauga Lahzarusa kappu. Bet pirms to fwehtu ewangeliumu lassam un klausamees, buhs mums pee debbes-Lehwa fwehtahm kah-jahm semmë krist un firsdibbenigi luhgtees ar Jesus fwehteem luhgschanas wahrdeem, kurreem winsch schelligu paklausischanu sohljis:

Muhsu Lehws debbesis ic.

See fwehti schodeen preefschä lassami ewangeliuma wahrbi atrohdahs usrafsiti ta preezas-mahzitaja Jahna fwehtds stahstös, weenpadesmitä nobakkä un tur no 17tas lihds 45tu perschu muhsu wallodä tä stann:

Tad Jesus nogahjis, to (Lazaru) atradde jau tshetras deenas kappä gulloschu. (Bet Betania bija tuwu pee Jerusalemes, pee peezpadesmits birsuneem.) Un dauds no teem Juhdeem bija nahkufchi pee Martu un Mariu, ka tee tahs eepreezinatu par winnu brahli. Tad Marta dsirdejuse, Jesu nahkam, gabje winnam pretti, un Maria palikke mahjäs fehshoht. Tad Marta us Jesu fazzija: „Kungs, ja tu scheitan buhtu bijis, tad mans brahlis ne buhtu nomirris; bet ir taggad es sinnu, ka wiffu, fo tu no Deewa luhgsi, Deems tewim dohs.“ Jesus us to fazzija: „Taws brahlis augfcham zel-

fees.“ Marta us winnu fakka: „Es sinnu, ka winsch augfcham zelsees tanni augfcham-zelshana pastara deena.“ Jesus us to fazzija: „Es esmu ta augfcham-zelshana un ta dsihwiba; kas eefsch manni tizz, jebfchu tas buhtu nomirris, tas dsihwohs. Un ik katrs, kas dsihwo, un eefsch manni tizz, tas ne mirs muhschigi. Woi tu to tizzi?“ Ta us winnu fazzija: „Deescham, Kungs, es esmu tizzejusi, ka tu effi Kristus, Deewa Dehs, kam bija nahkt pasaulë.“ Un to fazzijusi wianna no gabje, un fauze Mariu famu mahsu fleppeni, fazzidama: „Tas Mahzitais irr scheitan, un tewi aizina.“ Un to dsirdejusi, wianna tuhda lin zehlehs, un nahze pee winnu. (Bet Jesus tanni meesta wehl ne bija nahzis, bet bija tai weetä, fur Marta winnu fastappe.) Tad tee Juhdi, kas nammä pee winnas bija, un winnu eepreezinaja, redsedami, ka Maria tuhda lin zehlahs un isgabje, winnai gabje pakka, fazzidami: „Wianna eet us kappu, ka ta tur rauda.“ Tad Maria, kad ta nahze, fur Jesus bija un winnu redseja, mettehs winnam apfahrt kahjahm un us winnu fazzija: „Kungs, ja tu scheitan buhtu bijis, tad mans brahlis ne buhtu nomirris.“ Tad Jesus, kad tas redseja winnu raudajam, ir tohs Juhdus, kas lihds ar winnas nahkufchi, raudajam, apfkaitahs garrä, un nofkummahs pee sewim. Un winsch fazzija: „Kur juhs winnu effat nolikkufchi?“ See us winnu fazzija: „Kungs, nahz un redsi.“ Jesus raudaja. Tad tee Juhdi fazzija: „Redsi, ka tas winnu irr mihlojis.“ Bet zitti no teem fazzija: „Woi schis, kas ta ne redsiga azzis irr atdarrijis, ne warreja padarriht, ka arridsan schis ne buhtu nomirris?“ Tad Jesus atkal apfkaitahs eefsch sewim, un nahze pee to kappu; bet tas bija weena alla, un afmins peegulleja klah. Je-

sus fazzija: „Nozelleet to afmini.“ Marta, ta nomirruscha mahsa, us wirru fazzija: „Kungs, winsch jau smird; winsch jau tschetras deenas irr gullejis.“ Jesus us to fazzija: „Neggi es tewim esnu fazzijis: ja tu tizzesi, tad tu to Deewa gohdibu redsesi?“ Tad tee to afmini nozehle, fur tas mirrons bija nolikts, un Jesus tabs azzis us augschu pazehle un fazzija: „Zehws, es tew pateizu, ka tu manni effi klausijis. Tomehr es sinnu, ka tu allaschin manni klaus; bet to lauschu dehl, kas apfahrt stahw, es to falku, ka tee tizz, ka tu manni effi subtijis.“ Un to fazzijis, winsch stiprâ balsi fauze: „Lahzarus, nahz' ahra.“ Tad tas mirrons isgahje, pee kahjam un roh-fahm faistihits ar auteem, un wirru waigs bija aptihits ar sweedru autu. Un Jesus us teem fazzija: „Utraifait wirru, un leezeet wirru stai-gah.“ Tad dauds no teem Zuhdeem, kas pee Mariu bija nahfuschu un redsejuschu, fo Jesus dar-rija, tizzesa eeksch wirru.

Mihli draugi! Schinni ewangeliumâ dsirdam, ka muhsu schehligais Pestitajs eepreezinajis tabs gauschi behdigas mahsas, kas behdajahs pehz fawa nomirruscha brahta Lahzarus. Winsch tabs eepreezinaja ar tahdu brihnischfigu preeku, fo tabs ne mas ne dohmaja. Ur tahdu paschu no mums ne dohmatu brihnischfigu preeku eepreezina tas Kungs Jesus wehl taggad muhs, kad mehs nofkummuschu stahwam un gauschi raudam pee sawu mihlu fahrkeem un kappeem. Ak tad, ak tad ja ween mehs eeksch to swehtu Kungu tizzam, pateefi nahf no mums ne dohmata brihnischfiga eepreezinaschana muhsu nofkummuschâs dwehfeles! Un to nu taggad ar Deewu spehzigu palihgu gribbam mahzitees assiht un apdohmahf:

- I. kahda ta eepreezinaschana bijuse tahm behdigahm Lazarus mahsahm;
- II. kahda ta eepreezinaschana taggad mums teef pahr muhsu nomirruscheem; un
- III. ka dehl scho deenu swehtijam.

Bet ak Kungs Jesus! tu swehtais Pestitajs, apschehlojees pahr mums, kad mehs gauschi nopuhfdamees un no firds tewi luhdsam, ne faturramas affaras raudadami, pee sawu mihlu nahwes gultas semmê pakrisdami un paschi wairs ne sinnam, kâ mehs bes tahdas no debbes-Zehwa dohtas schehlastibas dahwanas warrefim istift un dsihwoht. Ak Kungs, Kungs Jesus Kristus, tu muhschigais Deewa Dehls, ne effi no mums tahdâ gauschi behdiga brihdi tahlu noht, bet nahz, nahz pee mums tarweem ne zeenigeem draugeem un mahzekteem, ar sawu spehzigu un deewischfigu apmeerinaschanu un eepreezinaschanu; lai tawi swehti, dahrgi, muhschigi muhscham pastahwigi un pateefigi dsihwibas wahrdi eeksch muhsu nofkummuschahm firdim un dwehfelem affann! Un ak, schehligs Kungs un Deews, mehs firds dibbenigi, ar affarahm pee tawahm kahjam krisdami luhdsam: apschehlojees pahr muhsu mihlu no tawa Dehla dahrgi atpestitu dwehfelem! Suhti tawus swehtus engelus, lai tee schohs pawadda us teem swehteem debbes meera-dsihwokteem, fo tawa ne-isfakkama schehlastiba, ak Kungs un Zehws! irr apsohlijuse doht zaur tawa mihla Dehla muhsu Kunga Jesus mutti teem tizzigeem, fo mehs gan no few ne effam zeenigi dabbuht, bet zaur tawu schehlastibu un Kristus dahrgu nopelnu zerream, ka muhsu mihlu un muhsu paschu dwehfeles tur debbesis to ne beidsamu meera lihgmibu eemantohs, fo tabs schè ne atradde, faut gan ar affarahm mekleja. Ak, paklausi muhsu luhgshanu, mihlais Kungs un Deews, no Jesus tawa mihla Dehla muhsu Kunga puffes. Amen.

I. Kahda ta eepreezinaschana bijuse

tahm behdigahm Lahzarus mahfahm? Scho eepreezinafchanu mums skaidri isstahsta tas swehtais nolaffihts ewangeliums, kà to dsirdejam: „— winsch siiprà balsi fauze: „„Lahzarus, nahz abrà.““ Tad tas mirronš isgahje, pee kahjahm un rohkahm faislihts ar auteem, un winna waigs bija aptihts ar sweedru-
autu. Un Jesus us teem fazzija: „„Utraisait winnu, un leezeet winnu staigaht.““ —“ Kad nu tahdu mirronu tas Rungs usmohdinaja, kurra meefas jau smirdeja, kà tad gan buhs tahm mahfahm ap firdi bijis, kas ar gauschahm affarahm fawu mihtu brahli apraudaja no tahs deenas, kad tahs redseja winnu eefsch fahpehm waidohht, nomirsoht un lihdsfkappam pawaddohht? Tas nu us ta Runga faufschanu nahf no fawa kappahrà un fweizina sawas mahfas ar swehtu mihleslibu! — Ak, preeks, preeks bija tahm gauschi behdigahm mahfahm, kad tahs fawu mihtu brahli atkal dsihwu redseja! Nu pehz behdu-affarahm atkal birft swehta preeka affaras no azzim tà, ka mehš to taggad redsam, kad brahli no brahteem, mahfas no mahfahm, draugi no mihlejameem draugeem, wezzaki no behrneem, behrni atkal no wezzakeem bijusch i atschkirti, ka ilgus gaddus naw redsejuschees, nu us ween reis' atkal fateekahs, ak kà tad tee fweizinajahs, kà tee mihligi skuhpstahs weens ohtram ap kaflu apkambamees un pee kruhtim speesdami ar swehtahm preeka affarahm Deewam pateiz, kas winnus atkal kohpà fawebdis. Ak, tà pat ir tur tee draugi, kas bija nahfusch fawu draugu apraudahht un fawu raddineezi eepreezinaht, ne warreja bes preeka affarahm un bes pateizibas us Deewu palift, ka tas tahdu spehzigu Rungu pasaulè bija atfuhhtijis, kas smirde-
mu mirronu no nahwes usmohdinaja. Un fewischki tahm apbehdinatahm mahfahm, tahm bija tas leelakais preeks, ta swehtaka lihgsimiba, kad tahm no jauna atspihdeja fawa brahta mihligs waigs! — Wehl taggad scho brihnumu apdohmajohht tam apdohmigam birft

swehta preeka affaras no waiga, kaut jau wairak kà astonpadesmits simti gaddi pagahjuschi, kamehr Pestitajs scho leelu brihnuma darbu pasrahdajis. Schahdas affaras birft par pateizibu Deewam un Jesum Kristum.

II. Kahda ta eepreezinafchana taggad mums teek pahr muhsu nomirruscheem, ir jau tad, kad mehš gauschi noffummusch i raudam pee fawu mihtu nahwes gultas un ais leela firds schehluma paschi wairs ne simnam, ko darriht, un ko eefahht, kad ta labbaka, jaukaka un dahrgaka manta schinni pasaulè no mums teek atschkirta? Ak, brihnischka un ne isteizami swehta irr ta Deewa un muhsu Runga Jesus Kristus eepreezinafchana wehl taggad pee mums, kad effam gauschi noffummusch pehz muhsu mihsteem, ja ween mehš paschi neschaubigi tizzedami pee ta Runga muhsu schehliga debbes-Zehwa un winna mihla Dehla Jesus Kristus turramees wissgruhstakàs behdàs, wiffleelakà firds schehlumà un gauschà noffumfchanà! Ak tad, tad teescham pahr mums nahf muhsu dahrgais Pestitajs un runna tohs ne nopelnitus preeka wahrduš: „Ak mans tizzigs draugs, ne raudi tik gauschi pahr tawa mihla drauga nomirfchanu; jo es esmu dsihws, kas esmu simtkahrt labbaks, ne kà tas wiff-teizamaizilweks, kas pasaulè dsihwo! Es gribbu un warru tew tawas fahpigas firds waktis dseedinahht! es gribbu tew tawus mihtus pehz ihfa brihscha atkal likt redseht eefsch tahdas augstas un swehtas debbes-gohdibas, ko ne weens zilweks ne warr isteikt. Ak, pateesi, pateesi, Jesus tas Rungs irr tas, kas muhsu firdis remde, kad mehš gauschi raudam pee fawu mihtu lihka; jo bes Jesus muhsu Runga mehš wahji lautini gan tahdas gruhstas behdàs ne warretu panesti. Ak, kà gan warretu wezzaki pazeestees, kad winni reds fawu no firds mihlojamu behrninu nahwes mohkàs lohfotees, un kad tas wehl ar nahwi zihnijotees kahdu schehlofchanahs

wahrduu isfakka: „ak tehtih! ak mahmin! palihdsat man, apschelojatees pahr man! es wairs ne warru pazeest! jo mannas fahpes manni lohti grausch!“ Un fewischki teem wezzakeem irr lohti leelas behdas, kam fawi weenigi behrni nomirft! Ak, kad tas Kungs muhsu schelligais Vestitajs pee tik behdigeem wezzakeem ne steigtohs ar fawu deewischkigu eepreezinafchanu, ne sinn, fur tad tee eefsch fawa leela schehluma warretu apremdetees! Gan tas nu irr, ka if weenam wezza-kam firde fahp pee fawa behrnina wahjibas un nahwes gultas, bet diwofahrtigs irr to schehlums, kam weenigs behrnisch irr un tas pats nomirft. Un ta pat, ka gan warretu brahlis pee mahfas, mahfa pee brahta un draugs pee drauga nahwes gultas pazeestees, ja tas Kungs Deews Tehws, Dehls un fwehtajs Gars ne buhtu pee teem klahr ar fawu brihnischkigu eepreezinafchanu un apmeerinaschanu? Un ka gan warretu raddineeki pee fawa raddineeka nahwes gultas apremdetees, kad tee reds fihkus masus behrninas pakkat paleekoht, kas paschi wehl ne ko ne sinn, kas taggad no winneem aiseet un ka winneem gruhti klahsees schinnit pasaulê paleekoht! Ak, teem gan schê schinnit pasaulê irr ta gruhtaka dsihwofchana! Pateefi, teem eet gruhtaki, ne ka zeetumneekem! Zeetumneeks gan irr no wisfeem laudim atstahts, bet kad winsch zeetuma namma fawus grehkus no firde noschello, pateefi no teem atgreeschahs un ar affarahm Deewu peeluhds, tad winsch zerre, ka winnam arri irr weens schelligs Tehws debbesis, kas pahr winnu apschelofees un winnu zaur fawu schelastibu un ta Kunga Jesus Kristus dahrgu nopelnu zeenigu darrihs, eemantohr to muhschigu dsihwofchana. Bet kad bahrinam, kas zaur fawu nejhdsibu wehl ne ko no Deewa ne sinn, kad tam gaddahs eefsch bahru gruhtibahm eekrist, ak, tad winsch wairs pee ne weena ne atrohd mihlestibu un schelastibu. Ak pateefi, ar affarahm peeminnams, ka paschi wezzaki brahli un mahfas tohs wairs ne

mihlo, ka krisliteem zilwekeem peenahkabs. Daschi gan dohma, ka ne effohr teefa, ka brahti un mahfas fawus masakohs brahlischus un mahfinas ne mihlejoht; — ak, ja tas ne buhtu ta jau notizzis, tad ne buhtu wehrts schê pahr to runnaht. Woi ta gan irr ta ihstena mihlofchana, kad tee pahr winneem gan kahdu affariu noraud, bet, tomehr pehz tahs no wezzakeem winneem atwehletas labbakas drehbes nn mantas nemm nohst? Gruhti, gruhti jau irr tam bahrinam, kam weens wezzaks nomirft, bet ak, zif gauschi gruhtaki wehl irr tam, kam abbi nomirft! — Jo, kad tehws nomirft, tad ta mahte, kaut gan tai masa eespehschana, fawu behrnina tomehr daschu reis' aisstahw prett tahs pasaulê eenaidibu un netaisnibu. Tai wisstmai, kas ar faweem zahlischeem staiga, arr' irr masa eespehschana tohs aisstahweht, bet tomehr ta, pahr fawu dsihwibu ne behdadama, nifnam wannagam pretti skreen, to aisfamedama, kamehr tee zahlischi dabbu pabehgt; ta arri dascha atraiknite ne kaunahs tam wiff-augstakam no zilwekeem taisnibu isteift, kad tas par ne pateefi winnas behrniam pahri darra. Bet ak, kas gan atplefch fawu mutti preefch ta, kam ne tehwa, ne mahtes narw? jo brahli, mahfas un raddineeki bihstahs un kaunahs to darriht. Lai tad nu us to krauj netaisnibas zif gribb; lai to neezina, zif gribb, lai to speesch ka wasku eefsch spaida, tad tomehr ne weens, ne weens irr, kas to eepreezina, apmeerina un aisstahw.

Ak Kungs un Tehws! ak Kungs Jesus Kristus, tu mihligais atraiknu draugs un schelligais bahrinu Tehws, apschelofees pahr teem, kam schê pasaulê starp teem ne isfakaitameem zilweku pulkeem peetruhkst apschelneeka, kam schê fawas jaunibas deenas ar affarahm ja-pawadda un kam ja-ehd behdu maisite un ja-staiga ka aitimai wilku starpâ! Ak Kungs un Deews! parahdi tu tam fawu mihligu schelastibas eepreezinafchanu un apmeerinaschanu winna leelas behdas. Stahdi teem

zeefirdigeem, af mihtais Kungs un Deew's, preeksch azzim to breefmas bilbi, kà teem pastard's klahfees! Leezi schè winnu auffs tohs bailigus wahrdu's affanneht, ko zam's mihtais Dehl's nospreedis pahr teem, kas ne apschelohjabs pahr bahrineem, un kurrei tà kann: „eita nohst no mannim, juhs nolahdeti, muhschigà uggunt, kas irr fataisfih's tamwellam un winna engekeem.“ (Matt. 15, 41.) Un, af Kungs no wiffas fird's schehligais debbes-Zehw's, dohd teem behdigeem bahrineem pazee-tigu firdi, un paseimmigu prahntu tà, ka tee sawas drihs isshdamas behdu deenas tew pa prahntam pawadda, eedami pa to fwehtu meera-zellinu, pa kurreu tawi un tawa mihta Dehla fwehti un dahrgi wahrdi wehd, tà, ka tee ta fwehta zetta gallà nogahjuschi, warr atrastun eemantoh't to no Jesus Kristus apfoblitu un nopelnitu debbes preeka dsihwofchanu.

Un tà pat arri, kas warretu gan tai gauschi raudadamai atraifnitei, kas sawa laulata drauga wehrtibu atsinuuse, affaras noslauzih't, kad ta raud pee winna nahwes-gultas? Ak, kaut gan tir draugi pa simteem buhtu sapulzejuschees, tad tomehr tee winnu ne warretu tà eepreezinaht un apmeerinaht. Woi gan warreja Mariai un Martai tee Zuhdi, kas gan ar winnahm lihds raudaja, kahdu pastahwigu eepreezinafchanu un apmeerinafchanu atnesi? Ne kà! Bet kas tad bija tas, kas winnahm to ihstenu eepreezinafchanu un apmeerinafchanu atnesse? Tas bija muhsu schehligais Kungs un Pestitajs Jesus Kristus. Un tas pats fwehtais, dahrgais un spehzigais Kungs un Pestitajs Jesus Kristus steidsah's wehl taggad ar sawu deewischfigu eepreezinafchanu pee teem behdigeem, kas behdajabs pehz saweem aisgabjuscheem mihteem. Kaut nu gan ne wair's tà, kà kad winsch Bahzaru usmohdinaja, no kà schodeen ewangeliumà dsirdam, tad tomehr deesgan un tohti brihnischfiga irr winna eepreezinafchana teem behdigeem wezzakeem, atstahtham atraifnehm, noffummuschneem

draugeem, raddeem, brabteem, mahfahm un teem gauschi raudadameem bahrineem. To ne weens pats no mums wahjeem zilwekeem ne warretu eeksch tahdeem mihtu schkirshanah's brihscheem apmeerinatees un eepreezinatees, ja tas Kungs pee mums ne suhtitu sawu fwehtu Garru, kas muhs eepreezina un apmeerina tà, ka mums pehz mas deenahm fwehtas affaras no wai-geem birst, par pateizibu tam Kungam muhsu schehligam Deewam un Jesum Kristum Deewa mihtam Deh-lam. Ak, pateefi, pateefi, mihtli draugi, tas Kungs muhsu Deew's irr teizams un flawejams wiffu-leelakàs behdàs; jo ko winsch darra, to wiffu winsch darra ar padohmu un mums par labbu. Za pehz, ja meh's ar preeku ne warram to Kungu flaweht, tad lai muhsu affaras winnu pagohdina ar raudadamu balsi.

III. Ka deht scho deenu fwehtijam? Woi ta pehz ween, ka mums buhs sawus mihtus aisgabjus-chus peeminneht? Ne, mums arri waijag' apdohmaht, ka ir meh's pehz ihfa brihscha, agri jeb wehli nomirsim; jo ne weenam schè naw paleekama weeta, kà Deewa wahrdi fakka un meh's paschi arri ikweens gan sinnam. Un tomehr, af Deewam schehl! meh's ne mas tà ne dsihwojam, kà mirstami zilweki, bet tà, kà schè wirs semmes meefà muhschigi palikdami laudis. Ak, kad meh's arr' buhtu kahdu reis apdohmajuschi sawu pastaru stundinu, tad gan tai grehku-meegà tik drohschi ne snaustu! Tad meh's laikam bihtoh's grehkoht, un kad grehkòs krittuschi, atgreesstoh's. Ak wai, tam ne atgreesigam ta nahwes stunda naw wis tik neeziga, kà dasch's firdi apzeetinaht's to dohma. Ir pascham Deewa-bih-jigam ta naw wis tik weegla, bet gruh'ta un behdiga to peeminneht un baudih't. Za pehz, lai schinni fwehtku deenà eefahkam sewi fataisfih't us mirschanas-stundinu un ik deenas un stundas lai us to gattawi effam, ne sinnadami, kad tas nahwes engel's pee mums tiks suh-tih'ts, rihtu, woi parihtu un, warr buht, kad schodeen

patas kahdam ne peesteidsahs. Un schi buhs ta wissu labbaka fataischanas schis deenas, kad mehs sewis buhsim labbi ismeklejuschees, woi ne effam kahdu pee mums ustizzetu bahriau mantu sew paturejuschi? Ak, ja kas to pee sew atrohd, tas lai to wairs ilgaki ne zeesch, bet bes kaweschanahs lai steidsahs steigdamees to atdoht, kamehr ta Kunga bahrsiba naw eedeggahs! Wai, wai tam, pahr kurre ta eedeggahs! Ta buhs lohti gruhti paneffama un winnai ne kad ne buhs gals! Zau scheit' pee to pehznahkameem ta Kunga muhsu Pestitaja pateefigs wahrds pildisees, kas fazzijis: „ar to mehru, ar ko juhs mehrojet, taps jums atkal mehrohts.“ (Luhk. 6, 38.) Buhfeet juhs schè teem bahrineem gruhti darriuschi, tohs pee winnu mantas aplaupijuschi, ak, tad arri tas fwehtais un taifnais teefneffis jums lifs nomirt un juhsu behrneem par bahrineem palift, un nodohs tohs ne schehligu zilweku rohkàs, kas tohs mohzihs pee meefas un laupihz pee dwehfeles. Ta pehz, kas gribb faru un faru pehznahkamu laizigu un muhschigu laimi wairoht, tas lai no wiffas farwas firds fargajahs tohs gruhddeenischus apbehdinajt un teem pahri darriht.

Pazelfim, mihli draugi, tad nu arri farwas dohmas us to pastaru gallu, us ko ihsten' schi deena sihmejahs, atsihdami ka tad ar to zilweka naw wis pagallam, kad winsch nomirst, bet ka winsch tad eefahk to muhschigi ne beidsamu dsihwofchanu; un schi irr diwejad a: weenai kauschu kahrtai ne isfakkami labbi un ohtrai ne isfakkami slikti klahfees. Kurras irr schahs kahrtas? Us to atbild muhsu Kunga Jesus Kristus pateefigais wahrds: „tee ee-ees muhschigàs mohkàs, bet tee taifni eeksch to muhschigu dsihwofchanu.“ (Matt. 25, 46.) Un atkal winsch fakka: „ta stunda nahk, kurrà wiffi, kas irr kappenès winna balsidfirdehs, un isees ahra, tee, kas labbu darriuschi, pee augfcham zelfchanas us dsihwibu, bet kas taunu irr dar-

rijuschi, pee augfcham=zelfchanas us soh-dibu.“ (Sahn. 5, 28, 29.) Ak ta pehz tu apwezzojfe un nofirmojufe grehziga pasaule, apdohma wehl scho-deen, eeksch zil leela truhkumatu effi. Ak, kad tew scho-deen ta pastara bals ar basunigu skannu usfauktu: „Kedsi, tas bruhfgans nahk, eita ahra, winnam pretti,“ (Matt. 25, 6.), tad mas, mas tahdu zilweku warretu atrast, kas tai pastarai stundai warretu drohschi pretti eet, kas pateefi ne kawejama atnahks, agri jeb wehlu un bes atnahkschanas ne palifs, ka to patz muhsu Pestitajs leezina, fazzidams: „winna nahks, ka kahds flagsda-walgs pahr wiffaem, kas dsihwo wirs wiffas semmes.“ (Luhk. 21, 35.) Un atkal winsch fakka: „Jo ka tas sibbins isfchaujahs no rihta-puffes, un atspihd lihds wakkara-puffei, ta buhs arri ta atnahkschana ta zilweka Dehla.“ (Matt. 24, 27.)

Kad nu mehs, mihli brahli un mahfas, no ta pateefiga un wissu nahkamu leetu sinnedeeka fwehteem wahrdeem atsihstam, zil ahtri ta pastara stunda buhs usnahkt, woi tad gan wehl kahds stary mums eedrohschinasees farwas schihs deenas wehl nahkamas stundas ar pasauligu drohschibu eefahkt, ne sinnedami, woi tahs wairs warrefim pabeigt, bes tahs ne atgreesigeem grehzineekeem bailigas pastaras deenas? Ak, kapehz mehs gan gribbetu to ne kawejamu, no grehkeem atgreeschanas darbu kawehrt no weenas deenas us ohtru, sinnedami, ka tad wairs ne laifs, ne wakka buhs to darriht, kas wajadsigs. Putnam gan weegli spahrni, taf winsch wairs ne warr no sawa flagsda isbehgt, un tas sibbens weenà azzu-mirkli atnahk un aiseet. Ka tad nu gan mehs warretu tahdas weltigas dohmas dohmaht: gan es tad atgreesischohs, kad ta pastara deena eefahkfees! Ak, tad tahdam pateefi ta notifs, ka Pestitajs winnam atbildehs: „pateefi es jums fakku, es juhs ne pasihstiu.“ (Matt. 25, 12.) Kaut tad gan kleegefi „Kungs! Kungs! atdarri mums!“ bet tas buhs nu pa

wehlu, schehlastibas durwis nu buhs zeet; schahs gan pa dauds gabdu simteneem stahweja lihds gallam atwehrtas, bet meh's zeetfirdigi pasaulneeki kaweamees pa tahm ee-eet, kaut gan tee ta schehlastibas namma Runga kalpi muhs saukdami sauze: „nahzeet, jo wiffas leetas irr fataifitas!“ Uk, ir muhsu paschu firds mums jau deesgan reises irr usfaufufe: laiks irr atgreestees! Bet ir prett to meh's apzeetinaamees, un winnas balfei ne klauffiam. Saglis ta pehz tik ahtri ne atgreeschahs kad tohp saukt's, ka winnam schehl tahs labbas mantas, ko winsch wehl warr nosagt tur nogahjis, fur firds leeds; winsch eet ar warru un kad arri tas, kam ta manta peederr, ne gribb ar labbu doht, tad winsch ar saweem nahwigeem sagla eerohtscheem to nokauj. Kas nu no tahda irr? Uk, wairak ne kas, ka muhschigs elles-praulis; jo muhsu Rungs Jesus fakka, ka tee sagti un slexkawi ne buhs eemantoh't to debbes walstibu. Woi nu tas tam ne buhtu par laizigu un muhschigu labbumu bijis, kad winsch buhtu klauffijis Deewa swehteem wahrdem un sawas firds balfei? — Ta pat tas irr ar wiffseem meefas kahrunneekem. Tas neschkistu darbu darritajs dohma: es wehl ween reis' darrischi sawu kahrumu un tad atgreesischohs, tas plihneeks dohma: man wehl irr preekscha labba datta stipra dsehreena, kad to buhschu apdsehris, tad atgreesischohs. Wiltneeks dohma: es wehl sinnu weenu zilweku, ko warru peewilt; tad nu to papreeksch wehl gribbu padarriht un tad atgreestees. Rischkis un melkulis wehl reds weenu zilweku, ko tas gribb apmelloht un aprunnaht; tad nu tas gribb papreeksch to darriht un tad atgreestees. Tas naidigais gribb wehl atreebtees, tas lepnais wehl paleppotees un tas ne taisnais teeffneffis wehl gribb sawu draugu aisstahweht ar netaisnibu; un tas ne pateefas leezibas derwejs wehl gribb ne taisni leezinaht prett sawu ne wainigu tumaku — un tad atgreestees! Ta pat arri tas burwu, elka-deewu un puhschlotaju zeenitajs, wehl no weena tahda

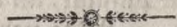
meistera dabujis dsirdeht, dohma pee ta aiseet, wehl weenreis' to grehku dsiht un tad atgreestees. Un pat's tas elka-deews ta pehz kawejahs no sawas puhschloschanas atstahtees, ka winsch pah'r kahdu baggatu wihru dsirdejis kas ar wiffseem saweem peederrigeem gruh'ta wahjiba mohzahs; to nu winsch wehl gribb apmahniht un no ta leelu mak'u isplehst. Bet ween reis' schahdam ammatneekam nogahjahs greisi: winsch nogahje pee tahda turriga wihra, kas ar saweem peederrigeem flimmibu zeete; bet tas bija tahds wihrs, kas tohs swehtus Deewa wahrdus zeenija un pehz teem darrija. Ta pehz tas puhschlotajs winna deht pa welti bij' kawejis to ne mas ne kawejamu atgreeschanahs darbu. — Ta pat tas irr ar to negauffi: winsch wehl reds weenu labbu mahjas-weetinu, ko zits ar gruh'tahm puhlehm, sweedrus swihfdams un daschu reis' arri ar affarahm ustaisijis few un saweem pehznahkameem par paleekamu paspah'ni; bet tas negauffis nahk un fakka: „eij ahra!“ Un nu tam bes paldees par wiffu sawu mohzischanohs ja-dohdahs lauka appaksch sillu debbes-welwi, kurra daschureis' ar breefmi-geem padebbescheem apmahzahs, kas ta isdsihtta wihra, winna fewas un behrninu meefas mohza ar flapjumu, ar karstumu, ar aukstumu un ar daschadahm mohzibahm. Schè gan arri daschs pretti runnahs un fazzih's, ka krisitu kauschu semmè tahda breefmiga zeefirdiba ne teekoht redseta. Bet, ka nu nè! Ta, kaut gan retti, tomehr daschu reis' noteek. Un tam isdsihttam daschu brihd' wehl tik gruh'ti klahjahs, ka ar affarahm luhgdamees gan drihs ne warr kahdu faktinu atrast. Un kad arri dabujis, tad winnam tè jo gruh'taki klahjahs, ne ka appaksch plikkas debbes; jo tahdu nemeeru un lammoschanu winsch naw eeraddis pazeest, ka tè dsird. Un winsch tè ne warr ne weenu deenu ned's stundu bes schehloschanahs-affarahm pawaddiht! Us ko nu gan tik dauds affaras birrihs? Winnas gan birrihs semmè, bet no semmes lihds ar ta raudataja nopuhscha-

nahm uskahps debbesis un to negausi apfuhdsehs pee Deewa ta fwehta un taifna debbes = Baldineeka, kas ik weenu taifni isteefahs un nosohdihhs bes schehlastibas. Gan schee tahdi grehzineeki tad wehl zerrehs us Jesus Kristus, muhsu schehliga Kunga dahrga nopelna, bet pa welti! Schis fwehtais un taifnais Kungs pats pahr tahdeem zeetfirdigeem buhs fadusmojees un tohs eegrubdihhs muhschigâ pasufchanâ, ta pehz, ka tee ne irr paklaufijufchi winna fwehtahm, dahrgahm un pateefigahm mahzibahm. — Teescham, Deewa fwehtu wahrdu un Jesus dahrgu mahzibu neklausitajam ne buhs labs gals, ne schè, nei arri tur muhschibâ. Za pehz, lai tas negausis ne mas ne dohma, ka winsch bes sohdbibas palikschoht, kad winsch itt tihscham, ar zeetu firdi un nebehdneeka prahtu Deewa fwehtus bauflus pahrfahpj; jo Deews schohs bauflus mums naw wis welti dewis. — Bauflibâ stahw: „Zew ne buhs eekahroht sawa tuwaka naimmu.“ Un atkal fakka Jesus: „zew buhs sawu tuwaku mihtoht, kâ fe-wi paschu.“ (Matt. 22, 39.) Bet woi tad tâ gan ihsteni mihle sawu tuwaku, kad tam daschadâ wihse is-speesch gauschas behdu-affaras? Ak, teescham nè! — To gan arr' ikweens paschi sinnam, ka ne weena affara, ko sawam tuwakam pa welti is-speedufchi, sem-mè ne krittihhs, ka to tas fwehtais un taifnais Deews ne buhs skaitijis un ka ne weens grehks bes sohdbibas ne paliks, ko ne no firds buhsim noschehlojufchi un to skahdi sawam tuwakam papilnam ne atlihdsinajufchi, — bet tomehr, ak Deewam schehl! schai pasaulè dauds negausibas un zittadi grehki bes wiffas bihschachanas un ar wellikfu drohschibu teef padarriti. Tahdi zilweki gan ne mas ne apdohma, ka winneem weenreis' wiffai laizigai buhschanaï buhs „ar deewu!“ ja-fakka! Ak, kad tee pasaulneeki to wehrâ nemtu, tad gan winni pehz tahm laizigahm mantahm ne ispeesu tik dauds affaru no sawu brahlu azzim un skaidri par ne pateefi.

Ak, pahr tahdeem gan ja-schehlojahs ar Pestiitaja wahrdeem: „kaut jelle juhs sinnatu un paschâ schinni sawâ laikâ apdohmatu, kas pee juhsu meera irr wajjadfigs! Bet nu tas irr apflehts preeksch juhsu azzim.“ (Luhk. 19, 42.) Ak teescham, kad tas ne buhtu preeksch winnu garrigahm azzim apflehts, tad krisitiu lauschu prahtâ tahdi grehku darbi ne mas ne warretu eenahkt, kahdi taggad beesi teef padarriti. Un schee grehku- un warras-darbi arr' irr preeksch-sihme us to leelu un tuhwu buhdamu pastaras teefas-deenu; jo pats tas Teefas-Kungs Jesus Kristus fakka: „Za pehz, ka ta netaisniba wairumâ ees, ta mihlesiba pee daudseem ishsiffihhs. Un schis preezas-wahrds tahs walslibas taps fluddinahrts wisseem laudim, wiffâ pasaulè, un tad tas gals nahks.“ (Matt. 24, 12, 14.) — Ak ta pehz, tu eeksch grehkeem krittuse krisiti draudse, pazell sawas azzis us augfchu un redsi, ka debbes fahk mahktees ar pastara pehrfona mahkuteem! Ne kawe ta deht, ak ne kawe no grehkeem atgreesees!! —

Nu tad, ak schehligais Kungs un Pestiitajs Jesus Kristus, tu fwehtais preeks, dahrgais meera nefsejs, muhsu kappu eefwehtitajs, zilweku glahbejs, muhschigais debbes-gohda kehnihsch, apschehlojees, apschehlojees pahr mums un leezi muhsu dwehseles to fwehta preeka balsi atskanneht, ka muhsu mihti, kas zaur nahwi no mums schkhruschees, irr atraddufchi to no tewim dahrgi nopelnitu fwehtu debbes meeru, ko tu pats, ak Kungs Jesus! saweem tizzigeem apfohljis. Paklaufi, ak paklaufi muhsu tawu lauschu firsnigas luhgschanas, palihds mums wisseem, ak mihtais Kungs un Deews! meerâ scho ihfu dschwibas zeltu nostagahnt un mahzi mums muhsu deenas tâ skaitiht, ka mehhs gudru firdi dabbujam. Palihdsi, ak wiffu-schehligais Kungs un Deews! zaur tawu schehlastibu un Jesus dahrgu nopelnu, sohda-deenâ pastahweht preeksch tawas gohdibas frehfla. Ak, atwerr mums muhsu garra azzis, ka

mehs schinnî scheblastibas laikâ, garrâ wehl redsam, ka tu ne weenu ne atgreesigu grehzineeku sawâ pastarâ deenâ ne scheblofi, bet tam darrisi pehz taweem un pehz tawa mihta Dehla swehteem wahrdeem, ka zaur to muhs pahrnemtu swehta bihjaschana, kas muhs ihsteni pamohdina, pee laika no grehkeem atgreestees un tâ wihsfirmak dsihtees pehz tawas walsstibas un taisnibas. Ak Kungs, Kungs! paklausi scheblici scho muhsu wahju luhgschanu, zaur Jesu Kristu tarwu mihtu Dehlu muhsu Kungu un Pesitaju. Amen.

Diwi swehtas

Pateesibas Leezineeki

plauschanas swehtkõs.

Sarakstiti

no

Kristap Kaktinç.

(Par peelikunnu tai grabmatai, kam wirsraffis: „Swehtas pateesibas leezineeks ic.“, — no Kr. Kaktinç.)

R i h g â.

Drikkelts pee frohna grabmatu drikketaja.

1844.

Brihw drikkelt.

Rihgâ, 17tâ Janwar-mehnescha deenâ 1844tâ gaddâ.

Dr. C. E. Napierſky,
drikkeljamu grabmatu pahrluhfotais.

№ 20.

Gegen den Druck dieser Schrift hat das Rigasche Evangelisch-Lutherische Stadt-Consistorium, wie desmittelft bescheinigt wird, nichts einzuwenden.
Riga, Stadt-Consistorium, den 15. Januar 1844.

(L. S.)

Präsident F. Timm.

H. Bertholz, Secretair.

Pirmais pateesibas leezineeks
p k a u ſ c h a n a s f w e h t k ô s
augligâ gaddâ.

Paldees, ſuntfahrt paldees no wiſſas ſirds ſakkam
Tew, ak Kungs, Kungs, muhſu ſchehligais Deews,
ſwehtais, mihtais un baggatais debbesſ-Tehws, par
Tawu ne iſteizam' leelu ſchehlaſibu, ar ko Tu muhs
tawus ne zeenigus behrnus, jeb grehzigus kalpus un
kalpones apſchehlojis un ſwehtijis, un arri mums pa-
lahwis ar muhſu wahjahm pateiſſchanahm un luhgſcha-
nahm Tawu ſwehtu kahju preekſchâ nolohzitees. Ak
Tehws un Deews, ſanemm un paklauſi muhſu luhpu
wahju gohdu un tahs ne zeenigas luhgſchanas, ſas no
muhſu ſirſchu dſittumeem zaur tahm tew atſkann. Jo,
kaut gan paſemmigi atſiſſiam, ka ar muhſu wiſs-ſirſni-
gakahm, tuhſtoſchu tuhſtoſchahm pateizibahm ne war-
ram gann' un kâ nahkabs, Tew, ak wiſſu-ſchehligais!
pateikt, tak arri ſinnam, ka Tu muhſu luhpu wahju
gohdu ne ſmahdeſi, neds muhs ar muhſu ne zeenigahm
luhgſchanahm no Tawahm ſwehtahm kahjahm atſtumſi.
Nehs tizzam, ka Tu muhs ſchehligi uſluhkofi un pa-
klauiſi, kad luhdsam: Kungs! peedohdi mums muhſu
leelu nepateizibas-grehku, ar ko Tewi, ſchehligais Tehws
debbeſis, eſſam apkaiſinajufchi Tewim no ſirds, nei arri

ar wahrdeem paldees fazzijufchi, kad Tu, Zehtht mihlais, muhs preezinaji ar jaunu dihgumu, ar kohfchu fattumu, ar refneem stobbreem, ar kuplahm wahrpahn, ar pilnigeem graudeem, ar nekkaitamahm kohpinahm un kuhlfcheem, ar beesahm gubbahm, un ar dauds puhreem labbibas un wiffadu dahwanu, ka to wehl fchodeen rebsam pee tahm kaufsu kaufsehm un pilneem apzirkneem. Wehl jo masaf' to ihstenu un Tew patihkamu pateizibu un gohdu effam dewufchi ar darbeem! Za pehz meh's nu taggad ta pat, ka zittfahrt Pehteris, Tew, af Jesu, schehligais Kungs un Pestitajs, ap zelteem krihtam, un no wiffas firde pasemmigi isfauzam: „Kungs, is-eij no mannim, jo es esmu grehzigs zilweks.“ (Luhf. 5, 8.) Un tad — ar ta pascha dahrga Kunga wiff=fwehtako luhgschanu semme mesdamees, Tewi, wiff=schehligais Deews, no firfchu dsittumeem peeluhdsam:

Muhfu Zehws debbesis re.

Tee swehti Deewa wahrbi, fo schodeen tizzigi apzerrefim, atrohda's usrafsiti Dahwida simstrescha dseema, un tur no 1mas lihds Atu perschu muhsu walloda ta ftanu:

Zeiz to Kungu manna dwehsele, un wiff, kas eeksch mannim irr wianna swehtu wahrdu. Zeiz to Kungu manna dwehsele, un ne aismirfki wiffu, fo winsch tew labba darrijis; kas wiffus tawus grehkus peedohd un dseedina wiffas tawas mainas; kas tawu dschwibu no samaitafchanas isglabhj, kas tewi puschko ar schehlastibu un apschehlofchanahm.

*

*

*

Za mihli brahli un mahfas, ta zittfahrt tas Deewa = bihjigs Israela kehniensch un praweets Dahwids usmohdija sawu dwehfeli Deewu to schehligu debbes-Zehwu teikt, flaweht un tam pateikt ne ween par to,

ka tas Kungs un Deews laizigi winnu apfwehtijis, bet arri un wiffwairaf par to, ka tas winnam grehkus peedewis. Un mums, mihli, ik deenas arri ta pat un jo firsnigi schodeen, kad fwinnam tohs baggatus plauschanas-swehtkus, peenahfahs tuhstiohsh tuhstoschas pateizibas swehta pasemmiba un no wiffas firde un dwehseles Deewam uppureht ne ween par to, ka muhsu flehtis, apzirknes un pagrabbi irr pilni ar laizigahm Deewa dahwanahm, fo tas Kungs baggatigi mums dahwinajis un fakraht palihdsejis, bet arri un wiffwairaf par to, ka Winsch tas Wiffschehligais zaur sawu bes dibbenigu schehlastibu un sawa mihta Dehla dahrgu nopelnu mums muhsu grehkus schehligi peedewis, — ihpaschi tohs nepateizibas grehkus, kurreu mums irr tohti dauds. Un pahr scheem no mums leezibu dohd ik katra baggata druwa, fo fanehmufchi, tee kuhlini un kohpinas, tas leels pulks gubbinu, tas ne isfakkams ftaitlis wahrpinu, tee graudini, kas wehl tschuppu tschuppas fabehrti mums preeksch azzim stahw, un arri tee beesi un no kuplu wahrpinu simagguma pee semmes nolohziti ruggaji.

Zeescham, tas irr un paleek ftaidra pateefiba, ka pee wiffseem scheem baggateem lohmeem effam sawam schehligam Dewejam to peenahkamu gohdu atrahwufchi. Za pehz nu schodeen, schodeen patt, kad peeminnam tahs fakohptas kuplas druwas, tohs kuhlfchus, tahs kohpinas, to leelu pulku gubbinu, tahs ne fakkaitamas resnas wahrpinas un graudikus, kas wehl kaufsu kaufses un flehtis mums stahw; tas maies reezeninsch, kas us muhsu galdu listis, tee gardi kummosini, ar fo muhsu blohdas pilditas, fo schodeen baudijufchi, baudam un baudisim atkal, kad buhsim sawu ehdeen=luhgschanu noturrejuschi, — wiff, wiff tas debbes-Zehwa schehlastibas baggatums mums palihds muhsu firdis un dwehseles us to schehligu Deweju pateizigi pazelt un pamohdinah, ar swehtu lihgsnibu un leelu

preeku, Winnu, to wiff = scheidung scheidungti noslaweht, winnu tizzigi peeluhgt un winnam firsnigi pateikt scho-
deen ar wahrdeem un tannis nahkamās deenās ar dar-
beem. Us to lai tas Kungs zeenigs scheidungtais Garš
pats mums palihds, mums wahjneekem lai palihds,
scheidungligi taggad un allaschir no teem preeksch'lassiteem
wahrdeem atsicht un mahzitees

Deewam tam scheidungligam wiffa labba dewe-
jam pateikt par winna baggatahm scheidungla-
stibas dahwanahm.

Bet tu, at scheidungtajs Deews! scheidungti muhs eeksch
tawas pateesibas, jo taws wahrds irr ta patees-
fiba. Amen.

Ne gribbam gan dohmaht, ka kahds schahs mihs-
kas krisstas draudses lohzeelis buhtu tik lohti firdi apzee-
finahs un tik ne pateizigs, ka tas wehl schodeen schinni
scheidungta plaju scheidungtu deenā, ne gribbetu pateizibas
appureht un ne gribbetu appaksch Deewa warrenas
rohkas pasemmotees, atsihdams sawus nepateizibas
un zittus teem lihdsigus grehkus, kas ne gribbetu
sawu dwehfeli pamohdinaht us pateizibu tam scheidungligam
debbes-Zehwam, kas mums tik dauds labba darrijis,
ka tahs labbadarrifchanas ne weens skaitidams ne warr
isffaitiht un teikdams ne warr isteikt, ir tad, kad arri
patte mihta debbes draudse ar wisseem scheidungteem Deewa
engeleem mums paligā nahktu, — mehš ne spehtu un
ne spehtu winnam gamm pateikt. — Bet — kad labbi
appattam un pahrluhkojam, tad tak — Deewam scheidung!
gan ne warram flehpt, ka ne ween weens woi diwi, bet
dauds simti un tuhkstoschi krisstas draudses lohzeeli at-
rohahs, kas pat schinni scheidungtu deenā rohkas nepa-
zekt us augschu Deewam pateizibu dohdami un ne lohka
wis zektus preeksch ta Zehwa un muhsu Kunga Jesus
Krisius. Gan drihs wiffds krisstite kauschu nammds
tahdi tohp atrastii, kas ne gribb wis Jesus scheidungta wahr-

dā preeksch Deewa nolohzitees; ir schis pats nams nam
tuffchs no tahdeem ne pateizigeem un kuhstreem debbes-
Zehwa slawetajeem, jebchu gan skanni atskanntee Dah-
wida wahrdi, ar ko winsch sawu dwehfeli usimohdinaja
Deewam pateikt un appaksch ta warrenas rohkas pasem-
motees. Lai gan tee reds un dsird, ka zitti tizzigi scho-
rakstu sahkanu luhgschanu ar to preekschlassitaju lihds
garrā firsnigi luhds, sawas dwehfeles us to Kungu pa-
zekt un ar scheidungtahm pateizibas dseesmahm winnu slawe,
tomehr zitti te pat fehseh ka mehmi un gull ka tahdi, kas
pa naktim meegu ne redsejufchi. — Kad schahdōs pa-
teizibas scheidungtds gaddahs kahdā pilssehtā buht un tur
kahdas basnizas pahrsraigahht, kurrās gan lihds kahdi
simts tuhkstoschi woi wehl wairak zilweki irr sapulzeju-
schees, tad tak tur, ja dauds, kahdi pahri tuhkstoschi
ween buhs, kas debbes-Zehwu gohdina un peeluhds.
Kur tad nu dewin desmits un astor tuhkstoschi paleek
un ko tee darra, kurri arri tihri no debbes-Zehwa scheidung-
lastibas ween, bes wiffa winnu paschu nopelna teek us-
turreti, kas schodeen pat no winna tik baggatigi apfweh-
titi, un kurreem wisseem, — bes winnu paschu lab-
beem darbeem, — grehki teek peedohti un laiks dohts
us atgreeschanohs? — Gan daschs teiks: „woi tad
basnizā ween warr Deewam pateizibu fazziht un to pee-
luhgt?“ Gan irr teefa, ka arri zittur to warr dar-
riht un mihtajs Pesiitajs pats fazzija, ka kur diwi jeb
trihs effoht sapulzimati winna wahrdā, tur Winsch pats
teem effoht widdū. Bet kad arr' tahdu luhdseju rehki-
nam tschetrutuhkstoschus, tad starp scheidungteem tahdu warren
leels pulks, kas to scheidungtu tahs deenas darbu mas, woi
ne mas ne darra; bet tur pretti strahda to, kas tā pat
schinni, ka arri ne kahdā zittā deenā nam darrami.

Pirma kahrtā jums rahdisim tohs darbus, kas
scheidungdā deenā ne klahjahs darriht, un tomehr teek dar-
riiti. Unschee darbi irr tee: kad bohndneeki un kohpmanni
tā pat pa semmehm, ka arri pa pilssehtahm pirk un

pahrdohd sawas prezzes. Un ja ne zittadi, tad taf pee ugguns gaisinas, eelas durris un lohguš aistaišijufchi, bihdamees no laizigas sohdibas. Ammatneeki, sewiſchki to selles, ſawus rihtus klaudſina tā, ka ta ſkanna tabli un lihds pat Deewa namma durwim atſkann; ar to wianni dseinnahs pelniht to daktu, ar ko pa wakkaru plih-teht. Dſirnewas eet paſchās Deewam-kalpoſchanas ſtundinās, tā, ka wiſſi laudiš to ſinn un reds. Arri paſchas leelu ſwarru kehdes brihſcham ſkann un t. j. pr.

Dhtrā kahrtā jumš rahdiſim tohs darbus, kaš kriſlitam ne kad ne klahjahš darriht un kaš tomehr teek darriti ſchinni ſwehtā deenā. Schee darbi irr tee: ka zilweki pa ſunteem ſanaht, ne ween ne gohdigi leht, breht un danzoht, ne ween beſdeewigi plih-teht, bahr-tees un kautees, bet arri, ak Deewam ſchehl! beſkauni-gi un ne ſchkiſti dſihwoht! Un paſchi tee teizamee ſtarp kriſliteem, tā pat pa pišſehtam, kà arri uš ſemnehm, kurreem tahdās ſwehtās deenās buhtu nahzees pee Deewa luhgſchanas palikt, (par ko tee arr' irr) un weenu-mehr ſwehtu rakſtu lappinas ſchkiſtiht, bet tee wairak ſtundās kahrſchu ſpehles ne ween ſawās rohkās turr' un ſchkiſta, bet arri irr eekſch tahm ſawu prahtu un ſirdi nodewuſchi, wairak, ne kà uš ſwehtahm Deewa muhſu ſchehliga debbeſ-Dehwa peeluhgſchanahm, teiſ-ſchanahm, pateiſſchanahm un ſlaweſchanahm. Ak, tahdās un wehl zittas tahdu wihru launas preekſch-ſih-mes irr gan tahš zeetakahš ſaites, kaš tohs zittus wiſ-ſus peeſeen pee grehkeem tā, ka ar paſcheem ſwehteem Deewa wahrdeem tohs ne warr no tahm atraiſht walkā. To tee tad proht ſazziht: „kad jau tahdi wihri ſchohs grehkus darra, tad gan mehš drihſtam tohs rupjakohš padarriht. — Lai arr' tahdās launas preekſch-ſihmes noteek aišlehtgās augſtās iſtabās, taf par laiſu noteek tā, kà Deewa wahrds ſakka, ka Deewš to gaisnā wed-diſchpht, kaš tumſibā noteek. Tumſibā ne ween ſchee ar azzim redſami maſaki grehki teek darriti, bet — un

ſchee paſchi jau to leezibu dohd, ka winnu eekſch-puſſe ar tahdeem pat grehkeem un ar wehl jo leelaku wal-ſchkiſibu peepildita, ne kà ahrpuſſe. Buhtu tee no eekſch-puſſes bijuſchi iſtien' tizzigi un Deewa-bihjigi Kriſtus kalpi, tad tee arri buhtu ſargajuſchees no tahš wiſſu-maſakahš apgrehziſbas, itt labbi gan ſinnadami, ka pats Rungš un Peſtitajš ſakka, gruhſas waimannas iſſaukdams: „Kaš weenu no ſcheem wiſſmaſakeem ap-grehzina, kaš eekſch mannim tizz, tam buhtu labbaki, ka tam weens dſirnu-akmins pee ſakka taptu pakahrts, un apſihzinahš juhra, wiſſdſittakā weerā. Wai tai paſaulei tahš apgrehziſbas deht! Apgreh-zibai gan buhš nahkt; bet tomehr wai tam zilwekam, zaur ko apgrehziſba nahkt.“ (Matt. 18, 6. 7.)

Tā pat grehziſgi, ne pateizigi un beſdeewigi pa-ſchōš ſchinnōš ſwehtōš plauju-ſwehtōš dſihwo laudiš pa ſemnehm. Pats ſemmes-koſpejš, ko Deewa ſcheh-laſtiba pa wiſſu waſſaru jau tā ſpehziſgi mohdinaja uš pateizibu, kad taš dabbuja redſeht, ziſ jauki tee aſnimi zits pahr zittu ar leelu ſteigſchanu ušdihge, auge, plau-ke, graudini eenahzeš, gattawi palikke, ko tad no-plahwe, gubbās ſalikke, iſkuhle un klehti eebehre. Ak, un kà taš jo wairak wehl winna ſirdi warr mohdinahš uš pateizibu ſchehligam Deewam, kad reds ſawus ap-zirknuš lihds greeſteem pilnuš ic.! Un tomehr — Deewam ſchehl! — tahds ſemmes-koſpejš iſrahdahš kà ſlohgdš eelohdſihts ar wiſſeem ſaweem lohzeekteem, ar ko tam nahzahš Deewu pagohdinahš; tam gan irr kahjas, bet taš ne ſohli ne ſperr Deewa gohda deht; tam irr rohkās, un tomehr taš tahš ne ſaleek Deewu luhgt, tam irr azzis, tomehr taš tahš ne mett uš ſwehteem rakſteem, kur ta dwehſele tiſtu uš Deewu pazelta; tam irr auſis un tomehr taš labpraht ne klaufahš Deewa wahrdu, kaš to pamohdinatu uš ſchahš deenas ſwehteem darbeem; tam irr mutte, mehle un balſš, to-

mehr winsch wissus schohs garra eerohschus ne zilla Deewam par gohdu. Kas tad tas tahds floghs irr, eefsch ka to semmes-kohpeju lohzeeki ta irr eeflohdsiti, ka schee ar teem ne warr Deewam tam wissu baggatu dahwanu dewejam pateikt? Tas irr tas pats floghs, kas tohs pilsehtneekus trakteerds un schenkds eeflohga un kam wahrds irr „brandwihns;“ schis tohs semmes-kohpejus eeflohga frohgds. Gan teem no scheem jaukeem afneem, kuplahm druwahm un t. j. pr., waijadsetu ar apustuli Pehteri istrubktees no sawa grehku-meega un to leelu Deewa schehlastibu apdohmajohht, no grehkeem pawiffam attstahht. Bet tee, Deewam schehl! eefahze jo drohschaki dsiht sawu plihfeschanas grehku, redsedami, ka no druwahm leela eenahschana buhschoht un jau no ta laifa, kad druwa sahze jauki dihg un labbi augt, tee frohgus beesaki apmekleja, ta, ka schodeen pat zittds frohgds weetas pectrubkst. Ta pehz naw wis ko brihnitees, ka Deewa namnds ta masaka datta ween atroh-dahs, un ka daschds mahjas ne mas ne teef Deewam kalpohts un pateikts par to ne nopelnitu schehlastibu. Un fur to wehl darra, tur to darra ne peeelahjigi, ta, ka pats swehta spreddika lassitajs starpd runna pahr to, ka kusioni ja-barro, ka zeema ja-brauz, schrauz tabbaku un — kauns peeminneht — ka frohgda ja-eet. Ta pehz daschi faimneeki fuhdsahs, ka winnu kalpi ne nahkoht pee Deewa luhgschanahm; un, — sinnams, ja Deewa wahrds tohp ta faimohts, tad labbak ne mas ne waijaga Deewa luhgschanas turreht. Zitti faimneeki arri schehlojahs, ka winnu kalpi un kalpones, paschds schinnnds plauju-swehtkds ne nahkoht pee Deewa luhgschanahm, jehschu tee tohs pahfarus gan ta turroht, ka peenahkahs. Bet, warr buht, mihtais faimneeks, ka tu pats arr' pee ta effi wainigs; tu gribbi, — un tas arr' peenahkahs, — ka wisseem weenas mahjas laudim buhs sapulzetees pee swehtahm Deewa peeluhgschanahm if reis, kad faimneeks us to aizina, un ihpa-

fchi schinnis plauju-swehtkds tas irr krislita zilweka ih-siens peenahkuns. Bet daschs faimneeks arr' ta darra, ka winsch sawus deenesneekus ar ne ko ne skubbina us to swehtu darbu, ka tee ar preeku pee ta eetu un spehtu sawu firdi ar pateizibu un swehtu lihgsnibu us Deewu zillaht. Jo ka tas redsams pee dascha, tad naw ko brihnitees, ka kalpi kurnedami un ar noskumunufchu firdi usskatta to baggatu Deewa swehtibu, pee ka tas faimneeks ar saweem zeemineem ween meelojahs, prohti, pee gattas blohdahm, pee meddus stallegeem, pee al-lus kruhsehmun t. j. pr., un winnam tam nabbaga deenesneekam, tam if deenas pascha schinni baggata gadda ja-baud' sawa, pellowaina un sapellejuse maisse, pee ka retti tikfai wezzu rengi dabbu flahht? Ihpaschi tas ja-baud' tai meitai, tam ganninam, bahrinam, kam ne kahda zitta lohna naw, ka ween tas knaps apgehrbs, kam naw ne tehwa ne mahtes, neds kahda turriga rad-dineeka, kas to kahdu reis' warretu ar gardaku kummasinu atspirdsinaht un eepreezinaht. Ak tu zeetsirdigs faimneeks, ka jel tu warri ta sawu firdi apzeetinaht, un leegtees kahdu gardaku kummasinu pasneegt tam, kas tew wissu to Deewa swehtibu ar sweedreem, leelahm mohkahm un daschu reis' arri ar assarahm palihdseja fahohpt?! Ak, ne dohma wis, ka tas jau effoht gan, ka tu tam to ifdeenischku pahrtikku arri schodeen dohdi! Bet ja tu gribbi, ka tas Kungs Deews us preekschu arr' tewi baggatigi swehtitu un eepreezinatu, tad eepreezini tu arri sawus masakus brahtus un mahsas ihpaschi scho-deen, ka tad juhs wissi kohpa preezigi un swehta weentee-siba un firsniwi warrat debbesse - Tehwam pateizibu faz-zihht, un to slaweht par wissahm labbahm dahwanahm.

Un juhs, manni firdsmihli brahli un mahsas, kas effat kalpu kahrtā, ne atraujatees wis ne weena Deewa luhgschanas deena un stunda no Deewa peeluhgschanahm un slaweschahm. Sewischki schodeen lihds ar sawu faimneeku nolohkatees preeksch ta Kunga muhsu

schehlīga Deewa ar firsnigahm peelugšchanahm un pateikšchanahm. Ne dohmajeet wiš, mihli kalpi un kalpones, ka tas namma-tehws sawa labbuma deht juhs flubbinohht Deewu peeluhgt, — nē, bet juhsu paschu labbuma deht. Tā pat arridsan, kad mahzitaji juhs kā sawas draudses lohzehtus flubbina Deewa nammā eet, jums ne buhs atrautees, bet bes kaweschanas, bes usspeeschanas un ar swehtu preeku turp eet. Juhs gan pasemmigi buhseet atsinusch, bet tad jo wairak atsihseet to swehtu patecibu un to, ka juhs wišs notak effat grehzineeki un prett to Rungu sawu Deewu apgrehkojuschees. Un kad nu juhs grehkojuschi turwakeem redsoht, ka pehz tad juhs ne gribbetu aikal turwakeem redsoht swehtā weetā Deewu noluhgt par saweem grehkeem un lihds ar zitteem kohpā Deewam pateizibu fazzijt? — Tas Rungs gan irr fazzijis: „Kad tu Deewu peeluhdsi, tad ee-eij sawā kambarinā un sawas durwis aisflehdsis, peeluhdsi, sawu Tehwu fleppenibā, un taws Tehws, kas fleppenibā reds, tas tew to atmakfahs gaismā.“ (Matt. 6, 6.) Bet winsch arri irr fazzijis: „Kur diwi jeb trihs irr sapulzinati mannā wahrdā, tur es esmu winnu wid dū.“ (Matt. 18, 20.) Un tas arr' irr teefa, brihscham tad labbaki isdohdahs firdis us Deewu pazelt, kad wairak laudis weenā prahtā us to sanahkusch; jo winni tad zits zittam irr par pamohdinaschanu, Deewu firsnigi peeluhgt, teikt, to swehti flaweht un tam pateikt. Ne warram leegt, ka brihscham mehš pee ta til kuhtri un ne spehziigi effam, ka ne mas ne spehjam no firds Deewu luhgt un tam pateikt. Bet kad ar zitteem kohpā sapulzejamees, tad noteek, ka ir pats behrns ar sawu balsi, skanni dseedadams, muns palihds muhsu kuhtras un noskummuschas firdis ar luhgšchanahm, pateikšchanahm un flaweschahanahm us to Rungu muhsu schehlīgu debbes-Zehwu pazelt. Arri tas palihds, kad tahdā pulkā tikkai weens pats atrohdahs, kas swehtā pasemmibā preeksch

ta Runga nolohkahs un luhgdams sawas rohkas us augschu pazelt. Pateesi gan irr teefa, ka paschā swehtā Deewa nammā, kad weens pats zilweks Deewa preekschā stahwedams nolohkahs, til pat firdi us to Rungu palihds pazelt, kā tee swehti Deewa wahrdi, ko mahzitajs fluddina. Ta pehz tas irr un buhtu grehks, un tew pehz leelu schehlumu padarritu, tew, kas tu dauds reis no Deewa namma atraujees, kad tu justu, ka tew ne ween ta pehz waijadseja us Deewa nammu steigtees, ka tu lihds ar zitteem tizzibas beedreem Deewu muhsu schehlīgu debbes-Zehwu luhgtu, teiktu un flawetu un ka tu no mahzitaja tiftu mohdinahs, bet wiss wairak ta pehz, ka tu arri zittus us to mohdinatu tā, kā mahzitajs. Un arri weena pascha Deewa nammā eeschana zittus us to usmohdina tā, ka tee sahk dohmaht: „tas gan par wolti tur til beesi ne-eet? laikam tur kas labs buhs atrohdams.“ Un kad nu tas gabjejs no ta falduma, ko tur atraddis, saweem turwakeem pasfluddina un isteiz, kahds swehtajs deggums winna firds un dwehfeles dsittumā eededsees zaur teem swehteem Deewa wahrdeem, ko mahzitajs fluddina, un kahdas swehtas flahpes winna dwehfele pehz teem zehluschahs, ka winsch wehletohs, kaut ik deenas basniza tiftu turreta un winsch tannis swehtās stundinās tur dabbutu baudiht to ne isteizam leelu un swehtu dwehfeles lihgmibu, — ak, kā zaur to tad zitti teek mohdinati un flubbinati arri tā pat darriht! — Bet kad tu, firds-mihlais kristīgs brahlis un kristīga mahsa, ne apnikusch nē swehtu Deewa nammu eijat pehz swehtahm luhgšchanahm; un kad juhs scho swehtu zektu dauds un pa daschahm reisehm usnemseet un tur swehtā weetā swehtā weenteesibā no wissas dwehfeles un firds semmigi Jesus swehtā wahrdā to Wisschehlīgo peeluhgseet — tad gan papreeksch ar jums behdigi israhdisees, kad juhsu garra azzis atwehsees un juhs sarebseseet, zik ne schkijsti un ar grehkeem apgabnijuschees effat. Un kaut gan tad, kā sunnams,

fchi ne buhs ta fwehta preeka-siundina, pahr ko dsir-deji, bet behdiga firds fagrauschana. Un kad tu tam fahrdinatajam ne lausi scho fagrauschanu ne azzu-mirfli par reebigu darriht, tad, teescham! tu to fwehtu debbes preeka brihdi peedsihwofi, ko jau dauds tizzigi peedsihwojuschi, ka pee winneem ta Kunga muhsu Pesti-taja preeziga apfohlischana tikke peepildita, kas fakka: „Manš Tehws to mihlehs un mehš pee ta nahksim un mahjas-weetu pee ta darrišim.“ (Jahn. 14, 23.)

Ta pehz lai ihpafchi schodeen mehš zits zittu moh-dinajam, zit ween spehdami, ar fwehteem Deewa wahr-deem un labbahm preeksch-sihmehm, ka ik katris us Deewu to schehligu debbes-Tehwu sawu firdi pazeltu ar luhgschanahm, pateikschanahm un slaweschaham; schodeen kad apzerram to leelu baggatibu, ar ko tas Kungs Deews muhsu druwās apfwehtijis, tā, ka ar preeku ween to fwehtibu warram usfkattih, ko sawā pappahrnē effam saglabbajuschī. Bet — lai tad nu arri fargamees, ka scho Deewa fwehtibu ne ischkehrscham ar plihtheschanu; un ja lihds schim jau effam tā ne gohdigi darrijuschī, tad lai nu pateefigi atgreeschamees no ta un no tam lihdsigeem grehkeem un tohs noschelojam. Un ja mehš to no firds darrišim, tad ta buhs ta ihstena pateiziba un Deewam tam Kungam patihkams gohds; tad warrešim preezigi zerreht, ka tas Kungs muhsu schehligs debbes-Tehws no sawas ne isdibbinajamas schehlastibas zaur sawu mihlu Dehlu muhsu Kungu un Pesti-taju Jesu Kristu muhs pee meefas un dwehfeles arri us preekschu baggati apfwehtihš.

— Bet wai mums tad, ja mehš tahdā grehzigā drohschibā un tahdā leelā nepateizibā prett Deewu palikšim, kā daschi un gan drihs wišsi lihds schim, tik labb augsti, kā semmi, baggati, kā nabbagi, kungi, ka appakschneeki, fainneeki un kalpi, jeb, kā arri tee leekufi, kas zilwekeem preekschā leelahš, ka effoht brandwihnam atfazzi-

juschī un tomehr pasleppen to dserr, un tee, kas paleek pee ta, ka brandwihnam atfazzijuschī, bet taf, Deewam schehl! sawai zilwezibai par kaunu tā plihthe wihnu, ka us tirgeem ne mas ne peeteek ar to, ko jau pahrdewēji deesgan un papilnam sagahdajuschī!! — Ta pehz tad nu ne ko ne lihds, ka walbineekeem leela eenahkschana, baggateem dauds mantas, nabbageem apgahdataji, kungeem plaschi lauki, kad appakschneeki tschakli us darbeem, fainneekeem apkohpti tihrumi, kalpeem wesselas rohkas un wihna plihneekeem pilna kēfcha! Jo tas laiks nahzin nahks, kad wišseem kohpā raudadameem buhs ja-nopuhshahš tā, kā praweets Jeremias nopuhshahš pahrteem besdeewigeem Juhdeem tā fazzidams: „Wišsi laudis nopuhshahš maiši mekledami, tee irr sawas dahrgas leetas par barribu isdewuschī, to dwehfeli atspirdsinah.“ (Jer. raud. ds. 1, 11.)

Ik schehligais debbes-Tehws! Terwi gauschi luhdsam: faskaldi Tu pats schodeen muhsu lihds afminam apzeesinatas firdis, ar to abbejā puffed greesigu sohbenū, ka tahš paleek mihksstas us apraudaschanu un atstahschanu sawu grehku, kā tad warretum schodeen fahkt un muhscham wairs ne beigst Terw, ak Wišsu-schehligais, firsnigi pateikt, Terwi fwehti noslaweht un tizzigi peeluhgt, ka Tu no mums nogreestu to no mums papilnam nopelnitu grehku sohdbibu. Ik, zaur tawu besdibbenigu schehlastibu paklausi, paklausi muhs un apschehlojees pahr mums, ak mihlais Kungs un Deews, no Kristus puffed! Amen.

Ohtrais Pateesibas leezineeks
p l a u s c h a n a s f w e h t ō s
neangligā gaddā.

Muhschigais Deews! schehligais Tehws! taisnais Teefatajs! Mehš nabbagi grehžineeki, noraudajuschees

un famiffufchi, kà affaru wihri un feewas schinni fwehtà rihta=stundinà tawa fwehta waiga preefchà nahkam un appafsch tawahm fwehtahm kahjahm lohamees, ne fpehdami wis firnigas pateefchanas, bet, — gauschas nopufchanas atnest, ne sinnadami, kà warrefim tahs fimtas nahkamas deenas istift, kamehr jaunu plaufchanu fagaidifim. Schis taggadejs plauju=laifs gan irr pagahjis, bet mehš wehl ne effam atpestiti, un mums naw ne tif dauds pee rohkas, kà schodeen pareisi pa=ehstees un farvus raudadamus, isfalkufchus behrninus ar kahdu faufas maifes kummofinu apmeerinaht! Mehš ar ne kahdu zerribu warram us to nahkamu plauju=laifu preezatees, ta pehz, ka ne graudinsch naw sinnams preefch ehshanas, fur tad wehl preefch sehshanas! Ta pehz taggad badda=nahwes un ne isfkaitami kappi ween garrà mums preefchà mahlejahs; wiffa zerriba us Terwi, ak Rungs! zaur muhsu grehkeem tà isfkufuse, kà strautinsch faufa bulla=laifà. Wifs, wifs tas notef muhsu leeliffam darritu tihfchu grehku deht, ar kurreem mehš, ak Wiffu=schehligajs! ilgi un tohti dauds Tawu ne isteizamu Tehwa schehlasibu nizzinajufchi, tawus fwehtus bauftus pahrkahpufchi, tawus tuhkfiofchus un tuhkfiofchus dahrgus mohdinaschanas wahrduš wehrà ne nehmuſchi, kas jau preefch ilgeem gaddeem us mums fauze: „zilweki! krisiti zilweki! atgreeschatees no grehkeem un apdohmajeet, kas pee juhfu meera wajjaga! jo ta sohda=deena nahk ne kawejama!“ Ak, mehš to ne tizzejam, kamehr teefcham nu ta irr flah un pahrlaeku leela isleekahs preefch mums wahjneekem. — Apſchelojees, apſchelojees pahrmums! ak mihlais Rungs un Deews, zaur Jesu Kristu, tawu mihfu Dehlu, muhsu fwehtu Rungu un schehligu Pestitaju! Gepreezini muhsu dſilli nofkummufchas firdis, apmeerini muhsu nemeerigas dwehfeles, ſuprini muhsu famiffufchu prahtu un dohd wehl eekſch mums behrnifchſigu drohſchibu, ka drihſtam pee un appafsch ta-

wahm fwehtahm Tehwa kahjahm ſemmè kriſt un no firdis dibbena luhgt:

Muhsu Tehws debbefis zc.

Tee fwehti preefchà laffami wahrbi, ar kurreem zerream ſchinnis farwas leelàs behdàs ſtiprinatees un us Deewa ſchehlasibu palantees, atrohdaš ta praweefcha Eſaijas grahmata, peezeſmitpirmà nobakka, fur tee no 17tas lihds 22tru perſchu muhsu wallobà tà ſtann:

Uſmohſtees! uſmohſtees! zellees Jeruſaleme! kas tu no ta Runga rohkas effi dſehrufe to bikkeri wianna bahrsibas, tahs meeles ta breeſmibas=bikkeri effi tu iſdſehrufe un iſlajiſjufe. Ne weens bija no wiſſeem behrneem, ko ta irr dſemdejſe, kas wianna wadditu, un ne weens no wiſſeem behrneem, ko ta irr uſaudſinajſe, kas wianna pee rohkas nemtu. Schis diwejas leetas irr tew notiffufchas, kas tad temi ſcheloja? Pohſtiſchana un fatreefchana, un bads, un ſohbins bija flah, kas tad warreja temi eepreezinaht? Tawi behrni bija pamirruſchi, tee gulleja us wiſſefahm eelahm, ka weens meſcha=wehrſis tihkla, tee bija pilli tahs bahrsibas ta KUNGU, tahs lammaschanas tawa Deewa. Ta pehz klaufi jelle ſcho, tu apbehdinata un tu peedſehrufe, bet ne no wihna. Ta fakka taws KUNGS, tas KUNGS un taws Deews, kas ſawu laufchu teefu neffihš: „Redſi, es nemmu to breeſmibas=bikkeri no tawas rohkas, tahs meeles ta bikkeri mannas bahrsibas, tew ne buhs wianna wairs ilgaki dſert.“

Behdigi, nofkummufchi brahti un mahſas! Tas irr teefcham teefa, ko ta Runga muhsu Deewa preekawahrds ſchè runna, zaur ſawa fwehta praweefcha mutti. Schis praweets jau ſinnaja, ka tas dauds reiſ' tà bij' notizzis, un arri tizzeja, ka tas jo prohjam wehl

tà notifchoht pee tizzigeem, un ka tee ar daschadahm behdahm un ar daschu krusu tiffchoht no Deewa peemekleti winnu grehku deht, jeb par pahrbaudifchanu un t. j. pr. Swehtòs rakfòs lassam, ka tà notizzis pee ta tizziga wezz-tehwa Zehkaba, kam paschâ augligâ Kanaâna semmê Deews peefuhtija maises truhkumu, winna tizzibu pahrbaudiht, woi jel winsch buhtu wehrts to nahkamu laiini mantoht; — tas arri notifke winna dehleem par atgreeschanu no grehkeem, kurròs tee bija drohfschi pademuschees, pee tehwa mahjâs labbâs deenâs dsihwodami. Bet tanni tabtâ zeltâ, ko tee reisofa us Egiptes semni, un no Baraiis augsta kunga bahrsibas tee tiffe speesti famus grehkus noschehloht, tà, ka tee zits zittam tohs pahrmette, fazzidami: „Pateefi, mehs effam to noseegufchi — ta deht nahk schahs behdas pahrmums. Un Rubens atbildeja teem un fazzija: Negg' es jums to esmu fazzijis? kad es fazziju: Ne apgrehkojetees —.“ (1. Mohf. 42, 21. 22.) Schahs gruhribas pahrzeetufchi tee pehz panahze labbumu. — To paschu arri redsam pee tahs atraifnes Elijas laikâ, kas, kad schis praweets tai kahdu maises kummosu luhdse, atbildeja: „Zik teescham, kâ tas Kungs taws Deews dsihwo, man ne neeka irr iszeptis, kâ ween weena fauja miltu eefsch tihnes, un magkeniht eljes kruhse, un raugi, es esmu kahdus divi kohzinus laffijuse, un nu eefschu es un padarrifschu man un mannam dehlam ehst, ka mehs ehdam un nomirslam.“ (1. Kehn. 17, 12.) Woi tas nu tà notifke, kâ schi tè fazzija? Nè! Tà ne notifke wis, kâ schi dohmaja uu fazzija; bet notifke tà, kâ tas Kungs zaur Elijas mutti atkal fazzija: „Tee milti eefsch tihnes ne taps istehreti, un eljes eefsch kruhse ne truhks lihds tai deenai, kad tas Kungs leetus dohs wirs semmes.“ (1. Kehn. 17, 14.) Un teescham „tee milti eefsch tihnes ne tappe istehreti, un eljes eefsch kruhse ne truhke pehz ta Kunga wahrda, ko winsch zaur Eliju bij' runnais.“ (1. Kehn. 17, 16.)

Schis bads nu ne ween to atraifni, bet wiff wairaf tohs zittus laudis mohzija winnu paschu grehku deht. Un kad tee nu zaur to tiffe usmohdinati, no scheem grehkeem atgreesstes un tohs noschehloht, tad Deews atkal dewe leetu, kas to semmi aplazzinaja tà, ka ta warreja atkal augtus nest. Elisa laikâ tas Kungs Samariai winnas lauschu grehku deht tahdu baddu usfuhtija, ka weena patte ehfela galwa 80 sudraba gabbalus maksaja! Un mas deeuu pehz tam — kahds brihnum! — „weens puhrs kweefschu miltu maksaja weenu sikheli, un divi puhri meeschu maksaja arri weenu sikheli, pehz ta Kunga wahrda un t. j. pr.“ (2. Kehn. 7, 16.)

Tà tad nu tà pat no scheem stabsteem, ka arri no teem preefsch-laffiteem swehteem wahrdeem warram fapraft un mahzitees:

ka tas Kungs warr un spehj muhs rahf, pamahziht un atkal schehloht, un ka winsch ir paschâ schinnî pahrmahzifchanas laikâ irr schehligs.

Bet tu, at swehtais Deews! swehti muhs eefsch tawas pateefibas, jo taws wahrds irr ta pateefiba. Amen.

Mihli brahli un mihlas mahfas! Swehti rakfii, bes ta, ko jau peeminnejam, wehl dauds weetâs apleezina, ka Deews tas Kungs ar samu wisfpehzigu rohku brihnischfigi irr usturrejis tuhksfoschus un tuhksfoschus zilwekus, jebfchu gan teem ne bija ne kas tihrumâ fehts, nedf apzirknê behrts. Tà tas notifke pee Israëlitereem, kurrus Deews tas Kungs ischetredemits gaddus tukfnesi usturreja, kur taf teem ne weens puhrs labbibas tiffe peewests un arri ne faujina ne bija fehta semmê. Jhpa-schi mihlais Jesus, Deewa Dehls to masuminu tà swehtija, kâ wehl ne kad ne bija notizzis un kâ paschi winna tizzigi mahzekli ne warreja dohmaht, kad tee ne tizzigi fazzija: „Kur kas schohs ar maifi warr pee-ehdinahf teju

tufnesi?" (Mark. 8, 4.) Un kaut nu gan septinas meeschu maies ween bija, tatschu të ne ween tschetr-tuhkstoschi pee-ehdahs bet arri no atliffuschahm druffahm wehl uslassija septinus kurwjus, kà tas preezas = mahzitaajs Markus fluddina, fazzidams: „Zee ehde un pahdahs un salassija no atliffuschahm druffahm septinus kurwjus.“ (Mark. 8, 8.)

Tà nu mehš, manni mihti brahli un mahsas, ne warram wis scho fwehtu rihta = brihtinu, scho luhgschanas stundinu tà lihgsini, kà zittòs plaju = fwehtkòs, fweizinaht un ehdamaluhgschanas flaitoht, us pilnu galdu flattitees; mums taggad ja = flattahs us tahdu galdu, fur gan drihs naw faufa garrosina maies, ar fo sawu isfalkuschu meesu atspirdsinaht. Ak, taggad muhsu galbs pildahs tikkai ar affarahm, fo mehš un muhsu mihti behrini raudam, tà, kà mums nu ihsten' peetriht kohpà ar raudu balsi nodseedah to behdu dseefmu:

Es nabbags arr' gan dseedatu,
Bet firbs irr pilna raies!
Pats baddu zeesdams nowahrgstu
Un behrni raud pehz maies
Tik bahli, kà tur laukà sneegs!
Ak, nakti ne nahf azzis meegs,
Kad raud tee wahrgulifchi.

(Wids. ds. gr. N° 721.)

Ak, tà mums taggad dauds maltites weena pak-fak ohtras pa = eet, fur gan ehdamaluhgschanas noturram, bet — isfalkuschu bijuschu un isfalkuschu paleekam! — Tomehr, mihti brahli un mahsas, lai tas wiss muhs ne isbeede! Ne noskumfim tà, kà pagani, kam zerribas naw un ne ismiffesimees, kà ne tizzigi, kas ne gribb us Deewu palautees, bet sawas noskummuschas firbis un dwehfeles pazelfim us to Rungu muhsu Deewu ar to fwehtu dseefmu:

Deews labbu darr', fo winsch ween darr',
Tà dohma winna behrni.
Kad ruddent mas dabbuht warr,
Ne ismist Deewa behrni.

Winsch mihle muhs,
Winsch glahbejs buhs,
Kad mehš eefsch behdahm luhdsam
Un, kad speesch krusst, tam fuhdsam.

(Wids. ds. gr. N° 714.)

Teescham, mihti brahli un mahsas, zittu labbaku padohmu mehš ne warram nemt schinnis muhsu behdàs, ne kà us Deewu muhsu schehligu debbes = Tehwu palautees un tizzeht tam fwehtam wahrdam, fo muhsu schehligs Pestitajs runnaja, tà fazzidams: „Zilweks ne dshwo no maies ween, bet no ik katra wahrda, kas no Deewa muttes is = eet.“ (Matt. 4, 4.) — Un kà pehz tad, mihti brahli un mahsas, mums wajag' sawas firbis un dwehfeles tik dsilli no = skunt un sawu prahdu samiffinaht? Ihyafchi mums, kas mehš zaur muhsu schehliga debbes = Tehwa wahrdu teekam preezinati, kà lassijam: „Tà fakka taws Rungs, tas Rungs un taws Deews, kas sawu kauschu teesu neffihš: Nedsfi, es nemmu to breefsmibas = bikkari no tawas rohkas, tahs meeles ta bikkera mannas bahrsibas, tew ne buhs winnu wairs ilgaki dsert.“ — Jo tas Rungs, kas schodeen sawu fwehtu spehka un fwehtibas wahrdu mums tik baggatigi leef dsurdeht, tas arr' sinnahs ar sawu debbesfigu fwehtibu muhsu truhkumu pildiht, — lai gan ne sinnam, kà? un kad? Tak laiks un stunda buhs, kad tas Rungs paligà nahks, ja ween mehš tizzibà ne schaubifimees un no grehkeem atgreesimees un tà scho behdigu brihdi fewim par fwehtibu walkosim.

Gan, warr buht, daschs dohmahs tà: kà gan rakfiitajs irr eedrohschinajees Deewa eepreezinashanas wahrdus, schahs deenas mahzibai par preeksch-wahrdem nemt un ar to Deewa schehlasibu fluddinaht tahdeem laudim, kurveem winnu grehku deht wajjadsetu gruhlaki nosohditeem tikt un par mahzibu tikkai bahrgus wahrdus ween usgahst, kà tee jel tikt usmohdinati no sawa grehku = meega un atgreesii no saweem launeem zelteem? Nè mihtlais draugs, rakfiitajs to naw wis dar-

rijis leekâ drohſchibâ, — bet ta gan buhtu leeka drohſchiba, ja winſch tâ buhtu darrijis, kâ tu gribbi. Zo preekſch tahda darba, kâ tu gribbi, man tihri kluffu jaſtahw, ta pehz, ka patš taš Kungš un Deewš ſcho-deen ar mums bahrgi runna un muhš pahrlleezina daſch' daſchadi tâ, kâ ta Kunga bahrgš wahrđš un bahrga mahziba muhſu auſiš un firđiš atſkanneja un prohti iſ tâ bahrga pehrkona, kaš warren' breeſnigi ruhze un ſpehre tad, kad leelš lectuš gahſahš un tohš ſemne ſeh-tuš graudinuš noſlihzinaja, tohš aſninuš ar wiſſahm ſaknehm iſrahwe; ta kruſſa, kaš pehdejo labbibas ſtohbri nu noſkappaja; ta ſalna, kaš wiſſuš ne eenahkuſchuš graudinuš ſaſaldeja, kad ſehjejš ſamiffiš un ar aſſaru pilnahm azzim to dabbuja no rihta iſzehlees ſkattiht un apraudſiht; taš rettaš gubbinas, kaš beš graudineem un beš iſkaptu plauſchanaš ar grabhekteem ween ſa-grahbjamaš, un taš klohnš, kam ſcho rudden' ne ſprig-gula ſitteenš ne ſkanneja wiſſi. Wehl ſchodeen pat Deewa bahrga pahrmahziſchanaš balš kâ pehrkonš atſkann namma = tehwa mahtes un kalpa un kalpones auſiš, lihđš pat firſchu dſillumeem, kad tee redš, ka wiſſu klehtiš tuſſchaš, ka ne kaš naw ko uš galda liſt un t. j. pr.

Kâ tad nu gan rakſitajš warr eedrohſchinatees ſtarpâ eet ar ſaweem wahjeem neſpehka wahrdeem, kad jau taš Kungš patš tiſ bahrgi un tiſ ſpehzigi runna? Ir jau gan, ka piſſiſ eedrohſchinajees to runnaht, ko taš Kungš jau runnajiš. Un ta deht nu no ta paſcha Kunga wahrda runnaſchu jo prohjam, no muhſu ſchehliga Deewa ſchehlaſtibas, ko praweetš Eſaijaš no ta Kunga puſſeš runnajiš, un pee firđš liſſchu, ka Deewš irr ſchehligš paſchâ ſawâ pahrmahziſchanaš. Un taš irr teeſcham teefa, ka ta irr Deewa muhſu debbeſš = Tehwa tihra ſchehlaſtiba ween, ka winſch muhš ar truhkumu peemeſlejš, tâ, ka ſwehtâ pateizibas = deenâ ja ſchehlojaš: „taš plaujamaš laiſš irr pagahjš un mehš ne eſſam atpeſtiti.“ Kad taš gudraiš Deewš

tâ ne darritu, tad mehš jo drihſi nogrimtu ar ſawahm dwehſelehm muhſchigâ paſuſchanaš. Bet tâ mehš nu redſam, ka wiſſi, kaut gan ar behdahm un aſſarahm, taſ no firđš un ar wiſſu dwehſeli apnemmahš Deewu to Kungu bihteš, mihtloht un wiſſa ſwehteem wahrdeem paſlauſiht; wiſſi wiſſu luhđš ſemnigi, tizzigi un ne no kaſda zilweka peeſpeeſti. Gan taš irr teefa, ka mehš ſawâ wahjibâ ſcho Deewa ſchehlaſtibu ne wiš par ſchehlaſtibu, bet par ſohdu turram, — taſ ta ſchehlaſtiba ween irr. Un ſchi ſchehlaſtiba, ko taš Kungš zaur ſawu ſwehtu praweetu ſluddinaja, irr gan tahda, kâ to wiſſi atſiſti par ſchehlaſtibu. Bet ta atkal irr muhſu maſ-tizzibas waina, ka mehš ſchinniš ſawâš behdâš ar ſcho ſchehlaſtibu ne warram eepreezinatees, kad ſaređſam, kaſdi augſi behdu = kalni uš ſchahm nahkamahm deenahm iſ azzu-mirkli augtin pee-aug. Ak, kad mums tizziba buhtu, tad gan mehš ſpehtu tâ darriht, kâ mihtaiš Peſitajš runnaja uš ſaweem mahzeekteem to reiſ un taggad uš mums: „Ja kaš ſchim kalnam ſazziš: tohpi pazeltš un juhrâ meſiš, un ne ſchaubiſeeš ſawâ firđi, bet tizzehš, ka notikš, ko winſch ſakka, tad wiſſam notikš, ko winſch ſakka. Ta pehz eš jumš ſakku: wiſš notak, ko juhš peeluhgdami luhgfeet, tizzait, ka juhš dabbufeet, tad taš jumš notikš.“ (Mark. 11, 23. 24.)

Un ja mehš wehl ſchim ta Kunga ſwehtam ſpehka-wahrdam ne ſpehtu tizzeht, tad zittu padohmu newarram neuntees, kâ ſcho, ko nehmahš weenš dſilli apbehdinahtš tehwš, kaš ſawu lohti wahju behrnu pee mihta Peſitaja peewedde un wiſſu gauſchi luhđſe: „Palihđſi mums, eeſchehlojees pahrmums. Bet Jeſuš uš to ſazzija: Ja tu warri tizzeht; wiſſaš leetaš taš paſpeh, kaš tizz. Un tuhda ta behrna tehwš brehze un ſazzija ar aſſarahm: eš tizzu, Kungš, palihđſi mannai netizzibai!“ (Mark. 9, 22—24.)

Tâ arri, ak firđš mihtli brahli un mahſaš! noſaulſimees arri mehš uš to Kungu muhſu firđšchehligu Pe-

stitaju schodeen, kad samiffuschi, mas-tizzigi un behdigi pahrdohmajam wiffu leetu truhzibu un masumu, ne warredami wis tizzeht tai ta Kunga preezigai fohlfichanai, ar ko winsch zaur sawu praweetu mums peefauze: „Tew ne buhs winnu wair ak dserf.“ — No-fauffimees us winnu, pakausimees us winnu un tizze-fim tam ta Kunga muhsu Deewa fwehtam wahrdam, tad arri mums ta notiks, ka dauds tizzegeem notizzis wezz-wezzds laikds un ka tas noteek wehl taggad pat ar wiffieem tizzegeem, kas pazeetigi gaida palihdsibu no ta Kunga. Ihpafchi ta notikke arri pee ta pirmiht peemineta dsilli noffummuscha tehwa lohti nowahr-dfinata behrna; un wehl par tizzibas apflirinafchanu peeminnefin, ko Jesus kahdu reiff fazzija: „Tu bes-walodi un mehms gars, es tew pawehtu, is-eij abra no ta, un ne ee-eij wairs eeksch to.“ (Mark, 9, 25.) Ta nu arri muhsu mihtlais Pestitajs ar sawu fwehtu wahrdu warr isdshft to beswalodi, kas eeksch muhsu fir dim schinni behdu-laikâ eenahzis un muhs fubbi-na us subdischanohs, us behdashchanohs pahr to, ar ko eht un gehrbtees, us netizzibu, ka ne warram tizzeht, ka muhsu scheligam debbes-Tehwam irr deesgan spehks muhsu dsihwibu usturreht un ka, lai arri deesgan fir-nigi Deewu luhgufchi, ne warram tizzeht, ka muhsu grehki peedohiti. — Teescham teefa, brahti un mahfas, ka tam apfahrt staigadamam lauwam taggad pats tas isdewigais laiks muhs eeksch gruhstahm kahrdirinafchanahm eewest; jo tahdus laikus winsch labbi nemm weh-râ, ta pehz, ka winsch nu arri pee tahda warr peestah-tees, pee kurra peetift lihds tam ne mas winnam ne is-dewahs. Jo jau paschi fwehti rakfli rahda, ka tas fah-tans zittâ laikâ pee Pestitaja ne eedrohschinajahs pee-eet ar sawahm kahrdirinafchanahm, ka ween tad, kad tam Kungam tschetrdesinit deenas un nakfis no weetas ne bija ko eht. (Matt. 4, 2.)

Ta pehz, mihtlais kristigs brahtis un mihta kristiga mahfa, kas juhs lihds schim zaur Deewa schehlasibu

effat isfargajufchees no fahdana kahrdirinafchanahm, es-feet jo prohjam nomohda pahr juhsu dwehfelehm, ka winsch juhs taggad ne eewedd eeksch netizzibas un zit-teem leeleem kauna-grehkeem, ar kurreem juhs ta pat un wehl wairak to fwehtu un taifnu Deewu apfainatu ka ar teem, ar kurreem mehss effam tiffuschi schinni Deewa strahpe. Jo ja schis netizzibas un leekas subdischanahs grehks ne buhtu teem lihdsigs, tad muhsu mihtajs Pestitajs ne buhtu wis to ihpaschi aisleedsis, ta fazzidams: „Ne subdijeetees juhsu dsihwibas pehz, ko juhs ehdiseet un dserfeet, nei arri pahr juhsu meesu, ar ko juhs gehrbfitees. Skat-tajta us putneem gaisâ, tee ne fehj, tee ne plauj, tee ne fkrabhj schkuhnds un juhsu debbes-Tehws tohs barro. Ne effat tad juhs dauds labbaki, ne winni?“ (Matt. 6, 25. 26.)

Deews irr warrens: lihds scho deemu

Winsch irr manni pasfargaj's;

Un us preekschu wehl arweenu

Paliks Deews mans schelotajs.

Kad ne ko spehj zilweft,

Deews wehl glahbt warr spehzigi.

Deews ustizzams ne atfahntu

Sawus draugus gruhtibâ;

Winsch ar mihtu tehwa-prahntu

Sawus behrnus apgahda.

Winsch, lai brihscham kawetohs,

Ihstâ laikâ preeku dohs. (Wids. ds. gr. N° 69.)

Nu mihtlais Jesu, muhsu scheligais Pestitajs, dahrgais fwehta preeka neffesj, tizzibas wairotajs, muhsu meefas un dwehfeles truhkuma pilditajs, tu ih-stens Salihdsinatajs, kas muhs salihdsini ar tawu mihtu Tehwu muhsu scheligu Deewu, tu spehzigais paligs nespehka, behdu remdetajs, affaru schahwe-tajs, nahzi, ak nahzi, mehss no firds dibbina luhdsam, nahzi muhsu, tawu ne zeenigu un behdigu mahzecku widdâ, kas taggad noffummuschi pilnâs affarâs, ar fagraustahm un salauftahm fir dim nostahjufchees, luhg-

dami luhdsam, ka tew patiftu muhsu schodeenigas luhg-
 schanas un nopuhfchanas schehligi usluhkoht un atweeg-
 loht, ko mehs tawâ preekschâ atnessam un pee tawahm
 fwehtahm kahjahm semmê noleekam, prohti, tahs luhg-
 schanas, ka tu Kungs, fwehtajs, taifnais Deews grib-
 betu pahm mums leeleem grehzineekeem apschelotees, un
 mums muhsu grubtus grehtus schehligi peedoht; —
 tohs grehtus, ar kurreem mehs tewi warren dauds ap-
 kaitinajufchi un speedufchi, schahs rihtstes rohkâ nemt,
 kurras tu schodeen prett mums pazehlis un taifees muhs,
 muhsu grehtu deht affi jo affi noschaust. — Ea pehz,
 ak Kungs! Kungs! Deews, muhsu mihtais Tehws,
 mehs tawi grehzigi behrni luhdsam, apschelojees, ap-
 schelojees pahm mums un stiprini muhsu zerribu, ka
 Tu sawu mihtu tehwa firidi atwehrst un muhsu gauschas
 luhgschanas schehligi paklausifi, zaur tawu besdibbeni-
 gu tehwa schehlastibu un tawa mihta Dehla muhsu
 Kunga un Pestitaja Jesus Kristus dahrgu nopelnu.
 Paklausifi, ak paklausifi muhs, mihtais Kungs, Kungs
 muhsu Deews! atwerx, ak atwerx tawu baggatu teh-
 wa rohkü, ko mehs ar saweem grehkeem effam aissleh-
 gufchi un pee-ehdini wiffus ar tawu deewischfigu fweht-
 tibu. Swehti to masumu, ko mehs gan ne redsam un
 ne sinnam, no kurrenes tu mums, ak Kungs! to pee-
 fuhstifi. Jo no taweem fwehteem wahrdeem stiprinati,
 zerrejam, ka tu muhs tukfchus ne atstahst, bet brihnisch-
 figi apgahdast, ta ka warrestim nahkamus ptauju-fweht-
 kus fagaaidiht bes badda-nahwes un tad ar lihgsimibu un
 preeku tew, ak Kungs, Deews! firsnigi pateizibas
 fazziht, — ko fazziht taggad ne spehjam. — Pah
 wiffahm leetahm luhdsamees, Kungs, wairo muhsu
 tizzibu, ka mehs ar to warram tohs augstus behdu-kal-
 nus un tahs muklainas behdu-eleijas zaur' brift. Pa-
 klausifi, ak paklausifi muhs Kristus tawa mihta Dehla
 labbad. Amen! Amen!